

ידיעון

לשנת הלימודים תשע"ו

2016-2015

סמינר הקיבוצים - המכללה לחינוך, לטכנולוגיה ולאמנויות
ידעון תשע"ו, 2015-2016
עריכה והפקה: תמר שקד | עימוד ועיצוב: יהודית בר נתן
הדפסה: לביא - הפקות דפוס

תוכן העניינים

חלק א: כללי

7	מוסדות המכללה
13	מבנה הפקולטות
14	הנחיות קריאה
20	

חלק ב: מערך הלימודים

21	הכשרת אקדמאים להוראה
22	לימודי סטאז'
24	לימודי המשך לתואר בוגר בהוראה (B.Ed.)
25	לימודי יסוד
27	לשון עברית
27	לימוד אנגלית למטרות אקדמיות
28	סמינר שואה וג'נוסייד
29	

הפקולטה לחינוך

31	אשכול לימודי חינוך
33	החוג לחינוך
35	המחלקה לגיל הרך
37	המחלקה לחינוך לבית הספר היסודי
48	המחלקה לחינוך מיוחד רב-גילי (א'-י"ב)
51	החוג לניהול עסקי-חברתי
55	תואר שני מוסמך בהוראה (M.Teach)
59	תואר שני בניהול וארגון מערכות חינוך (M.Ed.)
61	תואר שני בטכנולוגיה בחינוך (M.Ed.)
65	תואר שני הערכה בחינוך (M.Ed.)
67	לימודים לצורך הרחבת הסמכה לכיתות א'-ב'
69	המרכז להכשרה ולפיתוח מנהלים למערכות חינוך
70	

71	הפקולטה למדעים.....
73	חינוך גופני ותנועה.....
76	החוג למדעים.....
78	התמחות במדעים לחינוך מיוחד.....
79	לימודי ביולוגיה, חינוך וקיימות.....
81	ביולוגיה בדגש סביבתי לבית הספר העל-יסודי.....
84	לימודי התמחות והתנסות בהוראת מדעים.....
90	תואר שני בחינוך סביבתי (M.Ed.).....
92	החוג למתמטיקה.....
92	מתמטיקה לכיתות א'-ו'.....
93	מתמטיקה לכיתות א'-ו' בחינוך המיוחד.....
94	תואר שני בחינוך מתמטי לבית הספר היסודי.....
96	תואר שני בחינוך לפעילות גופנית ולבריאות (M.Ed.).....

99	הפקולטה למדעי הרוח.....
101	המחלקה להוראת האנגלית.....
106	מדעי הרוח – בדגש עיוני-תרבותי לבית הספר העל-יסודי.....
108	החוג לספרות.....
111	מקרא ותרבות ישראל לבית ספר יסודי ועל-יסודי.....
113	היסטוריה לכיתות ז'-ו'.....
115	תואר שני בהוראת מדעי הרוח (M.Ed.) בגישה רב-תחומית.....
117	מדעי הרוח לבית הספר העל-יסודי ולחטיבות הביניים בדגש חברתי-יזמי.....
121	תואר שני בטיפול באמצעות אמנויות (M.A.A.T.).....
121	התמחות באמנות חזותית.....
121	התמחות בפסיכודרמה.....
121	התמחות בתנועה.....
122	התמחות בביבליותרפיה.....

125	הפקולטה לאמנויות
126	בית הספר לאמנויות המחול
127	מסלול מחול ותנועה
130	מסלול תיאטרון-מחול
133	מסלול מחול ותנועה למורים-רקדנים בפועל
135	בית הספר לאמנויות הבמה
136	מגמת בימוי והוראת תיאטרון
138	מגמת משחק: תעודת בוגר בית הספר למשחק
139	מגמת עיצוב במה
144	בית הספר לאמנויות העיצוב
147	לימודי השלמה לקראת תואר B.Ed. ותעודת הוראה באמנויות העיצוב
150	המחלקה לאמנות
154	לימודי תקשורת וקולנוע לתואר ראשון
159	התנסות בהוראה והדרכה פדגוגית בפקולטה לאמנויות
160	תואר שני מחקרי באוריינות חזותית - אמנויות בחינוך (M.Ed.)
163	תכנית הסבת אקדמאים להוראה בפקולטה לאמנויות

164	תקנון לימודים
167	כללי
179	תואר ראשון
183	תואר שני
185	נספחים

206	יחידות ומכונים
209	המכון לחינוך מתקדם: הגות, מחקר ומעשה בחינוך
212	הרשות למחקר ולהערכה ע"ש מרדכי סגל
213	יחידות רוחב
214	תכנית רג"ב למצטיינים
217	היחידה למעורבות חברתית בחברה ובקהילה
218	התמחות בהוראה (סטאז')
218	שנה א' להוראה במסגרת "אופק חדש"

219	תשתיות אקדמיות ומערך מסייע
221	מערך משאבי מידע ולמידה
221	א. הספרייה
222	ב. משעול
223	מהו"ת - מרכז התעצמות ותובנה
224	המעבדות: ביולוגיה, כימיה, פיזיקה ומחשבים
225	מינהל טכנולוגיות
226	תקשוב במכללה

227	בית הספר ללימודי תעודה
234	מפות המכללה

חלק א: כללי

ייעוד המכללה כמוסד חינוכי ואקדמי להכשרת מורים

מכללת סמינר הקיבוצים היא מוסד ממלכתי, חינוכי ואקדמי להכשרת מורים. הסמינר הוקם בשנת 1939 על ידי התנועה הקיבוצית כדי להכשיר עובדי חינוך והוראה ברוח ערכי התנועה והחינוך ההומניסטי. בעקבות תהליכי האקדמיזציה בשנת 1988 קיבל הסמינר מעמד של מוסד להשכלה גבוהה. מכללת סמינר הקיבוצים פועלת בפיקוח המועצה להשכלה גבוהה. המכללה משרתת אוכלוסיית סטודנטים מכל מגזרי הציבור, מתוך מחויבות לשלושת המעגלים הקונצנטריים של הוויית האדם בישראל: המעגל ההומניסטי-אוניברסלי, המעגל היהודי והמעגל הצינוני. להלן מוצגות מטרות המכללה כמוסד חינוכי ואקדמי להכשרת מורים.

א. הומניזם כתשתית רעיונית וערכית למלאכת החינוך וההוראה

אנו רואים במורשת ההומניסטית והדמוקרטית את התשתית הרעיונית והערכית לעבודתנו בחינוך ובהוראה.

במישור הפילוסופי אנו רואים באדם יצור חופשי ואחראי לגורלו ומעמידים את קידום התפתחותו ואושרו כמטרה העליונה של החשיבה והעשייה האנושית. בבסיס השקפה זו עומד יחס של כבוד לאדם מכוח היותו ניהן בחירות, בתבונה, במצפון ובכוחות הדמיון והיצירה. בתכונות אלו הייחודיות לאדם אנו מזהים את מקור כבודו האנושי ויכולתו לעצב לעצמו תרבות נאורה ומשגשגת. מכאן מחויבותנו לטיפוחן החינוכי של איכויות אנושיות אלו וכן התנגדותנו לכל ניסיון לדכאן בשמם של ערכים אידיאולוגיים, דתיים או לאומניים.

במישור החברתי-פוליטי אנו מציבים את השוויון בין בני האדם, על יסוד אנושיותם המשותפת, כבסיס לסולידריות ולמוסר כלל-אנושיים. בממד הבינאישי נפעל לטפח אצל הלומדים רגישות, סובלנות, אכפתיות ועזרה הדדית. בממד הפוליטי שאיפתנו היא לקדם סדר חברתי דמוקרטי, צודק, פלורליסטי והומני.

במישור האינטלקטואלי אנו מחויבים לטיפוח פתיחות דעת, חקרנות, השכלה רחבה, רציונליות, ביקורתיות ויצירתיות.

ב. מקומו וייעודו של המחנך בחברה הישראלית

ברצוננו להכשיר את המתחנכים להתמודדות נאותה עם הסוגיות המרכזיות בחייהם. מתוקף מחויבותנו לגישה ההומניסטית בחינוך אנו רואים לעצמנו זכות וחובה לפתח אצל תלמידינו את מיטב הכלים להתמודדות עם האתגרים שמזמנים להם החיים - ברמת הפרט, ברמת החברה הישראלית וברמה הכלל-אנושית.

הכשרה כזאת אפשרית אגב התייחסות יסודית וביקורתית למכלול התופעות והמגמות המאפיינות את תקופתנו: אל היסודות החיוביים, כגון התקדמות במדע, ברפואה ובזכויות האדם; ובמידת חשיבות לא פחותה - אל היסודות ההרסניים, כגון פגיעה בבני אדם בשל קנאות דתית ואידיאולוגית, הרס מתמשך של עולם הטבע וניוון אנושי בגנים של עוני, בערות, סמים ואלימות.

בד בבד עם התייחסותנו לתופעות כלל-אנושיות חובתנו לטפח כלים ועמדות שיקדמו פתרונות הולמים לבעיותינו הייחודיות כאזרחיה של מדינה צעירה, המתמודדת עם שאלת קיומה הפיזי ועם סוגיות עקרוניות של זהות עצמית. מכללת סמינר הקיבוצים רואה לעצמה זכות וחובה לקחת חלק פעיל בהתחדשות התרבות העברית ובקידום התגבשותו של העם היהודי כאומה ריבונית בארצו ההיסטורית. לקידום יעד זה פועלת המכללה לטיפוח יחס של כבוד למורשת ישראל על כל גווניה, להעמקת הידע בתולדות עם ישראל בעבר ובהווה ולצירופם של הסטודנטים במכללה לדו-שיח מושכל, ביקורתי ויוצר עם התרבות העברית לדורותיה. כל זאת מתוך ראיית ניסיונו של העם היהודי כמיעוט בקרב האומות כמנוף להבנה ולסובלנות כלפי מיעוטים ולשמירה על כבוד האדם וזכויותיו, ללא קשר למינו, מוצאו או דתו.

בכל היבטי העשייה החינוכית, אוניברסליים ולאומיים כאחד, על טיפוח הכושר והמחויבות להבחין בין היסודות הבונים לאלו ההרסניים לעמוד כמטרה לנגד כאשר אנו נסייע לתלמידינו להיות אזרחים ומורים מעורבים ואחראים, בעלי ידע ותבונה.

ג. עיקרים פדגוגיים

לנוכח משבר הערכים המודרני והמבוכה הפוסט-מודרנית דרוש גיוס של משאבי החינוך ההומניסטי הן ממורשתו הקלאסית הן מפיתוחיו העכשוויים. שילוב הולם של מורשות אלו מעמיד דגם אינטגרטיבי להוראה ולחינוך שלו שלושה עקרims פדגוגיים מנחים: תרבות, אוטונומיה ואותנטיות.

בתרבות כעיקרון איכותי אנו מתכוונים לטיפוח אישיות המתחנכים בעזרת המייטב שבתחומי הדעת, המוסר, האזרחות והאמנות. בתהליך זה, במילותיו של ג'ון דיואי, נעשה התלמיד ל"יורש- שותף באוצרות השכל והמוסר, שהצלחה האנושית לצבור לעצמה". כיורש, הוא מודע לתכנים, לאמות מידה ולמיומנויות המשמשים תשתית משותפת להבנת תופעות ולשיקול דעת. כשותף, מצפים ממנו שברוחו הצעירה יעמיד תרומה רעננה וייחודית שתעשיר את החיים במשמעות, בערך ובמשאבים לרווחה אנושית. בחינוך לתרבות יש להתייחס הן לממד האוניברסאלי הן לממד הייחודי לאומי. בכך יתאפשרו פיתוח האדם כאדם, מתוך זיקה לנעלה ביותר במורשת האנושית, וגיבוש מאפיינים ישראלים ייחודיים, מתוך זיקה לנכסי הרוח שהעמידה התרבות היהודית מראשיתה ועד ימינו אלו.

באוטונומיה אישית כעיקרון ביקורתי אנו רואים את הכושר לבחון עמדות ולגבשן בגישה תבונית, ביקורתית ועצמאית, מתוך זהירות מתמדת שלא לקבל אוטומטית מוסכמות תרבותיות, אופנות חברתיות, דעת הרוב, סמכות חיצונית ודעות קדומות. האוטונומיה האישית היא תנאי הכרחי להתקדמות מדעית וחברתית, וטיפוחה בקרב הסטודנטים מחייב את המורים לפתיחות דעת, סובלנות ויושר אינטלקטואלי.

באותנטיות כעיקרון אישיותי אנו מגדירים את יכולתו של אדם לחיות ולהשאיר את רישומו בעולם, מתוך קשב, כבוד ונאמנות להווייתו האנושית הייחודית. טיפוח תכונה זו בא לחזק ביחיד את האמון ביכולתו לתת לחיים פשר ומשמעות ייחודיים לו. מטרתנו לעודד במתחנך את האמירה האישית, את החירות ואת האחריות לסלילת דרכו בחיים. אימוץ עיקרון זה נועד לסייע להתפתחותה של אישיות מעניינת, בעלת הנעה פנימית, הזנה עצמית, והתאמה בין עולמה הפנימי להתנהגות החיצונית הגלויה לעין. לקידום של כל אלו נדרשים אנו לחינוך ריגושי הולם, שאינו נכנע לאונזימיות ולניכור המאפיינים ארגונים ומוסדות בחברה המודרנית. עלינו ליצור אקלים חינוכי ומפגש חינוכי שיטפחו אצל התלמידים קבלה עצמית וכבוד עצמי, אהבת חיים וחדוות למידה, דמיון פורה, העזה לפרש דברים בצורה שונה ויחסי "אני-אתה" דיאלוגיים, במונחיו של בובר, המושתתים על פתיחות, על אמון ועל כבוד הדדי.

בגישה אינטגרטיבית זו החותרת לאיזון נכון, בכל עת ועם כל לומד, בין שלושה עיקרים פדגוגיים אלו, יש לראות חלופה לגישות הקיצוניות מהכיוון השמרני ומהכיוון הפתוח כאחד. אל לנו להסכים לגימודו של הלומד בשמה של המורשת התרבותית, ואל לנו להתפשר עם הנמכתן של אמות מידה תרבותיות וחינוכיות רק כדי לרצות את התלמיד ו"להיטיב" עמו. במלאכת החינוך בכלל ובהכשרת מורים בפרט עלינו לשאוף ליהנות משני העולמות כאחד: לכבד את הסטודנט ולהתחשב בנטיותיו ובכשריו הייחודיים; אך בו בזמן לעמת אותו עם הדרך הארוכה והקשה הניצבת לפניו בתהליך התחנכותו העצמית והכשרתו המקצועית. עלינו לעודד אותו לצעוד בה במרץ, בתבונה ומתוך אחריות אישית וחברתית.

ד. מטרות בהכשרת המורים והמחנכים

1. כאדם וכמחנך:

- ❖ פיתוח תרבות אינטלקטואלית ומוסרית בכלל ואתיקה מקצועית בפרט.
- ❖ טיפוח היכרות וכבוד של האדם כלפי אישיותו שלו וכלפי זולתו.
- ❖ טיפוח הקפדה על אמות מידה גבוהות של האדם כלפי עצמו וכלפי קהילתו, לקראת השתפרות מתמדת בתחומי החיים השונים.

2. בתחום הידע והדעת:

- ❖ ידע מרבי והתעדכנות מתמדת במקצוע ההתמחות.
- ❖ ידע בדיסציפלינות קרובות, היכרות עם תחומי הדעת ובניית תשתית תרבותית לפיתוחה של ראייה מקפת ולשילובה של ההתמחות בהקשר הרחב.
- ❖ ידע של תאוריות חינוכיות ושל שיטות הוראה.
- ❖ היכרות עם תחומי הפסיכולוגיה ההתפתחותית, הקוגניטיבית, החינוכית והחברתית, ויכולת ליישם את הידע בתחומים אלו בעילות לטובת היחיד והקבוצה.

3. בתחום האוריינות העיונית:

- ❖ יכולת לרכוש דעת, ליצור דעת ולהפיצה, אגב שימוש במקורות ידע שונים
- ❖ והפעלת שיקול דעת אינטלקטואלי.
- ❖ יכולת הבעה נאותה בכתב ובעל פה.
- ❖ יכולת להשתמש בכתובה, בקריאה, בדיבור ובהאזנה ככלים לטיפול בידע.

4. בתחום מיומנויות הוראה ותקשורת:

- ❖ יכולת להפעיל שיטות הוראה בהתאם לאוכלוסיית התלמידים.
- ❖ יכולת ליישם ידע פדגוגי ומתודי כללי ולהתאימם לייחודיות של כל מקצוע.
- ❖ יכולת ניתוח, פיתוח, יישום והערכה של תכניות לימודים מתוך הקשבה ופתיחות לחידושים.
- ❖ יכולת אבחון, מעקב והערכה.
- ❖ יכולת תקשורתית אמפתית: מורה-תלמיד, מורה-כיתה, מורה-הורים, מורה-קהילה.

מגילת 2020

מכללת סמינר הקיבוצים, אשר שליחות להכשיר אנשי חינוך וטיפול בעלי גישה הומניסטית ואחריות חברתית סביבתית - פועלת לטיפול דעת אקדמית, לביסוס אזרחות דמוקרטית ולשילוב אמנויות בחינוך.

המטרות האסטרטגיות לחומש הבא: תשע"ה-תשע"ט

פיתוח כישורי התקשורת הבינאישית וההתבוננות הפנימית בקרב הסטודנטים, והעצמתם כלומדים וכמורים בעתיד בעלי אחריות אישית.	קידום סדר יום חינוכי-הומניסטי המכוון לטיפול רוח האדם ולתיקון עולם, באמצעות מעורבות חברתית ומנהיגות בקרב הסטודנטים, הסגל האקדמי והסגל המנהלי.
הגמשת תכניות ההכשרה על ידי הגדלת אפשרויות הבחירה ושיתופי הפעולה בתוך המכללה ומחוצה לה.	טיפול הרוח הייחודית ותחושת הבית של המכללה, המבוססות על תרבות של שותפות ויזמות.
פיתוח, שדרוג וחינוך מלא של התשתיות הפיזיות: קידום פרויקט בניית קמפוס המכללה החדש והשלמתו, מתוך שמירה על רמה גבוהה של שירות ואיכות בתקופת הפינוי-בינוי.	פתיחות לדרכי הוראה חדשניות ומגוונות, לשילוב אמנויות ולהטמעת פדגוגיה דיגיטלית - לקידום למידה חווייתית ומשמעותית ולפיתוח היצירתיות.
יישום המעבר לזו"ת - היבטים אקדמיים ומנהליים.	קידום מחקר והגות בקרב סגל המכללה.

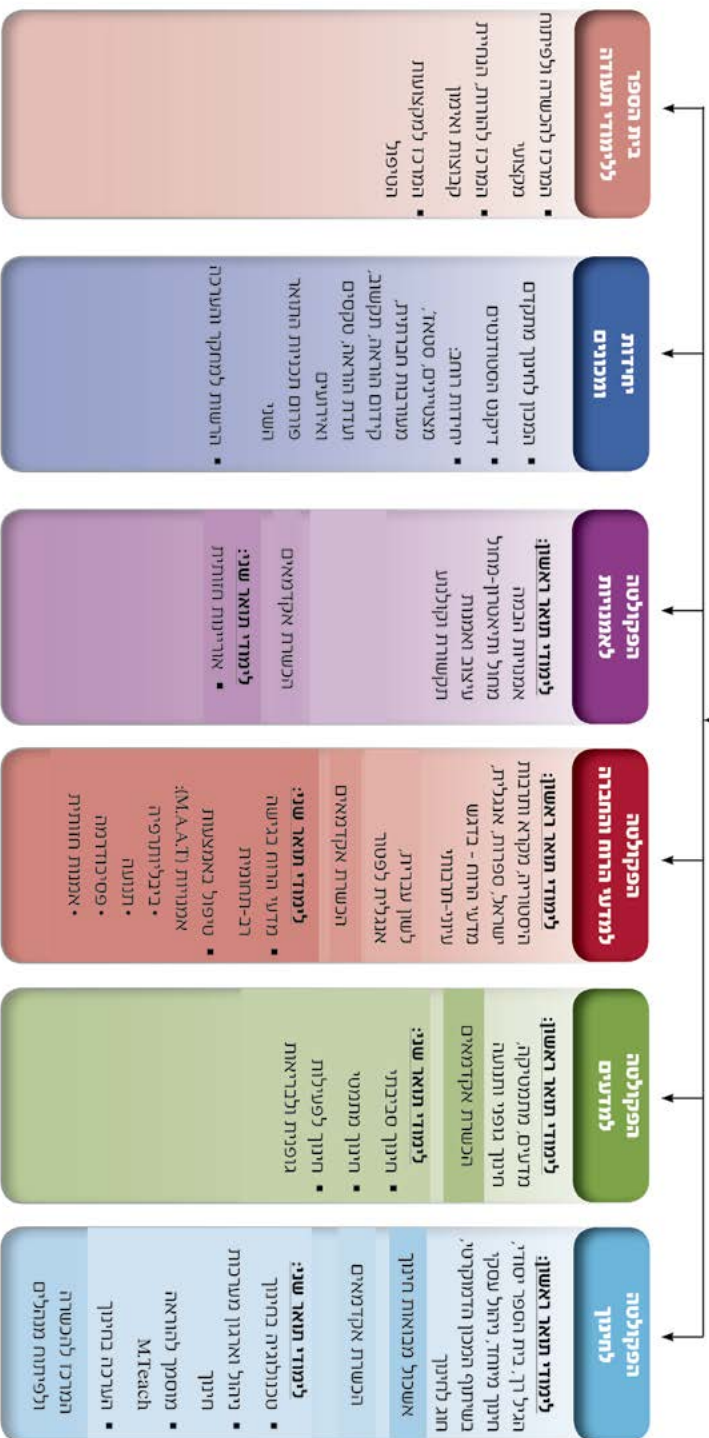
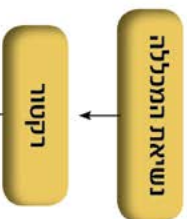
ערכי המכללה

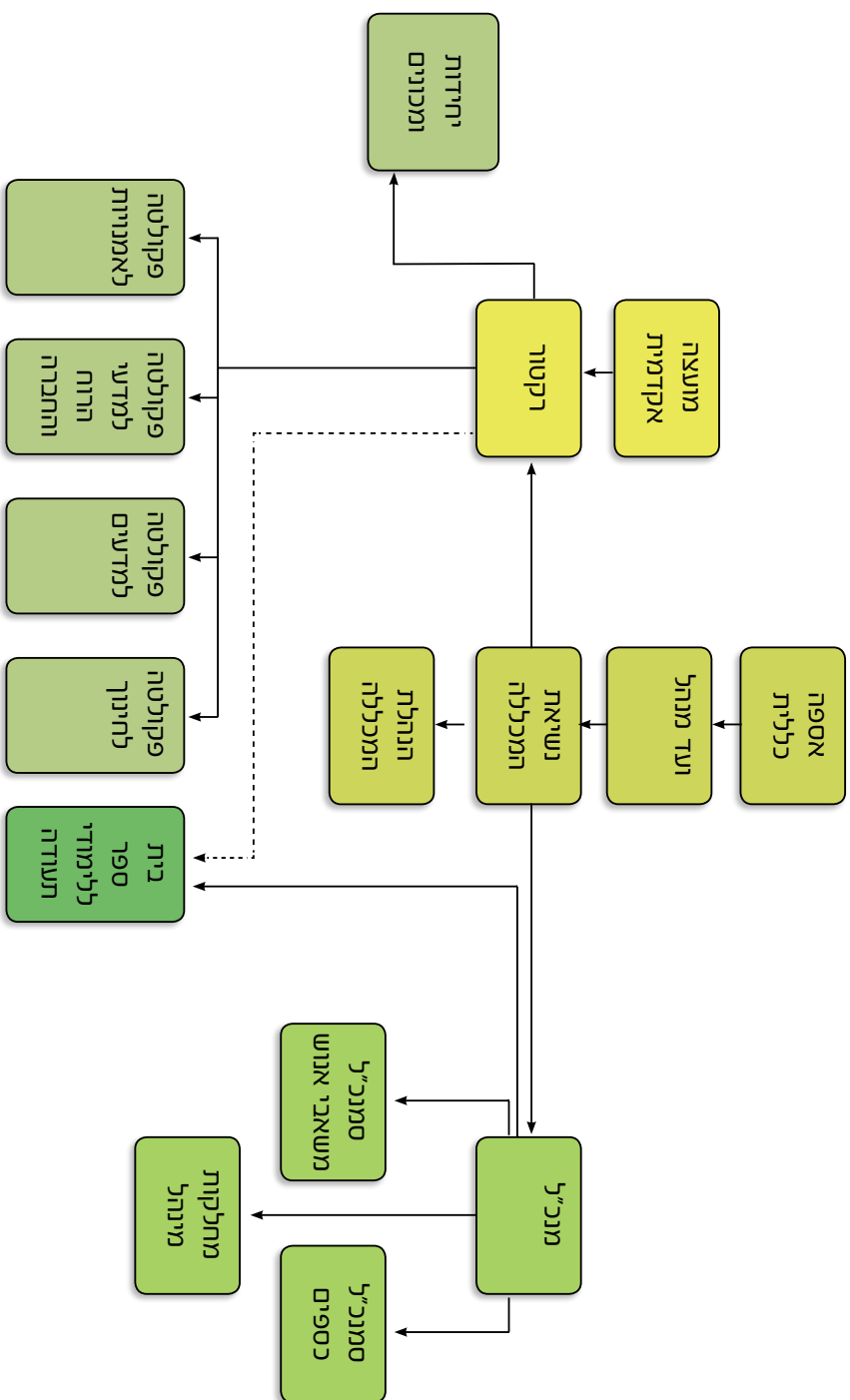
סמינר הקיבוצים. להצליח ולהישאר בן-אדם.

מבנה אקדמי

מבנה ארגוני אקדמיה ומנהלה

מוסדות המכללה

אספת העמותה והוועד המנהל - ד"ר גבי אוסם (יו"ר)
המועצה האקדמית - פרופ' אייל נווה (יו"ר)

חברי הנהלת המכללה:

נשיאת המכללה	פרופ' ציפי ליבמן
מנכ"ל	צאלה יפה
רקטור	פרופ' אסתר יוגב
דיקנית הפקולטה לחינוך	ד"ר יהודית וינברגר
דיקנית הפקולטה למדעים	ד"ר אילנה אבישר
דיקנית הפקולטה למדעי הרוח והחברה	ד"ר סמדר דוניצה-שמידט
ראש תכנון ופיתוח - הפקולטה לאומנויות	ד"ר רבקה ודמני
דיקנית הסטודנטים	ד"ר דורון לדרר
ראש המכון לחינוך מתקדם	פרופ' נמרוד אלוני
ראש הרשות למחקר והערכה	ד"ר אירית פלדמן
סמנכ"ל כספים	מוטי זכר
סמנכ"ל משאבי אנוש	חגית אלוני
מנהלת שיווק, פרסום ויח"צ	איריס קריא
מנהל תפעול	צדוק לילה
מנהל מינהל טכנולוגי	יואב וולף
מנהלת משאבי למידה	עדנה נעמן
מנהל אקדמי	יוסי בן אשר
מבקר פנים	דוד טל (משקיף)

מבנה הפקולטות

הפקולטה לחינוך

ד"ר יהודית וינברגר

אילת דביר-מלכה

דיקן הפקולטה

ראש מינהל

מחלקות לתואר ראשון, B.Ed.

ראשי מחלקות

ד"ר נירה ואלה וניבי שנער-זמיר
(בשיתוף)

המחלקה לחינוך לגיל הרך

מרסלו וקסלר

המחלקה לחינוך לבית ספר יסודי

ד"ר עדי שרעבי

המחלקה לחינוך מיוחד

ראשי חוג

חוגים

ד"ר ענבל אבו

החוג לניהול עסקי-חברתי

ד"ר איריס בקשי

החוג לחינוך ואשכול מבואות חינוך

תכניות תואר שני

ראשי תכניות

ד"ר דובי וייס

טכנולוגיה בחינוך, M.Ed.

ד"ר קובי גוטרמן

ניהול וארגון מערכות חינוך, M.Ed.

ד"ר צפי טימור

מוסמך להוראה, M.Teach

ד"ר אירית לוי-פלדמן

הערכה בחינוך, M.Ed.

יחידות נוספות:

מרכזי היחידות

יחידות

ד"ר אופירה טיקוצ'ינסקי

מהו"ת - מרכז התעצמות ותובנה
לסטודנטים בעלי לקויות למידה

ד"ר קובי גוטרמן

המרכז להכשרה ופיתוח מנהלים
למערכות חינוך

הפקולטה למדעים

דיקנית הפקולטה

רכזת מינהל

ד"ר אילנה אבישר

בתיא קלדרון:

Batia.Kalderon@smkb.ac.il

מחלקות וחוגים לתואר ראשון, B.Ed.:

ראשי מחלקות וחוגים

המחלקה לחינוך גופני ותנועה	ד"ר גילי יוסף וד"ר רוני דרום
החוג למדעים	ד"ר אדיב גל
החוג למתמטיקה	ד"ר רותי ברקאי

הכשרת אקדמאים להוראה:

חינוך גופני	ד"ר רותי ברקאי
מתמטיקה על-יסודי	ד"ר רותי ברקאי
מדעים על-יסודי	ד"ר אורנה פאליק

תכניות תואר שני, M.Ed.:

חינוך סביבתי	ראשי / מרכזי תכניות
חינוך מתמטי	פרופ' עמוס דרייפוס
חינוך לפעילות גופנית ולבריאות	מרכזת: ד"ר איריס אלקחר
	מרכזת: פרופ' דורית פטקין
	ד"ר גילי יוסף

יחידות נוספות:

מועצה ירוקה	ראש היחידה
	ד"ר אילנה אבישר
	מרכזת: דפנה גן

הפקולטה למדעי הרוח והחברה

דיקנית הפקולטה

רכזת מינהל

ד"ר סמדר דוניצה-שמידט

שירה שרון:

shira.sharon@smkb.ac.il

מחלקות וחוגים לתואר ראשון, B.Ed.

ראשי מחלקות / חוגים

המחלקה לשפה וספרות אנגלית	ד"ר בוורלי טופז
המחלקה למדעי הרוח בדגש עיוני-תרבותי	ד"ר איתן גינזברג
המחלקה למדעי הרוח בדגש חברתי-יזמי	נעמה גולדברג
החוג לספרות	ד"ר מימי חסקין
החוג להיסטוריה	ד"ר אמנון יובל
החוג למקרא ותרבות ישראל	ד"ר חיים חיון
הכשרת אקדמאים להוראה:	ד"ר מעין מזור

תכניות תואר שני, M.Ed.

ראשי תכניות

מדעי הרוח בגישה רב-תחומית, M.Ed.	ד"ר שי פרוגל
-------------------------------------	--------------

בית הספר לטיפול באמצעות אמנויות, M.A.A.T.

ראש בית הספר: ד"ר נעמה לב ארי
נרית קומורניק - מזכירה

ראש תכנית אמנות חזותית:
מרכזת: גב' רינה לרנר

ראש תכנית פסיכודרמה:
ד"ר יהודית ריבקו

ראש תכנית תנועה:
ד"ר עינת שופר אנגלהרד

ראש תכנית ביבליותרפיה:
ד"ר שלומית ברסלר

יחידות נוספות:

ראשי יחידות

לשון עברית לפטור	ד"ר עופרי מישוב
אנגלית אקדמית	ד"ר טינה ולדמן

הפקולטה לאמנויות

ראש תכנון ופיתוח

ראש מינהל

ד"ר רבקה ודמני

דנה גל נצר:
dana.galnetser@smkb.ac.il

בתי ספר

אמנויות הבמה

מחול ותיאטרון - מחול

עיצוב ואמנות

תקשורת וקולנוע

ראשי בתי ספר

איציק ויינגרטן

ד"ר שלומית עופר

רון דלבה, ד"ר הדרה שפלן-קצב

מאיר ראובני

הכשרת אקדמאים להוראה

ד"ר נאוה סביליה-שדה

מיכל בן עמי (אמנויות הבמה)

תכניות תואר שני, M.E.d.:

ראש התכנית

ד"ר סיגל ברקאי

אוריינות חזותית בחינוך, M.E.d.

יחידות נוספות:

ראשי יחידות

דנה צרפתי

ד"ר סיגל ברקאי

פרופ' חנן יניב

עיצוב במה

אוצרות

טכנולוגיות למידה

יחידות רוחב

רכזת: ד"ר תמר קטקו

<u>ראשי יחידות</u>	<u>היחידות</u>
ד"ר תמר קטקו	תכנית רג"ב לסטודנטים מצטיינים
הדסה טרון	היחידה למעורבות חברתית
אדם הישראלי	מעורבות חברתית (ליווי אקדמי)
ד"ר אסתר לבנון-מורדוך	טקסים ואירועים
ד"ר רינה ברנר	תכנית פל"ח לסטודנטים יוצאי אתיופיה
משה ישעיהו	ריכוז חברתי, תכנית פל"ח
ד"ר שי פרוגל	פורום התואר השני
ד"ר חנה אבני-שיין	היחידה לקידום ההוראה
ד"ר חנה אבני-שיין - יו"ר	מועצת הסגל האקדמי
ד"ר דפנה המר-בודנרו	היחידה למורים מתחילים (סטא'ז)
ד"ר יעל עופרים	"אופק חדש"
רכזת ד"ר תמי זיפרט	יחידת תקשוב

יחידות ומכונים

המכון לחינוך מתקדם

ראש המכון לחינוך מתקדם:
כתבי עת: **גילוי דעת** (שפיט);
החינוך וסביבו; בין המילים.
היחידה לליווי והנחיה של בתי
ספר; יחידת קבוצות הגות ומחקר;
כנס תל אביב השנתי לחינוך
מתקדם; קשרים בינלאומיים.

דיקנט הסטודנטים

דיקנית
עוזרת דיקן - חיה שגב
ד"ר דורון לדרר
haya.segev@smkb.ac.il ;03-6902310

הרשות למחקר והערכה ע"ש מ' סגל

ראש הרשות למחקר ולהערכה
מזכירות הרשות למחקר ולהערכה
ד"ר אירית לוי-פלדמן
שירה ניב
Research.Skb@smkb.ac.il

בית הספר ללימודי תעודה

ראש בית הספר
מתאמת מנהלית-אקדמית
שבי גוברין
רוחמה פילבה:
ruhama.filiba@smkb.ac.il

ראשי מרכזים

ראש המרכז להכשרה ופיתוח מקצועי
ראש המרכז למקצועות הטיפול
ראש המרכז לאוכסיות מיוחדות
ראש המרכז להורות, הנחיית
קבוצות והגיל הרך
תמר גורן רטש
ד"ר רוני אלפנדר
מרים דילן
צאלה מיינרט

הנחיות קריאה

א. מונחים

בוגר בהוראה	- תואר ראשון בהוראה - B.Ed.
מחלקה	- תכנית הכשרה לשכבת גיל או תחום
התמחות/חוג	- התחום הראשי בו מתמחה הסטודנט/ית
התמחות משנה	- תחומי הוראה נוספים
סמסטר	- מחצית תקופת הלימודים השנתית

ב. קיצורים וראשי תיבות

בלמ"ת	- בית הספר ללימודים מתקדמים
B.Ed.	- בוגר בהוראה. תואר ראשון בהוראה
M.Ed.	- תואר שני בהוראה
M. Teach	- תואר שני בהוראה לבית הספר העל יסודי
הד"פ	- הדרכה פדגוגית
חנ"ג	- חינוך גופני
חנ"מ	- חינוך מיוחד
מד"פ	- מדריך/ה פדגוגית
מהו"ת	- מרכז העצמה ותובנה לסטודנטים בעלי לקות למידה
מל"ח	- מכון למחשבה חינוכית
חדר מורים לומד	- מרכז יישומי מחשב בחינוך
משעול	- מערך יעץ ומשאבים לפיתוח מקצועי רב-תחומי
נקודה/שעה	- 1 שעה (ש"ש) = 2 נקודות סמסטריאליות
סמ"א	- סמסטר א'
סמ"ב	- סמסטר ב'
פרו"ס	- פרו-סמינריון
ש"ס	- שעה שבועית-סמסטריאלית*
ש"ש	- שעה שבועית-שנתית**
ת"י	- תרבות ישראל

* 2 ש"ס - 2 שעות אקדמיות סמסטריאליות = 2 נקודות

** 2 ש"ש - 2 שעות אקדמיות שנתיות = 4 נקודות

(משך שיעור, בדרך כלל, 2 שעות אקדמיות - 90 דקות).

• הנהלת המכללה שומרת לעצמה את הזכות לשינויים שיידרשו, לפי הצורך.

• כל האמור בידיעון מתייחס לשני המינים כאחד.

טל"ח

חלק ב: מערך הלימודים

לימודי יסוד

תחומי הכשרה לתואר ראשון B.Ed., תעודת הוראה והתמחויות: תכנית ארבע-שנתית לתואר בוגר בהוראה B.Ed. ותעודת הוראה. בשנה הרביעית משולב סטאז' (התמחות בהוראה) בתכנית הלימודים.

הגיל הרך

נתיבים:

- ❖ חינוך דיאלוגי
- ❖ חינוך מיוחד
- ❖ חינוך יצירתי

בית הספר היסודי (א'-ו')

התמחויות:

- ❖ מדעים
- ❖ מתמטיקה
- ❖ ספרות
- ❖ תרבות ישראל
- ❖ אנגלית

בית הספר העל-יסודי (ז'-י')

- ❖ מקרא
- ❖ היסטוריה
- ❖ ספרות
- ❖ ביולוגיה בדגש סביבתי
- ❖ מדעי הרוח בדגש עיוני-תרבותי
- ❖ הוראת אנגלית כשפה זרה (ג'-י')

תכניות לבית הספר העל-יסודי

ברוח החינוך הדמוקרטי:

- ❖ מדעי הרוח בדגש חברתי-יזמי
- ❖ ביולוגיה בדגש דמוקרטי-סביבתי
- ❖ ניהול עסקי-חברתי

חינוך מיוחד לבית הספר היסודי והעל-יסודי

התמחויות:

- ❖ מדעים לכיתות א'-ו'
- ❖ מתמטיקה לכיתות א'-ו'
- ❖ ספרות לכיתות א'-ו'
- ❖ תרבות ישראל לכיתות א'-ו'
- ❖ היסטוריה לכיתות ז'-י'
- ❖ ספרות לכיתות ז'-י'

חינוך גופני ותנועה (א'-י"ב)

מחול ותנועה, אמנויות המחול (א'-י"ב)

- ❖ מחול ותנועה
- ❖ תיאטרון-מחול
- ❖ מורים-רקדנים בפועל

אמנויות הבמה (ז'-י')

- ❖ הוראת בימוי ותיאטרון
- ❖ משחק (תעודה של מכללת סמינר הקיבוצים)
- ❖ עיצוב במה (תעודה של מכללת סמינר הקיבוצים)
- ❖ עיצוב ואמנות
- ❖ תקשורת וקולנוע

תכניות מיוחדות

- ❖ תכנית המצטיינים
- ❖ לימודי השלמה לתואר B.Ed.
- ❖ הכשרת אקדמאים להוראה

תכניות לתואר שני

- ❖ חינוך סביבתי
- ❖ חינוך מתמטי
- ❖ הוראת מדעי הרוח בגישה רב-תחומית
- ❖ אוריינות חזותית בחינוך
- ❖ טכנולוגיה בחינוך
- ❖ ניהול וארגון מערכות חינוך
- ❖ M. Teach מוסמך בהוראה
- ❖ חינוך לפעילות גופנית ולבריאות
- ❖ הערכה בחינוך

תכניות לתואר שני: M.A.T.

- ❖ טיפול באמצעות אמנויות בהתמחות ביביליותרפיה
- ❖ טיפול באמצעות אמנויות בהתמחות אמנות חזותית
- ❖ טיפול באמצעות אמנויות בהתמחות תנועה
- ❖ טיפול באמצעות אמנויות בהתמחות פסיכודרמה

הכשרת אקדמאים להוראה

מרכזים:

הפקולטה לחינוך: **מרסלו וקסלר** - חינוך יסודי, **ניבי שנער זמיר**, **ד"ר נירה ואלה** - הגיל הרך, **ד"ר עדי שרעבי** - חינוך מיוחד

הפקולטה למדעים: **ד"ר רותי ברקאי**, **ד"ר אורנה פאליק**

הפקולטה למדעי הרוח והחברה: **ד"ר מעין מזור**

הפקולטה לאמנויות: **ד"ר נאוה סביליה-שדה**

מטרת התכנית להכשרת אקדמאים להוראה היא להכשיר מחנכים, והיא מיועדת לאקדמאים המעוניינים ללמוד לקראת תעודת הוראה ולמורים אקדמאים המעוניינים בשינוי מסלול או התמחות. תכנית הלימודים במכללה מביאה בחשבון את הרקע הקודם של הלומד ומשלבת התנסות בשדה החינוך עם לימוד תאורטי.

קהל היעד של התכנית

- ❖ אקדמאים בעלי תואר ישראלי מוכר.
- ❖ אקדמאים בעלי תואר אקדמי מחו"ל נדרשים להציג תרגום מאושר של גיליונות הציונים ואישור על שקילה של התואר ממשרד החינוך. אישור המסמכים מתבצע על ידי ועדה אקדמית מטעם המכללה.
- ❖ מורים אקדמאים בעלי תעודת הוראה המעוניינים לשנות את תחום ההתמחות או להרחיב את תחום ההסמכה, ומורים בעלי רישיון הוראה שאין בידם תעודת הוראה.

מבנה תכנית הלימודים

תכנית הלימודים לתעודת הוראה כוללת: לימודי חינוך והוראה, לימודי התמחות ולימודי יסוד (בהתאם לרקע של כל מועמד).

לימודי חינוך והוראה: שיעורים בתחום הפסיכולוגיה, הפילוסופיה והסוציולוגיה של החינוך. שיעורי חינוך מתקדמים בנושאים מגוונים, כגון: עבודה עם הורים, היענות לשונות הלומדים, הנהגת כיתה ועוד. שיעורי מתודולוגיה להיכרות עם שיטות וכלי מחקר בשדה החינוכי, כגון: כלי מחקר איכותניים בעבודת המחקר. שיעורים הקשורים להוראה של תחום ההתמחות: סדנאות דידקטיות העוסקות בדרכי הוראה של מקצועות שונים, התנסות בהוראה בבתי ספר.

לימודי התמחות: העמקת הידע בתחום הוראת המקצוע. היקף לימודי ההתמחות נקבע לפי תחום הלימודים של הסטודנט לתואר ראשון ותעודת ההוראה שאליו הוא לומד. סטודנט שמבקש ללמוד לקראת תעודת הוראה בתחום הלימודים שלמד לתואר ראשון יהיה פטור מרוב לימודי ההתמחות. חייבים בלימודי התמחות מלאים סטודנטים שלימודיהם לתואר ראשון הם בתחום שונה מתחום תעודת ההוראה שהם מבקשים לקבל.

לימודי יסוד: תרבות ומורשת עם, לשון עברית, מיומנויות מחשב, עזרה ראשונה, ביטחון ובטיחות, זהירות בדרכים.

תכניות אישיות

התכניות להכשרת אקדמאים הן אישיות ומותאמות לכל סטודנט, על פי לימודי התואר הראשון ותעודת ההוראה שלקראתה הוא לומד. יועצים אקדמיים מומחים בונים לכל סטודנט תכנית לימודים אישית המותאמת לצרכיו ולרקע האקדמי שלו.

מסגרות הלימוד

קורסים רבים בתכנית להכשרת אקדמאים להוראה ניתנים במסגרות ייעודיות להכשרה: מרבית לימודי החינוך וההדרכה (דרכי הוראה), וחלק משיעורי ההתמחות נלמדים בכיתות הומוגניות שבהן כל הלומדים הם תלמידי הכשרת אקדמאים להוראה.

התנסות בהוראה

העבודה המעשית היא מוקד ההכשרה בתכניות הלימודים לאקדמאים להוראה. מטרת רכיב זה של הלימודים היא הכשרת הסטודנט לעבודה בבית הספר והיכרות עם דרכי הוראה מגוונות ועם תכניות הלימודים במערכת החינוך. ההתנסות בהוראה היא בתחום התמחותו של הסטודנט ובהיקף של 9-12 ש"ש - שני ימי התנסות בשבוע בשנה אחת, או יום אחד בשבוע במשך שנתיים. מסלולים אחדים מקיימים שבוע עבודה מעשית מרוכזת כמה פעמים בשנה. העבודה המעשית מלווה על ידי מורה בבית ספר ומדריך פדגוגי מטעם המכללה.

תחומי ההכשרה של אקדמאים להוראה

התמחויות רב-גיליות	חטיבה עליונה (ט'-י"ב) בהתמחויות	בית הספר העל-יסודי (ז'-י') בהתמחויות	בית הספר היסודי (א'-ו') בהתמחויות	הגיל הרך- גננות בהתמחות
חינוך מיוחד (א'-י"ב)	אמנות ומדיה דיגיטלית	ביולוגיה	ספרות	חינוך מיוחד
אנגלית (ג'-י')	אמנויות העיצוב	מתמטיקה	תרבות ישראל	חינוך יצירתי
חינוך גופני ותנועה (א'-י"ב)	תקשורת וקולנוע	היסטוריה	מתמטיקה	
	מחשבים וטכנולוגיות מידה	ספרות	מדעים	
	תקשורת	מקרא		
	קולנוע	תאטרון		
	ניהול עסקי-חברתי			

לימודי סטאז'

לימודי חובה המקנים רישוי להוראה של משרד החינוך ואינם חלק מלימודי תעודת ההוראה. לימודי הסטאז' כוללים עבודה בפועל בהיקף של שליש משרה לפחות, במוסד המוכר על ידי משרד החינוך, וסדנת סטאז' בהיקף 2 ש"ש. סטודנט בתקופת סטאז' נחשב למורה לכל דבר ומקבל משכורת על עבודתו ממקום העבודה. את לימודי הסטאז' ניתן לעשות אך ורק לאחר שהסטודנט סיים בהצלחה את חובותיו בהתנסות המעשית, דרכי הוראת המקצוע ו-80% מיתר חובותיו הלימודיות (בכלל זה לשון עברית, עזרה ראשונה, ביטחון ובטיחות וזהירות בדרכים). ההשתתפות בסדנת סטאז' בתום הלימודים מחייבת תשלום מלא. חובת הסטאז' אינה חלה על מורים בפועל המועסקים במערכת החינוך במעמד קבוע. מורים בפועל הלומדים למטרת תוספת מסלול או התמחות, ואשר יש בידיהם רישיון הוראה קבוע ומעוניינים לקבל רישיון הוראה נוסף, חלה עליהם חובת סטאז' במסלול התמחות נוסף.

לימודי המשך לתואר בוגר בהוראה (B.Ed.)

תכנית זו מיועדת למורים בעלי תעודת מורה מוסמך/ בכיר המעוניינים להשלים תואר אקדמי ראשון בחינוך (B.Ed.).

לימודי המשך לתואר בוגר בהוראה יהיו באותו תחום התמחות שבו למד המורה לתעודת בכיר, על פי הלוח שלהלן.

התמחויות ללומדים לקבלת תואר (B.Ed.)

שם המחלקה	ההתמחות
הגיל הרך	חינוך יצירתי חינוך מיוחד
בית הספר היסודי כיתות א'-ו'	ספרות, תרבות ישראל, מדעים, מתמטיקה
בית הספר העל-יסודי כיתות ז'-י'	ספרות, מקרא, היסטוריה, ביולוגיה, הוראת תאטרון, מתמטיקה
בין-מסלולי א'-י"ב	חינוך גופני ותנועה מחול ותנועה חינוך מיוחד
מסלול על-יסודי כיתות ט'-י"ב	אמנות ומדיה דיגיטלית תקשורת וקולנוע קולנוע תקשורת אמנויות העיצוב מחשבים וטכנולוגיות מידע ניהול עסקי-חברתי

היקף התכנית:

מועמדים בוגרי מכללת סמינר הקיבוצים (משנת תשמ"ה ואילך) ובוגרי מכללות אקדמיות אחרות להכשרת מורים (החל בשנה שבה הוכרה המכללה כמוסד אקדמי) יחויבו במכסה של 16 ש"ש, בתוספת השלמת לימודי אנגלית לרמת "פטור" הנהוגה במכללה, והשלמת התואר תהיה במסלול ובהתמחות שבהם למדו לתעודת מורה בכיר. בוגרים שסיימו את לימודיהם לפני 10 שנים יחויבו בשיעורי השלמה.

❖ מועמדים שסיימו לימודיהם במוסד לא אקדמי יחויבו ב-32 ש"ש + אנגלית.

מי שלמדו במוסד אקדמי מוכר לאחר קבלת תעודת ההוראה למורה בכיר וימציאו את גיליון ציוניהם, יהיו פטורים מחלק מהשיעורים בהתאם לכללי האקדמיטציה המקובלים במכללה, בתנאי ששיעורים אלה נלמדו ב-6 השנים האחרונות.

סדנאות "ידע צבור"

סדנאות ייחודיות אלה מיועדות לאנשי חינוך ותיקים בעלי ניסיון וידע פרקטי בתחום החינוך וההוראה. במסגרת הסדנאות המורה יתעד, ינתח וימשיג את הידע הפרקטי שצבר באופן תאורטי ויקבל על כך קרדיט אקדמי.

ההשתתפות בסדנאות ידע צבור פתוחה למורים בעלי 8 שנות ניסיון לפחות בעבודה חינוכית. סטודנטים בעלי תעודת מורה בכיר אקדמי לא יוכלו להשתתף בסדנה זו. ההשתתפות תקנה לכל סטודנט 2 ש"ש עד 6 ש"ש.

לימודי יסוד

לימודי היסוד הם חלק מחייב ובלתי נפרד ממבנה הלימודים במכללה, לקראת השגת התואר הראשון בחינוך או תעודת הוראה.

מספר שעות החובה במקצועות אלה, וכן חלוקתן על פני שנות הלימוד, משתנים מתכנית לתכנית. הפירוט בעניין כל מחלקה/תכנית מופיע במסגרת הלימודים המפורטת שלו.

לימודי יסוד כוללים את הנושאים האלה:

ש"ש	הנושא
2	לשון עברית (על פי מיון)
0-6	אנגלית לפטור ולימודי אוריינות באנגלית כשפה זרה (על פי מיון)
2	עזרה ראשונה, זהירות בדרכים, ביטחון ובטיחות
1	סמינר שואה וג'נוסייד

לשון עברית

ראש היחידה: ד"ר עופרי מישוב

מטרות:

- ❖ גיבוש דמות מורה בעל יכולת הבעה ועושר משלבי, אשר יוכל לשמש דוגמה ומקור חיקוי לתלמידיו.
- ❖ הכנת המורה מצד מדע הלשון, כך שיוכל להתמודד עם נושאי לשון מגוונים בעל פה ובכתב ברמות הלשון השונות, יוכל להורות לשון מתוך הבנה כיצד פועלת המערכת ולהגיב על ליקויי לשון בהתאם לנסיבות.
- ❖ הכשרת מורה בעל מודעות פונולוגית ומורפולוגית.

פרקי הנושא:

א. יסודות הלשון וחוקי הצטרפותם

- ❖ תורת ההגה
- ❖ תורת הצורות בשם ובפעל
- ❖ דיון בתופעות לשון
- ❖ מבנה המשפט
- ❖ סוגיות בסמנטיקה

ב. מקורות הצמיחה של השפה

- ❖ רובדי לשון – היכרות עם טקסטים מתקופות שונות וניתוח דקדוקי-סגנוני שלהם;
- ❖ לימוד ניבים – מקורם ומשמעותם והשימוש הנכון בהם.
- ❖ נורמות הלשון.
- ❖ התנסות בקריאת טקסט מקראי המונחית על ידי מערכת טעמי המקרא וסימני הניקוד.

ג. מיומנויות לשון

- ❖ הבעה בעל פה ובכתב – פיתוח רעיון ועריכתו בדרך לוגית ומשכנעת.
- ❖ שימוש בכתב חסר הניקוד על פי כללי האקדמיה ללשון.
- ❖ קריאה קולית – העברת תכנים ופרשנות על ידי הנגנה ושמירה על הגייה בהתאם לכתוב.
- ❖ תפקודי שפה בהקשר בית ספרי: ניסוח שאלות מסוגים שונים.
- ❖ הטקסט – הבנה וארגון.
- ❖ שימוש במילונים לסוגיהם.

סוגיות בלשון עברית

תורת ההגה והצורות, תחביר וסמנטיקה, הבנת טקסט ודרכי ארגונו, הרצאה וקריאה קולית. לשון הטקסט לקריאה ולכתיבה של טקסטים בעברית בת זמננו דרושות מיומנויות לשון. ייבחנו טקסטים מסוגים שונים ומבניהם. רכישת מיומנויות הקריאה תלויה בלימוד מיומנויות של פיתוח רעיונות לכתיבה במבנים מקבילים, תהליך טקסט ותמצות. בהוראת תכנים אלה ייעשה שימוש בסוגיות מתחום המורפולוגיה, התחביר, הסמנטיקה וחקר השיח.

הבעה בעל פה

גיבוש דמות חינוכית בעלת לשון תקינה ועשירה המתקשרת עם חניכיה במשלבי השפה השונים ומשמשת דוגמה ללשון טובה ומקור לחיקוי לחניכיה; פיתוח הכושר להבעת רעיון בעל פה תוך כדי ניצול מבנים רטוריים ולוגיים המסייעים לגיבוש שיח מובנה, בהיר ונורמטיבי; פיתוח היכולת לקרוא קריאה קולית מדויקת, ברורה ומוטעמת בהתאם לכתוב; פיתוח היכולת להעביר רעיונות באמצעות קריאה פרשנית המתחשבת בנמען בכלל ובצרכיו הייחודיים של הילד בגיל הרך בפרט.

* סטודנט שמחויב ברמה של 6 שעות לשון, יחויב בתשלום עבור שעותיו.

לימוד אנגלית למטרות אקדמיות

ראש היחידה: ד"ר טינה ולדמן

היחידה לאנגלית אקדמית מציעה קורסים ברמות "בסיסי", "בינוני" ו"מתקדמים". מטרת הקורסים היא להקנות לסטודנט כישורים בהבנת הנקרא באנגלית בד בבד עם כישורים אקדמיים נוספים, שיאפשרו לסטודנט לתפקד באופן מוצלח בעולם האקדמי והמקצועי. סטודנט שנה א' במכללה החייב בלימודי אנגלית כשפה זרה (על פי מבחן פסיכומטרי/מבחן אמי"ר) נדרש לסיים את לימודיו בקורסי אנגלית ולהגיע לציון "פטור" בתוך שנה ממועד תחילת לימודיו במכללה (פרק זמן זה יחושב על פי לוח השנה הקלנדרית).

קורסים בשפה האנגלית

רמות	פסיכומטרי	מבחן אמיר	מספר שעות נדרש
פטור	134	234	-
מתקדמים ב'	133-120	233-220	סמסטריאלי, 2 ש"ש
מתקדמים א'	119-100	219-200	סמסטריאלי, 2 ש"ש
בסיסי	99-85	199-185	סמסטריאלי, 3 ש"ש
טרום-בסיסי ב'	84-70	184-70	סמסטריאלי, 3 ש"ש
או: טרום-בסיסי א'	69-50	169-150	שנתי, 4 ש"ש

ציון עובר: 60 ומעלה

* סטודנט שמחויב ברמה בסיסית של 6 שעות אנגלית, יחויב בתשלום עבור שעותיים.

סמינר שואה וג'נוסייד

מרכזת: ד"ר שרון גבע

נושא שואת יהודי אירופה במלחמת העולם השנייה מעסיק את החברה בישראל מראשיתה: עם חלוף השנים מידת העניין בנושא הולכת וגוברת וכך גם מידת מרכזיותו במערכת החינוך בישראל לגווניה. מטרתו של סמינר שואה וג'נוסייד הן: להקנות לסטודנטים ידע חדש ולעורר בקרבם סקרנות ורגישות למשמעויותיה של השואה כמאורע חסר תקדים בהיסטוריה של העם היהודי, וללמד על סוגיית הג'נוסייד (רצח עם) בכלל ובמיוחד במאה העשרים.

הסמינר מתקיים במשך יום אחד במכללה, שבו מתקיימים הרצאות, סדנאות ומפגשים עם ניצולים וצאצאיהם, בני הדור השני והשלישי. חובת ההשתתפות בו חלה על כל הסטודנטים, והיא חלק מתכנית הלימודים בכל המסלולים.

הפקולטה לחינוך

אשכול לימודי חינוך

מרכזת: ד"ר איריס בקשי

רקע

לימודי החינוך הם חוט השדרה והמעטפת של ההכשרה להוראה. מטרתם היא להקנות תשתית תאורטית-עיונית מקיפה הכוללת את תחומי הידע הבסיסיים הנחוצים לעבודתם של נשות ואנשי חינוך. לימודי החינוך מיועדים להוביל את הלומדים לעיצוב השקפת עולם חינוכית ותפיסת תפקיד שיוכלו להנחותם בפסיעותיהם הראשונות כנשות ואנשי מעשה בשדה החינוך. ייחודם של לימודי החינוך הוא בקישור ובגישור שהם עורכים בין תאוריה למעשה, בין האקדמיה לשדה ובין החזון למציאות.

מבנה הלימודים

אשכול לימודי החינוך בנוי מחמישה תחומי דעת המבנים יחדיו תשתית בסיסית ושער כניסה לעולם החינוך. כל אחד מתחומי הדעת נשען על דיסציפלינה אקדמית-מחקרית שונה, אך כולם מכוונים את זווית הראייה הייחודית שלהם להתבוננות מעמיקה ומעשירה בזירה החינוכית. נקודות המבט הללו משמשות אבני בניין ליצירתה של תודעה חינוכית מקצועית שלמה וכוללת.

דרכי הלמידה

דרכי הלמידה באשכול לימודי החינוך מגוונות ומשתנות בהתאם למסגרות הלמידה. לצד דרכי למידה מסורתיות מוצעות דרכי למידה חדשניות. כך למשל, הקורס קריאה מודרכת בפילוסופיה של החינוך הנלמד במסגרת של סדנה מציע הוראה-למידה דיאלוגית; קורס חברה ישראלית הנלמד במתכונת של ארבעה ימים מרוכזים מציע התנסות במגוון דרכי למידה יצירתיות; וקורס מבוא לסוציולוגיה של החינוך הנלמד במסגרת שיעור רב-משתתפים מפתח דרכי למידה פעילות ומתוקשבות.

מסגרת והיקף הלימודים

חמשת תחומי הדעת הנכללים במסגרת לימודי החינוך הם:

1. סוציולוגיה של החינוך

מבוא לסוציולוגיה של החינוך - קורס סמסטריאלי רב-משתתפים (1 ש"ש)
חברה ישראלית: סוגיות מגוונות - קורס סמסטריאלי (1 ש"ש)

הקורסים עוסקים בהתבוננות ובניתוח של החברה ושל מערכת החינוך, ובעיקר של הקשרים וההשפעות ההדדיות ביניהן. הם כוללים שני שדות ניתוח עיקריים: ניתוח מערכת החינוך כמוסד מרכזי במערכת החברתית הכוללת וניתוח מערכת החינוך ומוסדותיה כמערכות חברתיות בפני עצמן. הקורסים מעניקים ללומדות וללומדים ידע בסיסי ונקודת מבט ביקורתית כלפי המציאות החברתית והחינוכית. קורס החברה הישראלית מציע לכל סטודנטית וסטודנט בחירה בשיעור אחד בעל נקודת מבט ייחודית על החברה הישראלית בזיקה לחינוך, כמו צדק חברתי, תמורות במשפחתיות וזיכרון קולקטיבי.

2. פילוסופיה של החינוך

קריאה מודרכת בפילוסופיה של החינוך - קורס סמסטריאלי (1 ש"ש)
מבוא לפילוסופיה של החינוך - קורס סמסטריאלי רב-משתתפים (1 ש"ש)

פילוסופיה של החינוך היא הגות שמושג עיוניה הוא החינוך, והגדרתה המיוחדת נגזרת מהגדרת הפילוסופיה בכלל. הפילוסופיה של החינוך מתמקדת בניסיונות להגדיר מהו חינוך ובבחינות ביקורתיות של מציאותיותו השונות. קורס הקריאה המודרכת בפילוסופיה של החינוך הוא קורס מקדים לקורס המבוא, והוא מתמקד בפיתוח כשירות קריאה בסיסית בטקסט פילוסופי ובטקסטים נוספים, בהיכרות ראשונה עם שאלות יסוד בחינוך ובניסיון לטפח לומדות ולומדים בעלי רצון לקרוא ולהרחיב דעת.

3. מבוא לפסיכולוגיה של החינוך - קורס שנתי רב-משתתפים (2 ש"ש)

הפסיכולוגיה היא נדבך חשוב בהכשרתם של נשות ואנשי חינוך. מקצוע ההוראה, המחייב ריבוי קשרים ומגעים אנושיים עם יחידים ועם קבוצות, מצריך ידיעה והבנה מעמיקות בתחומיה השונים של הפסיכולוגיה. מטרת קורס המבוא הוא לטפח גננות, מורות ומורים אמפתיים המסוגלים להבין ולהעריך את עמדותיהם, יכולותיהם והתנהגויותיהם של התלמידות והתלמידים. כמו כן, למידת הפסיכולוגיה עשויה לעורר מודעות וביקורת עצמית ולסייע למחנכ/ת לבחון בעצמו/ה את התנהגויותיו/ה המקצועיות.

4. מתודולוגיה מחקרית

מבוא למחקר איכותני - קורס סמסטריאלי (1 ש"ש)
מבוא למחקר כמותי - קורס סמסטריאלי (1 ש"ש)

מטרת הקורסים המתודולוגיים היא לתת לגננות, למורות ולמורים כלים להתפתחות מקצועית בעבודתם בכיתות ותשתית ידע הכרחית להמשך לימודים עיוניים ומחקריים. בתוך כך, הקורסים המתודולוגיים יתמקדו בתשתיות הפילוסופיות של המחקר האיכותני-נטורליסטי והמחקר הכמותי, בגישות ובמיומנויות הנחוצות לעריכת מחקרים בשדה החינוך ובקריאה ביקורתית של מאמרים ודיווחים מדעיים בנושאי חברה וחינוך. במסגרת קורס המבוא למחקר איכותני יושם דגש על הזיקה המיוחדת בין מחקר איכותני ובין חינוך/הוראה.

5. סמינריון בחינוך

שיעורים בנושאים שונים בהקשר חינוכי - קורס שנתי (3 ש"ש)

סמינריון החינוך עוסקים בנושאים חינוכיים מגוונים ומכוונים להנחיה של כתיבת עבודות גמר אקדמיות. לפיכך קורסים אלו כוללים לימוד מעמיק של נושא הסמינריון בהקשר חינוכי בד בבד עם לימוד והתנסות בכתיבת עבודה. בסמינריונים נדרשת מעורבות פעילה של הסטודנטיות והסטודנטים, הנדרשים לערוך מחקרים, להציג רפרטים ולכתוב עבודה שתעמוד בקריטריונים מקובלים. בחלק מהמחלקות של הפקולטה לאמנויות מוצעים סמינריונים חברתיים המשלבים בתוכם את החובה לעריכת סמינריון בחינוך עם החובה למעורבות חברתית. סמינריונים אלו משלבים פעילות בארגונים חברתיים ועריכת מחקר בעל אופי רפלקטיבי הממוקד בחיבור בין הפעילות החברתית לנושא הסמינריון.

החוג לחינוך

ראשת החוג: ד"ר איריס בקשי

רקע

הלימודים בחוג לחינוך מעניקים ללומדות וללומדים את הבסיס החינוכי, התאורטי והמחקרי לזהותם המקצועית כמורות וכמורים במערכת החינוך הממלכתית. מטרת החוג היא לטפח מורות ומורים מובילים בעלי בסיס אינטלקטואלי ותאורטי רחב וכלים מעשיים להובלת שיפורים בבתי הספר. החוג, שיילמד החל בשנת הלימודים תשע"ו במחלקה לחינוך יסודי, שואף לטפח מורות ומורים שלמים המגשרים בתפיסותיהם ובמעשיהם בין חינוך להוראה, בין הגות ומחקר למעשה בכיתות, בין המעשה בכיתות למשמעות החברתית שלו ובין מסורת לחדשנות, ליוזמה ולמנהיגות בעידן הנוכחי. בתוך כך, הלימודים בחוג מבקשים לספק מענה לשלוש דיכוטומיות הרווחות בשיח ובשדה הפעולה החינוכיים: בין יחיד לחברה, בין הפורמלי ללא פורמלי ובין תאוריה למעשה.

מבנה החוג

לימודי החוג כוללים לימודי יסוד בשלוש מגמות השזורות זו בזו ויוצרות יחדיו תשתית לימודית שלמה: מגמה העוסקת במחשבה החינוכית ומתמקדת בהיבט התרבותי והחברתי של החינוך; מגמה העוסקת בפן העיוני והמעשי של השליחות החינוכית בחברה דמוקרטית; ומגמה העוסקת בהוראה ולמידה חדשניות בעידן הדיגיטלי. תכנית החוג נלמדת בהיקף של 26 ש"ש, ומתווספת ללימודי היסוד וההכשרה להוראה ולחוג הדיסציפלינרי.

* החוג לחינוך משולב החל בשנת הלימודים תשע"ו במסגרת המחלקה לחינוך לבית הספר היסודי.

לימודי החוג לחינוך (היקף 52 נקודות)

פרק	סעיף	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
לימודי התמחות החוג לחינוך	התמחות החוג לחינוך					
	מחשבת החינוך הפרוגרסיבי		2		2	
	מבוא לחשיבה פוליטית	2			2	
	אידיאולוגיה ומדיניות בחינוך		2		2	
	קריאה מודרכת בפילוסופיה	2			2	
	פדגוגיה פרוגרסיבית במבחן הזמן		2		2	
	מהי למידה משמעותית?		2		2	
	חברה ישראלית		2		2	
	סמינר מחלקתי - חינוך רדיקלי			2	2	
	גלובליזציה ותרבות			2	2	
	חינוך לקיימות		2		2	
	משחקי מחשב בהוראה ולמידה		2		2	
	סוציולוגיה של החינוך	2			2	
	ילדים ונוער בסיכון	2			2	
	עולמות וירטואליים ולמידה שיתופית			2	2	
	פסיכולוגיה של למידה והוראה	2			2	
	לימודי תרבות חזותית	2			2	
	גישות חדשניות לשילוב טכנולוגיות	2			2	
	מעורבות חברתית- מעשי	4			4	
	חממת יזמות			2	2	
	מחשבת החינוך הדמוקרטי		2		2	
	קידום שינויים במסגרות חינוכיות			4	4	
	סמינריון לבחירה				6	6
סה"כ לימודי החוג לחינוך		18	16	12	6	52

המחלקה לגיל הרך

ראשות המחלקה: ד"ר נירה ואלה ויניב שנער זמיר

רקע

תכנית ההכשרה לגננות (לידה עד 6) מתבססת על השקפת עולם הומניסטית, פלורליסטית, פרוגרסיבית ועל גישות פדגוגיות חדשניות ויצירתיות. היא רואה בתקופת הילדות פרק משמעותי וחשוב העומד בפני עצמו, שאיננו הכנה לחיים או לבית הספר. תקופה זו משפיעה על התפתחותם של ילדים וילדות ושל הוריהם.

הכשרת הגננות נגזרת מתפיסה זו. היא בונה את היכולות שלהן להיות מתערבות מקצועיות בתחומים רבים ומחייבת היכרות מעמיקה ורגישה עם מגוון צרכים, יכולות ואפיונים של ילדים ועם תהליכים אישיים וקבוצתיים. הסטודנטיות והסטודנטים מוכשרים להיות סוכני שינוי חינוכיים המשפיעים על מעגלי החיים של הילד, משפחתו והקהילה שבה הוא מתחנך.

מחלקת הגיל הרך מעודדת יוזמות למעורבות בחברה הישראלית בתחומי הגיל הרך, כחלק מתפיסת עולם ערכית-מקצועית וסדר יום חינוכי חברתי.

זהותם המקצועית של הסטודנטיות והסטודנטים נבנית ומתגבשת בתהליך הדרגתי, מתוך דיאלוג מתמיד: של הצוות המקצועי במכללה, בין הצוות המקצועי לבין הסטודנטיות והסטודנטים וקשר הדוק בין האקדמיה לשדה החינוכי. מושם דגש על הצרכים השונים של הלומדים, כקבוצה וכיחידים, על תהליכי הצמיחה, ההתפתחות וההתמקצעות הנדרשים לפיתוח עמוד שדרה חינוכי.

תכנית ההכשרה משלבת ידע אקדמי עדכני מדיסציפלינות שונות וכלים פרקטיים מגוונים ברמה האישית וברמה הבין-אישית. מודל ההכשרה מתקיים בדומה למודל העבודה בגן הילדים. ההכשרה מזמנת פעילות, התנסות ותרגול עשירים לכל אחת ואחד מהסטודנטים מתוך שכלול יכולות האמפטיה והרפלקציה, העמקת יכולת ההתבוננות וחשיבה מורכבת ומסתעפת; אלו מלווים בשכלול יכולות ההבעה ב"שפות שונות" המאפשרות ביטוי שווה לכלל השותפים.

במחלקת הגיל הרך פועלים שלושה נתיבים בעלי תפיסת עולם משותפת והדגשים שונים להתמחויות בגיל הרך: **הנתיב הדיאלוגי, הנתיב היצירתי ונתיב החינוך המיוחד**. בכל הנתיבים תכנית הלימודים היא ארבע-שנתית לתואר בוגר בהוראה B.Ed. ותעודת הוראה. בשנה הרביעית משולב סטאז' (התמחות בהוראה) בתכנית הלימודים.

נתיב החינוך הדיאלוגי

החינוך הדיאלוגי מתבסס על השקפת עולם הרואה את הילדים כבעלי זכויות בחברה, בעלי יכולת, יוזמים, יוצרים, הוגי רעיונות ומפתחים תאוריות על העולם. בבסיס ההכשרה של הנתיב הדיאלוגי עומדים ערכים של הקשבה, הדדיות, שיתופיות.

הסטודנטיות לומדות לפתח שיח דיאלוגי המאפשר לילד ולמחנכת לבטא את עצמם ולהקשיב לאחר. שיח זה מתקיים בין המבוגרים לבין הילדים ובין הילדים לבין עצמם. הוא מייצר אמפתיה, שיתוף פעולה ולמידה משמעותית. תפקיד הגננת ליצור מרחב התפתחותי לילדים המאפשר ביטוי לכל אחד ואחת מהם. חינוך דיאלוגי מאפשר מקום משמעותי לילדים לא רק כצרכנים פסיביים של ידע ומיומנויות וכמבצעי הוראות, אלא כיוזמים, יוצרים, הוגים רעיונות ומפתחים תאוריות. נקודת המוצא בתכנית ההכשרה היא ההתבוננות על גן הילדים כעל מקום המאפשר קיום חיים מלאים

ומשמעותיים. ההכשרה ממוקדת בדרכים ליצירת שיח דיאלוגי בין מבוגרים לבין ילדים, ובין ילדים לבין עצמם. ההנחה היא ששני ערוצים אלו הכרחיים לשם הבניה של העולם החברתי-תרבותי של הילדות ולשם התקדמות הדרגתית ברכישת כישורים ומיומנויות בשלב החיים העכשווי.

נתיב החינוך יצירתי

שפת האמנויות מהווה ציר מרכזי בתכנית והיא מאפשרת ביטוי אישי וקבוצתי רחב ורבגוני. היכולת לטפח ולממש תפיסה זו טמונה בפיתוח יכולות חשיבה מורכבת, אמפתית, מסתעפת ומתחדשת, שמרכיבות יחד את החשיבה היצירתית. לאמנויות השונות, על פי חשיבה זו, יש מקום משמעותי בחיים האנושיים, בהקשרים רבים ומגוונים, ובתוך כך גם בתהליכי הוראה ולמידה.

הדגש הראשון בתהליך ההכשרה מושם על החוויה האישית של הסטודנט/ית המתכשר/ת להוראה המורכבת מהעשרה תרבותית והתנסות אישית בתחומי אמנות שונים בתוך הקבוצה. כמו כן ניתנת תשומת לב מיוחדת לכישורים, נטיות הלב והקשיים של הסטודנטים, הלומדים לראות בעצמם אנשי חינוך ויוצרים ומוצאים דרך ביטוי אישית וייחודית להשקפת עולמם ולרגשותיהם.

הדגש השני בתהליך ההכשרה מתרכז בילד, במעשה החינוכי ובתכניות הלימודים הן ברמה העקרונית והמושגית הן ברמה המעשית ובהקשר של טווח הגילאים שאליו מכוונת ההכשרה. כל אלו בהשראת ההיבט של שילוב האמנויות בנושאי הלימוד ובמתודות ההוראה השונות. הסטודנטים לומדים לאמץ את דרכי ההוראה שבהן התנסו בעצמם, על מנת ליצור דגם מיוחד במינו של החינוך המאפשר גילוי עצמי, התאמה לסגנון למידה וביטוי אישי. חיזוק הביטחון העצמי והעצמה של הילדים בגיל הרך. תכנית הלימודים מזמנת ללומדים אשכול שיעורים רחב בשילוב אמנויות בדרכי ההוראה כגון: תיאטרון בובות, תנועה, אמנות פלסטית, מוזיקה, דרמה ועוד. התנסות זו מקנה ידע וכלים רחבים באופן המותאם לגילאי הילדים הצעירים.

נתיב החינוך המיוחד לגיל הרך

"ילדים עם צרכים מיוחדים" הוא שם כולל לילדים עם קשיי התפתחות בתחומים שונים: הפרעות על הרצף האוטיסטי, הפרעות שפתיות, חסרים קוגניטיביים ומגוון נכויות, תסמונות וקשיים פיזיולוגיים, מוטוריים וחושיים, וכן ילדים הנמצאים בקצה המנעד הנורמטיבי.

איתור ילדים עם צרכים מיוחדים בגיל הרך ובניית תכניות התערבות מותאמות הם משימה מורכבת. היא מצריכה ידע מעמיק בהתפתחות של ילדים, בתכניות לימודים ובשילוב והתאמה ביניהם.

נקודת המוצא בתכנית ההכשרה היא התפיסה שילדים עם צרכים מיוחדים והוריהם הם חלק בלתי נפרד מקבוצת ילדי הגן ומהקהילה. תכניות הלימודים בגן צריכות להיות מערכתיות, כאלה שמביאות בחשבון את כל סביבות החיים של הילד ומשפחתו, גמישות ומותאמות למגוון הצרכים של יחידים ושל קבוצות בתוך הגן השלם.

תהליך ההכשרה

שנה א': הילד כפרט ומסגרות לגילאי לידה-3

הסטודנטיות, בשלושת הנתיבים, מתנסות במסגרות של חינוך לגילאי לידה-3 (פעוטונים, מעונות יום, משפחתונים), בדגש על היכרות עם אפיוני הילדים בגיל הרך ועל השונות שבין הילדים; היכרות עם המסגרות החינוכיות הייחודיות לגילאים אלו (תינוקות, מעונות, פעוטונים) ועם המשפחה והקהילה שבתוכה הילדים חיים.

שנה ב': ניהול מסגרות חינוכיות לגילאי 3-6

הסטודנטיות, בשלושת הנתיבים, מתנסות בגני ילדים לגילאי 3-6. בשנה זו הן שותפות מלאות בעבודת הצוות החינוכי של הגן, והן חוות את מלוא מורכבותה של העבודה החינוכית.

- ❖ בנתיב החינוך הדיאלוגי הדגש הוא על בניית תכנית לימודים דיאלוגית-צומחת, מתוך תחומי העניין של הילדים עצמם.
- ❖ בנתיב החינוך היצירתי הדגש הוא על יישום ופיתוח דרכי עבודה יצירתיות בתכנית הלימודים בהתאמה לגילאי הילדים ואפיוני הגנים.
- ❖ בנתיב החינוך המיוחד הדגש הוא על תכנית לימודים המשלבת ילדים בעלי צרכים מיוחדים בגן הרגיל.

שנה ג': פיתוח דרכי עבודה מותאמות לאוכלוסיות שונות

הסטודנטיות מעמיקות ומרחיבות את יכולתן בעיצוב דרכי העבודה במסגרות חינוכיות מגוונות בגיל הרך: גני ילדים בעלי אפיונים שונים ומסגרות בחינוך המיוחד (בנתיב החינוך המיוחד). בשנה זו מושם דגש על פרישת קשת התפקידים הרחבה של הגננת, החל בארגון, ניהול ובניית תכנית לימודים ועד נטילת אחריות חברתית, שיתוף ההורים והשפעה על הקהילה.

הגיל הרך (לידה - 6) - דו-חוגי - התפתחות הילד ולימודים כלליים

בדגש חינוך דיאלוגי מסגרת לימודים לתואר B.Ed.

פרק	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
לימודי יסוד	לשון עברית	4			4
	אנגלית לפטור	4			4
סה"כ לימודי יסוד					
לימודי חינוך	סוציולוגיה של החינוך	2			2
	חברה ישראלית		2		2
	פילוסופיה של החינוך	2			2
	קריאה מודרכת	2			2
	סמינריון בחינוך			6	6
	מתודולוגיה מחקרית		4		4
		6			6
סה"כ לימודי חינוך					
	דרכי הוראה	8	8	4	20
סה"כ התמחות בהוראה					
	היכרות והתנסות בסביבה חינוכית	6			6
	היכרות והתנסות בגנים 3-6		10		10
	ניהול מסגרות חינוכיות		8		8
		6	10	8	24
סה"כ התנסות בהוראה					
לימודי התמחויות	התמחות בהתפתחות הילד	16	20	8	52
	חינוך לשוני	16	8		32
	חטיבת מדעים	8	16	6	30
		40	44	8	114
סה"כ התמחויות					
סה"כ לילקוט					
	68	68	34	14	184

לימודי מכללה - חובה

סדנת סטאז'				4	4
עזרה ראשונה			4		4
זהירות בדרכים			1		1
ביטחון ובטיחות			1		1
לימודי שואה וג'נוסייד			1		1

הגיל הרך (לידה - 6) - דו-חוגי - התפתחות הילד ולימודים כלליים
 בדגש חינוך דיאלוגי חוג התפתחות הילד (היקף 52 נקודות)

פרק	סעיף	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
לימודי התמחות התפתחות הילד	התפתחות רגשית-חברתית לידה-6	4				4
	לימודי נחור"ת	2				2
	התפתחות קוגניטיבית לידה-6	4				4
	תנועה לגיל הרך	2				2
	הגשת חומרים		4			4
	המשחק בגיל הרך		2			2
	מוזיקה בגן הילדים	2		2		4
	חגי ישראל בגן הילדים		4			4
	שילוב ילד עם צרכים מיוחדים בגן רגיל		2			2
	מחשבת החינוך המיוחד	2				2
	עבודה עם הורים				2	2
	עבודת צוות בגן הילדים		2			4
	סוציולוגיה של הגן		2			2
	מעורבות חברתית - מעשי			4		4
	סמינריון התפתחות הילד				6	6
	קורסי בחירה		4	2		6
	סה"כ התמחות התפתחות הילד					52
		16	20	8	8	

הגיל הרך (לידה - 6) - דו-חוגי - התפתחות הילד ולימודים כלליים בדגש חינוך דיאלוגי (חטיבת חינוך לשוני וחטיבת מדעים)

פרק	סעיף	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
	דרמה יצירתית		2			2
	התפתחות שפה בגיל הרך	4				4
	רכ תרבותיות ורכ לשוניות			2		2
	ניצני אוריינות		2			2
	ספרות ילדים וקריאת ספר		4			4
	הסיפור המקראי בגן הילדים	4				4
	השפה של שירי הילדים	2				2
	ניווט שיחה דיאלוגית בגן			4		4
	תקשורת בקבוצת הילדים: ללמוד להיות ביחד	2				2
	התפתחות סנסומוטורית	2				2
	אוריינות אקדמית	2				2
	קורס חברתי לבחירה			2		2
	סה"כ התמחות חינוך לשוני					32

חטיבת מדעים

פרק	סעיף	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
חטיבת מדעים	טבע בעונתו + סיורים	6				6
	מבוא למדעי החומר		4			4
	בעלי חיים		4			4
	קיימות		4			4
	הגינה הלימודית בגן הילדים			4		4
	הוראה בסביבה מתוקשרת	2				2
	חשיבה מתמטית בגן		4			4
	בריאות ואיכות חיים בגיל הרך			2		2
	סה"כ חטיבת מדעים					30

הגיל הרך (לידה - 6) - דו-חוגי - התפתחות הילד וחינוך מיוחד מסגרת לימודים לתואר B.Ed.

פרק					
לימודי יסוד	לשון עברית				4
	אנגלית לפטור				4
	הוראה בסביבה מתוקשבת				2
	סה"כ לפרק				10
לימודי חינוך	מדעי החינוך				2
	סוציולוגיה של החינוך				2
	חברה ישראלית				2
	מבוא לפילוסופיה של החינוך				2
	קריאה מודרכת				2
	סמינריון בחינוך				6
	מתודולוגיה מחקרית				4
	סה"כ מדעי החינוך				18
דרכי הוראה	דרכי הוראה				20
	סה"כ התמחות בהוראה				20
התנסות בהוראה	היכרות והתנסות בסביבה חינוכית				20
	היכרות והתנסות בסביבת חינוך מיוחד				16
	סה"כ התנסות בהוראה				36
לימודי התמחות	התמחות בהתפתחות הילד				52
	התמחות בחינוך מיוחד				56
	חטיבת מדעים				30
	סה"כ התמחויות				138
סה"כ לילקוט					222

לימודי מכללה - חובה

סדנת סטאד'	4	4				
עזרה ראשונה	4		4			
זהירות בדרכים	1		1			
ביטחון ובטיחות	1		1			

הגיל הרך (לידה - 6) - דו-חוגי - התפתחות הילד וחינוך מיוחד חוג התפתחות הילד (היקף 52 נקודות)

פרק	סעיף	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
התמחות התפתחות הילד	התפתחות הילד					
	התפתחות רגשית-חברתית לידה-6	4				4
	לקויות קשות			2		2
	התפתחות קוגניטיבית לידה-6	4				4
	תנועה לגיל הרך	2				2
	הגשת חמרים		4			4
	דרמה יצירתית	2				2
	המשחק בגיל הרך		2			2
	מוזיקה בגן הילדים	2	2			4
	חגי ישראל בגן הילדים		4			4
	לקויות למידה		2			2
	סוציולוגיה של הגן		2		2	2
	עבודת צוות בגן הילדים		2			2
	מעורבות חברתית - מעשי		4			4
	ספרות ילדים וקריאת ספר		2	2		4
	סמינריון התפתחות הילד	6				6
	ניתוח אירועים בגן חנ"מ		4			4
סה"כ התפתחות הילד						
		16	22	8	6	52

הגיל הרך (לידה - 6) - דו-חוגי - התפתחות הילד וחינוך מיוחד חוג חינוך מיוחד (היקף 56 נקודות)

פרק	סעיף	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
התמחות חינוך מיוחד	התמחות חינוך מיוחד					
	מחשבת החינוך המיוחד	2				2
	ניתוח ארועים בגן חינוך המיוחד			4		4
	לחיות יחד		2			2
	התפתחות סנסומוטורי ב'		2			2
	הסיפור המקראי בגן הילדים			4		4
	קורסי בחירה		4	6		10
	דרכי עבודה עם הורים בחינוך המיוחד				4	4
	עבודת צוות בגן חינוך מיוחד			4		4
	ליקויים התפתחותיים		4			4
	קשיים רגשיים והתנהגותיים בראי תאורית המיינד			2		2
	לימודי נחו"ת	2				2
	התפתחות שפה בגיל הרך			4		4
	ניצני אוריינות		2			2
	ליקויי תקשורת שפה ודיבור			2		2
	לקויות תקשורתיות וחושיות		2	2		4
	אוריינות אקדמית				2	2
	קורס חברתי		2			2
	סה"כ התמחות חינוך מיוחד					
		14	18	20	4	56

חטיבת מדעים

פרק	סעיף	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
חטיבת מדעים	טבע בעונתו + סיורים	6				6
	מבוא למדעי החומר		4			4
	ילדים ובעלי חיים			4		4
	התפתחות סנסומוטורית	2				2
	קיימות בגן הילדים		4			4
	הגינה הלימודית בגן הילדים			4		4
	ניירופסיכולוגיה			2		2
	חשיבה מתמטית בגן		4			4
	סה"כ חטיבת מדעים					
		8	12	10		30

הגיל הרך (לידה - 6) - דו-חוגי - התפתחות הילד וחינוך יצירתי

מסגרת לימודים לתואר B.Ed.

פרק	סעיף	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
לימודי יסוד	לשון עברית	4				4
	אנגלית לפטור	4				4
	הוראה בסביבה מתוקשבת	2				2
סה"כ לימודי יסוד						
לימודי חינוך	סוציולוגיה של החינוך	2				2
	חברה ישראלית		2			2
	מבוא לפילוסופיה של החינוך	2				2
	קריאה מודרכת	2				2
	סמינריון בחינוך				6	6
	מתודולוגיה מחקרית		4			4
	סה"כ לימודי חינוך					
דרכי הוראה	דרכי הוראה	8	8	4		20
סה"כ התמחות בהוראה						
התנסות בהוראה	היכרות והתנסות בסביבה חינוכית	6				6
	היכרות והתנסות בגנים 3-6		10			10
	ניהול מסגרות חינוכיות			8		8
סה"כ התנסות בהוראה						
לימודי התמחויות	התמחות התפתחות הילד	14	24	6	8	52
	חינוך יצירתי	22	14	18		54
סה"כ התמחויות						
סה"כ לילקוט						

לימודי מכללה - חובה

4	4				סדנת סטאד'	
4		4			עזרה ראשונה	
1		1			זהירות בדרכים	
1		1			ביטחון ובטיחות	

הגיל הרך (לידה - 6) - דו-חוגי - התפתחות הילד וחינוך יצירתי
 חוג התפתחות הילד (היקף 52 נקודות)

פרק	סעיף	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
חוג התפתחות הילד	התפתחות רגשית-חברתית לידה-6	4				4
	התפתחות קוגניטיבית לידה-6	4				4
	ספרות ילדים	2	4			6
	תנועה לגיל הרך	2				2
	חשיבה מתמטית		4			4
	המשחק התנועתי בגיל הרך			2		2
	הגשת חומרים		4			4
	כישורי שפה		2			2
	התפתחות שפה	2				2
	חג חגיגה ומועד		4			4
	שילוב ילד עם צרכים מיוחדים בגן רגיל			2		2
	עבודה עם הורים				2	2
	מעורבות חברתית - מעשי		4			4
	סמינריון התפתחות הילד				6	6
	שיעור בחירה התפתחות הילד		2	2		4
	סה"כ התפתחות הילד	14	24	6	8	52

הגיל הרך (לידה - 6) - דו-חוגי - התפתחות הילד וחינוך יצירתי
 חוג חינוך יצירתי (היקף 54 נקודות)

פרק	סעיף	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
חוג חינוך יצירתי	התמחות חינוך יצירתי					
	מדרמה יוצרת לתיאטרון	4				4
	מחשבת החינוך היצירתי	2		2		4
	טקסט ודרמה			6		6
	תיאטרון קריאה		2			2
	סוציולוגיה של הגן		2			2
	התפתחות סנסומוטורי	2				2
	תיאטרון בובות ככלי חינוכי	6				6
	מחשבת האמנות	2				2
	מוזיקה בחינוך והוראה	2				2
	מוזיקה ככלי לכיטוי אישי			2		2
	אמנות פלסטית		4	4		8
	תנועה מופע וריקוד בגיל הרך		2			2
	טבע בעונתו	4				4
	מבוא למדעי החומר		2			2
	הסיפור המקראי בעולמו של הילד			4		4
	קורס חברתי		2			2
	סה"כ התמחות חינוך מיוחד	22	14	18		54

המחלקה לחינוך לבית הספר היסודי

ראש המחלקה: מרסלו וקסלר

המחלקה לחינוך לבית הספר היסודי במכללת סמינר הקיבוצים מכשירה אנשי ונשות חינוך בעלי חזון רחב ומעמיק, המתבסס על מגוון השקפות עולם פדגוגיות וידע דיסציפלינרי בתחום ההוראה. ההכשרה לחינוך והוראה במחלקה מתמקדים ביצירת חוויות מאתגרות ומעצימות של למידה והתפתחות, מתוך מטרה לפתח את היכולות האינטלקטואליות, הרגשיות והיצירתיות של המורות והמורים לעתיד ולחזק את אמונתם וביטחונם ביכולתם לחולל שינוי. כל זאת מתוך ראייה של החינוך כפעולה שיש לה השפעה בהקשר החברתי התרבותי ומחויבות לחינוך הציבורי במדינת ישראל. תכנית הלימודים במחלקה היא ארבע-שנתית לתואר B.Ed. ולתעודת הוראה לבית הספר היסודי, כיתות א'-ו'.

לימודי ההכשרה לבית הספר היסודי יתקיימו במתכונת דו-חוגית. במקביל לחוג לחינוך ילמדו הסטודנטים/ות בחוג דיסציפלינרי נוסף לפי בחירתם (ראו פירוט בעמוד 36).

מאפייני המחלקה:

- ❖ לימוד מקצוע נדרש, מאתגר ובעל השפעה בהקשר החברתי-תרבותי.
- ❖ התמחות באחד מתחומי הדעת של תכנית הלימודים בבית הספר היסודי.
- ❖ היכרות והתנסות עם מגוון השקפות עולם, גישות ופרקטיקות המתייחסות לחינוך, להוראה וללמידה.
- ❖ הדרכה פדגוגית וליווי בהתנסות המעשית במגוון מסגרות חינוכיות החל בשנה א'.

עקרונות מרכזיים בחינוך היסודי

כשירויות הבעה ואורינטציה אקדמית. למידה של רזי הקריאה והכתיבה האקדמית לצורך התמודדות עם היעדים הלימודיים בחוג.

הוראת קריאה וכתיבה לגילאים א'-ו'. מורים בבית הספר היסודי הם מורים-מחנכים כוללניים. פירוש הדבר שעליהם להורות תחומים רבים מעבר למקצוע ההתמחות. קריאה וכתיבה הן ציר מרכזי בהתפתחות הלמידה של הילדים ושל יכולתם להצליח בבית הספר, לפיכך ילמדו כל הסטודנטיות/ים את הוראתן.

הוראה בכיתות הטרוגניות. מענה להתנהגויות של ילדים בכיתה גדולה: לחצים חברתיים; הדרכה והחרמה; גזענות ואפליה; בנייה של אווירה סולידרית בתוך הכיתה.

מיומנויות של אמפתיה בחינוך בכלל ובכיתה בפרט. איך מפתחים אמפתיה על כל רכיביה בתוך הכיתה (סמכות מכילה; הקשבה; פרשנות על התנהגויות ילדים; רפלקציה על התהליך הלימודי; ועוד).

מבנה הלימודים במחלקה

1. לימודים משותפים לכלל הסטודנטיות במחלקה:

מעבר לעקרונות שכבר צוינו, לימודי המחלקה מתבססים על הוראה ופרקטיקה פדגוגית השמה דגש על החיבורים בין התאוריות הפדגוגיות השונות ליישומן בשטח החינוכי. הסטודנטיות/ים ילמדו גישות ופרקטיקות מגוונות בחינוך.

2. הדרכה פדגוגית והתנסות מעשית:

ההדרכה הפדגוגית היא ליבת הלמידה במחלקה לחינוך לבית הספר היסודי. לאורך שלוש השנים הראשונות יקבלו כל הכיתות ליווי צמוד של מדריכים ומדריכות פדגוגיים. להדרכה הפדגוגית שני חלקים עיקריים: למידה והפנמה של עקרונות פדגוגיים של החינוך היסודי; והתנסות מעשית משנה א'. ההתנסות המעשית תתבצע בבתי ספר שונים, כחלק מהלמידה של מאפייני מסגרות שונות, דרכי ניהול של צוות, אוכלוסיות שונות וכדומה.

3. לימודי התמחות במקצוע הוראה מרכזי:

בחירה בתחום דעת אחד מתוך החמישה: מדעים, ספרות, מקרא ותרבות ישראל, מתמטיקה, אנגלית (ראו פירוט במחלקה לאנגלית*). לימודים אלו כוללים הרחבה והעמקה בתחום הדעת, לימוד עקרונות ההוראה ותכנית הלימודים של תחום הדעת בבית הספר היסודי והתנסות מעשית בהוראתו החל בשנה ב'.

4. לימודים בחוג לחינוך (ראו פירוט בעמוד 36)

* יש לשים לב שהסטודנטיות שיבחרו את החוג לאנגלית ילמדו במתכונת דו-חוגית: במחלקה לחינוך יסודי ובחוג לאנגלית. הן לא יהיו חלק מהמתכונת הדו-חוגית של המחלקה לחינוך יסודי בשיתוף החוג לחינוך.

הכשרה לבית ספר יסודי דו-חוגי

מסגרת לימודים לתואר B.Ed.

פרק	סעיף	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
לימודי יסוד	לשון עברית	4				4
	אנגלית	4				4
	סמינר בנושא שואה וג'נוסייד			2		2
	עזרה ראשונה		4			4
	סדנת זהירות בדרכים			1		1
	ביטחון ובטיחות בביהס"פ			1		1
סה"כ לימודי יסוד						
לימודי הכשרה להוראה	מבוא לפסיכולוגיה של החינוך	2				2
	מתודולוגיה		4			4
	אוריינות אקדמית/כישורי הבעה	2				2
	מבוא לפילוסופיה של החינוך	2				2
	מבוא למנהיגות	2				2
	מבוא ליצירתיות	2				2
	הוראת קריאה	2				2
	הוראת הבעה וכתביה		2			2
	הוראת מתמטיקה		2			2
	הוראה מתקנת בקריאה			2		2
	ליקויי למידה ותפיסה	2				2
	שילוב תלמידים	2				2
סה"כ לימודי הכשרה להוראה						
דרכי הוראה	דרכי הוראה	8	6	8		22
התנסות בהוראה	התנסות בהוראה		6	6		16
התנסות בהוראה	התנסות בהוראת מקצוע		6	6		12
סה"כ הדרכה והתנסות						
לימודי התמחות	החוג לחינוך	20	14	12	6	52
לימודי התמחות	התמחות/ספרות/תרבות ישראל/ מדעים/מתמטיקה*	16	16	12	8	52
סה"כ ילקוט						
		72	60	50	14	196

* פירוט לימודי ההתמחויות נמצא תחת הפקולטות מדעים/מדעי הרוח

המחלקה לחינוך מיוחד רב-גילי (א'-י"ב)

ראש המחלקה: ד"ר עדי שרעבי

רקע

תכנית לימודים ארבע-שנתית המעניקה תואר ראשון בחינוך - B.E.d. - ושתי תעודות הוראה: תעודת הוראה בחינוך מיוחד לגילאי 6-21 ותעודת הוראה בתחום דעת נבחר (מתמטיקה, תרבות ישראל, מדעים, ספרות) לחינוך רגיל יסודי בכיתות א'-ו', או לעל-יסודי בכיתות ז'-י' (היסטוריה או ספרות). בשנה הרביעית משולב סטאז' (התמחות בהוראה) בתכנית הלימודים.

מטרת תכנית הלימודים להכשיר מורים מחנכים לילדים עם מוגבלויות שונות הלומדים במסגרות החינוך הכללי המיוחד. הסטודנטים רוכשים בלימודיהם כלים ומיומנויות הנדרשים להוראת תלמידים בכלל ותלמידים עם מוגבלויות בפרט. המחלקה מכשירה מחנכים מקצועיים, יצירתיים וגמישים שיבחינו במיוחד ובמיוחד שבכל תלמיד ויתאימו את דרך הוראתם לצרכים וליכולות של כל אחד מתלמידיהם.

יעדים

- פיתוח לומדים עצמאיים ואוטונומיים בד בבד עם הקניית גישה חינוכית-ערכית המושתתת על כבוד ואמונה ביכולותיו של האדם, ברצונותיו ובצרכיו.
- ❖ מתן כלים לראייה רחבה ורב-ממדית של התלמיד, מתוך התמקדות בצרכים וברצונות המיוחדים לו.
- ❖ שילוב התקשוב והנגשתו לאוכלוסיית התלמידים עם המוגבלות.
- ❖ הכרת תאוריות התפתחות - קוגניטיבית, לימודית, רגשית, חברתית ומוטורית - תקינה ולקויה.
- ❖ הכרת אוכלוסיות שונות עם מוגבלות, הן מההיבט התאורטי והן באמצעות מפגשים אישיים וסיורים לימודיים.
- ❖ התנסות במגוון דרכי הוראה, אסטרטגיות הוראה-למידה ורכישת אמצעים וכלים להעשרת ההוראה בכיתה.
- ❖ ליווי הסטודנט בגיבוש תפיסת עולמו האישית והמקצועית, המבוססת על הומניזם וזיקה לקהילה.

מבנה התכנית

- ❖ התמחות בחינוך מיוחד בהיקף 26 שנתיות.
- ❖ דרכי הוראה והתנסות מעשית בחינוך המיוחד בהיקף של כ-20 שעות שנתיות.
- ❖ מעורבות קהילתית בהיקף של 2 ש"ש.
- ❖ התמחות נוספת להוראה בחינוך הרגיל לבית הספר היסודי או העל-יסודי, בהיקף של 26 שעות שנתיות.

דרכי הוראה

שנה א'

התכנים בשנה זו עוסקים בשלבים הראשונים לכניסה לעולם ההוראה בחינוך המיוחד, הן בהיבט האישי של גיבוש זהות מקצועית והן בהיבט המקצועי של היכרות עם סוגי האוכלוסיות של החינוך המיוחד.

שנה ב'

שנה זו מתמקדת בהתמקצעות בתחום הוראת תלמידים עם ליקויי למידה והפרעות התנהגות, למשל: תכנון וכתביה של מערך שיעור ויחידת הוראה, למידה של דרכי הוראה מותאמות, תכנון והפעלה של מרכז למידה מתוך יישום עקרונות ההוראה המותאמת.

שנה ג'

מטרתה של תכנית ההדרכה בשנה ג' היא להכין את הסטודנטים לקראת כניסתם לעבודה במערכת החינוך כמורים לחינוך מיוחד, הן מבחינת ידע, הכרת תאוריות, תכניות ומודלים בחינוך מיוחד והן מבחינה פרקטית-יישומית.

התנסות מעשית

לצד הלימודים העיוניים מושם דגש מיוחד על התנסות מעשית של הסטודנטים במסגרות החינוכיות השונות. ההתנסות במסגרות אלו מתחילה בסמסטר השני של שנה א' ונמשכת לאורך כל שנות הלימוד. את ההתנסות מלווה צוות הדרכה מקצועי ומיומן המסייע לסטודנטים לרכוש ניסיון וביטחון.

ההתנסות מלווה בקורסי הדרכה (דרכי הוראה) שבהם לומדים הסטודנטים את עקרונות ההוראה בחינוך המיוחד כמפורט לעיל.

בשנה א' - הסטודנטים מתנסים בעמידה מול כיתה ובהעברת פעילויות חינוכיות וחברתיות וביצוע מחקר פעולה, בבתי ספר לחינוך מיוחד.

בשנה ב' - הסטודנטים מתנסים בהוראה בבתי ספר שבהם לומדים תלמידים עם הפרעות התנהגות וליקויי למידה בבתי הספר לחינוך מיוחד ובבתי הספר הכלליים. בשנה זו מושם דגש על יישום עקרונות ההוראה המותאמת.

בשנה ג' - ההתנסות המעשית מתבצעת בכיתות חינוך מיוחד בבתי ספר לחינוך מיוחד או בבתי ספר כלליים - עם אוכלוסיית תלמידים עם לקויות מורכבות.

בשנה ד' - הסטודנטים עובדים כמורים בפועל, משתכרים וצוברים שנת ותק ראשונה. הלימודים מתקיימים פעם או פעמיים בשבוע במכללה, וכלולה בהם סדנת ליווי לעבודת ההוראה.

הכשרה לבית הספר היסודי/על-יסודי - חינוך מיוחד מסגרת לימודים לתואר B.Ed.

פרק	סעיף	נקודות				סה"כ
		שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	
יסוד והעשרה	לשון	4				4
	אנגלית	4				4
	יישומי מחשב בחינוך	2				2
	תרבות /מורשת עם וחינוך לאזרחות		2			2
	מעורבות חברתית	6				6
	סה"כ לפרק	18				18
	סוציולוגיה של החינוך		2			2
	חברה ישראלית		2			2
	מבוא לפסיכולוגיה של החינוך	4				4
	מבוא למחשבת החינוך	2				2
לימודי חינוך	קריאה מודרכת	2				2
	סמינריון בחינוך				6	6
	מתודולוגיה מחקרית		4			4
	סה"כ לפרק מדעי החינוך	10	6			22
פדגוגיה ומתודיקה כללית	דרכי הוראה	4	6	6		16
	סה"כ התמחות בהוראה	4	6	6		16
	התנסות מעשית במסגרת חינוך מיוחד	4	8	8		20
התנסות	התנסות בהוראת המקצוע		6	6		12
	סה"כ התנסות בהוראה	4	14	14		32
	סה"כ לפרק	18	26	20	6	70
	התמחות חינוך מיוחד	14	14	14	10	52
	התמחות לפי בחירה: מדעים/מתמטיקה/ספרות/ת"י/הסטוריה	16	18	18		52
	סה"כ לפרק	30	32	32	10	104
	סה"כ לילקוט	64	60	52	16	192
לימודי מכללה - חובה						
	סדנת סטאז'				4	4
	עזרה ראשונה			4		4
	זהירות בדרכים			1		1
	ביטחון ובטיחות			1		1
	לימודי שואה וג'נוסייד			1		1

התמחות בחינוך מיוחד (היקף 52 נקודות)

מספר קורס	נושאי לימוד	דרישות קדם (מס. קורס)	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
1	ליקויי כתיבה		2				2
2	התפתחות שפה		2				2
3	הפרעות בתקשורת		2				2
4	ליקויי למידה והפרעת קשב		4				4
5	אסטרטגיות הוראה		2				2
6	אוכלוסיות מורכבות		2				2
7	שילוב, השתלבות והכלה			2			2
8	נירופסיכולוגיה				2		2
9	הוראה מותאמת בקריאה			4			4
10	הוראת מתמטיקה			2			2
11	בחירה בחינוך המיוחד			4	2		6
12	פסיכופתולוגיה			2			2
13	סדנה בהוראה מותאמת ג'	9, 10, 17			4		4
14	סדנה להוראה מותאמת ד'	9, 10, 17				4	4
15	אסטרטגיות למידה				2		2
16	משפחתו של הילד עם המוגבלות				2		2
17	הוראה מותאמת במתמטיקה				2		2
18	סמינריון בחינוך מיוחד	1-17			6		6
סה"כ לילקוט			14	14	20	4	52

החוג לניהול עסקי-חברתי בשיתוף המכון לחינוך דמוקרטי

ראש החוג: ד"ר ענבל אבו

ראשי התכנית הדמוקרטית: נעמה גולדברג ותמיר גבאי

החוג לניהול עסקי-חברתי הוא מסלול ייחודי וראשון מסוגו בארץ המשלב הכשרה לניהול עסקי-חברתי בהכשרת מורים בתחום ומעניק תואר ראשון בחינוך B.Ed. ותעודת הוראה בניהול עסקי. תכנית הלימודים הייחודית מאפשרת לבוגריה מצד אחד להשתלב כמורים לניהול עסקי בבתי ספר על-יסודיים, ומצד שני לפעול כיוזמים ומנהלים של מיזמים עסקיים-חברתיים-חינוכיים.

תכנית הלימודים משלבת הכשרה אקדמית חדשנית ורלוונטית המורכבת משני תחומים עיקריים:

- ❖ לימודי חינוך - לימודים לתעודת הוראה הכוללים לימודי חינוך והתנסות בהוראה.
- ❖ לימודים דיסציפלינריים - לימודי ניהול עסקי-חברתי בהתמקדות ביזמות חינוכית וחברתית

התכנית כוללת:

- ❖ למידה ופיתוח חשיבה בתחום הניהול והיזמות העסקית-חברתית בד בבד עם עשייה אמיתית בשטח במסגרת מיזמים עסקיים-חברתיים וחינוכיים קיימים, במודל עשייה (learning by doing) ובליווי של מנטורים מהעולם היוזמי, החינוכי והעסקי-חברתי; ורכישת ארגון כלים לעולם הניהול והיזמות העסקית-חברתית.
- ❖ "חממה ליזמות חינוכית חברתית" - עוסקת בפיתוח חדשנות חינוכית המקדמת תרבות דמוקרטית. התכנית מאמינה כי על איש החינוך ללמוד ולהתפתח בארבעה צירים מרכזיים: חשיבה ביקורתית, ביטוי אישי, אקטיביזם חברתי ומודעות עצמית. התכנית מתכתבת אפוא עם צירים אלו באמצעות קורסי החינוך שלה והחונכות האישית שהיא מספקת ללומדים בה. במהלך "יום החממה" משתתפים הסטודנטים בקורסים ייחודיים ונחשפים לדרכי ההוראה הפרוגרסיבית. הסטודנטים לומדים תאוריות חינוכיות חדשניות בצד פרקטיקות וכלים מעשיים. ביום זה מלווה אותם איש מקצוע מטעם "המכון לחינוך דמוקרטי" בקורס "חברותא" - קבוצה קטנה ואינטימית של סטודנטים העוברים תהליך של העצמה חינוכי תלת-שנתי המשלב בין עבודה קבוצתית לחונכות וליווי אישי.
- בנוסף, הסטודנטים לוקחים חלק אקטיבי בתכנון לימודיהם ב"קהילה לומדת" - קורס המתקיים בכל שנה שבו הקהילה הסטודנטאלית מעצבת, משפיעה ובוחרת את נושאי הלימוד וגם מעבירה אותם. בכל שלוש השנים יידרשו הסטודנטים לכתוב ולהפיק יוזמות חינוכיות או חברתיות משמעותיות.
- קהילת הסטודנטים של המכון מקיימת אירועים ייחודיים ופועלת לחיזוק הקשרים בתוכה. בוגרי התכנית מקיימים ביניהם קשרים חברתיים ענפים ועומדים בקשר רציף עם "המכון לחינוך דמוקרטי". יש אפשרות להשתלב בתכניות ההמשך של המכון, כגון: פרויקט "חלוץ חינוכי", "בתי ספר אמיצים" ועוד.

התכנית מבוססת על שלושה שלבים עיקריים:

1. שנה א' - היכרות עם מבואות בתחום החינוך ובכלל זה עם עקרונות החינוך הדמוקרטי ועם קורסי היסוד של ניהול עסקי-חברתי. בשנה זו ייחשפו הסטודנטים בין היתר גם לסוגי ארגונים ומיזמים שונים המקיימים ערכים של חברה, חינוך ועסקים.
2. שנה ב' - מיקוד: העמקה בפרויקטים ארוכי טווח בארגוני שטח בהתאם לתחומי העניין של כל סטודנט, התנסות בבתי ספר בהוראת התחום והעמקה בקורסי ליבה של הניהול העסקי בדגש חברתי.
3. שנה ג' - הובלת מיזם חברתי חינוכי ו/או הקמת מיזם עסקי-חברתי-חינוכי בליווי של מנטורים ולימודי תוכן מוכוונים עשייה לבניית תכנית עסקית-חברתית ופיתוח כלים עסקיים למימוש היוזמות והפרויקטים.

הבוגרים שלנו יצברו ניסיון וקשרים במהלך הלימודים ויוכלו להשתלב בניהול ובהובלת מיזמים עסקיים-חברתיים קיימים, בהקמת מיזמים חברתיים חדשים ובהוראת התחום בבתי ספר.

החוג לניהול עסקי-חברתי על-יסודי

פרק	סעיף	שנה א	שנה ב	שנה ג	שנה ד	סה"כ
לימודי יסוד	לשון והבעה עברית		4			4
	אנגלית	4				4
	סמינר בנושא שואה וג'נוסייד			2		2
	עזרה ראשונה		4			4
	סדנת זהירות בדרכים			1		1
	בטחון ובטיחות בבית ספר			1		1
	למידה שיתופית-ק.לומדים א	2				2
	מעורבות חברתית			2		2
	תרבות ומורשת עם			2		2
	סה"כ לימודי יסוד	6	8	8		22
לימודי חינוך	אורניות- אידיאולוגיה, חברה, כלכלה	2				2
	מחשבת החינוך הדמוקרטי	2				2
	פסיכולוגיה של הוראה ולמידה		2			2
	פיתוח חשיבה בהוראת ניהול עסקי		4			4
	הערכת הלמידה וניהולה			2		2
	שיטות מחקר בחינוך			2		2
	מפגש חינוכי			2		2
	פסיכולוגיה של גיל הנעורים		2			2
	סמינריון בחינוך			6		6
	סמינריון חינוך למצטיינים		0			0
	חינוך לרב תרבותיות				2	2
	סה"כ לימודי חינוך	4	8	12	2	26
דרכי הוראה	החינוך הדמוקרטי ופיתוח זהות חינוכית	4				4
	גישות הוראת ניהול א (הדרכה ב)		2			2
	גישות הוראת חשבונאות א'			2		2
	גישות הוראה ניהול ב (הדרכה ב)			2		2
	גישות הוראת חשבונאות ב		2			2
סה"כ התמחות בהוראה		4	4	4		12
התנסות בהוראה	סוגיות בעבודת המורה והמחנך היזם	8				8
	התנסות בהוראה מעשית		6			6
	התנסות-ק. לומדים ב		2			2
	התנסות - ק. לומדים ג			2		2
סה"כ התנסות בהוראה		8	8	2		18
לימודי התמחות	התמחות ניהול עסקי	38	34	32	16	120
סה"כ התמחות בהוראה		38	34	32	16	120
סה"כ לילקוט		60	62	58	18	198

התמחות בניהול עסקי-חברתי על-יסודי

סעיף	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
מתמטיקה	4				4
סטטיסטיקה לניהול עסקי	4				4
עקרונות בהתנהגות	2				2
מבוא להתנהגות ארגונית	2				2
יסודות השיווק	4				4
יסודות החשבונאות	4				4
דיווח חברתי וממשל תאגידי		2			2
מיקרו כלכלה	2				2
מקרו כלכלה	4				4
יסודות המשפט	4				4
ניהול טכנולוגיית המידע בארגון	2				2
טכנולוגיות ומערכות מידע	2				2
אתיקה עסקית	2				2
שימושי מחשב בניהול	2				2
האינטרנט ומסחר אלקטרוני		2			2
מבנים ותהליכים בארגון		4			4
חשבונאות פיננסית		4			4
חשבונאות ניהולית		4			4
ניתוח דוחות פיננסיים		2			2
הארגון והמנהל כלומדים טכנולוגי		2			2
דיני עבודה		2			2
דיני חיוכים		2			2
מנהיגות באיגרון (חממה ב)		4			4
כלכלת ישראל		2			2
יסודות המימון		2			2
ניהול משאבי אנוש		4			4
כלכלה מקיימת (מעורבות)		2			2
תורת המחרים		2			2
אנגלית עסקית		4			4
דיני מסחר		2			2
דיני תאגידים		2			2
התנהגות צרכנים		4			4
ניהול התקשורת השיווקית		2			2
תכנון ליחידה עסקית חממה ג		4			4
ניהול הייצור והתפעול		2			2
ניהול מו"מ עסקי (ליווי מיזמים)		2			2
ניהול פרויקטים (חממה ב)		4			4
כריית נתונים ובינה עסקית	2				2
הכנת תכנית שיווקית (ליווי מיזם)	2				2
הכנת תכנית עסקית (ליווי מיזם)	2				2
פרויקט בחשבונאות ממוחשבת	4				4
סמינריון בניהול משאבי אנוש	6				6
סה"כ	38	34	32	16	120

תואר שני מוסמך בהוראה (M.Teach)

ראש התכנית: ד"ר צפי טימור

רקע ומטרה

התכנית לתואר שני בהוראה M.Teach היא מתכונת לימודים חדשה במערכת ההכשרה להוראה, המיועדת לבעלי תואר אקדמי שמעוניינים ללמוד את התחום שבו התמחו בבית הספר העל-יסודי. זוהי תכנית שמטמיעה את לימודי ההכשרה להוראה עם לימודים לקראת תואר שני בהוראה, ובכך היא שואפת לקדם את מקצוע ההוראה ואת יוקרתו. התכנית מקנה תעודת הוראה באחד מתחומי הדעת האלה: ספרות, היסטוריה, מקרא, אנגלית, אזרחות, מתמטיקה, ביולוגיה, מחשבים וטכנולוגיות מידע, ניהול עסקי, עיצוב, אמנות, תיאטרון, תקשורת, קולנוע.

התכנית מקנה למשתתפיה את הידע הפדגוגי הנדרש להוראת המקצוע שלמדו בלימודי התואר הראשון ומזמנת להם אפשרות להתנסות ולחוות בפועל את הנעשה בכיתות הלימוד בבתי הספר העל-יסודיים. התכנית מתמקדת בצמיחה מקצועית, מתוך דגש על חשיבה ורפלקציה ועל גיבוש ה"אני מאמין" החינוכי של המורים לעתיד במטרה להכשירם כמורים לומדים לאורך מעגל החיים וכבעלי תפקידים בבתי הספר בהמשך דרכם.

מבנה התכנית

לתכנית שני יסודות: יסוד גנרי בחינוך ויסוד ייחודי לכל דיסציפלינת ההוראה.

היסוד הגנרי כולל ארבעה רכיבים: א. לימודים עיוניים בחינוך, שמטרתם יצירת תשתית של ידע רלוונטי במקצועות החינוך, ובדגש על סוגיות עכשוויות בחינוך; ב. לימודים מתודולוגיים הכוללים שני קורסים בשיטות מחקר בשנה א' וקורס סמינריון אמפירי בשנה ב'; ג. סמינריון עיוני תמטי בחינוך (חובת בחירה של סמינריון אחד מתוך שלושה): בקורסים סמינריוניים אלו ניתנת לסטודנט האפשרות להעמיק בנושא שבחר ולהרחיב את ידיעותיו מעבר לתחום ההתמחות שלו בתואר הראשון, כמו גם לפתח כישורי חשיבה וכתביה שלהם יזדקק בהמשך לימודיו ועבודתו החינוכית; ד. לימודי פדגוגיה ומתודיקה כללית העוסקים בנושאים הקשורים ללמידה, הוראה וניהול כיתה, שונות לומדים והערכה. בקורסים אלו ירכוש הסטודנט כלים וידע שלהם יידרש בעבודת ההוראה.

היסוד הייחודי בכל דיסציפלינת ההוראה כשלושה רכיבים: א. קורסים בפדגוגיה ומתודיקה של הוראת התוכן הקשורים לתחום ההתמחות בהוראה של הסטודנט; ב. התנסות מעשית; ג. סדנה דידקטית המלווה את ההתנסות.

ההדרכה הפדגוגית

בהדרכה הפדגוגית משתתפים הסטודנטים בקורס "סדנה דידקטית" הנלמד בהקשר של ההתנסות (עבודה מעשית) בבתי ספר על-יסודיים על פי מקצועות ההתמחות. המדריך הפדגוגי מלווה את תהליך הצמיחה המקצועית והאישית של הסטודנטים לתוך מקצוע ההוראה.

להלן פירוט שני רכיבי ההדרכה:

א. עבודה מעשית

ההתנסות (עבודה מעשית) כוללת צפייה בשיעורים של המורים המאמנים, תיעוד הצפיית על

פי הנדרש, וכן הוראה בפועל והכנת מערכי שיעור במקצוע ההתמחות של הסטודנט. ההתנסות תיערך במודל שיתופי (בקבוצות קטנות על פי תחומי ההתמחות) בבתי ספר ייעודיים ("בתי ספר מאמנים") שייבחרו לצורך זה על ידי ראש התכנית והמדריכים הפדגוגיים בתכנית. לא תתאפשר התנסות בבתי ספר אחרים.

ב. סדנה דידקטית

בקורס "סדנה דידקטית" הסטודנטים מתוודעים לתכניות הלימודים ולחומרי הלימוד הרלוונטיים למקצוע התמחותם, לפרקטיקות השונות של המקצוע ולדרכי הערכה של לומדים. בקורס הסטודנטים יתבקשו להגיש מטלות ביניים ומטלות סיכום, כמו מערכי שיעורים, יחידות של תכנון הוראה, רפלקציות, תלקיטים וסיכומי תצפיות.

עבודת סמינריון אמפירית

הסמינריון האמפירי הוא חיבור אקדמי הנוגע לסוגיות מעשיות בחינוך. העבודה תתמקד בהשלכות המעשיות של הסוגיה (תכניות לימוד, מדיניות חינוך, התערבות חינוכית, דרכי הוראה). הסמינריון יתבסס על קריאה וסיכום של ספרות מקצועית ומחקרית ויכלול ממד של איסוף נתונים, ניתוחם, עיבודם, הצגת הממצאים ודיון בהם. הסמינריון יתקיים בקבוצות הנחיה ובזיקה לנושא משותף של המשתתפים בו.

מערך מסייע

לסטודנטים בתכנית הלומדים לקראת תעודת הוראה באחד ממקצועות הליבה ניתן מערך מסייע מטעם משרד החינוך הכולל עדיפות בקבלת הלוואה מותנית. מקצועות הליבה הם: מתמטיקה, מדעים, אנגלית, ספרות, היסטוריה, אזרחות, מקרא/תנ"ך.

מקבלי הלוואה מותנית מועדפת מחויבים ללמוד באופן סדיר ורציף ולעבוד בהוראה לאחר סיום הלימודים שנתיים עבור כל שנת הלוואה, בהיקף של שני שלישים משרה לפחות.

* המערך המסייע נתון לשינויים בהתאם להנחיות משרד החינוך.

מסגרת הלימודים והיקף התכנית

היקף התכנית הוא 66 ש"ס

הלימודים בתכנית נמשכים שנתיים רצופות בשני ימי לימוד בשבוע: יום לימודים עיוני במכללה, ויום לימודים נוסף הכולל התנסות בבתי הספר ולימודים במכללה. יום הלימודים העיוני במכללה יהיה יום א' לשנה א' ויום ג' לשנה ב'. להלן ימי ההתנסות על פי ההתמחויות:

יום ב' - אזרחות, ביולוגיה, היסטוריה, ספרות

יום ג' - ניהול עסקי

יום ד' - אנגלית, תקשורת, עיצוב ואמנות

יום ה' - מתמטיקה

תואר שני בניהול וארגון מערכות חינוך (M.Ed.)

ראש התכנית: ד"ר קובי גוטרמן

רקע

תכנית הלימודים בניהול וארגון החינוך מציעה התבוננות מעמיקה במהותה ובמורכבותה של המנהיגות החינוכית. מנהיגות היא אחת התכונות החשובות הנדרשות בארגונים. ישנה הכרה רבתי בחשיבותה בממשל, בתאגידים, בעסקים ובארגונים חברתיים למיניהם. מנהיגות "טובה" הפכה להיות מנטרה לארגון מוצלח ככלל ולבתי הספר בפרט, ויכולתה להשפיע על שינוי וקידום בית הספר מוצאת ביטוי במחקר ובהגות.

התכנית מתמקדת אפוא בדרכים המיטביות שבהן ניתן לקדם, להשכיל ולהכשיר את המנהיגות החינוכית לניהול וארגון של מערכות חינוך בתקופה של שינויים סוערים. המשימה המרכזית של תכנית הלימודים היא דואלית: האחת, הרחבת ההשכלה הניהולית המבוססת על למידה מעמיקה של תפיסות ארגוניות ניהוליות והבנת הרקע החברתי-מדיני-פוליטי שבה הן פועלות; והשנייה, והכשרת בעלי תפקידים, מנהלים ומנהיגים להתמודד עם סביבה חינוכית משתנה. התפיסה המנחה של התכנית היא לכוון את הלומדים למעורבות המבטיחה ומקדמת סביבת המושתת על אמון, על מערכות יחסים יציבות ופוריות, על דבקות בסטנדרטים של איכות ואחריות ועל תכניות לימודים המדגישות ערכים בהתמודדות עם שינויים חברתיים וכלכליים מהירים בעולם שמחוץ לבית הספר.

תכנית התואר השני בניהול וארגון מערכות חינוך מבקשת להנכיח את התפקיד המרכזי שיש למנהיגות במערכת החינוך בכל שלביה. בוגרי התכנית יהיו בעלי ראייה רחבה ומעמיקה יותר של תהליכים ארגוניים, חברתיים ופוליטיים, יכירו ויבינו את ההשפעות המידיות וארוכות הטווח שיש למקבלי החלטות ברמת השכבה, בית הספר, הרשות המקומית והמדינה על הערכים המניעים של ארגוני חינוך בכלל ובתי ספר בפרט.

יעדי התכנית

ייעודה של תכנית התואר השני בניהול וארגון החינוך היא הרחבת ההשכלה הניהולית-ארגונית והכשרת אנשי חינוך לתפקידי ניהול, מנהיגות והובלה של אנשים ותהליכים. בוגרי התכנית יהיו מסוגלים להנעה והכשרה של מורים אפקטיביים ורגישים להתמודדות עם הצרכים המורכבים של תלמידים והורים, להערכת תכניות הלימוד ולניווט בתי הספר וארגונים חינוכיים מורכבים ליצירת הון חברתי והשפעה חינוכית ערכית מיטבית.

בהתאם לתפיסה המוצגת לעיל יעדי התכנית הם:

❖ להרחיב את הידע ואת מיומנויות הניהול והארגון הנשענים על תפיסה מוסרית ערכית.

❖ לפתח הבנה של תהליכים במדיניות חינוכית בהקשר עולמי ומקומי.

❖ למידה, רכישה והרחבת בסיס הידע והמיומנויות של מנהיגות חינוכית ערכית.

תכנית הלימודים מאופיינת בתפיסה הממוקדת במנהיגות חינוכית, בלמידה ובקשר ביניהם. התכנית מדגישה התמחות במבנה הניהולי ארגוני של מערכות חינוך, בשיטות הוראה אפקטיביות, במבנה ארגוני התומך במעורבות בלמידה, בתהליכים רפלקטיביים, קוהרנטיים ומאתגרים, בסגל מעודכן השומר על תקשורת פתוחה, בקיומם של תהליכים ההופכים את סגל ההוראה לקהילת עשייה המקיימת למידה והפרייה הדדית; ובטיפוח סביבה תומכת ומזמנת ללומדים.

דרכי הלמידה

שיטות ההוראה והלמידה בתכנית כוללות ומתבססות על פרקטיקות מגוונות של הוראה ולמידה. חלק ניכר מפרקטיקות אלו מזמנות למידה ביצועית והתנסותית להעלאת האפקטיביות בלמידה. תכנית הלימודים בניהול וארגון החינוך מתבססת על ההכרה שהלומדים הם מורים ומורות ובעלי תפקידים במערכת החינוך בעלי ניסיון ותובנות. הכרה זו תורמת ללמידה קבוצתית ושיתופית המבוססת הן על עקרון הלמידה בקבוצת עמיתים (Cohort) שבו עמיתים בקבוצה משתפים זה את זה בידע קודם, בדיונים ושיח על רכישת ידע חדש ובלמידה אותנטית. הלמידה הקבוצתית והשיתופית תתבצע במבחר גישות ושיטות: הרצאות ושימוש באמצעי מולטימדיה, דיונים פתוחים, פרזנטציות, הצגה וניתוח של חקרי מקרה, למידת חקר, סימולציות, למידה מבוססת פרויקטים תוך ביצוע מיזם או הוצאה לפועל של תכנית, הוראה המובלת על ידי הלומדים במליאה ובקבוצות קטנות, למידה מרחוק, סיורים וימי עיון.

יסוד מנחה נוסף ומשמעותי בתכנית הלימודים היא כתיבת עבודת גמר יישומית, ביצועית או מחקרית. עבודת הגמר הביצועית מכוונת את הלומדים לרוח יזמית, לאחריות ולמיצוי תהליכים מתודיים, בעוד עבודת הגמר המחקרית נועדה לשכלל את יכולות ההתבוננות, הניתוח, החידוד והניסוח השיטתיים והאנליטיים.

מסגרת לימודים והיקף התכנית

היקף התכנית הוא 44 ש"ס במשך שתי שנות לימוד. התכנית כוללת קורסי חובה, קורסי בחירה, סמינריונים, סדנת עבודת גמר ועבודת גמר.

להלן פירוט לימודי החובה:

א. ניהול ופיתוח ארגוני - 12 ש"ס

ב. מדיניות החינוך - 8 ש"ס

ג. מנהיגות חינוכית (כולל סמינריון) - 6 ש"ס

ד. סמינריון אישי - 2 ש"ס

ה. לימודים מתודולוגיים - 6 ש"ס

ו. סדנת עבודת גמר - 4 ש"ס

לימודי בחירה - 6 ש"ס

לימודי חובה

א. ניהול ופיתוח ארגוני - 12 ש"ס

שם הקורס	היקף
מבוא למינהל החינוך א'	2 ש"ס
מבוא למינהל החינוך ב'	2 ש"ס
היבטים משפטיים בניהול מוסדות חינוך	2 ש"ס
היבטים כלכליים בניהול מוסדות חינוך	2 ש"ס
מערכות מידע בניהול מוסדות חינוך	2 ש"ס
שיווק ומיתוג מוסדות חינוך	2 ש"ס

ב. מדיניות החינוך - 8 ש"ס

שם הקורס	היקף
חינוך בחברה הישראלית - מגמות ואתגרים	2 ש"ס
סוגיות במדיניות החינוך בישראל: תמורות אתגרים וכיוונים	2 ש"ס
מסמכי מדיניות החינוך בישראל	2 ש"ס
אוריינטציה במחשבת החינוך בעת המודרנית: גישות, מדיניות וביקורת	2 ש"ס

ג. מנהיגות חינוכית - 6 ש"ס

שם הקורס	היקף
מנהיגות בית ספרית בעולם מורכב	2 ש"ס
פיתוח מנהיגות של הוראה, למידה והערכה: המנהל כמנהיג פדגוגי	2 ש"ס
סמינריון לבחירה מרשימת הסמינריונים	2 ש"ס

סמינריונים (אחד לבחירה) 2 ש"ס
שינויים וחידושים בארגוני חינוך
הערכה בבית הספר - תלמידים, מורים, תכניות
מנהיגות מחדשת

ד. סמינריון אישי - 2 ש"ס

ה. לימודים מתודולוגיים - 6 ש"ס

שם הקורס	היקף
שיטות מחקר כמותיות א'	2 ש"ס
סוגיות נבחרות בשיטות מחקר איכותניות	2 ש"ס
שיטות מחקר כמותיות ב'	2 ש"ס

ו. סדנת עבודת גמר - 4 ש"ס

שם הקורס	היקף
סדנת עבודת גמר	4 ש"ס

לימודי בחירה

6 ש"ס מתוך רשימת הקורסים:

שם הקורס	היקף
תקשורת בינאישית	2 ש"ס
פיתוח יזמות חברתית-חינוכית	2 ש"ס
היבטים אתיים בעבודת המנהל	2 ש"ס
גלובליזציה, הפרטה והשפעתן על עיצוב מדיניות החינוך	2 ש"ס
ממצוינות צוותית למצוינות ארגונית	2 ש"ס
התמודדות בית הספר עם ההורים - הקול ההורי	2 ש"ס
אקלים בית ספרי: תהליכי שינוי	2 ש"ס

תואר שני בטכנולוגיה בחינוך (M.Ed.)

ראש התכנית: ד"ר דובי וייס

רקע

התכנית **טכנולוגיה בחינוך** היא תכנית לימודים ייחודית העונה על הצורך הקיים במערכת החינוך במובילי חינוך משכילים וערכיים התורמים לשיפור משמעותי של תהליכי ההוראה והלמידה בעידן של חדשנות דיגיטלית. התכנית מקנה ידע רב בתחומי האוריינות הטכנולוגית, מתוך העמקה בשימוש בטכנולוגיות חינוכיות מגוונות וחדישות בזיקה לפדגוגיה דיגיטלית.

מטרת התכנית היא פיתוח מקצועי של מורים ומדריכים בתחומים של תכנון, פיתוח וקידום תכניות לימודים המשלבות באופן מושכל טכנולוגיות מתקדמות. כמו כן התכנית מכשירה מורים להוביל תהליכי שינוי והטמעה של חדשנות דיגיטלית באורח החיים של לומדים במערכות חינוך והדרכה.

מבנה התכנית

לימודי תשתית

שיטות מחקר כמותיות, שיטות מחקר איכותניות, סוגיות בהוראה ולמידה בסביבות טכנולוגיות.

לימודי חובה

גיבוש זהות עצמית פדגוגית בעולם דיגיטלי, הערכת פעילויות חינוכיות עתירות טכנולוגיה, מידענות בסביבות דיגיטליות, טכנולוגיות סיוע לאוכלוסיות עם צרכים מיוחדים, ספרים דיגיטליים להוראה ולמידה, טכנולוגיות ניידות, סביבות הוראה ולמידה מרחוק, תהליכי שינוי בית ספריים.

לימודי בחירה (3 קורסים לבחירה)

הדמיה ומשחק, רשתות חברתיות, סוגיות מתקדמות בהוראה ולמידה בסביבות טכנולוגיות, יישומי תקשוב מתקדמים, המורה בעידן התוכן הדיגיטלי.

סמינריונים

במסגרת התכנית יוגשו שתי עבודות סמינריוניות. סמינריון אחד הנלמד במסגרת כיתתית באחד מהנושאים הבאים: שיתופיות בלמידה בסביבות עתירות מידע או הטמעת חדשנות חינוכית באורח החיים של בית הספר. סמינריון שני: סמינריון עיוני בהנחיה אישית בנושא שהסטודנט בוחר לחקור וניתן להרחבה כעבודת גמר.

פרויקט הגמר

פרויקט הגמר הוא עבודה אישית ועצמאית המהווה אשנב להתנסות בטכנולוגיה בחינוך. הפרויקט הוא בעל אופי יישומי ומתמקד במוקדי התכנית: עיצוב מערכות הוראה ולמידה והובלה והטמעה של שינויים בבתי הספר.

סמינר מחלקתי

בכל שנה מתקיימים שלושה סמינרים מחלקתיים שמטרתם לשמש זירה לדיונים עדכניים בנושאים הקשורים לפיתוח מקצועי של אנשי חינוך והדרכה בעידן הדיגיטלי. מפגשי הסמינר המחלקתי הם חלק אינטגרלי מהתכנית ומחובות הסטודנטים. את הסמינר המחלקתי מנחים סגל המרצים של התכנית, מרצים אורחים וסטודנטים נבחרים.

דרכי הלמידה

לרשות הסטודנטים תשתיות טכנולוגיות חדישות, סדנאות וסביבות למידה מתאימות, וכן ספרייה ומשאבי למידה המתעדכנים כל העת. כל סטודנט בתכנית נדרש להצטייד במחשב אישי נייד. הלימודים מתבצעים במגוון של שיטות הוראה ולמידה: הרצאות, קורסים מקוונים, למידה בקבוצות ועוד.

מסגרת לימודים והיקף התכנית

היקף הלימודים בתכנית הוא 44 ש"ס (שעות סמסטריאליות). יום לימודים אחד בשבוע - יום ג' - במשך שנתיים. שעת הסיום של חלק מקורסי הבחירה בימי ג' עשויה להיות 21:00. בנוסף מוצעים קורסי בחירה וסדנאות קיץ.

תואר שני הערכה בחינוך (M.Ed.)

ראש התכנית: ד"ר אירית לוי-פלדמן

רקע

מטרת התכנית לתואר שני בהערכה בחינוך היא להכשיר מורים, גננות, בעלי תפקידים ומנהלים במערכת החינוך הפורמלית והבלתי פורמלית להיות אנשי הערכה הבקאים בידע התאורטי והיישומי המגוון בתחום. בוגרים אלו, אשר יפעלו בבתי הספר ובגנים, בארגונים חינוכיים בלתי פורמליים, ברשויות מקומיות או במערכת החינוכית הרחבה, יוכלו ליישם תהליכי הערכה משמעותיים במסגרות השונות ולקיים דיאלוג פורה עם הערכה חיצונית, ובכך לקדם את ההוראה והלמידה, לחזק את האוטונומיה של המוסד ואת המקצועיות של עמיתיהם.

מושג ההערכה התאורטי ויישומי המעשיים הם דינמיים ועברו לגלגלים והתפתחויות רבות במהלך השנים. גם בימים אלו תחום ההערכה עובר שינויים מהותיים המשקפים גישות חדשות ליעדי ההערכה ולתפקידיה וכן לעקרונות המנחים אותה. המושג "הערכה" מתייחס היום למגוון גדול של מושאים: לומדים, מורים, גננות, מנהלים, תכניות לימודים, פרויקטים חינוכיים ומוסדות חינוך. הערכה אינה מתמקדת, כבעבר, בבחינת תפוקות ותוצרים בלבד אלא מתייחסת להיבטים נרחבים של מושא ההערכה, הכוללים גם בחינת הצרכים, ההקשר, התהליכים, המדיניות, הסביבה החברתית-פוליטית ועוד.

הערכה מקצועית מתבצעת מתוך התבססות על יישומים של שיטות מחקר כמותיות ואיכותניות וחייבת לעמוד באמות מידה של רלוונטיות, דיוק, היתכנות והגינות. בעשור האחרון נתפסת ההערכה גם כאמצעי להכוונה ולהעצמה של ארגונים ומוסדות, ובביצוע ההערכה מעורב גם הגורם המוערך, הארגון או הפרט, ובה בעת מועצמת מיומנותו ויכולתו לפתור בעיות (Empowerment Evaluation).

התכנית נותנת ביטוי לשינויים ולהתפתחויות בתחום ההערכה ויוצאת מתוך הנחה שמעריכים צריכים להיות מודעים לאספקטים עכשוויים וגם לאספקטים היסטוריים של הערכה, מתוך התייחסות לאוריינטציות פילוסופיות וקונספטואליות של המושג ויישומיו בשטח. יתרה מזו, על המעריכים להיות מודעים להשלכותיה ולהשפעתה של ההערכה על עיצובם של תכנים, ערכים, תובנות, עמדות והתנהגויות של תלמידים ומורים. לפיכך התכנית תקנה ללומדים בה ידע בהערכה, הבנה של הערכה וכן כלים ומיומנויות יישומיים לתכנון ולביצוע של הערכה. בה בעת יושם בתכנית דגש על שימוש מושכל בממצאי הערכה לשם שיפור איכותו של התהליך החינוכי ברבדיו השונים.

מבנה התכנית

הלימודים יורכבו מאשכול לימודי תשתית ומאשכול לימודי הערכה, פרקטיקום וסדנת עבודת הגמר והפרקטיקום, על פי הפירוט שלהלן.

א. אשכול לימודי התשתית כולל שתי חטיבות:

1. **חטיבת הערכה והקשרה** שמטרתה של חטיבה זו לתת לסטודנטים מבט רחב ומקיף על הערכה בחינוך - היסטוריה, התפתחויות, חוקרים מובילים, מושגים בסיסיים, מודלים, תפקידים וכיוצא באלה.
2. **חטיבת מתודולוגיה** שמטרתה של חטיבה זו לתת בסיס מתודולוגי במחקר כמותי ואיכותני.

ב. אשכול לימודי ההערכה כולל שתי חטיבות עיקריות הקשורות זו בזו ונגזרות מרציונל התכנית: חטיבה הממוקדת בהערכה בכיתה/גן - הערכת לומדים; וחטיבה הממוקדת בהערכת הארגון כמכלול.

בכל אחת מן החטיבות, הקורסים יילמדו ויידונו מתוך התייחסות להערכת יחידים (Educational Assessment) (תלמיד, כיתה, מורה וכדומה) ולהערכת פרויקטים ותכניות (Program Evaluation), וכן בהתייחס להקשר (Context), לתשומות (Input), לתהליך (Process) ולתוצרים (Product) בהערכה. בכל אחד מן הקורסים בכל אחת מן החטיבות תידון הפקת התועלת מן ההערכה לטובת קידום ושיפור עתידי של ההוראה והלמידה בהקשר הרלוונטי כמו גם בהקשרים אחרים (לדוגמה הפקת תועלת מהערכה בכיתה לטובת בית הספר וכדומה).

במסגרת הלימודים יתבקשו הסטודנטים לכתוב שתי עבודות סמינריות, שתיהן מאשכול לימודי הערכה. האחת תיעשה במסגרת קורס והשנייה בהנחיה אישית.

ג. פרקטיקום וסדנת הפרקטיקום ועבודת הגמר

עבודת הגמר - במסגרת לימודי הפרקטיקום יתבקש כל סטודנט לבצע ולהגיש פרויקט גמר. ביצוע פרויקט הגמר וסיכומו בכתב ייעשה במהלך שנת הלימודים השנייה של הלומדים. העבודה היא אישית ותיעשה בהנחיית מרצה מן התכנית. בחירת הנושא תביא לידי ביטוי את תחום העניין והעיסוק של הלומד ומתוך התייחסות לשתי החטיבות באשכול ההערכה.

בוגרי התכנית יקבלו:

תואר מוסמך בהערכה בחינוך M.Ed. בנוסף, התואר השני מוכר לתפקיד רכז הערכה בבית הספר על ידי הרשות הארצית למדידה והערכה לצורכי מערכת החינוך (ראמ"ה). תפקיד זה מקנה על פי הסכם הרפורמה "אופק חדש" גמולת פקיד בסך 6% מן השכר המשולב ("אופק חדש", סעיף 39).

היקף הלימודים הכולל בתכנית הוא 42 ש"ס במשך שתי שנות לימוד, יום בשבוע. הלימודים בתכנית ישלבו באופן אינטגרטיבי בין העיוני ליישומי.

לימודים לצורך הרחבת הסמכה לכיתות א'-ב'

התכנית מיועדת לבוגרי תכניות הכשרה לגיל הרך המעוניינים להכשיר עצמם להוראה בכיתות א'-ב'.

היקף התכנית 12 ש"ש (24 נקודות).

סה"כ	סעיף	פרק	הרחבת הסמכה
4	הדרכה פדגוגית	דרכי הוראה	
4	הוראת קריאה וכתיבה		
4	הוראת מתמטיקה		
12	היכרות והתנסות בכיתות א'-ב'	התנסות בהוראה	
24	סה"כ		

המרכז להכשרה ולפיתוח מנהלים למערכות חינוך

ראש המרכז: ד"ר קובי גוטרמן

המרכז להכשרה ולפיתוח מנהלים למערכות חינוך במכללת סמינר הקיבוצים מציע תכניות להכשרה ופיתוח של מנהלים בכמה מסלולים:

❖ הכשרת מנהלים לבתי ספר.

❖ פיתוח צוותי ניהול מובילים במגוון תכניות.

תכניות ההכשרה והפיתוח נועדו להכין את הלומדים בהן לניהול בתי ספר ומערכות חינוך, והן מעודדות אותם להכיר את החברה הישראלית על גווניה, לבחון את מטרות החינוך ואת מערכת החינוך ולפתח מחויבות למעורבות חברתית, חינוכית וערכית. הלימודים מכוונים להעשרת הידע החינוכי והניהולי ולרכישת מיומנויות וכלים פדגוגיים וניהוליים.

מטרת תכניות הלימודים להכשיר מנהיגי חינוך לשותפות רעיונית וביצועית בקידומה ועיצובה של החברה הישראלית בכלל ושל מערכת החינוך בפרט. מנהיגות מסוג זה מסוגלת להוביל רעיונות חינוכיים, מוסריים ודמוקרטיים ולהנהיג ציבור בהשגת שיפור מתמיד של המוסד החינוכי בד בבד עם הגעה לתוצאות חינוכיות מיטביות עבור כל הלומדים.

❖ הכשרת מנהלים לבתי ספר:

התכנית להכשרת מנהלים לבתי ספר פועלת בשיתוף פעולה מלא ובאישור וליווי של מכון אבני ראשה - המכון הישראלי למנהיגות בית ספרית ומשרד החינוך. התכנית מותנית במספר הנרשמים.

הקבלה לתכנית ההכשרה נעשית על ידי מכון אבני ראשה. הלימודים נמשכים על פני שנה קלנדרית - תחילת הלימודים בחודש יולי וסיומם בחודש מאי. ההכשרה עוסקת בבניית הזהות המקצועית של פרחי הניהול מתוך התמקדות במנהיגות פדגוגית. תכנית הלימודים מכוונת לשיפור החינוך, ההוראה והלמידה; לניהול צוות בית הספר ופיתוחו המקצועי; לעיצוב תמונת העתיד של בית הספר; ולניהול הארגון הבית ספרי.

❖ במסלול פיתוח צוותי ניהול מובילים מציע המרכז את התכנית הבאות:

● הכשרה ופיתוח מורים לדרגות בכירות (7-9) באופק החדש, על פי מתווה משרד החינוך.

● "יהדות כתרבות" למפקחים, למנהלי בתי ספר ולצוותים מובילים.

● תכניות פיתוח למפקחים, רכזים ומובילים של מינהל חברה ונוער.

התכניות מיועדות לצוותי ניהול ולמנהלים מכהנים בארגונים השונים.

❖ כל התכניות כוללות לימודים עיוניים ומעשיים. נוסף ללימודים האקדמיים יתנסו הלומדים בעבודה מעשית מודרכת, תצפיות, סיורים, מפגשים והתייעצות, חקר מקרים וניתוח אירועים.

❖ התכניות נבנות בשיתוף עם מזמין התכנית ונציגי המרכז להכשרה ולפיתוח מנהלים.

❖ כל תכניות הלימודים מוגשות לגמול השתלמות עם ציון, ובגריהן יקבלו תעודה מטעם מכללת סמינר הקיבוצים.

תכניות הלימודים הן בהיקף של 60, 120 או 240 שעות (תכנית ההכשרה לניהול בתי ספר היא בהיקף של 400 שעות), והן מרוכזות ביום לימודים אחד או בחצי יום, בלימודי בוקר או אחר הצהריים.

[illegible]

חינוך גופני ותנועה

ראשת המחלקה – פדגוגי: ד"ר רוני אולמן דרום ראשת המחלקה – אקדמי: ד"ר גילי יוסף

רקע

תכנית לימודים ארבע-שנתית לתואר בוגר בהוראה B.Ed. ותעודת הוראה. בשנה הרביעית משולב סטאז' (התמחות בהוראה) בתכנית הלימודים. תכנית הלימודים מיועדת להכשיר מורים לחינוך גופני ותנועה בחינוך הפורמלי - בגיל הרך, בבית הספר היסודי, בבית הספר העל-יסודי - ובמסגרות החינוך הבלתי פורמלי. תהליך ההכשרה מבוסס על תפיסה חינוכית ייחודית שפותחה במסלול מאז הקמתו בשנת 1944. תפיסה זו מדגישה את התפתחותו של הפרט בכל גיל דרך ההתנסות התנועתית. היא דוגלת בשימוש בתנועה כדרך לפיתוח יכולות מנטליות ואישיותיות מתוך התבססות על פיתוח המודעות הגופנית בצד ידע במדעי גוף האדם, החינוך והפסיכולוגיה.

יעדים:

- ❖ לטפח בקרב הלומדים את המודעות לחשיבות התנועה והפעילות הגופנית.
- ❖ להקנות ללומדים ידע והבנה במדעי החינוך ובמדעי גוף האדם והבריאות, מתוך דגש על יישומם בפעילות הגופנית המעשית.
- ❖ לפתח כלים מקצועיים לאבחון, טיפול ושכלול יכולות גופניות לשם תפקוד תקין ושמירה על אורח חיים בריא.
- ❖ לספק ללומדים כלים לקראת הוראה משמעותית.
- ❖ להכשיר ללימודים לתואר שני ולהתמחויות מקצועיות על פי בחירה.

דרכי הוראה

- שנה א' - מבוא להתנסות בהוראה בבית הספר היסודי.
- שנה ב' - התנסות בהוראה בבית הספר היסודי ובחטיבת הביניים.
- שנה ג' - התנסות בהוראה בחטיבת הביניים ובתיכון.
- שנה ד' - סטאז'.
- בשנה השנייה ללימודים ישובצו הסטודנטים בחוגים האלה לפי בחירתם, כישוריהם וההיצע באותה שנה: כדורעף, אתלטיקה, מחול אירובי, שחייה וכושר גופני ובריאות. כל הקורסים מאפשרים קבלת תעודת מדריך המאפשרת על ידי מנהל הספורט.
- בשנה השלישית ללימודים ישובצו הסטודנטים במגמות בחירה בנושאים האלה: יציבה וקידום בריאות, חינוך גופני לאוכלוסיות עם צרכים ייחודיים ותנועה לגיל הרך.
- פתיחת קורסי הבחירה ומגמות הבחירה כפופה להחלטת הנהלת המחלקה והנהלת המכללה ונתונה לשינויים.
- בשנה הרביעית הסטודנטים ישתלבו במסגרת עבודה בחינוך הפורמלי וישתתפו בסדנת סטאז' במכללה.

הכשרה להוראה בהתמחות חינוך גופני ותנועה מסגרת לימודים לתואר B.Ed.

סה"כ	נקודות				סעיף	פרק
	שנה ד'	שנה ג'	שנה ב'	שנה א'		
4				4	לשון	לימודי יסוד והעשרה
4				4	אנגלית	
2				2	יישומי מחשב בחינוך	
2				2	תרבות/מורשת עם וחינוך לאזרחות	
12				12	סך הכול לפרק	
מדעי החינוך						
2			2		סוציולוגיה של החינוך	
2			2		חברה ישראלית	
4				4	מבוא לפסיכולוגיה	לימודי חינוך
2				2	מבוא למחשבת החינוך	
2				2	מחשבת החינוך לתנועה	
6		6			סמינריון בחינוך - מעורבות חברתית	
18			6	12	סך הכול לפרק מדעי החינוך	
4			4		מתודולוגיה מחקרית	אוריינות מחקר בחינוך ובהוראה
4			4		סך הכול לפרק אוריינות מחקר	
					התמחות בהוראה	פדגוגיה ומתודיקה כללית
12		4	4	4	דרכי הוראה	
12		4	4	4	סך הכול התמחות בהוראה	
26		10	10	6	התנסות מעשית	התנסות
26		10	10	6	סך הכול התנסות בהוראה	
60		14	24	22	סך הכול לפרק	
					התמחות חינוך גופני ותנועה	לימודי התמחות
28		8	14	6	מדעי גוף האדם	
12	2		4	6	לימודי חינוך לבריאות	
38		4	8	26	לימודים מעשיים	
12			12		בחירה - שיעורים מעשיים	
20		20			מגמה	
6	6				סמינריון בחינוך גופני ותנועה	
116	8	32	38	38	סך הכול לפרק	
4	4				בחירה כללי	בחירה כללי
4	4				סך הכול לפרק	
192	12	46	62	72	סך הכול לילקוט	

לימודי מכללה - חובה

4	4				סדנת סטאד'	
4				4	עזרה ראשונה	
1		1			זהירות בדרכים	
1		1			ביטחון ובטיחות	
1		1			לימודי שואה וג'נוסייד	

חינוך גופני ותנועה (היקף 120 נקודות)

פרק	סעיף	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
לימודי מדעי גוף האדם	מבוא לאנטומיה	2				2
	מקרו-אנטומיה של מערכת התנועה	4				4
	מבוא לביוכימיה	2				2
	פיזיולוגיה כללית		4			4
	תורת התנועה (קינזיולוגיה)		4			4
	למידה והתפתחות מוטורית		4			4
	פיזיולוגיה של המאמץ			4		4
	ביומכניקה			4		4
	אוריינות אקדמית	2				2
	סך הכול ללימוד מדעי גוף האדם	10	12	8		30
לימודי חינוך לבריאות	אורח חיים בריא	2				2
	תזונה		2			2
	תורת הכושר הגופני	2				2
	שיעור מתקדם בחינוך גופני				2	2
	פציעות ספורט		2			2
	פסיכולוגיה של פעילות גופנית והרגלי חיים		2			2
סך הכול ללימודי חינוך לבריאות		4	6		2	12
חינוך גופני מעשי	מבוא למשחקים	2				2
	כדורעף	4				4
	כדורסל	4				4
	כדורגל	2				2
	כדור יד	2				2
	מבוא למשחקי כדור		2			2
	כושר גופני מעשי	2				2
	אתלטיקה קלה	4				4
	התעמלות קרקע ומכשירים	2				2
	תנועה יסודית	2				2
	שילוב תנועה בבי"ס יסודי		4			4
	שילוב תנועה בבי"ס תיכון			2		2
	קצב ותנועה			2		2
	ארגון מפעלים בחינוך גופני ובספורט		2			2
סך הכול חנ"ג מעשי		24	8	4		36
בחירה	בחירה - שיעורים מעשיים		12			12
	אשכולות בחירה - מגמה			20		20
	סמינריון בחינוך גופני				6	6
	בחירה כללי				4	4
סך הכול בחירה			12	20	10	42
סך הכול לילקוט		38	38	32	12	120

החוג למדעים

ראש החוג: ד"ר אדיב גל

התמחות במדעים לבית הספר היסודי

התמחות במדעים מכשירה מורים מקצועיים להוראת המדעים בבית הספר היסודי. מטרתה העיקרית היא הקניית ידע בתכנים מדעיים אשר יסייעו למורים לעתיד להתבונן בסביבתם ביתר סקרנות, מתוך פיתוח חשיבה עצמאית, גישה ביקורתית ויכולת ניתוח. תכנית הלימודים כוללת לימודים עיוניים והתנסות מעשית בשטח.

הלימודים העיוניים משלבים בין תחומי מדע, טכנולוגיה, סביבה וחברה, בזיקה לתכניות הלימודים בבית הספר היסודי, ומלווים בהתנסויות חווייתיות כגון: ביצוע התנסויות מעבדתיות, סיורי טבע וסביבה ופעילויות שדה.

במסגרת ההתנסות בשטח נחשפים הסטודנטים לשיטות הוראה חדשניות ומיישמים דרכי הוראה-למידה-הערכה המתאימות להוראת המדעים.

ההתמחות מיועדת לכל תלמידי החוג לבית הספר היסודי, מותאמת לרקע הקודם של הסטודנטים ומביאה אותם לרמת המקצועיות הנדרשת ממורה למדעים בבית הספר היסודי.

היקף התכנית - 26 שעות שנתיות.

מדעים - יסודי
התמחות ראשית (היקף 52 נקודות)

מספר קורס	נושאי לימוד	דרישות קדם (מס' קורס)	שנה 'א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה 'ד'	סה"כ
1	חשיבה כמותית במדע		2				2
2	חסרי חוליות		2				2
3	כימיה א'		4				4
4	חולייתנים		2				2
5	עקרונות מדעי החומר		2				2
6	ביולוגיה של התא		2				2
7	גוף האדם א'		2				2
8	בוטניקה	6		2			2
9	אור וגלים			2			2
10	היבטים קוריקולריים ופדגוגיים בהוראת מו"ט			4			4
11	גנטיקה	6		2			2
12	כימיה ב'	3		4			4
13	גוף האדם ב'	7		2			2
14	גיאולוגיה			2			2
15	חשמל ומגנטיות	9			2		2
16	סוגיות נבחרות בהוראת מו"ט	10			4		4
17	אקולוגיה	11-14, 1-9			2		2
18	אסטרונומיה וחלל				2		2
19	סמינריון	18-1	6			6	6
20	בחירה כללי					2	
סך הכול לילקוט			16	18	10	8	52

התמחות במדעים לחינוך מיוחד

ראש החוג: ד"ר אדיב גל

התמחות במדעים בחוג לחינוך מיוחד מציעה לסטודנטים להוסיף להשכלתם התמחות בתחום הוראת המדעים. נוסף להכשרתם כמורי חינוך מיוחד יכולים בוגרי ההתמחות להורות מדעים בבתי הספר היסודיים ברחבי הארץ.

נמצא שהמיומנויות המאפיינות את תחום המדעים (תצפית, חקר, שאילת שאלות, הסקת מסקנות, איסוף וארגון מידע) יכולות לסייע רבות בפיתוח כישורים קוגניטיביים וחברתיים בקרב ילדים. הנושאים הנלמדים בהתמחות במדעים קשורים לחיי היום-יום ומשלבים ניסויים, ולכן מרתקים את הילדים ומעודדים אותם ללמידה. מורה מומחה בחינוך מיוחד יוכל להיעזר במיומנויות ובתכנים הנלמדים במדעים במסגרת עבודתו. היקף התכנית - 26 שעות שנתיות.

מדעים - חינוך מיוחד התמחות ראשית (היקף 52 נקודות)

מספר קורס	נושאי לימוד	דרישות קדם (מס' קורס)	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
1	חשיבה כמותית במדע		2				2
2	חסרי חוליות		2				2
3	כימיה א'		4				4
4	חולייתנים		2				2
5	עקרונות מדעי החומר		2				2
6	ביולוגיה של התא		2				2
7	גוף האדם א'		2				2
8	בוטניקה	6		2			2
9	אור וגלים			2			2
10	היבטים קוריקולריים ופדגוגיים בהוראת מו"ט			4			4
11	גנטיקה	6		2			2
12	כימיה ב'	3		4			4
13	פיזיולוגיה של הצמח	3, 8		2			2
14	גוף האדם ב'	7		2			2
15	גיאולוגיה			2			2
16	חשמל ומגנטיות	9			2		2
17	סוגיות נבחרות בהוראת מו"ט	10			4		4
18	אקולוגיה	9-11, 14			2		2
19	אסטרונומיה וחלל				2		2
20	שיעורים מתקדמים					4	4
21	בחירה כללית					2	2
סך הכול לילקוט			16	20	10	6	52

לימודי ביולוגיה, חינוך וקיימות

ראש החוג: ד"ר אדיב גל

מטבעה, ביולוגיה מספקת תשתית להבנה סביבתית באמצעות היצורים החיים והאדם, מתוך הכרת קשריהם התפקודיים עם הסביבה הדוממת. הביולוגיה הסביבתית-אורגניזמית מדגישה מאוד את הלימוד והמחקר של הטבע בשדה ואת הבנת המערכות האקולוגיות הטבעיות והאנושיות, בהתייחס גם לפן הרגשי והערכי.

בלימודי החינוך והקיימות שני נתיבים:

נתיב ביולוגיה בדגש קיימות - בנתיב זה מושם דגש על הפן הסביבתי בעולם הקיימות לצד היבטים חברתיים וכלכליים. יש אפשרות להרחבה בנושא הבריאות.

נתיב ביולוגיה בדגש סביבתי-דמוקרטי - בנתיב זה מושם דגש על הפן החברתי בעולם הקיימות, מתוך העצמתם האישית של הלומדים. הלימודים מתקיימים בשיתוף החממה ליזמות חינוכית-חברתית של המכון לחינוך דמוקרטי.

מערך הלימודים מבוסס על:

- שילוב בין למידה אקדמית ללמידה חווייתית.
- שיעורי חינוך, שיעורים דיסציפלינריים מדעיים בדגש סביבתי.
- סדנאות להוראת מדעים, סדנאות לליווי תהליכים אישיים וחברתיים.
- סיורים ומחנות לימודיים מתוך התמקדות בסוגיות סביבתיות.
- התנסות מעשית.
- כלים לשינוי חברתי.

התכנית כוללת שני רכיבים ראשיים:

א. תשתית מדעית כללית

מטרתו של רכיב התשתית המדעית הכללית היא ליצור את בסיס הידע הכללי ההכרחי לכל מתמחה בביולוגיה ואת השפה והשיח המדעיים. תשתית זו כוללת מקצועות יסוד ומבואות בכל תחומי הביולוגיה: עקרונות מרכזיים בביולוגיה, ביולוגיה של התא, זואולוגיה, בוטניקה, מיקרואורגניזמים, גנטיקה, ביולוגיה מולקולרית, פיזיולוגיה ועוד. במקצועות יסוד אלו ניתן דגש על היבטים סביבתיים. במסגרת זו נכללים גם מקצועות התשתית בכימיה: כימיה כללית ופיזיקלית, כימיה אורגנית, ביוכימיה וכן קורס בסיס בפיזיקה ובמתמטיקה.

לימודי הבחירה כוללים בין היתר, ולא בכל השנים, את הנושאים הבאים: אקולוגיה ימית, צמחי מרפא, אקולוגיה של עופות, אנדוקרינולוגיה, כימיה סביבתית, רעילות וארסיות בעולם החי, שמירת הטבע, כלכלה סביבתית ועוד.

שיעורי הבחירה מקובצים במספר אשכולות: מערכות ותהליכים, היבטים יישומיים של ביולוגיה-כימיה, מדעי כדור הארץ, אקולוגיה, איכות הסביבה ושמירת הטבע, אורגניזם וסביבתו.

ב. לימודי סביבה וחברה

המטרה היא להקנות ידע, הבנה ויכולת חשיבה רב-תחומית בנושא הקיימות, בדגש על סביבה, חברה וכלכלה. בצד הידע המדעי יילמדו קורסים המאפשרים ראייה הוליסטית לבחינת השפעת האדם על כדור הארץ.

מסלול	נתיב הקיימות	נתיב דמוקרטי-סביבתי
ראש החוג	ד"ר אדיב גל	ד"ר אדיב גל
לימודי ביולוגיה	√	√
לימודי חינוך	בדגש סביבתי	בדגש דמוקרטי
ימי הלימוד העיקריים	ראשון ושני	ראשון וחמישי
תוספות לימי הלימוד	קורסים מרוכזים, סיורים, התנסות מעשית בשנה א'	קורסים מרוכזים, סיורים, התנסות מעשית בשנה א'
התנסות מעשית	שנה א' - בתיאום עם הסטודנט שנה ב' - בתי ספר ממלכתיים שנה ג' - מקום העבודה	שנה א' - בתי ספר דמוקרטיים שנה ב' - בתי ספר ממלכתיים שנה ג' - בתי ספר ממלכתיים, אפשרות במקום העבודה
עיקר תוכני הלימודים החינוכיים	קיימות	היבטים דמוקרטיים
אפשרות הרחבה	מסלול בריאות	אין
תעודות	תעודה להוראת ביולוגיה לכיתות ז'-ל' בכתי הספר העל-יסודיים ותואר ראשון B.Ed.	תעודה להוראת ביולוגיה לכיתות ז'-ל' בכתי הספר העל-יסודיים ותואר ראשון B.Ed. ותעודה של המכון הדמוקרטי

ביולוגיה בדגש סביבתי לבית הספר העל-יסודי

החממה ליזמות חינוכית-סביבתית

ראש החוג: ד"ר אדיב גל

ראשי התכנית הדמוקרטית: נעמה גולדברג ותמיר גבאי

התמחות בביולוגיה בדגש סביבתי לבית הספר העל-יסודי, בשיתוף המכון לחינוך דמוקרטי. התכנית ייחודית לאנשי חינוך, חברה וסביבה ומכשירה יזמים-מחנכים בעלי יכולות בתחום החינוך הדמוקרטי והסביבתי.

מטרות התכנית

- הכשרת אנשי חינוך בעלי תפיסה דיאלוגית מורכבת וביקורתית של המציאות.
- הכשרת יזמים-מחנכים המסוגלים להוביל שינויים בחברה ובסביבה.
- התמחות בתחומי מדעי החיים בדגש על טבע וסביבה.
- הכשרת מורים לחינוך מדעי טכנולוגי בבית ספר על-יסודי.

הנחות יסוד

- המצב הסביבתי והחברתי בארץ ובעולם מעורר דאגה רבה ומחייב חתירה לחברה בת קיימא.
- מורים ותלמידים יכולים להשפיע באמצעות חינוך המטפח אכפתיות, אחריות ואזרחות פעילה.
- חינוך לעצמאות מעודד היכרות של אדם עם עצמו ומודעות למטרותיו, ומקדם אדם יוצר ויוזם.
- למידה משמעותית נוצרת בשילוב בין תאוריה למעשה, ולכן מומלץ לשלב עבודה בארגונים חינוכיים-סביבתיים.
- פיתוח חדשנות חינוכית המקדמת תרבות דמוקרטית. תרבות זו מעודדת את האדם לפעול בהתאם לייחודיותו ושאיפותיו מתוך מעורבות ועשייה חברתית. המסלול מכשיר אנשי חינוך אקטיביסטים ויזמים המאמינים בתיקון עולם.

מערך הלימודים

מבוסס על שילוב בין למידה אקדמית ללמידה חווייתית במכללה ומחוץ למכללה. הלימודים כוללים שיעורי חינוך, סדנאות לליווי תהליכים אישיים וחברתיים, שיעורי מדעים בדגש סביבתי וסדנאות להוראת המדעים. התנסות בהוראה מתקיימת בבית ספר דמוקרטי ובבית ספר ממלכתי. במהלך הלימודים מתקיימים סיורים ומחנות לימודיים הכוללים למידה רב-תחומית מתוך התמקדות בסוגיות סביבתית הקשורות לאזור הסיוור.

התכנית כוללת:

- לימודי התמחות בביולוגיה בדגש סביבתי.
- לימודי התמחות והתנסות בהוראה.
- לימודי חינוך וחממה לפיתוח יזמות חינוכית-סביבתית.
- לימודי יסוד, העשרה ואוריינות מחקר.

לימודי חינוך: החממה לפיתוח יזמות חינוכית-סביבתית

לימודי החינוך במסלול הם נדבך מרכזי בהכשרה ומתקיימים בשיתוף המכון לחינוך דמוקרטי.

רקע - חינוך דמוקרטי:

תפיסת היסוד של החינוך הדמוקרטי מושתתת על הפילוסופיה החינוכית הפרוגרסיבית, הרואה בקהילה אחראית להביא את ייחודיותו של כל אדם לידי ביטוי, ובכך ליצור חברה שוויונית ובת קיימא. כדי להביא את ייחודיותו - חוזקותיו, תחומי העניין ועמדותיו - של כל אדם, יש ליצור תרבות דיאלוגית שבה מבוגרים וצעירים מקיימים דיאלוג לגבי תוכני הידע ותכנית הלימודים ולגבי ההתנהלות במסגרות התומכות. התכנית מעוצבת כך שהסטודנטים יתנסו בחוויה של קהילה דמוקרטית הלכה למעשה, הן בתהליך המביא את ייחודיותם לידי ביטוי (החממה), הן בחוויית קהילה (קהילת לומדים, צוותי היגוי משותפים ואירועים מיוחדים) והן בשיעורי החינוך המיוחדים.

התכנית מאמינה כי על איש החינוך ללמוד ולהתפתח בארבעה צירים מרכזיים: חשיבה ביקורתית, ביטוי אישי, אקטיביזם חברתי ומודעות עצמית. התכנית מתכתבת אפוא עם צירים אלו באמצעות קורסי החינוך שלה והחונכות האישית שהיא מספקת ללומדים בה.

במהלך "יום החממה" משתתפים הסטודנטים בקורסים ייחודיים ונחשפים לדרכי ההוראה הפרוגרסיבית. הסטודנטים לומדים תאוריות חינוכיות חדשניות בצד פרקטיקות וכלים מעשיים. לאורך יום זה מלווה אותם איש מקצוע מטעם "המכון לחינוך דמוקרטי" בקורס ה"חברותא" - קבוצה קטנה ואינטימית של סטודנטים העוברים תהליך העצמה חינוכי תלת-שנתי המשלב בין עבודה קבוצתית לחונכות וליווי אישי.

בנוסף, הסטודנטים לוקחים חלק אקטיבי בתכנון לימודיהם ב"קהילה לומדת" - קורס המתקיים בכל שנה שבו הקהילה הסטודנטית מעצבת, משפיעה ובוחרת את נושאי הלימוד וגם מעבירה אותם.

במהלך כל שלוש השנים יידרשו הסטודנטים לכתוב ולהפיק יוזמות חינוכיות או חברתיות משמעותיות.

קהילת הסטודנטים של המכון מקיימת אירועים ייחודיים (תיקון ליל שבועות, "יום ירוק אדום" ועוד) ופועלת לחיזוק הקשרים בתוכה.

בוגרי התכנית מקיימים ביניהם קשרים חברתיים ענפים ועומדים בקשר רציף עם "המכון לחינוך דמוקרטי". יש אפשרות להשתלב בתכניות ההמשך של המכון, כגון: פרויקט "חלוץ חינוכי", "בתי ספר אמיצים" ועוד.

קהילת לומדים דמוקרטית:

התכנית מתנהלת כקהילה אקטיבית השותפה בניהול, בלמידה קבוצתית ובהפקת פרויקטים ויוזמות משותפות. חלק מהבוגרים משלבים כוחות בעשייה חינוכית משותפת. בקהילה תומכים כמה מוקדים:

- חניכה אישית.
- למידה עצמאית בדגש על שונות הלומד.
- פרקי זמן במערכת המיועדים להתכנסויות קבוצתיות.
- התארגנות קהילת לומדים לביצוע פעולות חברתיות-חינוכיות משותפות.

התנסות בהוראה בחינוך הדמוקרטי - שנה א'

דרכי הפעולה של המחנך הדמוקרטי הן ביצירת מסגרת חינוכית-הוראתית על פי עקרונות יסוד של מתן כבוד, קיום זכויות האדם ומתן סיוע לילד בביטוי ייחודיותו. מתוך עקרונות אלו נגזרת פעילות משותפת של ילדים ומבוגרים בבית הספר הדמוקרטי, שבו יש מוסדות דמוקרטיים והפרדת רשויות, ביזור תפקידים ושיתוף הילדים בניהול בית הספר וקיום למידה ממוקדת לומד בשיעורים. המחנך הדמוקרטי, מעצם היותו מכוון לדיאלוג ומחויב לאפשר לילד לבצע את הליכי הלמידה שלו בעצמו, שואל שאלות ומקבל הכרעות בהתאם למצבי חיים משתנים.

יעדי ההתנסות

- היכרות עם בית ספר פרוגרסיבי: מטרות, ערכים דמוקרטיים והאופן שבו הוא מממש אותם.
- קבלת מושגי יסוד בנוגע לתפקיד המבוגר כמקיים ארגון דמוקרטי וכיועץ למידה (חונכות והוריה).
- פיתוח מיומנויות שיח, נתינת משוב, שיקוף תהליכי למידה, ניהול משתף ועיצוב סביבות למידה פתוחות.

דרכי הלימוד

הסטודנט יסייר בכמה מוסדות חינוכיים ואחר כך ישהה בבית ספר דמוקרטי שבועות אחדים ברצף. מטרת השהייה היא ללמוד את בית הספר לעומק באמצעות תצפיות, שיחות, התנהלות כילד והתנהלות כמבוגר. הוא ילווה על ידי מורה-מאמן.

שיעור לדוגמה בחינוך הדמוקרטי:

מבוא למחשבת החינוך הדמוקרטי

השיעור יעסוק בהתפתחות הרעיונות של החינוך הפרוגרסיבי ובהשתמעויותיהם כיום לחינוך חדשני מנקודת מבט דמוקרטית. הקורס יסקור את ערכי הדמוקרטיה - חירות האדם וכבודו, ואת האופן שבו החינוך הדמוקרטי מאפשר את יישומם של ערכים אלו הלכה למעשה בבית הספר. במסגרת הקורס יכירו הסטודנטים את ההיסטוריה של החינוך הפתוח ויתוודעו לרכיבי החינוך הדמוקרטי: תכנים ושיטות לימוד דמוקרטיות; התנסות בחיי קהילה דמוקרטית בבית הספר; מערכת יחסים דיאלוגית בין אנשי צוות ותלמידים.

קורסים נוספים לבחירה:

הקול האחר בחברה הישראלית; פדגוגיה ביקורתית; תיאטרון ככלי חינוכי; נוער בסיכון; גישור; אתיקה דיאלוגית; לקויות למידה ועוד.

לימודי התמחות והתנסות בהוראת מדעים

תכנית ההתמחות בהוראה תואמת את מסלול לימודי הביולוגיה במכללות להכשרת מורים ומאפשרת, בשילוב עם לימודי החינוך הדמוקרטי, הוראת המדעים והכשרה פדגוגית, קבלת תעודת הוראה לביולוגיה בכיתות ז'-י' בבתי ספר ממלכתיים ודמוקרטיים. מסגרת ההתמחות כוללת לימודים בתחום הוראת המדעים בדגש על נושאים סביבתיים; ההתנסות המעשית כוללת מפגש עם מסגרות מגוונות בשדה החינוך וההוראה.

א. לימודים בתחום הוראת המדעים

חינוך מדעי מקנה אוריינות מדעית וטכנולוגית ומבוסס על תפיסת עולם הרואה במדע וטכנולוגיה נכסים תרבותיים המשפיעים על כל תחומי החיים. מטרת המקצוע היא להקנות ידע מדעי משולב בהיבטים טכנולוגיים, חברתיים וסביבתיים ולטפח אזרחים נאורים בעלי מיומנויות חשיבה, אחריות וערנות לחייהם ולסובב אותם. נושאי התכנית נלמדים מתוך דגש על יחסי הגומלין שבין האדם לסביבה, על כל רכיביה.

רכיב זה של התכנית כולל קורסים עיוניים בתחום הוראת המדעים העוסקים בידע פדגוגי ודידקטי ייחודי להוראת הדיסציפלינה המדעית, בדגש על נושאים בתחום לימודי הסביבה. בתכנית קורסים כגון: גישות ודרכים בחינוך המדעי-טכנולוגי-סביבתי, פיתוח החשיבה בהוראת המדעים, תפיסות של מושגים והפקה, הפעלה והערכה של מיזם סביבתי-חינוכי. קורסים אלו מתקיימים בכל אחת משלוש השנים של ההכשרה, והם תומכים בהתנסות המעשית של הסטודנטים בשדה החינוך.

ב. התנסות מעשית בהוראת המדעים בחינוך הדמוקרטי והסביבתי

ההתנסות המעשית כוללת שלושה רכיבים: עבודה מעשית בשדה החינוך וסדנה דידיקטית המלווה את ההתנסות. הסדנה הדידיקטית מכוונת להכנת הסטודנטים לביצוע העבודה המעשית ולניתוח ההתנסות שלהם, בדגש על היבטים דידיקטיים והיבטים תקשורתיים של ההתנסות.

כיוון שתכנית זו מכשירה את הסטודנטים הן להוראת ביולוגיה בדגש על סוגיות סביבתיות והן לחינוך דמוקרטי, ההתנסות המעשית משלבת את עקרונות החינוך הדמוקרטי והחינוך המדעי (בדגש על חינוך סביבתי).

להלן פירוט הדגשים השונים בארבע שנות ההכשרה

שנה א' - מוקדשת להבניית תפיסות חינוכיות ברוח הגישה הדמוקרטית וגיבוש בסיס ידע בתחום הוראת המדעים. החינוך הדמוקרטי מושתת על הגישה ההומניסטית ומבטא עקרונות יסוד של מתן כבוד, מימוש זכויות האדם ומתן סיוע לילד בביטוי ייחודיותו. מתוך עקרונות אלו נגזרת פעילות משותפת של ילדים ומבוגרים בבית ספר דמוקרטי בכמה אופנים: מוסדות דמוקרטיים והפרדת רשויות, ביזור תפקידים ושיתוף הילדים בניהול בית הספר, חונכות אישית וקיום למידה ממוקדת לומד בשיעורים. ההתנסות כוללת סיורים לימודיים בבתי ספר אלטרנטיביים, התנסות אינטנסיבית בבתי ספר דמוקרטיים ויזום והפעלה של ימי שיא סביבתיים בבתי ספר דמוקרטיים.

שנה ב' - מוקדשת להתנסות אינטנסיבית של הסטודנטים בתחום הוראת המדעים על פי תכנית הלימודים של משרד החינוך. ההתנסות מתקיימת בבתי ספר ממלכתיים. ההתנסויות כוללות הוראת נושאים מתחום מדעים וסביבה, ולעתים גם ליווי פרויקטים אישיים של תלמידים בשטח והגברת שיתוף הפעולה והשיח בין מורים לתלמידים.

שנה ג' - מוקדשת להעמקה ברכישת כלים להוראה, מתוך שילוב דרכי הוראה חדשניות ובליוי מחקר על פעולות הסטודנט כמורה בבית הספר.

שנה ד' - נוסף לתעודת ההוראה הניתנת בתום הלימודים, קבלת רישיון הוראה מטעם משרד החינוך מותנית בקיומה של התמחות בהוראה - עבודה בשליש משרה לפחות בבתי ספר המוכרים על ידי משרד החינוך - ובהשתתפות בסדנת סטאז'.

מסלול ביה"ס העל-יסודי - ביולוגיה בדגש קיימות

מסגרת לימודים לתואר B.Ed.

הפרק	הקורס	יום לימודים נוסף	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	היקף
יסוד והעשרה	אנגלית		4				4
	מחשבים		2				2
	לשון		4				4
	מורשת עם		2				2
	סך הכול לפרק		12				12
לימודי חינוך	חינוך בחירה ושעורים מתקדמים		4			2	6
	מבוא למחשבת החינוך		2				2
	קריאה מודרכת		2				2
	סוציולוגיה של החינוך		2				2
	מבוא לפסיכולוגיה + פסיכולוגיה של גיל הנעורים		4				4
	חברה ישראלית			2			2
	חינוך סביבתי			4	4	4	12
	קורס מלווה מעורבות			2			2
	מעורבות חברתית			4			4
	סמינריון חינוך					6	6
סך הכול לפרק			14	12	4	12	42
אוריינות מחקר	מחקר איכותני				2		2
	סטטיסטיקה				2		2
סך הכול לפרק					4		4
פדגוגיה ומתודיקה	סדנה דידקטית א'		4				4
	גישות בחינוך מדעי		4				4
	פיתוח חשיבה בהוראת מדעים			2			2
	סדנה דידקטית שנה ב'			6			6
	תכנון ופיתוח מיזם סביבתי ליווי שנה ג'				4		4
	תפיסות ומושגים מדעים			2			2
סך הכול לפרק			8	10	4		22
התנסות	התנסות שנה א'		4				4
	התנסות שנה ב'			8			8
	התנסות שנה ג'				6		6
סך הכול לפרק			4	8	6		18
לימודי התמחות		16	34	20	28		98
ה"כ לילקוט		16	72	50	46	12	196

לימודי מכללה - חובה

4	4					סדנת סטאד'
4		4				עזרה ראשונה
1		1				זהירות בדרכים
1		1				ביטחון ובטיחות
1	1					לימודי שואה וג'נוסייד
1					1	הדרכת עמיתים

מסלול ביה"ס העל-יסודי - ביולוגיה בדגש סביבתי דמוקרטי מסגרת לימודים לתואר B.Ed.

פרק	סעיף	נקודות				
		יום לימודים נוסף	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'
יסוד והעשרה	לשון		4			
	אנגלית		4			
	יישומי מחשב בחינוך		2			
	קהילת לומדים		2			
	תרבות/מורשת עם וחינוך לאזרחות		2			
	תהליכים קבוצתיים בכיתה/חממה		4			
	תהליכים קבוצתיים בכיתה/חממה מקצועית		2			
	מזהות מקצועית למיזם חינוכי/חממה				4	
	מזהות מקצועית למיזם חינוכי/חממה מקצועית				2	
	סך הכול לפרק			20		6
לימודי חינוך	מדעי החינוך					
	פסיכולוגיה של גיל הנעורים			2		
	למידה ממוקדת לומד/חממה			4		
	מחשבת החינוך הדמוקרטי		2			
	מחשבת החינוך הסביבתי				2	
	חשיבה סביבתית		2			
	בחירה בחינוך - ליווי מעורבות חברתית		2			
	בחירה בחינוך דמוקרטי			2	2	
	סמינריון בחינוך					6
סך הכול לפרק לימודי חינוך			6	8	4	24
אוריינות מחקר	מתודולוגיה מחקרית			2	2	4
סך הכול לפרק אוריינות מחקר				2	2	4
פדגוגיה ומתודיקה כללית	דרכי הוראה					
	דיאלוג מבוגר ילד		4			
	סדנה דידקטית שנה ב'			6		
	פיתוח החשיבה בהוראת מדעים			2		
	גישות בחינוך מדעי טכנולוגי סביבתי		4			
	תפישות של מושגים				2	
	קהילת לומדים				2	
	סך הכול דרכי הוראה			8	10	2

ביולוגיה בדגש סביבתי (המשך)

סה"כ	נקודות				יום לימודים נוסף	סעיף	פרק
	שנה ד'	שנה ג'	שנה ב'	שנה א'			
4				4		התנסות בהוראה - בתי ספר דמוקרטיים	
8			8			התנסות בהוראה שנה ב'	
4		4				הפעלה והערכה של מיזם אישי	
4		4				תכנון ופיתוח מיזם	
2		2				קהילת לומדים	
4					4	מעורבות חברתית	
26		10	8	4	4	סך הכול התנסות בהוראה	
92		22	20	34	16	ביולוגיה	
6		6				סמינריון בביולוגיה	
98		28	20	34	16	סך הכול לפרק	
198	6	52	48	72	20	סך הכול לילקוט	

לימודי מכללה - חובה

4	4					סדנת סטאז'	
4		4				עזרה ראשונה	
1		1				זהירות בדרכים	
1		1				ביטחון ובטיחות	
1	1					לימודי שואה וג'נוסייד	
1					1	הדרכת עמיתים	

החוג לביולוגיה על-יסודי

פרק	סעיף	יום לימודים נוסף	נקודות				סה"כ
			שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	
ביולוגיה	בוטניקה		2				2
	ביולוגיה של התא		2				2
	חסרי חוליות		2				2
	המגוון הביולוגי (כולל סיורים)		3				3
	מחנה לימודי מרכז (ריכוז)		2				2
	מעבדה בביולוגיה א'		2				2
	מיומנויות אקדמיות בהוראת המדעים		2				2
	איכות הסביבה בישראל (כולל סיורים)		2				2
	אקולוגיה (כולל סיורים)		3				3
	רעיונות מרכזיים בביולוגיה			2			2
	חולייתנים			2			2
	מחנה לימודי צפון / דרום (ריכוז)			2			2
	גנטיקה			2			2
	מיקרואורגניזמים				2		2
	ביולוגיה של האדם				2		2
	פיזיולוגיה של בעלי חיים				2		2
	פיזיולוגיה של הצמח				2		2
	מחנה לימודי דרום / צפון (ריכוז)				2		2
	פאונסיטיקה				2		2
	מעבדה פיזיולוגיה של הצמח				1		1
	מעבדה ביולוגיה מולקולרית				1		1
	סמינריון בביולוגיה				6		6
	כימיה כללית ופיזיקלית א'		6				6
	פיזיקה א'		2				2
	מתמטיקה		2				2
	תרגיל כימיה		2				2
	תרגיל פיזיקה		1				1
	תרגיל במתמטיקה		1				1
	כימיה כללית ופיזיקלית ב'			4			4
	כימיה אורגנית				4		4
	פיזיקה ב'				2		2
	מעבדה בכימיה			2			2
	ביולוגיה מולקולרית				2		2
	ביוכימיה				4		4
	מעבדה בביוכימיה				2		2
בחירה	קורסי בחירה במדעים	12					12
	בחירה כללי	4					4
סה"כ חוג ראשי ביולוגיה		16	34	14	34		98

תואר שני בחינוך סביבתי (M.Ed.)

ראש התכנית: פרופ' עמוס דרייפוס

מרכזת התכנית: ד"ר איריס אלקחר

בעקבות השינויים המואצים בסביבת האדם והגידול המהיר של אוכלוסיית כדור הארץ, נושאי הסביבה הופכים להיות קריטיים בחיי היום-יום של כל אזרח במדינת ישראל ובעולם כולו. מערכת החינוך אמורה להכשיר את אזרחי העתיד לחיות בסביבה פיזית וחברתית שמייחסת חשיבות לסוגיות הסביבה, ואלו נכנסות בהדרגה לתכניות הלימודים בכל הרמות - החל בגן הילדים ועד בית הספר היסודי והעל-יסודי ובמגוון תחומי לימוד - מדעים, גיאוגרפיה ואזרחות. מערכת החינוך הפורמלית והלא פורמלית משוועת לאנשי חינוך בעלי ידע ומודעות בנושאי סביבה המעוניינים לשלב סוגיות סביבתיות בהוראה ועשייה.

התכנית לחינוך סביבתי מכשירה אנשי חינוך המכירים בחשיבות של הטמעת חינוך סביבתי וחינוך לקיימות בעשייתם החינוכית ושואפים להרחיב את השכלתם האקדמית על מנת לרכוש ידע עדכני ומיומנויות להובלת פרויקטים סביבתיים ולשיפור האוריינות הסביבתית במערכת החינוך ובקהילה. התכנית עונה על הדרישה הקיימת היום לפיתוח גישה רחבה וכוללת להתמודדות עם בעיות יסוד בנושאי הסביבה. היא קושרת סוגיות סביבתיות עם נושאים מתוך דיסציפלינות במדעי החיים והטבע, מדעי האדמה, מדעי החברה וההתנהגות ומדעי החינוך. כל אלו מתוך אוריינטציה חינוכית וחברתית ומתוך מגמה לתרום למערכת החינוך, לקהילה ולחברה בישראל.

התכנית נשענת על שלוש אבני יסוד:

- א. **פדגוגיה עכשווית:** טיפוח אנשי חינוך בעלי חשיבה ביקורתית ומערכתית ומיומנויות אינטלקטואליות שיוכלו להתמודד עם דילמות סביבתיות מורכבות שאין להן פתרון מוסכם ועם אתגרי החינוך הסביבתי מתוך תפיסת עולם אקולוגית.
- ב. **איכות אקדמית:** טיפוח אנשי חינוך בעלי השכלה סביבתית אינטרדיסציפלינרית באמצעות מגוון קורסים מתחומי החינוך, מדעי החברה ומדעי הטבע, מתוך מחויבות לאיכות אקדמית והקפדה על סטנדרטים אקדמיים גבוהים.
- ג. **אזרחות פעילה:** טיפוח אנשי חינוך בעלי תחושת אחריות לסביבתם הפעילים בתחום החינוך הסביבתי בבית ספרם ובקהילתם, ומניעים ומפעילים יוזמות חינוכיות סביבתיות.

מבנה תכנית הלימודים

היקף הלימודים בתכנית הוא 44 ש"ס (שעות סמסטריאליות).
התכנית כוללת קורסי חובה (לימודי ליבה) (14 ש"ס); קורסי מתודולוגיה (4 ש"ס); קורסי בחירה (16 ש"ס); שני סמינריונים ועבודת גמר (10 ש"ס) המלווה בסדנה, כמפורט להלן:

חטיבה א': לימודי ליבה - 14 ש"ס

חטיבת לימודי הליבה היא תכנית חובה, והיא כוללת תמהיל של קורסים מתחום מדעי הסביבה ומתחום מדעי החברה והחינוך, במטרה להקנות אוריינות מדעית-סביבתית לסטודנטים שאינם

בעלי תואר ראשון במדעים וכן לעסוק בהיבטים חברתיים, פילוסופיים, אפיסטמולוגיים ואתיים של החינוך הסביבתי. עוד כוללת התכנית קורסים מתודולוגיים שמטרתם להקנות תשתית של ידע מחקרי בתחום החינוך הסביבתי.

חטיבה ב': לימודי בחירה - 16 ש"ס

חטיבת לימודי הבחירה כוללת קורסים ייעודיים בשני אשכולות תוכן המהווים שני כיווני התמחות:

תחום מדעי הסביבה: התכנית כוללת קורסים בתחום מדעי הסביבה והשפעות סביבתיות, כגון אקולוגיה (תאורטית ויישומית), ביולוגיה סביבתית (האדם, החי והצומח, מיקרואורגניזמים השפעות זיהומים על בריאות האדם), בעיות סביבתיות הנגרמות בהשפעת האדם, כגון השפעות על זמינות של משאבי טבע וזיהומי מים ואוויר.

תחום קהילה-חברה: התכנית כוללת קורסים ייעודיים שמטרתם לעודד ולטפח הן מודעות לנושאי הסביבה והן מעורבות חברתית וציבורית, כמו למשל: היבטים חברתיים ציבוריים של איכות הסביבה בישראל, קהילה וסביבה, יזמות סביבתית, דתות וסביבה והסיוור הלימודי ככלי בחינוך סביבתי.

סטודנטים בעלי רקע מדעי יוכלו לבחור קורסים גם מתחום קהילה-חברה נוסף על הקורסים מתחום התמחותם.

תכנית הלימודים של סטודנטים ללא רקע מדעי תכלול גם 3 קורסים סמסטריאליים מתחום המדעים להשלמת בסיס הידע המדעי (על חשבון קורסי בחירה).

סמינריונים ועבודת גמר - 10 ש"ס

הסטודנט בתכנית חינוך סביבתי יכין שתי עבודות סמינריוניות במסגרת של קורסים: האחת עיונית, שתוגש במסגרת קורס סמינריוני סמסטריאלי הנלמד בתחום ההתמחות (מדעי הסביבה או חינוך סביבתי), שהזיכוי עבורו לסטודנט הוא 2 ש"ס. עבודת הסמינריון השנייה נלמדת כקורס שנתי ונחשבת לסמינריון מחקרי. במהלכה הסטודנט יחקור יוזמה חינוכית-סביבתית מהשדה החינוכי שלו במתודה של מחקר פעולה. הזיכוי לסטודנט עבורה הוא 4 ש"ס.

עבודת הגמר תעסוק בחינוך סביבתי, מדעי הסביבה או בשילוב ביניהם ותכלול רכיב של חקר או פיתוח עצמאי. עבודת הגמר מתחילה בשנת הלימודים השנייה וביצועה מלווה בסדנה שבה ילובנו סוגיות של מתודולוגיות מחקר ודרכי כתיבה מתאימות. הזיכוי לסטודנט עבור השתתפות בסדנת הליווי לעבודת הגמר הוא 4 ש"ס. עבודת הגמר תונחה על ידי מנחה אישי, על פי הזיקה העיקרית של הנושא לאחד מאשכולות התוכן (אשכול לימודי סביבה או אשכול לימודי חינוך וחברה). עבודת הגמר יכולה, לפי הצורך, להיות מלווה גם בהנחיה של מנחה משני, בעל מיומנות במתודולוגיה המחקרית המתאימה. העבודה תיבדק על ידי קורא נוסף מלבד המנחה.

תנאי קדם לעבודת הגמר הוא השלמת כל קורסי החובה. כמו כן על הסטודנט לסיים בהצלחה שתי עבודות סמינריוניות.

הנחיות מפורטות להכנת עבודת הגמר ולאופן כתיבתה מתפרסמות לקראת כל שנת לימודים.

החוג למתמטיקה

מתמטיקה לכיתות א'-ו'

ראש החוג: ד"ר רותי ברקאי

תכנית הלימודים מכוונת לביסוס והעמקה של הידע המתמטי, ללימוד דרכים ושיטות להוראת המתמטיקה, להכרת דרכי חשיבה מתמטית של ילדים, לפיתוח גמישות בחשיבה המתמטית ולגילוי עניין במקצוע המתמטיקה. ההתמחות מכשירה מורים מתמחים במתמטיקה לבית הספר היסודי.

מתמטיקה - יסודי

התמחות ראשית (היקף 52 נקודות)

מספר קורס	נושאי לימוד	דרישות קדם (מס' קורס)	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
1	מספרים, קבוצות, פעולות		2				2
2	תורת הקבוצות	1	2				2
3	מבוא לתורת המספרים		2				2
4	התאמות ופונקציות	3	2				2
5	היבטים פסיכולוגיים בהוראת מתמטיקה		2				2
6	היבטים פסיכולוגיים היסטוריים של החשיבה המתמטית	5	2				2
7	הנדסה א'		2				2
8	הנדסה ב'	7	2				2
9	הסתברות			2			2
10	מתודיקה של הוראת המתמטיקה (שנה ב')	1-8		4			4
11	ממספרים טבעיים למספרים רציונליים א'	1-4		2			2
12	ממספרים טבעיים למספרים רציונליים ב'	11		2			2
13	מבוא לאנליזה	4		2			2
14	מחשבים בהוראת המתמטיקה	1-8		4			4
15	מתמטיקה - מחקר והוראה	12			2		2
16	מתודיקה של הוראת המתמטיקה (שנה ג')	10			4		4
17	שיעורים מתקדמים במתמטיקה	1-4, 7-9, 12-13				6	6
18	סמינריון בחינוך מתמטי	1-18				6	6
19	בחירה כללית					2	2
סך הכול לילקוט			16	16	12	8	52

מתמטיקה לכיתות א'-ו' בחינוך המיוחד

ראש החוג: ד"ר רותי ברקאי

ההתמחות מכשירה מורים מתמחים במתמטיקה בחינוך המיוחד לבית הספר היסודי.

מתמטיקה - חינוך מיוחד התמחות ראשית (היקף 52 נקודות)

מספר קורס	נושאי לימוד	דרישות קדם (מס' קורס)	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
1	מספרים, קבוצות, פעולות		2				2
2	תורת הקבוצות	1	2				2
3	מבוא לתורת המספרים		2				2
4	התאמות ופונקציות	3	2				2
5	היבטים פסיכולוגיים בהוראת מתמטיקה		2				2
6	היבטים פסיכולוגיים היסטוריים של החשיבה המתמטית	5	2				2
7	הנדסה א'		2				2
8	הנדסה ב'	7	2				2
9	הסתברות			2			2
10	מתודיקה של הוראת המתמטיקה א' (שנה ב')	1-8		2			2
11	מתודיקה של הוראת המתמטיקה ב' (שנה ב')	10		2			2
12	מספרים טבעיים למספרים רציונליים א'	1-4		2			2
13	מספרים טבעיים למספרים רציונליים ב'	12		2			2
14	מבוא לאנליזה	4		2			2
15	מחשבים בהוראת המתמטיקה	1-8		4			4
16	מתמטיקה - מחקר והוראה	13			2		2
17	מתודיקה של הוראת המתמטיקה א' (שנה ג')	10-11			2		2
18	מתודיקה של הוראת המתמטיקה ב' (שנה ג')	17			2		2
19	שיעורים מתקדמים במתמטיקה	7-9, 1-4, 12-14			8		8
20	שיעורים מתקדמים במתמטיקה	1-19				4	4
21	בחירה כללי					2	2
סך הכול לילקוט			16	16	14	6	52

תואר שני בחינוך מתמטי לבית הספר היסודי

עם אפשרות להרחבת הסמכה לחטיבת הביניים

ראש התכנית: פרופ' דורית פטקין

צוות היגוי: פרופ' צביה מרקוביץ', פרופ' אביקם גזית, פרופ' דורית פטקין,

ד"ר רותי ברקאי, ד"ר גלית גולן אשכנזי

רקע

מקצוע המתמטיקה הוא מהמקצועות החשובים והמרתקים בעולם והוא משמש בסיס מדעי וכלי חיוני בתחומים רבים: טכנולוגיה, הנדסה, רפואה, כלכלה ועוד.

המתמטיקה נחוצה לכל אזרח בחברה המודרנית, בעולם שבו הטכנולוגיה והתקשוב תופסים מקום מרכזי. בעקבות זאת, החינוך המתמטי הוא אתגר לאומי וחברתי להעצמת ילדים ונוער, כלי לקידום הישגיהם הלימודיים והחברתיים ואופק לתעסוקה עתידית בחייהם הבוגרים. כפועל יוצא, שיפור הוראת המתמטיקה בבתי הספר הוא משימה בעלת חשיבות חברתית עליונה.

מטרות התכנית: להעמיק ולהרחיב את הידע בתחום התוכן ואת הידע הפדגוגי-תוכני של מורים למתמטיקה ולחשוף אותם למחקר אקדמי הנותן מענה לאתגרים העולים מהוראת המתמטיקה בשטח.

חינוך מתמטי - ייחודה של התכנית

התכנית פותחת למורים הלומדים בה כיוונים חדשים בהוראת המתמטיקה ומציידת אותם בכלים המאפשרים פיתוח תובנה מתמטית, כישורים לפתרון בעיות, גישות מחקריות, חשיבה חזותית ומרחבית, עיסוק בחקר נתונים, הוראה מותאמת לאוכלוסיות מגוונות ושילוב מחשב בהוראת מתמטיקה.

יעדי התכנית

1. העמקת ההשכלה המתמטית של הלומדים: הקניית תכנים מתמטיים חדשים ברמה גבוהה והעמקת הידע שנלמד בתואר הראשון.
2. התמקדות בתהליכי הוראה ולמידה וגישות פסיכולוגיות-דידקטיות בהוראת מתמטיקה.
3. הרחבת הידע בהערכה ומתודולוגיה מחקרית - הרחבת הידע בתחום שיטות המחקר הכמותיות והאיכותניות, והעמקת היכולת לכתבה אקדמית.

בתכנית שני מסלולים:

1. מסלול עם פרויקט גמר - היקף הלימודים: 21 ש"ש

6 ש"ש - קורסים דיסציפלינריים במתמטיקה

7 ש"ש - קורסים בחינוך מתמטי

8 ש"ש - קורסים מתודולוגיים, סמינריונים וסדנת עבודת גמר

מסגרת הלימודים: יום לימודים בשבוע, יום ג' בשעות 19:15-8:30

2. מסלול מחקרי (תזה)

המסלול מיועד לסטודנטים מצטיינים המעוניינים לפתח את יכולתם המחקרית בתחום החינוך המתמטי לביה"ס היסודי ולמתעתדים להמשיך את לימודיהם לתואר שלישי בתחום. המסלול מאפשר ללומדים בו להתמקד במחקר מעמיק ולהגיש עבודת גמר מוקפדת ברמה של תזה.

היקף הלימודים: 19 ש"ש

6-5 ש"ש - קורסים דיסציפלינריים במתמטיקה

6-5 ש"ש - קורסים בחינוך מתמטי

8 ש"ש - קורסים מתודולוגיים, סמינריונים וסדנת עבודת גמר.

מסגרת הלימודים: יום לימודים בשבוע, יום ג' בשעות 19:15-8:30

תואר שני בחינוך לפעילות גופנית ולבריאות (M.Ed.)

ראש התכנית: ד"ר גילי יוסף

צוות היגוי: ד"ר גילי יוסף, ד"ר רינת ארביב-אלישיב, ד"ר יוסי חלמיש,
ד"ר יעל הראלי, ד"ר ריקי טסלר

השינויים המואצים בסביבת חייו של האדם בחברה המודרנית השפיעו על אורח החיים בציבור הישראלי. הפעילות הגופנית והמשחק בחברותא בשעות הפנאי הצטמצמו ופינו את מקומם לשעות צפייה רבות בטלוויזיה ולשימוש נרחב במחשב; נפגמה איכות התנועה בתפקוד היום-יומי; האכילה של מזונות מעובדים ומזון מהיר תפסה את מקומו של האוכל הטבעי והמזין; קצב החיים המודרניים יוצר לחצים נפשיים מוגברים וגזל שעות שינה איכותיות. שינויים אלו פוגמים באיכות החיים ועלולים לגרום, כבר מגיל הילדות, להתפתחות הפרעות התנהגותיות הפוגעות בבריאותו של האדם, כגון: ליקויי יציבה, השמנה, טרשת עורקים, סרטן, חרדה ודיכאון.

התכנית ללימודי תואר שני בחינוך לפעילות גופנית ולבריאות מכשירה מורים בעלי ניסיון, ברמה של תואר שני, לעבודה במסגרות החינוך הפורמלי והבלתי פורמלי. הלומדים בתכנית יקבלו ארגון כלים שיאפשר להם הבנה יסודית ומודעות עמוקה לאורח חיים פעיל ובריא בכל קבוצות הגיל ובכל מסגרות הפעילות.

אבני היסוד של התכנית

תכנית הלימודים משלבת בין:

- א. רובד הפעילות הגופנית בהקשרה הבריאותי, הפונקציונלי, הקניזיולוגי והארגונומי.
- ב. רובד מדעי הבריאות, בהקשרה לחינוך לבריאות ולקידום אורח חיים פעיל ובריא.

בתוך שני הרבדים שזורים שלושה תחומי דעת:

- א. **תחום מדעי גוף האדם.** תחום זה נועד להרחיב ולהעמיק את הידוע היום על אורח חיים פעיל ובריא במעגל החיים. קורסים הנוגעים לתחום זה יתמקדו בלימוד ההשפעה של הרגלי פעילות גופנית, תנועה, תזונה, רגיעה ושינה על תפקודן של מערכות הגוף השונות, כגון: מערכת התנועה, מערכת העצבים, מערכות הלב והריאות, המערכת ההורמונלית והמערכת החיסונית.
- ב. **תחום החינוך והפדגוגיה.** תחום דעת זה עוסק בממדים היוצרים סביבה חינוכית בריאה, המעודדת תנועה ופעילות גופנית. הקורסים בתחום דעת זה מקנים כלים המאפשרים לבנות, ליישם ולבצע תכניות לימודים ופעולות חינוכיות הנוגעות לעיצוב אורח חיים פעיל ובריא.
- ג. **תחום מדעי החברה.** תחום דעת זה מקנה כלים לתפעול ושימוש במשאבים הסביבתיים על מנת לעודד אורח חיים פעיל במשולב בהרגלי הבריאות הנדרשים בחיי הקהילה ביום-יום.

מבנה התכנית

היקף התכנית הוא 44 ש"ס (שעות סמסטריות), במשך שתי שנות לימוד. התכנית כוללת קורסי חובה, קורסי בחירה וסמינריונים.

כל סטודנט חייב ללמוד במהלך התואר את כל קורסי החובה, 6 קורסי בחירה ו-2 סמינריונים. במהלך תשע"ו התכנית תתקיים פעם בשבוע, בימי רביעי (8:30-19:30).

פירוט חטיבות הלימוד:

א. חטיבה א': לימודי יסוד - 18 ש"ס

באשכול זה יילמדו 3 תחומי דעת (תחום מדעי החברה, תחום חינוך ופדגוגיה ותחום מדעי גוף האדם). החטיבה כוללת 7 קורסי חובה ו-5 קורסי בחירה.

ב. חטיבה ב': לימודי התמחות - לימודי פעילות גופנית ובריאות המחולקים לשני אשכולות - 18 ש"ס
כל הסטודנטים ילמדו את כל קורסי החובה בשני האשכולות, ובנוסף יבחרו ממגוון קורסי הבחירה משני אשכולות ההתמחות.

1. אשכול פעילות גופנית ובריאות בגיל הילדות (לידה עד 18)

באשכול זה יילמדו 3 תחומי דעת: תחום מדעי החברה, תחום חינוך ופדגוגיה ותחום מדעי גוף האדם (בהיבט של גיל הילדות).

באשכול זה 3 קורסי חובה (6 ש"ס) ו-7 קורסי בחירה.

2. אשכול פעילות גופנית ובריאות באוכלוסייה הבוגרת - (18 ומעלה)

באשכול זה יילמדו 3 תחומי דעת (תחום מדעי החברה, תחום חינוך ופדגוגיה ותחום מדעי גוף האדם) בהיבט של האוכלוסייה הבוגרת.

באשכול שני קורסי חובה (4 ש"ס) ו-10 קורסי בחירה.

ג. חטיבה ג': סמינריונים וסדנת גמר - 8 ש"ס

1. שני סמינריונים - 4 ש"ס

כל תלמיד יבחר שני סמינריונים מתוך ארבעת הסמינריונים המוצעים

2. סדנת עבודת גמר - 4 ש"ס

המחלקה להוראת האנגלית

ראש המחלקה: ד"ר בוורלי טופז

המחלקה מכשירה מורים להוראת האנגלית בשני מסלולים:

1. **מסלול רב-גילי:** המכשיר מורים להוראת האנגלית בבית הספר היסודי והעל-יסודי (ג'-י).
2. **מסלול יסודי דו-חוגי:** המכשיר מחנכים לבית הספר היסודי שהם גם מורים מומחים להוראת אנגלית (ראו גם: הפקולטה לחינוך, "חינוך לבית הספר היסודי").

המסלול הרב-גילי: הוראת האנגלית לבית הספר היסודי והעל-יסודי (ג'-י')

רקע

המסלול הרב-גילי מציע תכנית שבה יוכשרו הלומדים להוראת השפה האנגלית לכל שכבות הגיל. בבסיס תכנית הלימודים עומדת התפיסה שהשפה האנגלית היא שפה בינלאומית ועל כן ההקשר התרבותי והתקשורתי של השפה הוא חלק מהותי וחשוב. ההכשרה מספקת ללומדים ידע נרחב במקורות הבלשניים, הספרותיים והתרבותיים של השפה האנגלית וכן כלים מגוונים ליישום תאוריות עדכניות בהוראת שפה זרה. הלומדים יקבלו תואר ראשון בחינוך B.Ed. ותעודת הוראה באנגלית לבית הספר היסודי והעל-יסודי (ג'-י').

מבנה התכנית

תכנית הלימודים היא ארבע-שנתית וכוללת לימודים עיוניים והתנסות מעשית בבתי הספר. בתכנית הלימודים תחומים אחדים: בלשנות אנגלית, ספרות אנגלית, שיפור מיומנויות השפה האנגלית וקורסים דידקטיים בהוראת אנגלית. החל בשנה הראשונה מתנסים הסטודנטים בעבודה מעשית בבית הספר בליווי צמוד של צוות ההדרכה הפדגוגית. בשנה הרביעית משולב סטאז' בהוראה המאפשר לסטודנט/ית לקבל את רישיון ההוראה של משרד החינוך.

דרכי הלמידה

הלומדים חשופים למגוון שיטות הוראה, כגון: הוראה פרונטלית, שיעורים מקוונים, סדנאות למידה, עבודה בקבוצות ועבודה בזוגות.

מסגרת והיקף הלימודים

היקף הלימודים בתכנית הוא 95 שעות שנתיות ש"ש (190 נקודות זכות). השעות מתפרשות על פני 4 שנות לימוד, ועיקר היקף הלימודים נלמד בשלוש השנים הראשונות. נושאי הלימוד מחולקים לתחומי דעת כגון לימודי יסוד, לימודי חינוך, פדגוגיה התנסות ולימודי התמחות. הלימודים מתקיימים שלושה ימים בשבוע, בימים א' ב' ו-ג'.

נוסף לתואר ולתעודת הוראה הלימודים בתכנית מקנים שתי תעודות: תעודת תרגום ועריכה; תעודת אבחון והערכה של תלמידים עם לקויות למידה.

המסלול הדו-חוגי: בית הספר היסודי והוראת אנגלית (א'-ו')

רקע

ייחודה של התכנית הדו-חוגית - הוראה בבית הספר היסודי והוראת אנגלית בבית הספר היסודי - הוא בהכשרת מחנכים לבית הספר היסודי שהם גם מורים מומחים להוראת האנגלית. בבסיס תכנית הלימודים עומדת התפיסה שלהוראת האנגלית בבית ספר היסודי נדרשת הכשרה מיוחדת המשלבת בין הכשרה לחינוך והוראה כוללת לבין הכשרה דיסציפלינרית בשפה וספרות אנגלית. התכנית מפתחת אצל הלומדים גישה הוליסטית, רוחב דעת ויצירתיות בהוראת השפה האנגלית. הלומדים יקבלו תואר ראשון בחינוך B.Ed, תעודת הוראה לבית הספר היסודי (א'-ו') ותעודה הוראה באנגלית לבית הספר היסודי (א' -ו').

מבנה התכנית

תכנית הלימודים במסלול הדו-חוגי מורכבת מלימודים בשתי מחלקות: המחלקה לבית ספר יסודי בפקולטה לחינוך, והמחלקה להוראת אנגלית בפקולטה למדעי הרוח והחברה. הלימודים מחולקים בחלוקה שווה: 51 שעות אקדמיות במחלקה לבית הספר היסודי ו-52 שעות אקדמיות במחלקה לאנגלית. תכנית הלימודים כוללת לימודים עיוניים והתנסויות מעשיות בבית הספר.

הלימודים במחלקה לבית הספר היסודי כוללים:

- הדרכה פדגוגית בתחום ההוראה בבית הספר היסודי (א'-ו').
- התנסויות מעשיות בהוראה כוללת (כיתות א'-ו').
- קורסי מבוא בגישות אידאולוגיות ופדגוגיות בחינוך: חינוך יצירתי, חינוך אנתרופוסופי, חינוך לצדק חברתי ומנהיגות חינוכית בחברה רב-תרבותית.
- קורסים דידיקטיים בתחומים מרכזיים בחינוך היסודי.

הלימודים במחלקה לאנגלית כוללים:

- הדרכה פדגוגית בתחום הוראת האנגלית לבית הספר היסודי א'-ו'.
- התנסויות מעשיות בהוראת אנגלית לבית הספר היסודי א'-ו'.
- קורסים דיסציפלינריים במיומנויות השפה האנגלית: מיומנות דיבור, מיומנות קריאה ומיומנות כתיבה.
- קורסים דיסציפלינריים בבלשנות וספרות אנגלית.
- קורסים דידיקטיים בתחומי הוראת האנגלית לבית הספר יסודי.

דרכי הלמידה

הלומדים חשופים למגוון שיטות הוראה, כגון: הוראה פרונטלית, שיעורים מקוונים, סדנאות למידה, עבודה בקבוצות ועבודה בזוגות.

מסגרת היקף הלימודים

היקף הלימודים בתכנית הוא 103 שעות שנתיות ש"ש (206 נקודות זכות). השעות מתפרשות על פני 4 שנות לימוד, ועיקר היקף הלימודים נלמד בשלוש השנים הראשונות. נושאי הלימודי מחולקים לתחומי דעת כגון לימודי יסוד, לימודי חינוך, פדגוגיה התנסויות ולימודי התמחות.

הכשרה להוראה בהתמחות אנגלית (רב-גילי) מסגרת לימודים לתואר B.Ed.

סה"כ	נקודות				סעיף	פרק
	שנה ד'	שנה ג'	שנה ב'	שנה א'		
4				4	לשון	לימודי יסוד והעשרה
2			2		יישומי מחשב בחינוך	
2				2	תרבות/מורשת עם וחינוך לאזרחות	
8			2	6	סך הכול לפרק לימודי יסוד	
2				2	סוציולוגיה של החינוך	
2			2		חברה ישראלית	
4				4	מבוא לפסיכולוגיה	
2				2	מבוא למחשבת החינוך	
2				2	קריאה מודרכת	
6	6				סמינריון בחינוך	
18	6		2	10	סך הכול לפרק לימודי החינוך	
4			4		מתודולוגיה מחקרית	
4			4		סך הכול לפרק אוריינות מחקר	
					התמחות בהוראה	פדגוגיה ומתודיקה כללית
24		8	8	8	דרכי הוראה	
22		8	8	6	התנסות בהוראת אנגלית	התנסות
4			4		הוראת אנגלית בחינוך הכלתי פורמלי (מעורבות חברתית)	
50		16	20	14	סך הכול לפרק פדגוגיה והתנסות	
					התמחות לפי בחירה	לימודי התמחות
104	10	30	30	34	התמחות אנגלית	
6	6				סמינריון באנגלית	
110	16	34	30	30	סך הכול לפרק התמחות	
190	22	50	58	60	סך הכול לילקוט	
לימודי מכללה - חובה						
4	4				סדנת סטאד'	
4		4			עזרה ראשונה	
1		1			זהירות בדרכים	
1		1			ביטחון ובטיחות	
1		1			לימודי שואה וג'נוסייד	

שפה וספרות אנגלית (היקף 110 נקודות)

מספר קורס	נושאי לימוד	דרישות קדם (מס' קורס)	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
	מיומנויות						
1	יומנה בעל פה		8	4			12
2	יומנה בכתב		8	4			12
סך הכול			16	8			24
	בלשנות תאורטית						
3	מבנה האנגלית וניתוח מעמית		4				4
4	מבוא לבלשנות		2				2
5	מורפולוגיה ורכישת לקסיקון	4		2			2
6	תחביר	4		2			2
7	פונטיקה ופונולוגיה	4			2		2
סך הכול			6	4	2		12
	בלשנות שימושית						
8	מודלים של קריאה		4				4
9	תאוריות ברכישת שפה שנייה			2			2
10	יסודות האוריינות בשפה שנייה			2			2
11	דקדוק פדגוגי	3		2			2
12	רטוריקה ושיח				4		4
15	קורפוס לשוני				2		2
16	תאוריות בכתיבה				2		2
17	מבחנים בשפה זרה				2		2
18	הערכה חלופית	17			2		2
19	הערכת טקסטים				2		2
20	בחירה כללי		2				2
סך הכול			6	6	14		26
	ספרות						
21	ניתוח ספרות א': סיפורת		2				2
22	ניתוח ספרות ב': דרמה		2				2
23	ספרות אנגלית במבט תרבותי א'			2			2
24	ספרות אנגלית במבט תרבותי ב'			2			2
25	ספרות אמריקאית במבט תרבותי				2		2
26	שייקספיר				2		2
27	הוראת ספרות			2			2
27	ספרות מודרניסטית			2			2
28	ספרות רב-תרבותית באמריקה			2			2
29	הוראת ספרות בהקשרים תרבותיים				2		2
30	בחירה כללי		2				2
סך הכול			6	10	6		22

שפה וספרות אנגלית (המשך)

מספר קורס	נושאי לימוד	דרישות קדם (מס' קורס)	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סך הכול
	אשכול לקויות למידה						
31	לקויות למידה התפתחותיות				2		2
32	לקויות למידה באנגלית כשפה זרה	31			2		2
33	תאוריות עכשוויות בניהול כיתה					2	2
34	אבחון והערכה דיאגנוסטית של קשוי למידה					2	2
סך הכול					4	4	8
	אשכול תרגום ועריכה						
35	ז'נרים בתרגום				2		2
36	התרגום ככלי בהוראת אנגלית				2		2
37	סוגיות יסוד בתרגום					2	2
38	דו-לשוניות ותרגום					2	2
סך הכול					4	4	8
39	סמינריון בהוראת אנגלית					6	6
40	מעורבות חברתית (קורס מלווה)			2			2
41	כיתה הטרוגנית - מתאוריה למעשה					2	2
סך הכול				2		8	10
סך הכול לילקוט			34	30	30	16	110

מדעי הרוח – בדגש עיוני-תרבותי

לבית הספר העל-יסודי

ראש המחלקה: ד"ר איתן גינזברג

מטרת התכנית היא להכשיר מחנכים ומחנכות רחבי השכלה, בעלי תפיסה תרבותית מגובשת וגישה אינטלקטואלית חופשית וביקורתית בתחומי הדעת המרכזיים של מדעי הרוח. סטודנטים שיירשמו לתכנית יבחרו שתיים מתוך שלוש ההתמחויות הבאות:

1. ספרות

2. היסטוריה

3. מקרא

הלומדים יוכשרו להוראה בבתי הספר העל-יסודיים (כיתות ז'-י') ויקבלו תואר ראשון בחינוך (B.Ed.) ותעודת הוראה למקצועות שבחרו.

מבנה הלימודים ודרכי הלמידה - דגשים

הבוחרים במסלול לימודים זה יעצבו את תכנית הלימודים השנתית והרב-שנתית שלהם באופן אישי, ולרשותם יעמוד מגוון גדול של קורסים לבחירה, הן מתוך קורסי הפקולטה למדעי הרוח והן מתוך מאגר הקורסים במכללה בתחומים השונים.

קבוצת הלומדים תתכנס מדי שבוע, ולאורך כל תרופת הלימודים (שנים א'-ג'), למפגש ערב חברתי ייחודי, הקרוי "מפגש תרבות". לאחר ארוחת ערב משותפת קלה תנהל הקבוצה שיחות "הייד פארק" פתוחות בענייני השעה והיום, מפגשים עם אנשי תרבות ורוח, מפגשים עם עולמם הפנימי התרבותי של הלומדים, צפייה בסרטי איכות ושיחות על ספרים ויצירות אחרות. מעת לעת תצא הקבוצה לצפייה משותפת במופעי תרבות רפרטואריים ולסיורים על פי בחירתה.

בשנה ב' יתקיים, במקביל ללימודים העיוניים, תהליך הכשרה פדגוגית בבתי הספר המלווה בהדרכה צמודה של מדריכים מיומנים. מדריכים אלו ישלבו למידה בסדנאות מתודיות עם התנסות בהוראה מעשית ועבודה חינוכית ישירה עם תלמידים בבית הספר העל-יסודי בבתי ספר איכותיים במרחב תל אביב ובאזור המרכז. בשנה ב' יעסקו הלומדים במפעל מעורבות חברתית של 60 שעות עם אוכלוסיות מודרות בתוך החברה הישראלית.

בשנה ג' יתקיים קורס מיוחד שיכשיר את קבוצת הלומדים לנהל קבוצה חינוכית בית ספרית ולפתח קשר נכון עם ילדים, עם הורים ועם המערך המסייע החינוכי של בית הספר. מפגש זה יזמן אליו בוגרים מחנכים שיספרו מניסיונם ויציעו דרכים לקיום עבודה חינוכית פורייה ומאתגרת.

מסלול על-יסודי: מדעי הרוח בדגש עיוני-תרבותי
 מסגרת לימודים לתואר B.Ed.

פרק	סעיף	נקודות				סה"כ
		שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	
לימודי יסוד והעשרה	לשון עברית	4				4
	אנגלית לפטור	4				4
	יישומי מחשב והעשרה	2				2
	סך הכול לפרק	10				10
לימודי חינוך	מדעי החינוך					
	פילוסופיה של החינוך	2				2
	קריאה מודרכת	2				2
	פסיכולוגיה	4				4
	סוציולוגיה של החינוך	2				2
	חברה ישראלית		2			2
	מפגש תרבות	4	4	4		12
	קורס מלווה מעורבות חברתית		2			2
	מעורבות חברתית פעילה		4			4
	סמינריון חינוך				6	6
	שיעור מתקדם בחינוך/תרבות		2	4	2	8
אוריינות מחקר בחינוך ובהוראה	מתודולוגיה		4			4
	סך הכול לימודי חינוך	14	18	8	8	48
דרכי הוראה	סמינר דידקטי		4			4
	סמינר דידקטי			4		4
	ניהול כיתה/לקויות למידה			2		2
סך הכול התמחות בהוראה			4	6		10
התנסות בהוראה	התנסות בהוראה - התמחות א'		8			8
	התנסות בהוראה - התמחות ב'			8		8
	הפקת מיזם תרבות והתנסות ביישומו			2		2
	סך הכול התנסות בהוראה		8	10		18
סך הכול לפרק		14	30	24	8	76
לימודי התמחות	התמחות היסטוריה/ספרות/מקרא	16	14	16	6	52
	התמחות היסטוריה/ספרות/מקרא	16	16	20		52
סך הכול לימודי התמחות		32	30	36	6	104
סך הכול לילקוט		56	60	60	14	190

לימודי מכללה - חובה

4	4				סדנת סטאז'
1		1			זהירות בדרכים
4		4			עזרה ראשונה
1		1			ביטחון ובטיחות בבית הספר
1		1			לימודי שואה וג'נוסייד

החוג לספרות

ראש החוג: ד"ר מימי חסקין

רקע

מטרתו של החוג לספרות היא להכשיר בוגרות ובוגרים בעלי השכלה רחבה בספרות העברית והכללית שתאפשר להן/ם להשתלב בהוראה בבית הספר היסודי והעל-יסודי, במחקר ובלימודים לקראת תארים מתקדמים במדעי הרוח.

בלימודי הספרות ננסה לברר שאלות מרכזיות: מהי הספרות, כיצד היא בנויה ובמה היא שונה מטקסטים כתובים אחרים כגון עיתונות. האם הספרות נועדה להיות היא עצמה, ספרות לשם ספרות, או שיש לה מטרות פוליטיות, חברתיות, תרפויטיות ואחרות? האם הספרות היא פרי השראה בת השמים או פרי תכנון ועבודה של הסופר/ת?

לימודי החוג לספרות חותרים לתפיסה הומניסטית של הספרות ושואפים להקנות ללומדות/ים כלים לניתוח, לפרשנות ולביקורת יצירות ספרות, מתוך גישה רב-תחומית הבודקת יחסים דיאלוגיים בין ספרות לקולנוע, לציור ולמוזיקה, בין ספרות להיסטוריה, לפילוסופיה ולמקרא. דגש מיוחד מושם על עידוד קריאה עצמאית, על התעניינות במתרחש בספרות העכשווית המתהווה ועל דרכי הוראת הספרות.

החוג מציע שלושה סוגים של קורסים:

- ❖ **קורסי חובה מבוא** - מבוא לסיפורת, מבוא לשירה, שירת ימי הביניים וספרות ההשכלה.
- ❖ **קורסי בחירה מגוונים** המתפרשים על שלוש חטיבות: ספרות עברית, ספרות עולמית וספרות ילדים.
- ❖ **קורסים העוסקים בהיבטים הפדגוגיים והדידקטיים** של הוראת הספרות, והנלמדים במקביל להתנסויות הסטודנטיות/ים בהוראת מקצוע הספרות בבית הספר היסודי והעל-יסודי.

הלימודים בחוג חותרים לגיוון דרכי ההוראה:

- חלק מהקורסים יתקיימו כסדנאות בשילוב אמנויות.
- מדי שנה יתקיימו שני מרתונים מרוכזים, חלקם מחוץ לכותלי הכיתה.
- בחלק מהשיעורים יתארחו מומחים מחוץ למכללה, כולל סופרים/ות.
- חלק מהשיעורים יתקיימו בהובלה משותפת של הסטודנטים/ות.
- סיורים וביקורים במוזיאונים.

התמחות בספרות לבית הספר היסודי ניתן לשלב במכללה במסגרת המחלקות האלה:

- בית הספר היסודי
- חינוך מיוחד (B.Ed.)

התמחות בספרות לבית הספר העל-יסודי ניתן לשלב במסגרת המחלקות האלה:

- הוראת מדעי הרוח בדגש עיוני-תרבותי
- הוראת מדעי הרוח בדגש חברתי
- חינוך מיוחד (B.Ed.)

ספרות - עלייסודי
התמחות ראשית (היקף 52 נקודות)

מספר קורס	נושאי לימוד	דרישות קדם (מס' קורס)	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
1	מבוא לסיפורת		4				4
2	שיעור בחירה	1	4	4	4		12
3	מבוא לשירה		4				4
4	יצירות נבחרות מספרות העולם	1	2	2			4
5	שירת ימי הביניים	3		2			2
6	ספרות ילדים והסיפור העממי	3, 1		4			4
7	מתודיקה של הוראת ספרות	3, 1		4	4		8
8	פרוסמינריון	6-1		4			4
9	ספרות ההשכלה	3, 1			2		2
10	סמינריון / שיעורי בחירה	9-1				6	6
11	בחירה כללי		2				2
סך הכול לילקוט			16	20	10	6	52

ספרות יסודי
התמחות ראשית (היקף 52 נקודות)

מספר קורס	נושאי לימוד	דרישות קדם (מס' קורס)	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
1	מבוא לסיפורת		4				4
2	שיעור בחירה	1	4	4	4		12
3	מבוא לשירה		4				4
4	יצירות נבחרות מספרות העולם	1	2	2			4
5	שירת ימי הביניים	3		2			2
6	ספרות ילדים והסיפור העממי	3, 1		4			4
7	מתודיקה של הוראת ספרות	3, 1		4	4		8
8	פרוסמינריון	6 - 1		4			4
9	ספרות ההשכלה	3, 1			2		2
10	סמינריון	9 - 1				6	6
11	בחירה כללי		2				2
סך הכול לילקוט			16	20	10	6	52

ספרות - חינוך מיוחד התמחות ראשית (היקף 52 נקודות)

מספר קורס	נושאי לימוד	דרישות קדם (מס' קורס)	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
1	מבוא לסיפורת		4				4
2	שיעור בחירה	1	4	4	10		18
3	מבוא לשירה		4				4
4	יצירות נבחרות מספרות העולם	1	2	2			4
5	שירת ימי הביניים	3		2			2
6	ספרות ילדים והסיפור העממי	3, 1		4			4
7	מתודיקה של הוראת ספרות	3, 1		4	4		8
8	שיעור מתקדם בסיפורת - פרוסמיניון	6 - 1		4			4
9	ספרות ההשכלה	3, 1			2		2
12	בחירה כללי		2				2
סך הכול לילקוט			16	20	16		52

מקרא ותרבות ישראל

לבית ספר יסודי ועל-יסודי

ראש החוג: ד"ר חיים חיון

רקע

אם יש את נפשכם להיות בני בית בתרבותכם ולא לדור בה כזרים; אם תאבו דעת את ספר הספרים - כי רגלכם על מפתן בית חוגנו תדרוך. הספר שבלעדיו תהיה תרבות העולם על רוחה, הגותה וספרותה חסרה ודלה עד מאוד, מונח דווקא במולדתו בקרן זוית ודוברי שפתו השליכוהו מעליהם. הלימודים בחוג מבקשים לצייר לפני הלומדים תמונה רחבה, עמוקה וחיה של תרבותנו על רבדיה וקולותיה המגוונים. הלימודים יהיו שייט בים הגדול של הספרות היהודית, אם ברוגע גליו ואם בין משבריו ונחשוליו. דגש מיוחד מושם על לימוד המקרא, ומסביב לו לוויינים - ספרות מדרש ואגדה, קבלה, חסידות, פילוסופיה עתיקה ומחשבה יהודית בת זמננו. אנו מזמינים אתכם אנשי הרוח והמעש החינוכי למסע חדש-ישן, עתיק ורענן, למפגש יצירתי סביב היצירה. אנו מזמינים אתכם להיות לומדיה ומוריה של תרבות ישראל.

המסגרת הלימודית בחוג כוללת:

- קורסי מבוא במקרא ובתרבות ישראל.
- קורסי בחירה מגוונים העוסקים במקרא ובעולם הרחב של תרבות ישראל - ספרות חז"ל, פילוסופיה יהודית, קבלה, חסידות, חגי ישראל, פרשת השבוע ועוד.
- קורסים שעיקרם הוראת המקצוע ושעוסקים בהיבטים הפדגוגיים והדידקטיים של הוראת המקרא. קורסים אלו משלבים לימוד סדנאי והתנסות מעשית בהוראה בבית הספר היסודי או העל-יסודי.

מקרא ותרבות ישראל - בית ספר יסודי התמחות ראשית (היקף 52 נקודות)

מספר קורס	נושאי לימוד	דרישות קדם (מס' קורס)	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
1	הסיפור המקראי *		4				4
2	הספרות המקראית			8	4		12
3	צוהר לתרבות ישראל		2				2
4	ספרות האגדה והמדרש		4				4
5	פרשנות מסורתית			4			4
6	סוגיות בהוראת המקרא			4	4		8
7	מחשבת ישראל		6				6
8	התרבות היהודית				4		4
9	סמינריון					6	6
10	בחירה כללית		2				2
סך הכול לילקוט			18	16	12	6	52

* כל הסטודנטים ייבחנו בבחינת בקיאות במקרא. הבחינה תתקיים לפני תחילת שנת הלימודים השנייה של הסטודנט. ציון הבחינה ייכנס לממוצע הכללי.

מקרא ותרבות ישראל - על-יסודי (היקף 52 נקודות)

מספר הקורס	נושאי לימוד	קורסי חובה	קורסי בחירה	סה"כ
		שנה א'-ב'	(חלוקה מוצעת)	
1	מבוא לספרות המקרא	4		4
2	הספור המקראי	2		2
3	צוהר לתרבות ישראל	2		2
4	מחשבת ישראל		8	8
5	ספרות האגדה והמדרש		4	4
6	סוגיות בהוראת מקרא	4		4
7	קורסים במקרא		12	12
8	קורסי רוחב - תרבות וזהות יהודית		8	8
9	סמינריון/שיעורים מתקדמים		6	6
10	בחירה כללית		2	2
סך הכול לילקוט		12	40	52

* הסטודנטים ייבחנו בבחינת בקיאות במקרא, על פי תכנית הלימודים בחטיבת הביניים, בסוף שנה א'. ציון הבחינה ייכנס לממוצע הכללי.

היסטוריה לכיתות ד'-ו'

ראש החוג: ד"ר אמנון יובל

רקע

ההיסטוריה, מעצם טבעה, עוסקת בסיפורים אנושיים, ועל כן היא מזמנת ללומדים אותה תובנות ותכנים היכולים לסייע להם להתבונן באופן מעמיק, צלול ומפוכח לא רק על אירועי העבר אלא גם על אירועי זמנם ואף על עצמם ועל סביבתם הקרובה. לימוד ההיסטוריה מאפשר לנו להסיק שתי מסקנות הקשורות לזהות האנושית, שהן סותרות לכאורה אך משלימות למעשה: מחד גיסא, שבתקופות שונות ובקרב תרבויות שונות התקיימו דפוסי התנהגות חברתיים דומים, שחזרו על עצמם בווריאציות משתנות; ומאידך גיסא, שההיסטוריה האנושית תיעדה מגוון אדיר וכמעט בלתי מוגבל של התנהגויות אנושיות, שלא פעם סתרו האחת את רעותה.

בבסיס תכנית הלימודים של הוראת ההיסטוריה במכללת סמינר הקיבוצים עומדת תפיסה ייחודית, הרואה בלימוד ההיסטוריה לא רק דרך להבין תהליכים פוליטיים, תרבותיים וחברתיים שעיצבו את העבר והמהדהדים בהווה, אלא גם התרחשות שנועדה לגבש את זהותם של הלומדות והלומדים ולהעניק להם חוויה של גילוי ומשמעות.

יעדי החוג ומטרותיו

1. לטפח סטודנטיות וסטודנטים אוהבי היסטוריה ובעלי ידע היסטורי רחב, הניחנים בסקרנות אינטלקטואלית, בחשיבה ביקורתית, במקוריות, ברוחב אופקים ובגישה יצירתית.
2. להקנות לסטודנטים ידע וכלים לעבודה אפקטיבית ומעמיקה בתחום הוראת ההיסטוריה בפרט ובשדה החינוכי בכלל.
3. לצייד את הסטודנטים בכלים שיאפשרו להם לנתח ולהעריך תופעות בעבר ובהווה מנקודות מבט שונות, ולנהל דיאלוג ביקורתי עם ידע ועם תפיסות מציאות הנמצאים בתהליכי שינוי מתמידים.
4. לאפשר לסטודנטים לרכוש מיומנות בתכנון, פיתוח ולימוד של תכניות לימודים בתחום ההיסטוריה.
5. לעודד את הסטודנטים לגבש תפיסת עולם סדורה, לנקוט עמדה אל מול מציאות מאתגרת ומשתנה ולמקם את עצמם בעמדת מנהיגות במערכות החינוך השונות.

היסטוריה - על-יסודי (היקף 52 נקודות)

מספר קורס	נושאי הלימוד	דרישות קדם (מס' קורס)	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
1	מבוא לעת העתיקה - היסטוריה כללית (פ)		4				4
2	מבוא לעת העתיקה - בית שני (פ)		2				2
3	מבוא לימי הביניים (פ)		2				2
4	מבוא לעת החדשה המוקדמת (פ)		2				2
5	מבוא לתקופה המודרנית המאה 19-20 (פ)		4				4
6	אוריינות אקדמית		2				2
7	סוגיות בהוראת היסטוריה		4				4
8	פנורמה		2				2
9	סוגיה מזרחנית (פ)				2		2
10	סוגיה בתקופה המודרנית: תולדות מדינת ישראל (פ)				4		4
11	סוגיה בתקופה המודרנית: היסטוריה יהודית (פ)				2		2
12	סוגיה בתקופה המודרנית 3 (פ)				2		2
13	סוגיה בתקופה המודרנית 4 (פ)				2		2
14	היסטוריה של ארצות הברית				2		2
15	שיעורים מתקדמים	13-1			8		8
16	סמינריון / שיעורים מתקדמים	14-1				6	6
17	בחירה כללי				2		2
סך הכול לילקוט			22	12	12	6	52

פ - השיעור פתוח לבחירה לסטודנטים הלומדים בהתמחויות אחרות במדעי הרוח.

תואר שני בהוראת מדעי הרוח (M.Ed.)

בגישה רב-תחומית

ראש התכנית: פרופ' עוזי שביט

מרכז התכנית: ד"ר שי פרוגל

רקע

התכנית לתואר מוסמך בהוראת מדעי הרוח בגישה רב-תחומית מיועדת למורים ולאנשי חינוך המבקשים להרחיב את אופקיהם האינטלקטואליים ולהעמיק את השכלתם המקצועית בתחום מדעי הרוח.

התכנית שמה לה למטרה לאפשר ללומדים לפתח יכולת מחקר רב-תחומית ודרכי הוראה רב-תחומיות במדעי הרוח, החינוך להבנת האדם והתרבות.

הנחת המוצא של התכנית היא שהרחבת הקשרים וזיהוי תחומי ההשקה שבין הדיסציפלינות ההומניסטיות מאפשרים צמיחה של רעיונות חדשניים באמצעות העברת דגמים מתחום חשיבה אחד למשנהו, שכלול ההיגיון הביקורתי וטיפול פלורליזם מחשבתי וערכי. הנחת מוצא זו עולה בקנה אחד עם התחזקות המגמה הרב-תחומית היום במחקר ובהוראת מדעי הרוח.

לשדרה האקדמית של התכנית שני רכיבים עיקריים:

רכיב דיסציפלינרי

קורסים במגוון נושאים במדעי הרוח, שמרחיבים ומעמיקים ידע דיסציפלינרי קודם, יוצרים קשרים והקשרים רב-תחומיים ומוסיפים תחומי ידע חדשים. תחומי הדעת העיקריים של התכנית הם: היסטוריה, ספרות, מקרא ופילוסופיה.

רכיב חינוכי

קורסים המקנים ידע תאורטי עדכני בתחום מדע החינוך בצד ידע יישומי חדש בתחומים האלה: פיתוח תכניות לימוד רב-תחומיות, פיתוח מתודולוגיות ודרכי הוראה רב-תחומיות והובלת פרויקטים בית ספריים ייחודיים בתחום הוראת מדעי הרוח.

היקף הלימודים

בתכנית שני מסלולי לימודים: מסלול עם תזה ומסלול ללא תזה. המעבר למסלול עם תזה הוא בסיום שנת הלימודים הראשונה ומותנה ברצון הסטודנט ובעמידה בקריטריונים האלה: ממוצע 85 בקורסים של שנה א', ציון 90 בעבודה סמינריונית, המלצת מנחה הסמינריון והגשת תקציר על כוונת המחקר. הקבלה למסלול תיקבע על ידי ועדת הקבלה של המסלול.

מסלול עם תזה

היקף הלימודים במסלול זה הוא 19 ש"ש (שעות שנתיות). הלימודים מסתיימים בכתיבת עבודת תזה בהנחיית מנחה אישי.

מסלול בלי תזה

היקף הלימודים במסלול זה הוא 22 ש"ש (שעות שנתיות).*

* לסטודנטים מתכנית המצטיינים הלומדים במסלול הישיר לתואר שני היקף הלימודים הוא 18 ש"ש.

מבנה התכנית

סדנת ראשית וסדנת גמר או חקר

סדנת ראשית מתמקדת בפיתוח קריאה ביקורתית

וכתיבה אקדמית - 2 ש"ש (שנה א')

סדנת חקר מתמקדת בכתיבת הצעה

מחקר לעבודת התזה - 1 ש"ש (שנה ב' - מסלול עם תזה).

סדנת גמר מתמקדת בהכנת פרויקט גמר - 2 ש"ש (שנה ב' - מסלול בלי תזה)

שיעורי בחירה

שיעורים דיסציפלינריים ורב-תחומיים במדעי הרוח ובחינוך.

מסלול עם תזה - 9 ש"ש

מסלול בלי תזה - 14 ש"ש

סמינריונים רב-תחומיים

סמינריונים רב-תחומיים במדעי הרוח - 4 ש"ש.

שיטות מחקר (מסלול עם תזה בלבד)

שיטות מחקר אמפיריות - 2 ש"ש

מחקר רב-תחומי במדעי הרוח - 1 ש"ש

מסגרת הלימודים

שני ימי לימוד בשבוע - ימים א' ו-ג'

קיימת גמישות בהרכבת המערכת (ניתן ללמוד יום אחד בשבוע)

מדעי הרוח לבית הספר העל-יסודי ולחטיבות הביניים

בדגש חברתי-יזמי

בשיתוף עם המכון לחינוך דמוקרטי

ראשי התכנית הדמוקרטית: נעמה גולדברג ותמיר גבאי

ההתמחויות המוצעות:

- היסטוריה כללית והיסטוריה של עם ישראל
ראש ההתמחות: ד"ר אמנון יובל
- ספרות כללית וספרות עברית
ראש ההתמחות: ד"ר מימי חסקין
- מקרא ותרבות ישראל
ראש ההתמחות: ד"ר חיים חיון

מטרות התכנית

- חידוש וריענון רעיונות החינוך בישראל על ידי ביצוע מיזמים פורצי דרך.
- חינוך לערכי הדמוקרטיה וכבוד האדם.
- חינוך לעצמאות ופיתוח לומד עצמאי.
- הכשרת צוותים ויחידים למנהיגות חינוכית-חברתית.
- הכשרת מורים לעבודה בדרכים ובכלים של החינוך הדמוקרטי.
- פיתוח חדשנות חינוכית המקדמת תרבות דמוקרטית.

יעדים

- ביצוע פרויקטים ייחודיים בתחומי החינוך והחברה.
- עיצוב השקפת עולם חינוכית אישית.
- התמחות בתחומי ידע רלוונטיים למטרות התכנית: היסטוריה, ספרות, מקרא ותרבות ישראל, חברה ודמוקרטיה.
- רכישת יכולות בתחומי ניהול ויזמות.

הנחות יסוד

התכנית מאמינה כי על איש החינוך ללמוד ולהתפתח בארבעה צירים מרכזיים: חשיבה ביקורתית, ביטוי אישי, אקטיביזם חברתי ומוודעות עצמית. התכנית מתכתבת אפוא עם צירים אלו באמצעות קורסי החינוך שלה והחונכות האישית שהיא מספקת ללומדים בה.

אופי הפעילות בתכנית ודרכי הוראה

במהלך "יום החממה" משתתפים הסטודנטים בקורסים ייחודיים ונחשפים לדרכי ההוראה הפרוגרסיבית. הסטודנטים לומדים תאוריות חינוכיות חדשניות בצד פרקטיקות וכלים מעשיים.

לאורך יום זה מלווה אותם איש מקצוע מטעם "המכון לחינוך דמוקרטי" בקורס "חברותא" - קבוצה קטנה ואינטימית של סטודנטים העוברים תהליך העצמה חינוכי תלת-שנתי המשלב בין עבודה קבוצתית לחונכות וליווי אישי.

בנוסף, הסטודנטים לוקחים חלק אקטיבי בתכנון לימודיהם ב"קהילה לומדת" - קורס המתקיים בכל שנה, שבו הקהילה הסטודנטאלית מעצבת, משפיעה ובוחרת את נושאי הלימוד וגם מעבירה אותם.

במהלך כל שלוש השנים ידרשו הסטודנטים לכתוב ולהפיק יוזמות חינוכיות או חברתיות משמעותיות.

קהילת הסטודנטים של המכון מקיימת אירועים ייחודיים (תיקון ליל שבועות, "יום ירוק אדום" ועוד) ופועלת לחיזוק הקשרים בתוכה.

מבנה

הלימודים הדמוקרטיים מתקיימים יום בשבוע, יום חמישי, במהלך שלוש שנים. בשנה הרביעית, נוסף לחובות לימודיים דיסציפלינריים, הסטודנטים ישתתפו בסטאז' ייחודי להם בדגש על יישום התאוריות שלמדו.

הלימודים כוללים חשיפה להוראה אלטרנטיבית, התנסות והכרה של עולם החינוך החדשני באמצעות צפייה, סיורים והתנסות הוראתית בבתי ספר דמוקרטיים במהלך השנה הראשונה.

קבוצת החברותא

הקבוצה מתמקדת ב:

א. **חיפוש:** הסטודנט לומד את עצמו ואת עולמו, מתוך התחומים שהוא לומד לזהות כאזורי החוזק שלו, ויוצא לחיפוש אחר המפגש של אזורי חוזק אלו עם סביבתו.

ב. **העמקה:** הסטודנט רוכש את הכלים לביצוע מחקר ומיפוי. בעזרת כלים אלו עורך הסטודנט מחקר של תחום ידע ושל מקום ("ישוב, שכונה, בית ספר, תנועת נוער או כל ארגון אחר) שבו הוא מעוניין לעשות מיזם או פרויקט.

ג. **הפקה:** הסטודנט מתכנן מיזם/פרויקט חברתי-חינוכי, כולל תכנית עסקית או רעיונית, ומוציא אותו לפועל.

במהלך יומיים נוספים

כל תלמיד בתכנית מכשיר את עצמו להוראה בשניים מן המקצועות: ספרות, היסטוריה, מקרא ותרבות ישראל.

לימודי הדיסציפלינות האקדמיות מחייבים גם לימודי הכשרה פדגוגיים והתנסות בהוראה במקצועות אלו.

תכנית ההתמחות

שנה א' - התנסות בבתי ספר דמוקרטיים לפי השלבים האלה: תצפיות; שהות כתלמיד; פעילות

כאיש צוות, לרבות התנסות התחלתית בהוראה פעילה. סיורים במסגרות חינוך אלטרנטיביות.

שנה ב' - התנסות בבתי ספר ממלכתיים בהוראת המקצועות: ספרות ו/או היסטוריה ו/או מקרא ותרבות ישראל. כמו כן תתקיים חניכה אישית, או פעילות חברתית-דמוקרטית, בליווי הדרכה פדגוגית מקצועית.

שנה ג' - התנסות בבתי ספר באזור מגוריהם של הסטודנטים (שכונות מצוקה, עיירות פיתוח, מועצות אזוריות) והוראת ספרות והיסטוריה, בשימוש בדרכי הוראה עדכניות שמותאמות למטרות החינוך הדמוקרטי: למידה בניהול עצמי, למידה מרחוק, למידה בקבוצות דיון ופעילות חברתית-דמוקרטית. כל סטודנט מודרך על ידי מורה-מאמן במקום התנסותו.

התנסות זו מתרחשת במסגרות האלה:

- הוראה במסגרת שיעורים קיימים.
- ייעוץ ללמידה עצמאית במסגרות שהסטודנט מציע (לדוגמה: הקמה והפעלה של מרכז למידה בנושא מסוים מתוך מחשבה איך לארגן את המרכז באופן שיאפשר לתלמיד לפעול בו באופן עצמאי ובלתי תלוי במורה).
- ייזום פרויקטים ותהליכים מקדמי שינוי בבית הספר (לדוגמה: הפעלת תכנית פגישות אישיות בין מורים לתלמידים, פרויקטים חברתיים, יצירה של שיעורים רב-תחומיים וכן הלאה).
- שנה ד' -** סיום הלימודים מותנה בקיומה של התמחות בהוראה (לפחות $\frac{1}{3}$ משרה) ובהשתתפות בסדנת סטאז'.

לימודי תוכן בחינוך דמוקרטי

בחינוך הדמוקרטי מתקיימת מערכת יחסים דיאלוגית בין חברי הקהילה. המבוגר בבית הספר חותר לנהל עם תלמידיו שיח המבוסס על כך שהשותפים לו - מבוגרים וצעירים - הם שווי ערך וחופשיים. הלומדים מתבוננים ומחפשים משמעות יחד.

המבוגר הוא בעל ידע עולם והתמחות בתחום תוכן, אבל עם זאת צריכות להיות לו יכולת ונכונות לצאת מתחומי ההתמחות שלו כחלק מן הדיאלוג.

הדיאלוג מתקיים בכל פעולותיו של המבוגר בבית הספר - בהוראה, בחניכה, בפעילות המשותפת שלו עם ילדים ברשויות הדמוקרטיות המהוות את המבנה הארגוני של בית הספר ובשיחות עם ילדים.

שיעורים וסדנאות לדוגמה:

מבוא לחינוך דמוקרטי

השיעור יעסוק בערכי הדמוקרטיה, כבוד האדם וחירותו, ובאופן שבו החינוך הדמוקרטי מאפשר את יישומם הלכה למעשה בבית הספר. במסגרת הקורס יכירו הסטודנטים את ההיסטוריה של החינוך הפתוח ויתוודעו לרכיבי החינוך הדמוקרטי: תכנים ושיטות לימוד דמוקרטיים, התנסות בחיי קהילה דמוקרטית בבית הספר ומערכת יחסים דיאלוגית בין אנשי צוות ותלמידים.

"הילד הזה הוא עני"

הקורס מתבונן על סיפורה הכלכלי-חברתי של מדינת ישראל וכיצד הפכה ממדינת רווחה למדינת רווח. הקורס מבקש מהמחנך/ת העתידי/ת לגבש נקודת מבט כלכלית-חברתית בצד נקודת המבט החברתית ולבטא את קולו במניפסט אישי מנקודת מבטו כאיש/אשת חינוך מתקן עולם.

מדעי הרוח לבית הספר העלייסודי
תכנית להכשרת אנשי חינוך ברוח החינוך הדמוקרטי
מסגרת לימודים לתואר B.Ed.

פרק	סעיף	נקודות				סה"כ
		שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	
יסוד והעשרה	לשון		4		4	
	אנגלית		4		4	
	יישומי מחשב בחינוך	2			2	
	קהילת לומדים	2			2	
	תהליכים קבוצתיים בכיתה א/חממה	4			4	
	תהליכים קבוצתיים בכיתה ב/חממה מקצועית	2			2	
	מזהות מקצועית למיזם חינוכי א/חממה			4	4	
	מזהות מקצועית למיזם חינוכי ב/חממה			2	2	
	מקצועית					
סך הכול לפרק						
24		10	8	6		
לימודי חינוך	מדעי החינוך					
	מבוא לפסיכולוגיה			2	2	
	פסיכולוגיה של גיל הנעורים			2	2	
	למידה ממוקדת לומד/חממה			4	4	
	מחשבת החינוך הדמוקרטי	2			2	
	בחירה בחינוך - ליווי מעורבות	2			2	
	בחירה בחינוך	2	2	2	6	
	סמינריון בחינוך				6	
	6					
סך הכול לפרק מדעי החינוך						
24		6	10	2	6	
אוריינות מחקר בחינוך ובהוראה	מתודולוגיה מחקרית			4	4	
	4					
סך הכול לפרק אוריינות מחקר						
4				4		
פדגוגיה ומתודיקה כללית	דרכי הוראה					
	דיאלוג מבוגר ילד				4	
התנסות בהוראה	סדנה דידקטית			4	4	
	סדנה דידקטית			4	4	
	קהילת לומדים			2	2	
	14			4	6	
סך הכול דרכי הוראה						

תואר שני בטיפול באמצעות אמנויות (M.A.A.T)

ראש בית הספר: ד"ר נעמה לב ארי

הטיפול באמנויות מציע גישה עקיפה ובלתי מאיימת לעולמו הפנימי, התוך-אישי והבין-אישי של המטופל. שימוש במרחב ביניים של האמנויות מאפשר למטופל ולמטפל שהייה בו-בזמן בתוך החוויה הרגשית והתבוננות בה.

הטיפול באמנויות הוא הזדמנות למגע, באמצעות השפה האמנותית והמטאפורית, עם "אזורים" של הוויה שאינם ניתנים לביטוי מילולי, ולמתן ביטוי למתרחש בהם. כך מתאפשר בין השאר גם קשר עם תכנים לא מודעים, שתהליך היצירה מעלה, תוך הסרה או עקיפה של הגנות ומחסומי תקשורת. העיסוק בהבעה וביצירה, הוא במהותו בעל היבטים תרפויטיים. יש בו אפשרות לגייס כוחות, לאפשר ארגון והכלה של תכנים רגשיים, לייצר תקשורת, לעודד שימוש בדמיון ולאפשר ביטוי אותנטי. טיפול זה כולל אפשרויות מגוונות של תהליכים קבוצתיים ופרטניים.

התמחות באמנות חזותית

ראש ההתמחות: לינור שטיינהרדט

רכזת ההתמחות: רינה לרנר

טיפול באמנות מתבסס על הבעה ויצירה באמצעות עשייה אמנותית. האמנות כשפה חזותית וסמלית מציעה דרכי ביטוי שמשלבות חומרים מוחשיים, המאפשרים גישה אל עולמו הפנימי של האדם. הטיפול באמנות המתבסס על שפה סמלית זו, מעמיק את המודעות של המטופל למרחב האישי הבין-אישי, ומחזק את יכולות ההבחנה, הבחירה וההחלטה.

התמחות בפסיכודרמה

רכזת ההתמחות: ד"ר יהודית ריבקו

הפסיכודרמה היא שיטת טיפול נפשי שיצר יעקב לוי-מורנו. הטיפול הפסיכודרמטי מתקיים בקבוצה ועוסק בבעיות נפשיות והתנהגותיות, אישיות ובין-אישיות. מטרתו לסייע בשיפור מצבו הנפשי של האדם ומהלך חייו התקין, באמצעות שימוש בפעולה יצירתית, בביטוי ספונטני ובמשחקי תפקידים. תכנית ההכשרה של מטפלים בפסיכודרמה מבוססת על לימוד התנסותי של השיטה, ועל עבודה מעשית בשטח.

התמחות בתנועה

ראש ההתמחות בתנועה: ד"ר עינת שופר אנגלהרד

הטיפול בתנועה מתייחס לגופו, תנועתו ונפשו של האדם. הוא מאפשר בדיקה ואבחון של תהליכים אישיים ובין-אישיים, ושל הקשר ביניהם לבין הגוף והתנועה. הטיפול מגביר את המודעות לגוף וליכולות התנועתיות, ועוזר לשחרר חסימות נפשיות המתבטאות בגוף ובדימוי הגוף. טיפול בתנועה מתאים לכל מחזור החיים – מינקות ועד זקנה, במסגרת פרטנית או קבוצתית.

התמחות בביבליותרפיה

ראש ההתמחות: ד"ר שלומית ברסלר

ביבליותרפיה היא גישה טיפולית העושה שימוש בטקסט כמרחב לדיאלוג הטיפולי. במרכזה של הביבליותרפיה ניצבת אמנות המילה, היוצרת מגוון של סוגי טקסט: רומן, סיפור, מיתוס, מעשייה, שירה, מחזה, תסריט, יומן, כתיבה אישית ועוד. המפגש עם היצירה הכתובה או המסופרת מאפשר גישה עקיפה ובלתי מאיימת אל העולם הפנימי ואל המרחב הבין-אישי.

תואר שני בטיפול באמצעות אמנויות:

היקף הלימודים

50 ש"ס (שעות סמסטריאליות) כמפורט להלן.

מבנה התכנית

בתכנית קורסים מארבע ענפי לימוד שלהלן:

ענף א: מקצועות טיפוליים ואבחוניים (סה"כ 14 ש"ס חובה). קורסי מבוא רחבים שמטרתם ליצור תשתית ידע מקיפה לסטודנט, כולל לימודי פסיכולוגיה ופסיכותרפיה רוחביים ומגוונים הרלוונטיים לתחום הטיפולי בכלל ולטווח גילאים משתנה של מטופלים.

ענף ב: מקצועות מתודולוגיים ומחקריים (סה"כ 4 ש"ס חובה). העמקה בשיטות מחקר כמותיות מתקדמות ובשיטות מחקר איכותניות בדגש על רלוונטיות לתחום הטיפול באמנויות.

ענף ג: קורסים משותפים מעולמות התוכן של הטיפול באמנויות (סה"כ 6 ש"ס בחירה). קורסים אינטגרטיביים המשלבים בין התחומים השונים של האמנויות, וקורסים בדגש על התמחויות אחרות.

ענף ד: לימודי ההתמחות (26 ש"ס חובה). ענף זה כולל קורסים ייחודיים בתחום ההתמחות. למשל, גישות ושיטות אבחון עם אוכלוסיות שונות, קורס במתכונת סמינריון המחייב הגשת עבודה סמינריונית, וכן סדנה המלווה את כתיבת עבודת הגמר, היא עבודת חקר מקרה טיפולי.

קורסים נוספים מתחום ההתמחות הייחודית - שאינם נכללים במניין השעות לתואר (12 ש"ס חובה). סדנאות שונות שהן חלק מקורסי החובה בהתמחות, וכן התנסות והדרכה: **צפייה והתנסות מעשית בטיפול במהלך הלימודים, בהיקף של 600 שעות, בפקוח, ליווי והדרכה.**

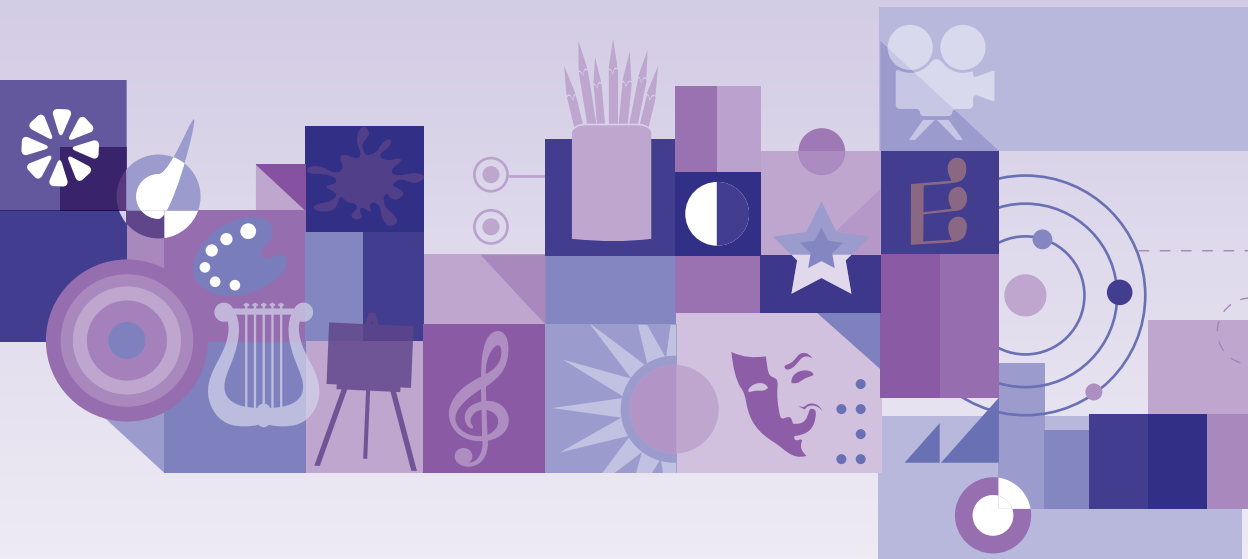
מסגרת הלימודים

שני ימי לימוד בשבוע - יום אחד במכללה + יום עבודה מעשית מחוץ למכללה.

בנוסף יש להיערך לקורסים מרוכזים בחופשת סמסטר ובמהלך הקיץ.

שנת סטאז': בתום הלימודים יש להשלים שנת התמחות (סטאז') של הכשרה מעשית והדרכה, בהיקף של 960 שעות.

הפקולטה לאמנויות

הפקולטה לאמנויות

ראש תכנון ופיתוח: ד"ר רבקה ודמני

לימודי האמנות במכללת סמינר הקיבוצים הם השדרה המרכזית של תכניות הלימוד וההכשרה במכללה.

מכללת סמינר הקיבוצים פועלת להכשרה ולשכלול של אמנים ויוצרים מהשורה הראשונה בארץ, כך שיוכלו לשמש גם מורים מובילים בתחומם.

מסלולי הלימוד מגוונים ומציעים קשת רחבה של התמחויות, בהן: תיאטרון, מחול, אמנות, מדיה דיגיטלית, אמנויות העיצוב, תקשורת וקולנוע.

תכניות הלימודים מדגישות את הקשר שבין האדם, החברה והאמנות, מתוך הקפדה על עדכניות, רלוונטיות ומקצוענות. סגל המרצים נבחר בקפידה מקרב מיטב התאורטיקנים ואנשי המקצוע בארץ, והוא מעניק לסטודנטים ליווי אישי וחוויה לימודית ייחודית.

המכללה מציעה לימודים בתחום האמנויות במגוון תארים ואפשרויות:

תואר ראשון B.Ed. ותעודת הוראה בתחומים: בימוי ותיאטרון, מחול ותנועה, תיאטרון-מחול, אמנות, מדיה דיגיטלית, אמנויות העיצוב, תקשורת וקולנוע.

תואר שני M.Ed. ותעודת הוראה באוריינות חזותית בחינוך

לימודי הכשרת אקדמאים להוראה בתחומים: תיאטרון, אמנות, מדיה דיגיטלית, אמנויות העיצוב, תקשורת וקולנוע.

לימודי תעודה: משחק, עיצוב במה, אוצרות.

בית הספר לאמנויות המחול

ראש בית הספר: ד"ר שלומית עופר

מנהלת אמנותית: טליה פז

בית הספר לאמנויות המחול פועל בגישה רב-תחומית אינטגרטיבית, והוא מאגד בתוכו את המסלול למחול ותנועה, המסלול לתיאטרון-מחול ומסלול מחול ותנועה למורים-רקדנים בפועל. בכל אחד מהמסלולים זכאים בוגרי התכנית לתואר ראשון (B.E.d.) ולתעודת הוראה.

תכנית הלימודים נועדה להכשיר מורים שהם רקדנים ויוצרים בתחום המחול והתנועה, והיא מכוונת את הכשרתם לקהל לומדים מגוון: בית הספר היסודי, חטיבת ביניים, בית הספר העל-יסודי, מסגרות בלתי פורמליות.

התכנית מקנה לסטודנט ידע במקצועות החינוך, התרבות ומדעי גוף האדם, מתוך התמחות מקצועית במחול ובתנועה או בתיאטרון-מחול, לפי האפיונים האלה:

1. יצירת קשר רציף ומעשי בין טכניקות מחול ותיאטרון-מחול מגוונות מתוך התמחות בהן, הבנת ייחודן ועשיית אינטגרציה ביניהן.

2. התנסות אינטנסיבית במגוון טכניקות של מחול - מודרני וקלאסי, בצד סגנונות עכשוויים, הוליסטיים ושיעורי רפרטואר עם יוצרים עכשוויים. אלו נועדו לשכלל את יכולות הביצוע של הסטודנטים כרקדנים וכמורים לעתיד.

3. התנסות מעשית בהוראה בבתי ספר, שתכליתה יישום הידע המקצועי והפדגוגי.

4. העשרה והעמקה של הידע בתחומי המחול ותיאטרון-מחול העיוניים, כמו תולדות המחול, מחול אתני ועממי, מוזיקה למחול, כתב תנועה אשכול-וכמן, וקישורם למקצועות המעשיים לשם הכשרת מורה-רקדן-יוצר בעל אופקים רחבים ותשתית תרבותית, אמנותית ואקדמית.

5. התפתחות בתחום היצירה, האלתור והכוריאוגרפיה בגישות שונות.

6. השתתפות כמבצעים בהפקה של יצירה מקורית על ידי כוריאוגרף עכשווי.

מסלול מחול ותנועה

דרכי ההוראה

בשנה א':

תוצג התכנית הכוללת של ארבע שנות הלימוד (מהגיל הרך עד י"ב). יתקיימו דיון, התנסות, צפייה ואימון ביסודות הוראת המחול והתנועה - ממחול בגיל הרך, עבור ב"מחול לכול" בגיל בית הספר היסודי, מחול ותנועה בבית הספר העל-יסודי וכלה בקישורו של המחול לחינוך, לתרבות ולקהילה.

בשנה ב':

הסטודנטים יתנסו בניתוח, הגדרה ועיבוד מעשי של תכנים לשיעורי תנועה ומחול לכיתות א' עד ו', ויילמדו ההיבטים ההתפתחותיים המאפיינים את קבוצות היעד. הסטודנטים יעבדו על שילוב נושאי מחול ותרבות ושיפור היכולת והשליטה במיומנויות הנדרשות; ועל ארגון, בחירה ועיבוד עצמאי של החומרים לשיעורי המחול והתנועה, תכנון העבודה ופיתוח תכניות לימודים.

בשנה ג':

תתקיים התנסות בחטיבות הביניים, במגמות מחול, בבתי ספר לאמנויות ובאולפנים למחול. הסטודנטים יתמקדו ויתמקצעו בידע העיוני והמעשי ובדרכי ההוראה של המחול בתחומי השונים: מחול מודרני, בלט קלאסי, קומפוזיציה, כתב תנועה אשכול-וכמן.

בשנה ד':

הסטודנטים ישתלבו במערכת החינוך וישתתפו בסדנת סטאז' במכללה, שבה ילובנו תכנים מתוך המציאות החינוכית והמקצועית שאתה מתמודדים הסטודנטים. לכל סטודנט יהיה מנחה מקצועי מלווה מתחום המחול.

הכשרה להוראה בהתמחות מחול ותנועה

מסגרת לימודים לתואר B.Ed.

פרק	סעיף	נקודות				סה"כ
		שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	
	לשון				4	4
יסוד והעשרה	אנגלית				4	4
	יישומי מחשב במחול: עריכת מוזיקה ווידאו				2	2
	מחול אתני-ישראלי (יהדות)		2		2	2
סה"כ לפרק יסוד והעשרה						
	סוציולוגיה של החינוך				2	2
	אמנות וחברה / mooc		2		2	2
לימודי חינוך	מבוא לפסיכולוגיה				4	4
	מבוא לפילוסופיה של החינוך				2	2
	אוריינות אקדמית / קריאה מודרכת				2	2
	סדנה בית-ספרית		2		2	2
	סמינריון בחינוך - מעורבות חברתית	6			6	6
	סה"כ לפרק לימודי חינוך	6	2	2	10	20
אוריינות מחקר בחינוך ובהוראה	שיטות מחקר במחול		2		2	2
	הערכת ביקורת ושיפוט מחול				2	2
	סה"כ לפרק אוריינות מחקר		2		2	4
פדגוגיה והתנסות	דרכי הוראה		8	8	4	20
	התנסות מעשית		6	6	4	16
	סה"כ לפרק		14	14	8	36
לימודי התמחות	התמחות מחול ותנועה					
	לימודים עיוניים	6	12	18	16	52
	לימודים מעשיים		30	30	28	88
סה"כ לפרק						
סה"כ לילקוט						
		12	58	68	74	212

לימודי מכללה - חובה:

4		4			עזרה ראשונה	
1		1			זהירות בדרכים	
1		1			ביטחון ובטיחות	
2		2			לימודי שואה וג'נוסייד	
2				2	צוות טכני להפקות	
8		4	4		הפקה שנתית	
16		4	4	8	שיעורי מחול נוספים	
4		2	2		שעות תרגול עבודה עצמאית	
4		2		2	סדנה בית ספרית	
סה"כ						

4	4				סדנת סטאז' - תנאי לרישיון הוראה	לבחירה:
---	---	--	--	--	---------------------------------	---------

התמחות במחול ותנועה (היקף 140 נקודות)

פרק	נושאי לימוד	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
מדעי גוף האדם	אנטומיה ופיזיולוגיה של גוף האדם	4				4
	קינזיולוגיה - אנטומיה יישומית		4			4
לימודים עיוניים	מוזיקה - יסודות הקצב	4				4
	מוזיקה למחול ולתיאטרון-מחול		4			4
	מוזיקה ליצירה והוראה			2		2
	תולדות המחול	4				4
	מחול אתני ישראלי		2			2
	כתב תנועה-מתאוריה למעשה	4	8	6		18
	פרויקט גמר			4		4
	סמינריון בהתמחות				6	6
	סה"כ					52
	קונטקט אימפרוביזציה	2				2
לימודים מעשיים	אימפרוביזציה	2				2
	קומפוזיציה		8	8		16
	בלט קלאסי	8	8	8		24
	מחול מודרני	8	8	4		20
	מחול מודרני עכשווי / רפרטואר		4	8		12
	מחול הוליסטי	8				8
	מחקר ויצירה		2	2		4
סה"כ						88
סה"כ לילקוט						140
		44	48	42	6	

מסלול תיאטרון-מחול

רקע

תכנית הלימודים הארבע-שנתית במסלול תיאטרון-מחול מדגישה את תחום היצירה והמופע ומשלבת מקצועות מתחומי התיאטרון, המחול והחינוך. נכללים בתכנית מקצועות מעשיים, מקצועות עיוניים והתנסות בהוראה, והיא נועדה להכשיר מורים לתיאטרון-מחול למגוון מסגרות: בית הספר היסודי, בית הספר העל-יסודי, תכונים, מסגרות החינוך המשלים וההכשרה המקצועית.

בלימודים מושם דגש על שיפור מיומנויות הן בתחום התיאטרון והן בתחום המחול והתנועה וחשיפה למגמות ולשיטות עכשוויות בהוראת תיאטרון-מחול וביצוע. בוגרי המגמה מקבלים תואר ראשון B.Ed, תעודת הוראה בהתמחות תיאטרון-מחול ורישיון הוראה (לאחר סטאז'). תלמידי המגמה משתתפים בפעילויות שני בתי הספר - לאמנויות המחול ולאמנויות הבמה - ומעלים הפקות מקצועיות.

מבנה התכנית שיעורים מעשיים

- **שיעורי בסיס.** הכשרה בסיסית והיכרות עם מושגים ומיומנויות יסוד בשני התחומים - מחול ותיאטרון.
- **שיעורים משלבים.** הרחבה של המושגים הבסיסיים ונגיעה בנקודות המשיקות של שני התחומים יובילו להיווצרות אינטגרציה בין שניהם, כלומר, לתופעה אמנותית חדשה - תיאטרון-מחול. השיעור המרכזי בשיעורים המשלבים הוא תיאטרון-מחול. בשיעור זה יילמדו פרשנויות מגוונות על ידי אמנים שונים בנוגע לנקודת המפגש בין שני התחומים.

שיעורים עיוניים

- שיעורים עיוניים
- שיעורים עיוניים-סדנאיים. השיעורים העיוניים-סדנאיים משלבים לימודים עיוניים עם התנסות מעשית.

שיעורי ההדרכה מכוונים להעניק אימון בסיסי בהדרכת שני התחומים, ובהמשך התנסות מעשית בשילובם.

הכשרה להוראה בהתמחות תיאטרון-מחול - מסגרת לימודים לתואר B.Ed.

פרק	סעיף	נקודות				סה"כ
		שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	
יסוד והעשרה	לשון	4				4
	אנגלית	4				4
	יישומי מחשב: עריכת מוזיקה ווידאו	2				2
	מחול אתני-ישראלי (יהדות)			2		2
	סה"כ לפרק יסוד והעשרה	10	2	2	12	
לימודי חינוך	לימודי חינוך - ליבה					
	סוציולוגיה של החינוך	2				2
	אמנות וחברה / mooc			2		2
	מבוא לפסיכולוגיה	4				4
	פילוסופיה של החינוך	2				2
	קריאה מודרכת	2				2
	יישומי מחשב: וידאו דאנס			2		2
	סמינריון בחינוך- מעורבות חברתית				6	6
סה"כ לפרק מדעי החינוך		10	0	4	6	20
	שיטות מחקר בתיאטרון מחול		2			2
	הערכה וביקורת מחול (סטטיסטיקה)	2				2
	סה"כ לפרק אוריינות מחקר	2	2			4
פדגוגיה והתנסות בהוראה	דרכי הוראה	4	8	8		20
	התנסות מעשית	4	6	6		16
סה"כ לפרק פדגוגיה והתנסות		8	14	14	0	36
לימודי התמחות	לימודים עיוניים	16	16	12	8	52
	לימודים מעשיים	38	32	18		88
	סה"כ לפרק לימודי התמחות	54	48	30	8	140
סה"כ לילקוט		84	64	50	14	212

לימודי מכללה - חובה:

פרק	סעיף	נקודות				סה"כ
		שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	
	עזרה ראשונה			4		4
	זהירות בדרכים			1		1
	ביטחון ובטיחות			1		1
	לימודי שואה וג'נוסייד			2		2
	הייד פארק	2				2
	צוות טכני להפקות	2				2
	הפקה שנתית		4	6		10
	שיעורי מחול נוספים	8	4	4		16
	שעות תרגול עבודה עצמאית		2	2		4
	סדנא בית ספרית	2	2	2		6
	סה"כ	14	12	22	0	48
לבחירה:	סדנא סטאז' - תנאי לרישיון הוראה				4	4

התמחות תיאטרון-מחול (היקף 140 נקודות)

פרק	נושאי לימוד	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
לימודים עיוניים	מבוא לדרמה	4				4
	תולדות תיאטרון המחול העכשווי			2		2
	תאוריות בהפקה קולית		4			4
	יסודות הקצב	4				4
	מוזיקה למחול ולתיאטרון-מחול		4			4
	מוזיקה ליצירה והוראה			2		2
	אנטומיה ופיזיולוגיה של מערכת התנועה	4				4
	קינזיולוגיה - אנטומיה יישומית			2		2
	כתב תנועה - מתאוריה למעשה	4	8	4		16
	פרויקט גמר			2	2	4
	סמינריון בהתמחות				6	6
	סה"כ					52
לימודים מעשיים	תיאטרון-מחול - סוגות שונות	8	8			16
	קומפוזיציה מסך-במה			8		8
	וידאו-דאנס למסך-במה			2		2
	משחק ובימוי	14	8	8		30
	עיצוב ווקאלי	4				4
	מחול מודרני עכשווי / רפרטואר	8	8			16
	קונטקט אימפרוביזציה	4				4
	מיומנויות מחול לבחירה:		8			8
	א. בלט קלאסי		4			
	ב. מחול הוליסטי: יוגה/ מחקר יצירה		4			
	סה"כ					88
סה"כ					140	140

מסלול מחול ותנועה למורים-רקדנים בפועל

התכנית למורים-רקדנים בפועל משלבת מקצועות מתחומי המחול והחינוך וכוללת מקצועות מעשיים ומקצועות עיוניים.

תכנית לימודים מרוכזת זו מסתמכת על הניסיון שיש למורים המצטרפים בהוראת המחול ועל ניסיונם כרקדנים. היא מתמקדת בהרחבת הידע העיוני בתחום החינוך וההוראה ובהעמקתו מתוך זיקה להוראת מחול. קבוצת הלומדים מהווה מסגרת לשיתוף עמיתים בנושאים שונים, לבחינת העמדות והתפישות החינוכיות לאורן של תאוריות חינוך והוראה וליישום המסקנות בהוראתן.

כמו כן, נלמדים מקצועות מחול ייחודיים למסלול מחול ותנועה של בית הספר לאמנויות המחול במכללה. הלומדים בתכנית משתתפים בפעילויות בית הספר לאמנויות המחול ובפעילויות המכללה, ליצירת סינרגיה והפריה הדדית.

תכנית הלימודים

לימודי יסוד: אנגלית, סוציולוגיה, מחשבת החינוך, מחשבים, לשון, פסיכולוגיה

מקצועות מעשיים: קומפוזיציה, מתודיקה של הבלט הקלאסי, מיומנויות תנועה, קונטקט אימפרוביזציה.

מקצועות עיוניים: תולדות המחול, מוזיקה ויסודות הקצב, כתב תנועה אשכול-וכמן, מדעי גוף האדם, מחול אתני, מחקר מחול, פרויקט גמר אישי.

הדרכה פדגוגית: סוגיות בהוראה, התנסות בהוראה.

תחום ההדרכה הפדגוגית הוא תחום מרכזי בתכנית. תחום זה הוא צומת של המקצועות הנלמדים, והם משולבים בו ליחידה חינוכית עיונית וביצועית. עבודת השדה מתבצעת במקום העבודה הקבוע של הלומדים. התכנית משמשת מקום להתנסות המעשית, לחשיפת ה"אני מאמין" ולבירור של שאלות חינוכיות-מקצועיות.

התכנית מחייבת לפחות שלושה ימי לימוד מלאים במשך שנתיים. ניתן ומקובל לפרוש את הלימודים על פני שלוש שנים.

תכנית לימודים אקדמית במסלול למחול ותנועה, לקבלת תואר B.Ed. ותעודת הוראה.

מסלול מורים בפועל למחול

פרק	סעיף	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
השלמות לימודי יסוד	השלמות			
	לשון עברית	4		4
	אנגלית	4		4
סה"כ לימודי יסוד				
לימודי חינוך	מבוא לפילוסופיה של החינוך	2		2
	מבוא לסוציולוגיה	2		2
	אמנות וחברה		2	2
	פסיכולוגיה של החינוך	4		4
	הערכה, ביקורת ושיפוט מחול	2		2
	שיטות מחקר במחול	2		2
	מחשבים: עריכה מוזיקלית	2		2
	יהדות - מחול אתני		2	2
	סמינריון בחינוך		6	6
סה"כ לפרק לימודי חינוך				
דרכי הוראה	דרכי הוראת מחול	8	8	16
	ניו מדיה בחינוך mooc		2	2
	התנסות בהוראה	6	6	12
סה"כ לפרק דרכי הוראה והתנסות				
לימודי התמחות	אימפרוביזציה וקומפוזיציה	4	2	6
	קונטקט אימפרוביזציה	2		2
	קונטקט מיומנויות הוראה	2		2
	מחול בגישה הוליסטית		4	4
	אנטומיה ופיזיולוגיה	4		4
	קינזיולוגיה		4	4
	כתב תנועה אשכול וכמן	6	4	10
	כתב תנועה מתודיקה		2	2
	יסודות הקצב + מוזיקה	4		4
	מוזיקה ליצירה והוראה		2	2
	סדנה בית-ספרית		2	2
	מחול אתני - ישראלי		2	2
	סמינריון בהתמחות		6	6
	תולדות המחול		4	4
	מחקר פעולה - פרויקט גמר		6	6
סה"כ לימודי התמחות				
סה"כ לילקוט				
122				

לימודי מכללה

4	4		סדנת עזרה ראשונה	
1	1		סדנת זיהוי בדרכים	
1	1		סדנת ביטחון ובטיחות	
2		2	סדנה בית-ספרית	
4	4		סדנת סטאז' - תנאי לרשיון הוראה	לבחירה

בית הספר לאמנויות הבמה

ראש בית הספר: איציק ויינגרטן

רקע

בית הספר לאמנויות הבמה הוא מסגרת כוללת ללימודים ולהתנסות במקצועות התיאטרון ובדרכי ההוראה של מקצועות אלו. מסגרת זו מאפשרת שילוב של לימודים עיוניים במעשיים, של היבטים אישיים וקבוצתיים ושל תחומי התמחות שונים - הכול תחת קורת גג אחת.

בבית הספר שלוש מגמות מקבילות ומשתלבות: **מגמת בימוי והוראת תיאטרון, מגמת משחק, מגמת עיצוב במה.**

תכנית הלימודים במגמת בימוי והוראת תיאטרון היא ארבע-שנתית, לתואר בוגר בהוראה B.Ed. ותעודת הוראה. בשנה הרביעית משולב סטאז' (התמחות בהוראה).

תכנית הלימודים במגמה זו כוללת גם הכשרה פדגוגית כללית ואת ההתמחויות הנדרשות לקבלת תעודת הוראה.

ללומדים במגמות משחק ועיצוב במה המסיימים את שלוש שנות לימודיהם וכל חובותיהם תינתן תעודת בוגר בית הספר המשקפת את הישגיהם.

יעדים

- לשים דגש על פיתוח היצירתיות של הלומדים.
- להעמיק את הגישה הכוללת לתיאטרון באמצעות מגוון התחומים: בימוי, משחק, ריקוד, תנועה, קול, שירה, כתיבה והמחזה, תיאטרון-בובות, תיאטרון-ילדים, מוזיקה לתיאטרון, מסכות, אמנות פלסטית, תאורה, תפאורה, בגדים ואביזרים, הדרכה, הנחיה דרמטית, ניהול הצגה והפקה.
- להרחיב את אפשרויות הביצוע של הלומדים באמצעות פיתוח הכלים האישיים הדרושים לשחקן ולבמאי מקצועי.
- להעשיר את יכולותיהם של הלומדים בסדנאות אינטנסיביות מעשיות, עם מגוון רחב של מורים למשחק, לבימוי, לתנועה, למסכות, לקול, לשירה, להגייה ולדיבור לבמה.

מגמת בימוי והוראת תיאטרון

לתואר בוגר בהוראה (B.Ed.) ותעודת הוראה

שנה א'

לימודי בימוי. היכרות בסיסית עם השפה התיאטרונית על כל רכיביה. שיעורי בימוי, משחק, עיצוב, תנועה, בובות, כתיבה דרמטית, מוזיקה, לימודים עיוניים ולימודי חינוך.

לימודי הוראה. תהליך הלימוד מתרחש במכללה. ההדרכה הפדגוגית מתקיימת במסגרת הקבועה של הכיתה. כיתת העמיתים היא מעבדת התנסות בתהליכי ההוראה, בתהליכי תקשורת בין-אישית, במתן משוב וקבלתו ובניתוח העשייה.

פעילויות מיוחדות:

- בימוי ומשחק בפרויקט "הייד פארק - פוליטי אמנותי" בנושא חברתי (מנהלת אמנותית: פרידה שהם) בשיתוף מגמת עיצוב א'.
- השתתפות בקומדיה או טרגדיה יוונית (בבימויה של ד"ר כנרת נוי) בשיתוף שנה א' משחק.
- השתתפות בצוות הטכני של הצגות ביה"ס.

שנה ב'

לימודי בימוי. היכרות עם מימושיה המגוונים של השפה התיאטרונית ורכיביה. שיעורי סגנונות בתיאטרון, משחק, בימוי מתקדם, הדרכת שחקנים, תנועה, שיטות בימוי ושיעורים עיוניים.

לימודי הוראה. הסטודנט מדריך עמיתים למקצוע, צופה בשיעורים של המורה-המאמן ומתנסה בהוראה בקבוצות הומוגניות והטרוגניות קטנות (למידה שיתופית).

- פרויקט "שייקספיר על הדשא" - בימוי מחזה שייקספירי בהנחיית יגאל עזרתי, נועם בן אז"ר, אורנה בן מאיר ומלאני לומברד.

שנה ג'

לימודי בימוי. העמקת ההבנה של שפת התיאטרון באמצעות יישום ועשייה. שיעורי בימוי, עיצוב, מוזיקה, כתיבה ושיעורים עיוניים.

לימודי הוראה. לימוד ויישום תכנית "אמנות התיאטרון" של משרד החינוך בחטיבת הביניים (כיתות ז'-ט'). יישום התוכנית מתבטא במשחקי סימולציה (הוראת עמיתים) ובהוראה במליאה בבית ספר. כן יתנסה הסטודנט במעברים מהוראה בקבוצות קטנות להוראה במליאה וחוזר חלילה.

- בימוי שני תרגילי בימוי: תרגיל בימוי קצר ותרגיל בימוי ארוך (הצגה מלאה) בהשתתפות שחקני משחק ב' ובוגרי משחק של ביה"ס, ובעיצובם של תלמידי עיצוב ג'.
- כל תלמיד משמש גם מפיק בתרגילי הבימוי.
- השתתפות בפרויקט - עמיתים (פגועי נפש).

שנה ד'

- א. העמקת הידע בתחום לימודי התיאטרון וכתובת עבודות סמינריות.
- ב. המחשה של האינטגרציה בין המקצועות התאורטיים והמעשיים באמצעות ביצוע פרויקט הסיום בלימודי התיאטרון.
- ג. בשנה ד' יעבוד הסטודנט בפועל כמורה (בשליש משרה לפחות) וישתתף בסדנת סטאז' במכללה.
- עוזרי במאי בהצגות ובפרויקטים של ביה"ס (משחק ובימוי).
 - "תומכים" בתרגילי הבימוי (של שנה ג').

מגמת משחק: תעודת בוגר בית הספר למשחק

מגמת משחק מכשירה שחקנים/ות לתיאטרון מקצועי. בשנים א'-ב' מתמקדים הלימודים בטכניקות בסיסיות במשחק, תנועה, פיתוח קול, שירה, עבודה על טקסט, עבודה עם מסכות, מיומנויות קרקס ועוד. בשנה ג' - ההתמקדות היא בהפקות. במהלך השנה מעלים הסטודנטים הצגות בהנחיית במאים מקצועיים.

שנה א'

שיעורי משחק, לשון, תנועה, כתיבת טקסט, מוזיקה, הגשת טקסט, משחק ויצירה, ליצנות, פיתוח קול ושיעורים עיוניים.

- פרויקט "הייד פארק - פוליטי אמנותי" בנושא חברתי נבחר.
- השתתפות במחזה יווני.
- צוות טכני בהצגות ביה"ס (בימוי ומשחק).

שנה ב'

שיעורי משחק, תנועה, מונולוגים, קרקס, תיאטרון סיפור, פיתוח קול, ריקוד ושיעורים עיוניים.

- השתתפות ב"שייקספיר על הדשא" - מחזה שייקספירי.
- השתתפות בתרגילי הבימוי (הקצרים והארוכים) של שנה ג' בימוי.

שנה ג'

שיעורי משחק, משחק מול מצלמה, תנועה, ריקוד ושיעורים עיוניים.

- השתתפות בהצגות הסיום (בבימויים של במאים מקצועיים).

מגמת עיצוב במה

תיאטרון, טלוויזיה וקולנוע - לימודי תעודה

ראש המגמה: פרידה שהם

תכנית מקצועית להכשרת מעצבי במה בתחומים: תפאורה, תלבושות, אביזרים ותאורה. התכנית משלבת לימודים אקדמיים והתנסות מעשית מגוונת. הסטודנטים במסלול זה משתלבים בתהליך ההפקה והעיצוב של תרגילי בימוי, הצגות והפקות בית הספר לאמנויות הבמה והמחול.

עיצובים בפרויקטים נוספים:

שנה א'

"הייד פארק-פוליטי אמנותי"

מחזה יווני

שנה ב'

"שייקספיר על הדשא"

שנה ג'

תרגילי בימוי קצרים וארוכים

שנה ד' (עם סיום הלימודים)

עיצוב הצגות הסיום של משחק ג' (עם במאים מקצועיים).

תעודה לבוגרי התכנית: תעודת מעצב במה.

הכשרה להוראה בהתמחות בימיו והוראת תיאטרון מסגרת לימודים לתואר B.Ed.

פרק	סעיף	נקודות				סה"כ
		שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	
יסוד והעשרה	לשון	4			4	
	אנגלית	4			4	
	יישומי מחשב בחינוך	2			2	
	מחזאות יהודית	2			2	
	סה"כ לפרק	12			12	
לימודי חינוך	סוציולוגיה של החינוך	2			2	
	חברה ישראלית		2		2	
	מבוא לפסיכולוגיה	4			4	
	מבוא לפילוסופיה של החינוך	2			2	
	קריאה מודרכת	2			2	
	סמינריון בחינוך - מעורבות חברתית			6	6	
סה"כ לפרק מדעי החינוך		10	2		6	18
אוריינות מחקר בחינוך ובהוראה	מתודולוגיה מחקרית		4		4	
	סה"כ לפרק אוריינות מחקר		4		4	
דרכי הוראה והתנסות	דרכי הוראה	4	6	6	16	
	דרמה יוצרת ככלי חינוכי לתיאטרון	2			2	
	התנסות מעשית	4	8	8	20	
	סה"כ דרכי הוראה והתנסות	10	14	14	38	
סה"כ לפרק		32	20	14	6	72
לימודי התמחות	התמחות בימיו והוראת תיאטרון					
	לימודים עיוניים	26	14	4	2	46
	לימודים מעשיים	32	36	24		92
	סמינריון בבימיו והוראת תיאטרון		6		6	
סה"כ לפרק		58	56	28	2	144
סה"כ לילקוט		90	76	42	8	216

לימודי מכללה - חובה

4	4				סדנת סטאד'	
4		4			עזרה ראשונה	
1		1			זהירות בדרכים	
1		1			ביטחון ובטיחות	
1		1			לימודי שואה וג'נוסייד	
20		20			ליווי תרגילי בימוי	
6	6				עוזר במאי	
12		4	4	4	סדנאות בימוי	

הוראת תיאטרון ובימוי (היקף 144 נקודות)

פרק	מספר קורס	נושאי לימוד	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
לימודים עיוניים	1	מבוא לדרמה - העולם הקלאסי	4				
	2	קריאה ביקורתית בטקסטים קלאסיים	4				
	3	מחזאי - טקסט - במה	4				
	4	תולדות התיאטרון	2				
	5	תיאטרון ודרמה יוצרת	4				
	6	שפת התיאטרון והוראתה	8				
	7	דרמה עברית		4			
	8	מבוא לדרמה - שיקספיר		2			
	9	תולדות הקומדיה		4			
	10	מבוא למאה העשרים וניתוח מחזות			4		
	11	תאוריות בימוי		4			
	12	סוגיות בדרמה העברית				2	
	13	סגנונות בתיאטרון (סמינריון)		6			
סה"כ							
			26	20	4	2	52
מקצועות מעשיים	21	יסודות המשחק	8				8
	22	משחק ויצירה	8				8
	23	תנועה לתיאטרון	8	4			12
	24	תיאטרון בובות	4				4
	25	בימוי		6			6
	26	בימוי מתקדם		10			10
	27	הנחיית שחקנים		4			4
	28	משחק		4			4
	29	עיצוב במה		4			4
	30	עיצוב תאורה	4				4
	31	כתיבה דרמטית		4			4
	32	דיאלוג במאי-מעצב			4		4
	33	עבודת הבמאי עם השחקן			8		8
	34	שיטת לאבאן			4		4
	35	ליווי תרגילי בימוי			8		8
סה"כ							
			32	36	24		92
סה"כ לילקוט							
			58	56	28	2	144

מגמת משחק מסגרת לימודים לתעודת בוגר בית הספר למשחק (בשעות)

פרק	סעיף	שנה 'א	שנה 'ב	שנה 'ג	סה"כ
לימודי התמחות	לימודים עיוניים	5	5	3	13
	שיעורים מעשיים	34	32	12	78
	סה"כ לפרק	39	37	15	91
סה"כ לילקוט		39	37	15	91

בתקופת לימודיהם הסטודנטים חייבים לעמוד במספר מטלות, שהן חלק מתוכנית הלימודים ואינן מופיעות כשיעורים במערכת השעות:

א. צוותים טכניים - בשנה א' הסטודנטים יעמדו לרשות רכז ההפקות בנושאים הקשורים להפקות.

ב. ערבים פתוחים - מתקיימים בשנה א' בפני מורי בית הספר, בנושאים שונים.

ג. שלוש הפקות פנימיות (בהיקף מצומצם) - מתקיימות בשנה ב'.

ד. שבע הפקות - בהדרכת בימאים מקצועיים - מתקיימות בשנה ג'.

מגמת משחק - אמנויות הבמה

פרק	נושאי לימוד	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	סה"כ
לימודים עיוניים	מבוא לדרמה - יוון ורומא	2			
	ניתוח מחזות - יוון ורומא	2			
	דרמה עברית		2		
	מבוא וניתוח - שיקספיר		1		
	תולדות התיאטרון	1			
	תולדות הקומדיה		2		
	מחזאות יהודית			1	
	מבוא וניתוח - המאה ה-20			2	
סה"כ					13
מקצועות מעשיים	חונכות	1	1	1	
	לשון עברית	2			
	תנועה	8	6	4	
	יסודות המשחק	6	6		
	משחק, קול, שירה	4	2		
	משחק - היבטים אישיים	4	6		
	משחק - מונולוגים וסצנות	6	6		
	עבודה על טקסט	2	1		
	פיתוח קול ושירה	1	1	1	
	עיצוב קול		1		
	קרקס		2		
	משחק מתקדם			6	
סה"כ					78
סה"כ לילקוט					91
לימודי מכללה נוספים:					
	הנחיית שחקנים	2			2
	תיאטריות משחק	2			2
	סדנאות משחק	2	2	2	6

מגמת עיצוב במה מסגרת לימודים לתעודת בוגר במסלול מעצבי במה

פרק	סעיף	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	סה"כ
לימודי	לימודים עיוניים	11	8	3	22
התמחות	שיעורים מעשיים	12	16	11	39
סה"כ לילקוט					61

עיצוב במה

פרק	נושאי לימוד	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	סה"כ
לימודים עיוניים	תולדות הבגד	2			2
	תולדות האמנות והעיצוב	2			2
	אמנות עכשווית	2			2
	מבוא לדרמה	2			2
	ניתוח מחזות - קריאה ביקורתית	2			2
	תולדות הקומדיה		2		2
	תולדות עיצוב הבמה		1		1
	דרמה עברית		2		2
	שיקספיר		1		1
	סגנונות בימוי		2		2
	ניתוח מחזות - המאה העשרים			1	1
	הרצאות המאה העשרים			1	1
	יהדות - מהדיבוק - לחמץ			1	1
סה"כ לפרק					21
לימודים מעשיים	עיצוב בסיסי ובניית מודל	1.5			1.5
	סדנה: כלים ומכשירים	1.5			1.5
	עיצוב חזותי לקולנוע ולטלוויזיה		2	2	4
	עיצוב בעזרת מחשב		2		2
	רישום	3			3
	עיצוב הבגד	2	2		4
	גזירה ותפירה	1			1
	שירטוט ואוטקאד	2			2
	פרויקטים מיוחדים	3			3
	דיאלוג במאי מעצב + ליווי פרויקט			3	3
	עיצוב הבגד			2	2
	אביזרים ומסכות		3		3
	סגנונות בעיצוב		3		3
	התחביר הבימתי		3		3
	תרגיל מתקדם בעיצוב הבגד		1		1
	תאורה			1	1
	עיצוב מתקדם			2	2
סה"כ לפרק					40
סה"כ לילקוט					61

בית הספר לאמנויות העיצוב

ראש בית הספר: רון דלבה

ראשי תחומים: דורי אוריין - ראש הלימודים המעשיים וראש תחום עיצוב המוצר

שירלי רוכמן - ראש תחום תקשורת חזותית

רקע

המחלקה לעיצוב בפקולטה לאמנויות של מכללת סמינר הקיבוצים מכשירה את מעצבי העתיד בגישה רב-תחומית ומקנה תואר ראשון ותעודת הוראה בעיצוב לבתי הספר העל-יסודיים. המחלקה מציעה תכנית חדשנית ברוח המגמות העכשוויות בארץ ובעולם - הצורך במעצבים בעלי כישורים רב-תחומיים ויכולת לפעול במגוון מרחבי עיצוב הנותנים מענה לצורך בתחומי חיים שונים. הכשרה זו מאפשרת לכל סטודנט לפעול בזירה שבה הוא מעוניין, כיוצר רב-תחומי או כיוצר המתמחה בתחום מדיה מסוים.

מהלך הלימודים

בשנתיים הראשונות מתמחים הסטודנטים בתחומי העיצוב הקלאסיים:

עיצוב תקשורת חזותית בתחומי הפרינט והעיצוב האינטראקטיבי. תקשורת חזותית עוסקת בהעברת מסרים בכלים צורניים וטקסט, באמצעים גרפיים מודפסים, דיגיטליים ואחרים. התכנים מקנים כלים להמשך התפתחות הלומד בסביבות עיצוב רב-תחומיות המאפשרות השתלבות בתעשיית העיצוב, הפרסום, המיתוג ובתעשיית ההיי-טק.

עיצוב מוצר/תעשייתי. ההתמחות מתבססת על בחינת נחיצותו של המוצר לאדם ומידת השפעתו עליו. צורתו ותפקודו של המוצר הם תוצר של חשיבה רב-תחומית המשלבת היבטים תרבותיים, הנדסיים, חומריים וחברתיים. הסטודנטים מתנסים בפרויקטים מעשיים בשיתוף גורמי תעשייה, תרגילים בעיצוב הנושאים אופי מחקרי ועוד.

Design art. במקביל ל"עיצוב" כדיסציפלינה יצרנית של חפצים שימושיים שנועדו לייצור המוני צמחה בשדה העיצוב קטגוריה שזכתה לשם "עיצוב-אמנות". בקטגוריה זו היוצרים מעצבים אובייקטים יחידניים או סדרות מוגבלות על פי תחומי העניין שלהם (בניגוד לפרקטיקה השגורה יותר בעולם העיצוב של היענות לדרישות של לקוח) ומשתמשים בעיצוב ככלי ביטוי אישי או ביקורתי וכבסיס לנסיינות ולמתחת גבולות של חומרים, טכנולוגיות ורעיונות.

השנה השלישית עוסקת בשלושה תחומים עיקריים:

סביבות חינוך ולמידה: הסטודנטים המתמקדים בתחום זה יכולים להגיע מעיצוב תעשייתי, עיצוב תקשורת חזותית בשדה הדיגיטלי ועיצוב תקשורת חזותית בשדה הדפוס. הסטודנטים מתנסים בעיצוב מרחבי למידה דרך חומרי לימוד מודפסים, יישומים דיגיטליים, חללים וחפצים המיועדים לחינוך והכשרה. סביבות החינוך והלמידה אינן מוגבלות לבתי ספר אלא מתפרשות על פני ארגונים וחברות מסחריות שבהן יש עיסוק בהכשרה וקידום עובדים.

סביבות דיגיטליות: הסטודנטים המתמקדים בתחום זה מגיעים משדה התקשורת החזותית ליישומים דיגיטליים ומעיצוב מוצר. הסטודנטים בתחום זה מתנסים בעיצוב הסביבה הדיגיטלית הכוללת הן תוכנה והן חומרה. סטודנטים המתמחים בעיצוב תעשייתי משתפים פעולה עם מעצבי התוכנה ליצירת מכלול אחד.

מעצב-יזם: יותר ויותר אנשים חוזרים כעת לשרת את החברה כעובדים עצמאיים או כזממים. הכלים העומדים לרשותנו היום מאפשרים עבודה ותקשורת מרחוק בעיקר בתחום ההיי-טק. מעצבים המשתלבים באופן טבעי בתחום הפיתוח והחדשנות יכולים לתת שירותים לארגונים ותעשיות באופן עצמאי או ליזום פרויקטים עצמאיים. סטודנטים המעוניינים לעסוק ביזמות ומיצוי רעיונות אישיים יכולים להגיע מכל כלי העיצוב הנלמדים במחלקה.

בשנה הרביעית מתמקדים הסטודנטים בפרויקט הגמר. הפרויקט הוא נקודת החיבור בין הלימודים המעשיים לעיוניים. אלו מתגבשים ליחידה אחת הבאה לידי ביטוי בתערוכת בוגרים הפתוחה לקהל הרחב ומתפרסמת בכלי המדיה השונים.

לימודי עיצוב: פעילויות אינטגרליות לתכנית הלימודים

הגשות ביקורת:

הגשות הביקורת המתקיימות במהלך ובסיום הקורסים המעשיים הן רכיב חשוב בהם. מהסטודנטים נדרשת נוכחות מלאה במשך כל ההגשות והשתתפות פעילה בביקורת.

תצוגות ותערוכות:

ארגון והקמת תצוגות הסיכום בסוף כל סמסטר ותערוכות סוף השנה הם חלק בלתי נפרד ממטלות הקורסים בלימודי העיצוב המעשיים. תערוכות סוף השנה מתקיימות בדרכן כלל שבועות ספורים לאחר סיום שנת הלימודים.

פעילויות מוסדיות וחץ-מוסדיות:

סיורים, הרצאות אורח, סדנאות יצירה ומרתונים, שמועדם יפורסם במהלך השנה, הם חלק בלתי נפרד מתכנית הלימודים וחלה עליהם חובת נוכחות והשתתפות.

לימודי חינוך:

בתכנית מתקיימות מוזיגה והפריה הדדית בין לימודי העיצוב ללימודי החינוך. חלק ניכר מהקורסים המוצעים במסגרת לימודי החינוך והלימודים הכלליים - בנושאים פסיכולוגיה, פילוסופיה וסוציולוגיה, שיטות מחקר יישומיות וסוגיות ערכיות בתחום העיצוב - משרתים היטב את לימודי העיצוב. בד בבד לימודי העיצוב משביחים ומשפרים את איכויות ההוראה. הסטודנטים מתנסים בעיצוב פרויקטים שנועדו לשפר סביבות לימוד ודרכי הוראה ולתרום לאיכות הסביבה והתרבות. התכנית מכינה את הבוגרים, כמעצבים וכמורים לעיצוב, לשליטה באפשרויות השימוש במדיה הדיגיטלית, הן בתהליכי העיצוב, התכנון והיצירה והן בדרכי ההוראה והלמידה.

לימודי השלמה לקראת תואר B.Ed. ותעודת הוראה באמנויות העיצוב להנדסאי עיצוב ואדריכלות

התכנית מתקיימת בכפוף ללימודים בחוג לאמנויות העיצוב.

קהל היעד

התכנית מיועדת להנדסאים בוגרי מגמת עיצוב ובוגרי מגמת אדריכלות המעוניינים להרחיב את השכלתם וללמוד לקראת קבלת התואר הראשון B.Ed. ותעודת הוראה באמנויות העיצוב.

היקף התכנית

תכנית הלימודים היא של ארבעה סמסטרים (לפחות) וכוללת 73 ש"ש (146 ש"ס) להנדסאי עיצוב, ו-76 ש"ש (152 ש"ס) להנדסאי אדריכלות.

התכנית כוללת השלמות בלימודי פדגוגיה והתנסות בהוראה, לימודים עיוניים ומעשיים באמנויות העיצוב ולימודי אנגלית ברמה אקדמית.

פטורים על סמך לימודים קודמים

על פי הנחיות המועצה להשכלה גבוהה, ומתוקף העובדה שהתכנית מוצעת להנדסאים בתחום העיצוב והאדריכלות, היקף הפטורים המקסימלי על סמך לימודים אקדמיים קודמים לא יעלה על 13 שעות שנתיות. הפטור יינתן כזיכוי על בסיס פרטני ובכפוף להוכחת ידע לימודים קודמים (נוסף על לימודי ההנדסאי).

הכשרה להוראה - אמנות העיצוב

מסגרת לימודים לתואר B.Ed.

פרק	סעיף	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
לימודי יסוד	לשון עברית	4				4
	אנגלית לפטור	4				4
	הוראה בסביבה מתוקשבת	2				2
	תרבות ישראל	2				2
סה"כ לימודי יסוד						
לימודי חינוך	מבוא לפילוסופיה	2				2
	מבוא לסוציולוגיה	2				2
	פסיכולוגיה של ההוראה ולמידה	2				2
	קריאה מודרכת	2				2
	פיתוח חשיבה		2			2
	הערכת הלמידה וניהולה			2		2
	פסיכולוגיה של גיל הנעורים			2		2
	סמינריון בחינוך			6		6
	מבוא למחקר איכותי		2			2
	מבוא למחקר כמותי		2			2
סה"כ לימודי חינוך						
דרכי ההוראה	הוראה ולמידה	4				4
	גישות בהוראה האמנות א'		4			4
	גישות בהוראה האמנות ב'			4		4
סה"כ התמחות בהוראה						
התנסות בהוראה	סוגיות בעבודת המורה	4				4
	אימוני ההוראה		8			8
	התנסות בהוראה			12		12
סה"כ התנסות בהוראה						
לימודי התמחויות	לימודים עיוניים	16	18	13	2	49
	לימודים מעשיים	38	28	22	8	96
	סמינריונים עיצוב			3		3
סה"כ התמחויות						
סה"כ לילקוט						
		82	64	64	10	220

לימודי מכללה חובה

1					הדרכה ביבליוגרפית
1					ביטחון ובטיחות
1					סיור לימודי
3					עזרה ראשונה
1					זהירות בדרכים
4				4	פוטושופ
4				4	אילוסטרטור
4				4	חמרים רכים
6				6	סוליד
12		6	6		לבחירה 2 מתוך 4: סוליד מתקדם/אינדיזיין/אפטר אפקט + פרימייר / אנימציה 3D
4					סדנת סטאז'

התמחות באמנות העיצוב

נושאי לימוד					לימודים עיוניים	
4				תולדות האמנות		
4				תולדות העיצוב		
4				צילום סטילס - תאוריה ומעשה		
4			4	מטודולוגיות של העיצוב		
2			2	חומרים ותהליכים		
4			4	מבוא לקיימות		
2			2	מילדי הפרחים לעידן היאפים		
4			4	סוגיות בעיצוב עכשווי		
6			6	שעורי בחירה-עיוני-שנה ב'		
4		4		סמינר מחקר בעיצוב		
3		3		פרו"ס בחירה (1 מ-3)		
6		6		שעורי בחירה-עיוני-שנה ג'		
2	2			שעורי בחירה שנה ד		
49	2	13	18	16		סה"כ עיוני
12				12	לימודים מעשיים	
6				6		סדנא לבניית דגמים+חמרים רכים
4				4		יסודות בעיצוב טיפוגרפי
4				4		רישום אמנותי
4				4		פיסול
4				4		המחשה/פרספקטיבה
4				4		מדו-מימד לתל-מימד
3			3			מבוא לעיצוב סביבות למידה
3			3			מבוא לעיצוב סביבות דיגיטליות
3			3			מבוא למעצב כיזם/אמן
3			3			כלים מתקדמים-בחירה (1 מ-3)
4			4			כלים בחירה - אמנות (1 מ-3)
3			3			מבוא לעיצוב מוצר
3			3			מבוא לארט דזיין
3			3			מבוא לדו מימד
3			3			מבוא לאינטראקטיב
6		6				כלים מקצועיים
16		16				קורסי תמה
4	4					שעורי בחירה-מעשי-שנה ד'
4	4					פרויקט גמר
3	3					סמינר בעיצוב בחירה
99	11	22	28	38		סה"כ מעשי+סמינריונים
148	13	35	46	54		סה"כ לילקוט

לימודי מכללה חובה

המחלקה לאמנות

ראש המחלקה: ד"ר הדרה שפלן-קצב

מרכז לימודים מעשיים: יאיר ברק

המחלקה לאמנות של מכללת סמינר הקיבוצים מציעה אפשרויות נרחבות לעתיד מקצועי בתחומי האמנות והחינוך.

תכנית הלימודים מכשירה את הסטודנטיות והסטודנטים להוראת האמנות בבתי הספר העל-יסודיים בארץ ומעניקה להם כלים להיות אנשי חינוך יצירתיים בתחום, מתוך עידוד של חשיבה יזמית ומעורבות חברתית ותרבותית.

בתכנית הלימודים מושם דגש על:

אמנות עכשווית - הכשרה בכל התחומים המקצועיים הרלוונטיים לאמן עכשווי, החל בכלים לעבודת סטודיו ידנית, דרך לימודי מדיה דיגיטלית וכלה בלימודי תרבות, היסטוריה וביקורת.

הוראה - הכשרה לעסוק בהוראה, חינוך לאמנות ובכל הנושאים הרלוונטיים לכך. לימודי החינוך וההכשרה להוראה קשורים בלימודי האמנות ומהווים חלק בלתי נפרד מהם.

רב-תחומיות - סביבת לימוד מגוונת ואינטגרטיבית שבה הסטודנט מקבל ידע נרחב ועמוק באמנות, בכל סוגי המדיה: רישום וציור, פיסול, צילום, וידאו, מיצב, סאונד, מולטימדיה וגרפיקה, אינטראקטיב. כמו כן, ניתנת האפשרות להתרחב ללימוד כלים משיקים בתחומי העיצוב והתקשורת.

בעקבות זאת יכולים בוגרי החוג להשתלב גם בתחומים מקצועיים נוספים כגון: עריכת וידאו, עיצוב גרפי, בניית אתרים, אנימציה ומידול תלת-ממד, תכנון ממשקים, עיבוד תמונה, פוסט-פרודקשן ועוד, ובהמשך - בתחומים הקשורים בטיפול באמנויות.

יחס אישי ותומך - הלימודים נערכים בקבוצות לימוד קטנות המאפשרות מתן תשומת לב מקסימלית לכל סטודנטית וסטודנט וליווי צמוד של תהליכי התפתחותו כאמן. הגשות הפרויקטים מתקיימות באווירה חיובית ופרודוקטיבית מתוך מחשבה שביסודן הן מרחב לימודי מיוחד וממנף. החוג מקיים אירועים משותפים לסטודנטים ולמרצים, בהם: סדנאות מרוכזות, סיורים לימודיים, מרתונים וסדנאות יצירה מחוץ לכותלי בית הספר.

סדנאות לימוד - לרשות הסטודנטים והסטודנטיות עומד מגוון של סדנאות יצירה מרווחות ומאובזרות: סדנת פיסול, סטודיו לצילום, סטודיו לציור, מעבדת מחשבים, אולפן טלוויזיה מקצועי, עמדות לעריכת וידאו, סדנת סאונד וסדנת אינטראקטיב. כמו כן, עומד לרשות הסטודנטים בשנה הרביעית סטודיו לעבודה אישית.

תערוכות - תערוכות אישיות וקבוצתיות של הסטודנטים מתקיימות מספר פעמים בשנה: במהלך הלימודים, בסיום סמסטר ובסוף שנת הלימודים.

פרויקט הגמר בשנה ד' - תערוכת הגמר של שנה ד' היא אירוע חשוב לסטודנט ולמחלקה כולה. במהלך שנה ד' מקבלים הסטודנטים הדרכה מעשית ממנחה פרויקט הגמר, ממרכז הלימודים המעשיים ומראש המחלקה. באופן ייחודי למחלקה, הסטודנטים מקבלים גם ליווי אוצרותי של אוצר מתכנית האוצרות של הפקולטה.

תעודות לבוגרים:

1. תואר ראשון B.Ed.
2. תעודת הוראה באמנות לבתי הספר העל-יסודיים כיתות ט'-י"ב

הכשרה להוראה: אמנות דיגיטלית - מסגרת לימודים לתואר B.Ed.

פרק	סעיף	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
לימודי יסוד	לשון עברית	4				4
	אנגלית לפטור	4				4
	הוראה בסביבה מתקשבת	2				2
	תרבות ישראל	2				2
סה"כ לימודי יסוד						
לימודי חינוך	מבוא לפילוסופיה	2				2
	מבוא לסוציולוגיה	2				2
	פסיכולוגיה של ההוראה ולמידה	2				2
	קריאה מודרכת	2				2
	פיתוח חשיבה		2			2
	הערכת הלמידה וניהולה			2		2
	פסיכולוגיה של גיל הנעורים			2		2
	סמינריון בחינוך			6		6
	מבוא למחקר איכותי		2			2
	מבוא למחקר כמותי		2			2
סה"כ לימודי חינוך						
דרכי הוראה	הוראה ולמידה	4				4
	גישות בהוראה האמנות א'		4			4
	גישות בהוראה האמנות ב'			4		4
סה"כ התמחות בהוראה						
התנסות בהוראה	סגויות בעבודת המורה	4				4
	אימוני הוראה		8			8
	התנסות בהוראה			12		12
ס"כ התנסות בהוראה						
לימודי התמחויות	לימודים עיוניים	14	14			45
	לימודים מעשיים	45	24		8	103
סה"כ התמחויות						
סה"כ לילקוט						
220						
סה"כ 82						
סה"כ 64						
סה"כ 64						
סה"כ 10						

לימודי מכללה חובה

לימודי מכללה	הדרכה ביבליוגרפית					1
	ביטחון ובטיחות					1
	סיור לימודי					1
	עזרה ראשונה					3
	זהירות בדרכים					1
	סדנת סטאז					4
	שעת צפייה				1	
	תרגול תפירה				0.5	
	תרגול תוכנות א'				1	
	תרגול מייקרים			1.5		
	תרגול ספר אמן			1		
	תרגול אמן/אוצר			0.5		
	עקרונות בעיבוד תמונה				1	

התמחות באמנות - מדיה דיגיטלית

פרק	סעיף	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
לימודים עיוניים	מודרניזם באמנות	2				2
	פוסט מודרניזם באמנות	2				2
	מבוא לתולדות האמנות	4				4
	אמן חברה	2				2
	טקסטים מהעת העתיקה עד הבארוק	2				2
	יס' בתרבות המערב-הבנת היצירה ה	2				2
	מגדר וזהות באמנות המאה ה-20		2			2
	מבוא לאמנות האסלאם		2			2
	מבוא לאמנות ישראלית		2			2
	תאוריה וביקורת של האמנות		2			2
	סלון המסורבות		2			2
	תולדות הוידאו ארט		2			2
	קורסי בחירה מסלולים שנה ב'		2			2
	סוגיות בתרבות חזותית			2		2
	כתיבה אקדמית			2		2
	סוגיות בצילום עכשווי			2		2
	סיור גלריות - היבטים באמנות			3		3
	קורסי בחירה עיוניים ג'-ד' (4 מתוך 7)			8		8
סה"כ לימודים עיוניים						
		14	14	17	0	45
לימודים מעשיים	פרימייר	3				3
	סטודיו בינתחומי	8				8
	ציור ורישום	8				8
	פיסול א'	8				8
	צילום א'	6				6
	מבוא לוידאו וקולנוע	6				6
	סדנת פיסול - כלים ומכשירים	6				6
	סטודיו בינתחומי ב'		8			8
	מיצב -פיסול		3			3
	ציור רעיוני		4			4
	וידאו פרפורמנס		3			3
	צילום סטודיו		3			3
	After Effect		3			3
	סטודיו בינתחומי ג'			8		8
	סאונד ומדיה			3		3
	מייקרים			3		3
	קורסי בחירה מעשי-ג'+ד'			12		12
	סמינריון "האני והאחר"				4	4
	פרוייקט גמר				4	4
סה"כ לימודים מעשיים						
		45	24	26	8	103
סה"כ התמחות						
		55	46	44	0	152

לימודי תקשורת וקולנוע לתואר ראשון

ראש בית הספר: מאיר ראובני

מנהל הפקות: אסף רגב

בית הספר לתקשורת וקולנוע בפקולטה לאמנויות של מכללת סמינר הקיבוצים הוא היחיד בארץ שמעניק תואר אקדמי משותף בתקשורת וקולנוע וכן תעודת הוראה לבתי הספר העל-יסודיים בשני התחומים. תכנית הלימודים בחוג נועדה להכשיר ולטפח מורים שהם גם יוצרי קולנוע וטלוויזיה, כותבים ואנשי מדיה מקצועיים.

תכנית הלימודים לתואר ראשון בתקשורת וקולנוע

תכנית הלימודים היא רב-תחומית וגובשה על סמך ההכרה שבין לימודי תקשורת וקולנוע מתקיימת זיקה טבעית. הלימודים הם בקבוצות קטנות וכוללים התנסות והכשרה מעמיקה במקצועות המעשיים והעיוניים של לימודי התקשורת, הקולנוע והמדיה.

מהלך הלימודים המעשיים

שנת הלימודים הראשונה מוקדשת לבניית תשתית חשיבתית ומעשית בתחומי הקולנוע והמדיה. בין היתר נלמדים: תסריטאות, בימוי עלילתי, צילום, עריכה, בימוי אולפן טלוויזיה, יסודות הרדיו ויסודות הכתיבה העיתונאית. הדגש על לימודי הפרקטיקה ניתן במקביל ללימודי מבואות בהיסטוריה ותאוריה של הקולנוע, האמנות והתקשורת.

החל בשנת הלימודים השנייה ועד לשנה האחרונה התכנית מציעה לסטודנטים בחירה בערוץ לימודים מעשי: בימוי והפקה, כתיבה ומדיה ואפקטים חזותיים.

קורסי בחירה רב-תחומיים

בד בבד עם ההשתלבות בערוץ הלימודים יוכלו הסטודנטים לבחור קורסים וסדנאות בחירה רב-תחומיים. קורסי הבחירה לדוגמה: חדר כותבים, סדנת קמפיין, אפטר אפקט, עיצוב פס קול, עריכה והגשת מוזיקה ברדיו וכתיבה קומית. ההתמקדות בערוץ מרכזי בצד לימודי בחירה רב-תחומיים בתחומים מעשיים ועיוניים מגוונים ומעשרים את לימודיהם של הסטודנטים.

סדנאות ופרויקט הגמר

תכנית הלימודים מדגישה בכל שנה, בכל אחד מהערוצים, פרויקט מרכזי אישי או קבוצתי שמהם יורכבו תיק העבודות של הסטודנט. פרויקטי הגמר מגוונים ומתפרשים על כל תחומי הקולנוע, האמנות והמדיה, והם כוללים סרטי גמר תיעודיים ועלילתיים, כתיבה במגזינים עיתונאיים, שידור בתחנת הרדיו ופיתוח למדיה השונים (טלוויזיה, אינטרנט, סלולר ועוד). תוצרי בית הספר זוכים לשיתוף פעולה עם תעשיות התקשורת והקולנוע הרלוונטיות להם ומפצים ומייצגים את בית הספר בפסטיבלים, שידורים ועוד. אישור פרויקט הגמר נעשה על ידי ועדות בית הספר ואינו מותנה בהכרח בערוץ הלימודים שבו בחר הסטודנט להשתלב.

ציוד, מתקנים ותקציב

בבית הספר לתקשורת וקולנוע שבפקולטה לאמנויות אולפן טלוויזיה, אולפני רדיו, מעבדות מדיה, חדרי עריכה, סאונד ועיבוד תמונה מתקדמים. בית הספר מספק לתלמידיו את כל סוגי הציוד המקצועי הדרוש להם ללימודיהם. ציוד הצילום, הסאונד, הגריפ, התאורה והפוסט הוא בתקן תעשייתי העדכני ביותר. בנוסף, בית הספר תומך כספית בהפקות המאושרות כל שנה.

פעילויות משלימות לתכנית הלימודים

בית הספר לתקשורת וקולנוע מקיים במשך השנה לצד השיעורים והסדנאות אירועים מגוונים - הרצאות אורח, הקרנות סרטים, תערוכות, פסטיבל סרטים, סדנאות אמן וכנסים שבהם לוקחים חלק תלמידי בית הספר וסגל המרצים בתכנית.

הלימודים בבית הספר לתקשורת וקולנוע לקראת תואר "בוגר בהוראה" B.Ed. ותעודת הוראה. משך הלימודים: ארבע שנים - כולל אפשרות לביצוע סטאז' בהוראה (בשכר) בשנה ד'.

הכשרה להוראה - תקשורת וקולנוע

מסגרת לימודים לתואר B.Ed.

פרק	סעיף	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
לימודי יסוד	לשון עברית	4				4
	אנגלית לפטור	4				4
	הוראה בסביבה מתוקשבת	2				2
	תרבות ישראל	2				2
	סה"כ לימודי יסוד	12	0	0	0	12
לימודי חינוך	מבוא לפילוסופיה	2				2
	מבוא לסוציולוגיה		2			2
	פסיכולוגיה של ההוראה ולמידה			2		2
	קריאה מודרכת	2				2
	פיתוח חשיבה		2			2
	הערכת הלמידה וניהולה			2		2
	פסיכולוגיה של גיל הנעורים			2		2
	סמינריון בחינוך			6		6
	מבוא למחקר איכותי		2			2
	מבוא למחקר כמותי		2			2
סה"כ לימודי חינוך						
24 0 12 8 4						
דרכי הוראה	התמחות בהוראה					
	הוראה ולמידה	4				4
	גישות בהוראה האמנות א'		4			4
	גישות בהוראה האמנות ב'			4		4
סה"כ התמחות בהוראה						
12 0 4 4 4						
התנסות בהוראה	סוגיות בעבודת המורה	4				4
	אימוני הוראה	8				8
	התנסות בהוראה			12		12
סה"כ התנסות בהוראה						
24 0 12 8 4						
לימודי התמחויות	לימודים עיוניים	14	15	15	10	54
	לימודים מעשיים	26	24	24	20	94
סה"כ התמחויות						
148 10 38 46 54						
סה"כ לילקוט						
220 10 64 64 82						

לימודי מכללה חובה

לימודי מכללה	הדרכה ביכליוגרפית					1
	ביטחון ובטיחות					1
	סיור לימודי					1
	עזרה ראשונה					3
	זהירות בדרכים					1
	סדנת סטאז'					4

התמחות בתקשורת וקולנוע

פרק	סעיף	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
לימודים עיוניים	תולדות המבצע הקולנועי	4				4
	מבוא לתקשורת המונים	2				2
	היסטוריה של אמצעי התקשורת	2				2
	יסודות העיתונאות	2				2
	הקולנוע הישראלי	2				2
	נרטיב וז'אנר בקולנוע ובטלוויזיה	2				2
	תאוריות קולנועיות	2				2
	תאוריות ומודלים בתקשורת	2				2
	תקשורת וחברה בישראל		2			2
	תולדות הקולנוע הדוקומנטרי		2			2
	המבצע הקולי והסיפור החזותי		2			2
	הרב תחומיות וביטוייה האמנותיים		2			2
	פרסום כפרספקטיבה			2		2
	תקשורת, אתיקה ומשפט			2		2
	תקשורת כתרבות			2		2
	סוגיות בקולנוע ישראלי עכשוי			2		2
	1 קורס בחירה עיוני-תקשורת			2		2
	1 קורס בחירה עיוני-קולנוע			2		2
	הכלכלה כבידור בתקשורת הפופולר				2	2
	הדרמה הציונית - יחסים מסוכנים בין תיאטרון לקולנוע				2	2
	1 קורס בחירה עיוני-תקשורת				2	2
	1 קורס בחירה עיוני-קולנוע				2	2
	צפייה בסרטים	4				
סה"כ לימודים עיוניים						50
לימודים מעשיים	מבוא לתסריטאות	2				2
	יסודות הבימוי	6				6
	יסודות העריכה	4				4
	יסודות ההקלטה	2				2
	יסודות הכתיבה העיתונאית	2				2
	צילום סטילס	2				2
	יסודות העבודה באולפן רדיו	2				2
	יסודות העבודה באולפן הטלוויזיה	2				2

התמחות בתקשורת וקולנוע (המשך)

4				4	יסודות הצילום	
2			2		תסריטאות	
4			4		צילום ותאורה	
4			4		בימוי עלילתי	
4			4		בימוי דוקומנטרי	
2			2		אולפן טלוויזיה	
4			4		עריכה	
2			2		אקטואליה ברדיו	
2			2		מבוא לפרסום	
2			2		תחקיר ותסריט לסרט תיעודי	
2			2		סדנא משדרת	
2			2		כתיבה עתונאית	
2			2		פרוסמנריון תקשורת-בחירה 1 מ-2	
2			2		פרוסמנריון קולנוע-בחירה 1 מ-2	
1			1		צפיה בסרטים	
4		4			בימוי דוקומנטרי	
24	8	16			12 קורסי בחירה מעשי-שנים ג-ד	
12	12				2 סדנאות גמר שנתיים לבחירה	
101	20	20	35	26	סה"כ לימודים מעשיים	
4	4				סה"כ התמחות + סמינריונים	

סמינריון - בחירה 1 מ-2

105	24	20	35	26		
155	32	32	43	48		סה"כ התמחות

התנסות בהוראה והדרכה פדגוגית בפקולטה לאמנויות

מרכזת הדרכה: יפית רפאלי

שנה א' - סמסטר א' (2 ש"ס): סוגיות בעבודת המורה והמחנך

הקורס מתמקד בהיבטים נבחרים בעבודת המורה והמחנך על פי סיטואציות העולות מן המפגש עם בית הספר והשדה.

המפגשים בבתי הספר כוללים תצפיות בשעורים בכלל ובשעורי חינוך בפרט, שיחות עם תלמידים בכיתה ובחצר בית הספר, שיחות עם בעלי תפקידים שונים.

הנושאים הנדונים: ניהול כיתה ותקשורת בינאישית, גיבוש כיתה, משמעת בכיתה, היחס לתלמיד החרג, אתיקה בהוראה ובחינוך, קשר עם הורים, קשר עם בעלי תפקידים, עבודה בצוות, אקטואליה בדגש על היבטים ערכיים-מוסריים וחברתיים ועוד.

הסטודנטים מתנסים בתכנון שיעורי חינוך בנושאים אקטואליים ובהפעלתם מתוך טיפול במיומנויות הוראה בסיסיות.

שנה ב' - שנתי (4 ש"ש): התנסות בהוראה א'

הקורס נועד להעמקת הסוציאליזציה של הסטודנט להוראה במקצועות הייעוד.

ההתנסות כוללת תצפית בשיעורים דיסציפלינריים וניתוחם עם המורה המאמן ועם המדריך הפדגוגי; הנחיה פרטנית של תלמידים בשיעור לפי הצורך; תכנון שיעורים בקבוצות של 3-4 מתוך הפעלת שיקולי דעת תוכניים, פדגוגיים ודידקטיים.

ההתנסות מתבצעת בסביבת לימודים קונבנציונלית ובסביבות למידה עתירות טכנולוגיה, על פי מודל העמיתות (pds) בבתי ספר על-יסודיים ובעיקר בתיכונים.

שנה ג' - שנתי (6 ש"ש): התנסות בהוראה ב'

ההתנסות מתבצעת בבתי ספר שונים, במודלים שונים ובחוגים השונים.

בחוג לאמנות הסטודנטים מתאמנים לאורך השנה בבית ספר אחד בכיתות השונות, מעורבים בתכניות הלימוד בתהליך ההוראה-למידה השנתי, בדגש על מודל העמיתות.

בחוגים לתקשורת וקולנוע ולעיצוב משולבים גם המודל המסורתי וגם מודל עמיתות, בהתאם לתנאי בית הספר.

הסטודנטים מסייעים לתלמידים בפרויקטי הגמר ובתכניות הלימודים שהם ניגשים בהן לבחינות הבגרות.

בשנים ב' ו-ג' מגובה ההתנסות גם בקורסי **גישות בהוראת המקצוע** (מתודיקה) א' ו-ב', בהיקף של 2 ש"ש כל קורס, שבהם נידונות תכניות הלימודים של משרד החינוך הנלמדות בבתי הספר (היבטים עיוניים, מעשיים, טכנולוגיים) ושיטות ודרכי הוראה בהתאם לאוכלוסיות התלמידים.

תואר שני מחקרי באוריינות חזותית - אמנויות בחינוך (M.Ed.)

ראש התכנית: ד"ר סיגל ברקאי

רקע

שדה האוריינות החזותית מפתח יכולות עומק בשפות חזותיות ומוביל ליצירת ידע חדש למחקר פעולה יישומי וליצירה חדשה. התחום נשען על מחקר תאורטי השואף לתרום לשינוי חברתי. המושג "אוריינות חזותית" התגבש על ידי אנשי חינוך שהבינו כי העולם צועד לכיוון של תרבות חזותית.

להיות אורייני מבחינה חזותית פירושו להיות בעל יכולת להתמודד בעולם העכשווי - עולם שבו מסרים חזותיים תופסים מקום שאינו נופל בחשיבותו ממקומם של המסרים המילוליים. ואכן, בראשית העשור השני של המאה ה-21, בעידן שבו אנו מוצפים בערב רב של מסרים חזותיים במגוון רחב של אמצעים - באינטרנט, בטלוויזיה, במרחבים פרטיים ובמרחבים ציבוריים, היכולת לפענח ביטויים חזותיים ולחשוב עליהם באופן ביקורתי הפכה למיומנות חיונית.

למורים במערכת החינוך מיומנות זו חיונית אף יותר, שכן היא משמשת ככלי בעל עוצמה ללמידה ולהוראה ולפיתוח חשיבה יצירתית, ביקורתית ועצמאית.

חשיבותה של האוריינות החזותית כאמצעי לביטוי ולתקשורת בתרבות האנושית הופכת אותה לשדה חינוכי להעמקה ולמחקר יישומי בהיבטי התרבות של מערכות החינוך ומסגרות ההוראה. מתוך כך היא נדרשת לכל מי שנחשף למידע ולידע הגדושים במסרים חזותיים, ובכלל זה ליצירה החזותית עצמה בתחומי האמנות, העיצוב, הקולנוע והתקשורת, התיאטרון והמחול, לכל מי שצורך אותם ולכל מי שעוסק בהוראת תחומים אלו.

היקף הלימודים ומבנה התכנית

היקף הלימודים בתכנית אוריינות חזותית הוא 44 ש"ס (שעות סמסטריאליות) ובנוסף 4 ש"ס מפגשי סמינר חוגי וסדנאות יצירה.

בתכנית שלוש חטיבות הכוללות קורסי חובה ובחירה:

חטיבה א': לימודים כלליים בחינוך חזותי ובפיתוח ההוראה/הלמידה - 12 (ש"ס)

כוללת: קורסי בסיס בנושאים המתייחסים לשלוש תמות מרכזיות:

א. מתודולוגיות מחקר והערכה בחינוך חזותי

ב. דיון במפגשים בין יצירה, תרבות וטכנולוגיה.

ג. גישות הוראה/למידה ביקורתיות ואלטרנטיביות, המציגות ערכים של צדק חברתי וסביבתי והעצמה של יחיד וקהילה באמצעות אמנויות שונות.

* התקבל אישור המל"ג להגשת תלמידים לתזה.

חטיבה ב': לימודים תאורטיים ומתודולוגיים באוריינות חזותית - 18 (ש"ס)
 כוללת: קורסים העוסקים בתאוריה ובמתודולוגיה של האוריינות החזותית כשדה מחקר. דיון ביקורתי ביכולות השדה: להבין, ללמוד, לחשוב, ליצור, להשתמש ולתקשר באמצעות מבעים חזותיים. היבטים וסוגיות בשדה האוריינות החזותית: אופני קליטה ותאוריות פענוח אשר צמחו בזירות שונות של חקר התרבות והבלשנות, כגון: זרמים בסמיטיקה, ביקורת המדיה, פלטפורמות דיגיטליות כסביבות חינוך, תהליכי יצירה ושימוש בכלים ואמצעים להוראה, תקשורת חזותית, אסתטיקה, שפות הצילום, האוצרות, הקולנוע, העיצוב, האדריכלות, מרחבי סביבה ותרבות חזותית בהקשרים של תרבות עממית והיבטים חזותיים של אמנויות הבמה, המחול והמסך.

חטיבה ג': לימודי חקר ויצירה - 10 (ש"ס)
 יילמדו קורסים שיניעו את הלומדים ליצירה חזותית: פרפורמנס ואוצרות תערוכות. קורסים המתמקדים בהיבטים חזותיים, ערכיים וביקורתיים של האוריינות החזותית לקידום החינוך החזותי. תהליכי שינוי תודעתי ומבני בחינוך החזותי במסגרות שונות. הקורסים בחטיבה זו, הכוללים סמינריונים, הם מתקדמים ומורכבים, ומכילים התנסויות במחקר עצמי ויישומי. בחלק מהקורסים משולבים יוצרים חזותיים להנחיית תרגילי יצירה הנכללים במטלות הקורס. בחטיבה זו הלומדים מעמיקים יכולות חקר, למידה, ביקורת, יצירה, חינוך ושימוש במבעים חזותיים.

אשכולות קורסי בחירה: תיאטרון, מחול, קולנוע, אוצרות ועיצוב בשירות סביבות חינוך. במסגרת שלוש החטיבות קיים מאגר עשיר של קורסי בחירה העוסקים במחקר וביצירה בתחומי יצירה חזותית שונים. מתוך מאגר קורסי הבחירה ניתן להתמקד באשכול מסוים: בתיאטרון, במחול, בקולנוע, באוצרות או בעיצוב בשירות החינוך.

לשלוש החטיבות מתווספים:

- סדנה מלווה לפרויקט הגמר (4 ש"ס)
- 8 מפגשים של סמינר חוגי וסדנאות יצירה המהווים חלק בלתי נפרד מתכנית הלימודים (4 ש"ס), וההשתתפות בהם היא חובה.

פרויקט הגמר

תואר שני באוריינות חזותית - אמנויות בחינוך מחייב הגשה של פרויקט גמר בהיקף סמינריון מורחב המשלב תשתית מחקרית לצורכי יישום. סמינריון הגמר עוסק בהיבטים של אוריינות חזותית לקידום החינוך החזותי בתפיסותיו החברתיות והסביבתיות ופיתוח ההוראה-למידה בתחומי דעת שונים, מתוך שילוב אמנויות או אמצעים חזותיים. מכאן שניתנת העדפה לנושא שיש בו התמודדות עם צרכים חברתיים וסביבתיים בזירות שונות של חינוך ויצירה. במסגרת זו מוצעים כיוונים שונים, למשל:

- פרויקט יצירה חזותית בתחומי אמנויות העיצוב, אמנות פלסטית ומדיה, קולנוע ותקשורת, מוזיקה, אמנויות הבמה והמחול, ויישומי בסביבות חברתיות שונות.
- פרויקט פיתוח מקורי של מערכת אמצעים חזותיים להוראת תחום דעת כלשהו.
- פרויקט של כתיבת תכנית לימודים והפעלתה באחד מתחומי היצירה החזותית או בתחומי

דעת אחרים. התכנית יכולה להתבסס על דרכי הוראה באמצעות עקרונות משדה האוריינות החזותית ולהיות מופעלת במסגרת החינוך הפורמלי או הבלתי פורמלי.

סדנה לליווי המחקר לתזה

פרויקט הגמר המחקרי הוא גולת הכותרת של התהליך הלימודי והוא מתבצע בהנחיה אישית. את פרויקט הגמר לתזה תלווה סדנה בהיקף של 4 ש"ס. הסדנה מתקיימת במהלך שנת הלימודים, והיא כוללת התוויה מתודולוגית של הפרויקט האישי, מעקב וליווי. ילובנו בה תהליכי הפיתוח, תגובש תכנית היצירה, ינוהל הליווי של תהליכי הביצוע ויבחנו בה לעומק האפשרויות השונות ביישום מתודולוגיות. הסטודנטים ירכשו בה כלים לחקירת ההיבטים השונים של העולם החזותי שיותאמו לצורכי עבודתם. מנחה את הסדנה צוות שבו בכירי הסגל ומומחים מן החוץ. המחקר לתזה מיועד רק לסטודנטים שעברו את דרישות הסף.

סמינר חוגי - דיונים עדכניים וסדנאות יצירה

הסמינר החוגי נועד לשמש מקום להצגת תמונת מצב עדכנית ומסגרת דיון, חשיפה ויצירה על סוגיות העומדות בלב התוכנית. מפגשי הסמינר המחלקתי כוללים סדנאות יצירה, ערב עיון וסיורים הקשורים לנושאי התוכנית. הסדנאות בהנחיית יוצרים רב-תחומיים מתחלפים ותאורטיקנים מובילים.

הסוגיות נקשרות לקורסים הנלמדים, שבהם מתקיים החיבור בין השדה התאורטי באוריינות חזותית ובביקורת תרבות לבין הוראה וחינוך, בין תאוריה ליצירה.

משך הלימודים ופרישתם

תכנית הלימודים מתפרשת על פני 4 סמסטרים, ובסך הכול על פני שנתיים אקדמיות. מומלץ לסיים את הלימודים בחטיבה א' ואת מרבית הקורסים בחטיבה ב' בשני הסמסטרים הראשונים. מומלץ להקדיש את שנה ב' להשלמת קורסי בחירה בחטיבה ב', ללימודי חטיבה ג' ולפרויקט הגמר.

- מפגשי הסמינר החוגי וסדנאות היצירה מתפרסים על פני שתי שנות הלימודים.
- מומלץ לסיים את הלימודים בתוך שנתיים.
- סטודנטים שמבקשים לפרוש את הלימודים מעבר לזמן המומלץ, חייבים באישור של ראש החוג.
- בכל מקרה, וכמקובל במוסדות להשכלה גבוהה בישראל, אין לפרוש את לימודי התואר השני על פני תקופה העולה על 5 שנים.

ימי הלימודים

הלימודים מתקיימים פעמיים בשבוע: בימים א' ו-ג', בשעות 10:00-21:00

תכנית הסבת אקדמאים להוראה בפקולטה לאמנויות

ראש התכנית: ד"ר נאוה סביליה שדה

תכנית הלימודים בפקולטה לאמנויות מכשירה להוראת המקצועות: אמנות, עיצוב, תקשורת, קולנוע, ותקשורת וקולנוע בבתי הספר העל-יסודיים בכיתות ז'-י"ב.

מטרת התכנית היא להקנות ידע בתחום הנלמד ולפתח מיומנויות הוראה, בשילוב בין התאוריה לבין השדה, מתוך ראיית האמנויות כשדה חשוב לפיתוחו האישי של הלומד ולהשתלבותו החברתית.

התכנית משלבת ידע תאורטי בתחומי הדעת עם עשייה אמנותית המצריכה רוחב דעת, יצירתית, גמישות מחשבתית וחשיבה ביקורתית.

מבנה התכנית

- לימודי התמחות בתחום הדעת - לימודי אמנויות בהתאם למגמת הלימוד, מתוך התמקדות בפן התאורטי ובפן המעשי.
 - לימודי חינוך והוראה - שיעורים בתחום הפילוסופיה, הסוציולוגיה והפסיכולוגיה של החינוך, שיעורי חינוך מתקדמים בנושאים מגוונים, כגון: תאוריות בפיתוח חשיבה, תכנון לימודים, הערכת הלמידה וניהולה, מחקר בחינוך. שיעורים הקשורים להוראת תחום ההתמחות, כגון: סדנאות דידקטיות, גישות בהוראת המקצוע וניו-מדיה בחינוך.
 - עבודה מעשית - התנסות בשדה החינוך בשהייה בתוך בתי ספר והיחשפות לדינמיקה הבית ספרית ולתהליכים אותנטיים של למידה/הוראה.
- הלימודים מקנים תעודת הוראה לכיתות ז'-י"ב בהתמחות שנלמדה.

פרק	נושאי הלימוד	שעות שנתיות
לימודי יסוד	כלי מחשב, סדנת זה"ב, עזרה ראשונה, ביטחון ובטיחות.	מעבר לשעות הלימוד הנדרשות בתכנית.
לימודי חינוך	קורסי חינוך כגון: פילוסופיה של החינוך, סוציולוגיה, פסיכולוגיה, אוריינות מחקר בחינוך ובהוראה.	18 ש"ש
דרכי הוראה ועבודה מעשית	דרכי הוראה התנסות מעשית בבית הספר.	6 ש"ש
לימודי התמחות	קורסים בתחום ההתמחות לבעלי תואר שלא בתחום תעודת ההוראה.	26 ש"ש
סה"כ כללי		50 ש"ש

תקנון לימודים

לסטודנטים שלום רב,

ברוכים הלומדים והמצטרפים ללימודים במכללת סמינר הקיבוצים. קבלתכם ללימודים משמעה הצטרפות לקהילה האקדמית המקצועית של מכללת סמינר הקיבוצים וקבלת אחריות אישית על ההתפתחות האקדמית והמקצועית, מתוך שמירה על מסורות וערכים כפי שנוצרו והתפתחו במשך 76 שנות קיומה של המכללה המכשירה דורות של מורים ומחנכים משפיעים במערכת החינוך.

אנו מקדמים אתכם בברכה כשותפים לתהליך למידה וצמיחה המזמין סקרנות, פתיחות, התמדה ומאמץ תוך כדי שמירה על כבוד ויושרה.

תהליך הלמידה תובע מחויבות והשקעה ואינו תמיד קל ונוח; ואולם הוא מלווה בהתחדשות, בשינוי כיווני חשיבה, ביצירתיות ובמפגש עם הזדמנויות חדשות.

אנו מאמינים שלמידה אמיתית יכולה להתרחש בסביבה של אמון וכבוד. לפיכך אתם מוזמנים לקחת חלק בכל פעילויות המכללה ולתרום משלכם ליצירת אווירה נוחה, פתוחה ומאפשרת.

כדי לשמור על איזון מתאים בין צורכי הסטודנט כפרט לבין רווחתה של קהילת המכללה, נבנתה במשך השנים מערכת כללים ונהלים. מערכת זו נבדקת ומתחדשת מדי שנה, על פי תנאים וצרכים משתנים.

מערכת הכללים רשומה בתקנון שלפניכם ומטרתה לשרטט את קווי המתאר של מסגרת החיים והלימודים במכללה, שבתוכה ניתן החופש ללמוד וללמד, להתפתח, לצמוח וליצור.

מתוך שיתוף פעולה, ניצור תקופת לימודים מאתגרת ומעניינת, שבסופה תצטרפו לקהילת בוגרי המכללה - מורים ומחנכים איכותיים התורמים לחינוך בישראל.

הנהלת המכללה רואה חובה לעצמה לספק לסטודנטים* מידע רצוף ושוטף בכל הקשור לזכויותיהם וחובותיהם כסטודנטים במכללה.

התקנון המפורט להלן הוא בגדר מידע בסיסי.** על הסטודנטים להכיר את תוכנו ולפעול על פיו במהלך לימודיהם. ההנחיות המפורטות להלן תקפות גם אם לא נקראו על ידי הסטודנטים. תקנון זה מובא לידיעת המרצים ומחייב גם אותם.

אנו מקווים שהמידע שלהלן יסייע בידכם בתקופת לימודיכם.

בברכה,

הנהלת המכללה

* כל האמור בתקנון זה מתייחס בכבוד לשני המינים כאחד וחל על כל הסטודנטים לתואר ראשון B.Ed. ותואר שני M.Ed. M.Teach/ M.A.A.T והסבת אקדמאים להוראה

** התקנון מתעדכן מדי שנה.

כללי

א. לוח הלימודים, החופשות ומועדי הבחינות

יום ראשון ללימודים	- יום א', ה' חשון תשע"ו, 18/10/15
חופשת חנוכה	- יום ה', כ"ח בכסלו תשע"ו, 10/12/15
יום אחרון ללימודים, סמסטר א'	- יום ו', י"ב בשבט תשע"ו, 22/1/16
הפסקה בין הסמסטרים	- מיום א', י"ד בשבט תשע"ו, 24/01/16
- עד יום ו', י' באדר א' תשע"ו, 19/2/16	
יום ראשון ללימודים, סמסטר ב'	- יום א', י"ב באדר א' תשע"ו, 21/02/16
חופשת פסח	- מיום א, ט' באדר ב' תשע"ו, 17/04/16
- עד יום ו', כ"א בניסן תשע"ו, 29/04/16	
חידוש לימודים	- יום א', כ"ג בניסן תשע"ו, 1/05/16
יום הזיכרון ויום העצמאות	- ימים ד'-ה', ג'-ד' באייר תשע"ו, 11-12/05/16
חופשת חג השבועות	- יום א', ו' בסיון תשע"ו, 12/06/16
יום אחרון ללימודים	- יום ו', י"א בסיון תשע"ו, 17/06/16

* בזמן עצרות הזיכרון: יום השנה לרצח יצחק רבין ז"ל, יום השואה, יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל - הספרייה ומשעול יהיו סגורים.

הפסקה בין הסמסטרים: בחינות וקורסים מרוכזים מ-24/01/16 עד 19/02/16

בחינות סמסטר א', מועדי ב': מ-21/02/16 עד 18/03/16

בחינות סוף השנה: מ-19/06/16 עד 15/07/16

בחינות סוף השנה, מועדי ב': מ-04/08/16 עד 31/08/16

בתקופה שלפני ה' בחשון תשע"ו, 18/10/15, מתקיימת פעילות לימודית הקשורה בהתנסות בהוראה, או ימים מרוכזים ומכינות בנושאים שונים. על פעילות זו, המאורגנת בהתאם לתכניות ההדרכה של החוגים, נשלחת הודעה מראש (כחודש לפני הפעילות) לכל סטודנט.

החופשות במהלך שנת הלימודים - בהתאם ללוח הלימודים והחופשות של המכללה לשנת תשע"ו.

הפסקת הלימודים בין הסמסטרים מוקדשת לבחינות ולקורסים מרוכזים ואין לראות בה חופשה

- הן לגבי הסטודנטים והן לגבי המרצים.

הנהלת המכללה רשאית לעשות שינויים קלים במועדי החופשות ובמערכת השיעורים בהתאם לשיקול דעתה.

ב. ארגון ונוהל

1. הלימודים הסדירים מתקיימים בימים א'-ה'. בימי ו' יתקיימו פעילויות לימודיות, עבודה מעשית וסיורים, בהתאם לצורך. השיעורים מתקיימים בשעות 8:30-21:00. המכללה אינה מתחייבת לשיעורים רצופים. שיעורי השלמה יינתנו אם מתקיימים פחות מ-13 שיעורים בסמסטר, ולפי שיקולי ההנהלה והמרצה. שיעורים אלו יתקיימו בשני ימי השישי האחרונים של הסמסטר.
2. מרצים מחויבים לקיים זמן קבלה לצורך מתן ייעוץ, הדרכה וסיוע לסטודנטים, בתיאום מראש, מחוץ לשעות ההוראה הפרונטליות.
3. הודעה של מרצה על ביטול שיעור תימסר רק באמצעות מינהל חדרים ובחינות. שיעור שבוטל אינו מבטל את השיעורים הבאים אחריו. אם מרצה אינו מגיע לשיעור, על הסטודנטים להמתין רבע שעה בטרם יפנו למינהל חדרים ובחינות בנוגע לקיום השיעור (אם מינהל חדרים סגור, השיעור מתבטל). איחור מרצה של יותר מחצי שעה מבטל את השיעור.
4. היעדרות מרצים שידועה מראש תפורסם במערכת ההודעות וב-SMS.
5. **תכנית ההוראה בקורס:** הסילבוס של כל קורס מהווה תכנית אקדמית להוראת הקורס. הסילבוס כולל תכנים, נהלים, דרכי הוראה ואופן הערכת הסטודנט ובכך מחייב הן את המרצה והן את הסטודנט. הסילבוס מוצג לפני הסטודנטים בראשית כל קורס ומתפרסם באינטרנט באתר המכללה בשער לסטודנט/שער למרצה.
6. את מטלות הביניים יש להחזיר לסטודנט עד תום הסמסטר.
7. למרצה אסור למכור את ספריו לסטודנטים או להמליץ על קנייתם.
8. **נוכחות בשיעורים:** המכללה רואה חשיבות בנוכחות סטודנטים בשיעורים ובקיום השיח והדיונים בשיעורים בין הסטודנטים למרצים. עם זאת, המרצים אוטונומיים בקביעת שיעור הנוכחות הנדרש בכל קורס. דרישות הקורס יוצגו לסטודנטים בסילבוס של הקורס בראשית שנה"ל. בקורסים שבהם לא תהיה חובת נוכחות, האחריות ללמידה, להשלמת חומר ולהגשת עבודות חלה על הסטודנטים. בשיעורים שבהם קיימת חובת נוכחות, היעדרות מהשיעורים מעל 3 שיעורים בסמסטר **לא תאפשר ציון עובר בקורס**. במסגרת ההיעדרות **נכללות מחלות וסיבות אישיות**. בקורסים שנתיים החישוב הוא לגבי כל סמסטר בנפרד.
9. כל סטודנט חייב להשתתף באופן סדיר, ללא היעדרויות, בהדרכה הפדגוגית, בעבודה בהתנסות מעשית, בטיולים ובסיורים פדגוגיים ומקצועיים, ובכל פעולה בתחום החינוכי (יש לפרסם את מכלול הפעילויות בתחילת שנת הלימודים. במקרים חריגים ובאישור דיקן הפקולטה הפעילויות יתפרסמו לפחות חודש לפני המועד). השתתפות מלאה בפעולות אלה היא תנאי לקבלת תעודת הוראה ו/או תואר B.Ed. / M.Teach / M.Ed. / M.A.A.T.
10. **איחורים:** זכותו של מרצה לחשב איחור מעבר לעשר דקות או עזיבה מוקדמת של השיעור כהיעדרות הסטודנט מן השיעור.
11. **תכנית לימודים ארבע-שנתית:** משך הלימודים לתואר B.Ed. ותעודת הוראה בתכנית ארבע-שנתית **לא יעלה על 6 שנים ברצף על פי הנחיות המועצה להשכלה גבוהה**. תכנית לימודים תלת-שנתית תתאפשר רק במסגרת תכנית המצוינים **של משרד החינוך**. **תכניות הלימודים לתואר שני:** משך הלימודים לתואר שני הוא שנתיים ובכל מקרה לא יעלה על 5 שנים.

12. **על פי הנחיות משרד החינוך:** סטודנט בעל אורחות זרה לא יקבל הפחתה בשכר לימוד, מלגה/ הלוואה מטעם משרד החינוך. הפנייה לעבודה בהוראה תהיה בהתאם להנחיות משרד החינוך והפנים. משרד החינוך אינו מתחייב להעסיק במערכת החינוך סטודנטים בעלי רישום פלילי.
13. סטודנט שיאבד את כרטיס הסטודנט שלו, יחויב בתשלום של 15 ש"ח עבור הנפקת כרטיס חדש.

ג. היעדרות חריגה מלימודים

1. **נסיעות לחו"ל:** בעיקרון, לא יאושרו נסיעות לחו"ל בתקופת הלימודים ובתקופת הבחינות.
2. **פעילות מטעם המכללה,** כגון סיור טבע או עבודה בהתנסות מעשית מרוכזת, המתקיימת בתקופת הלימודים הסדירים לחלק מהלומדים בקורס, אינה מבטלת את לימודי הקורס עבור שאר הסטודנטים. על המשתתפים בפעילות המיוחדת מוטלת האחריות להשלמת חומר הלימודים והמטלות השייכים לשיעורים.
3. **שירות מילואים בהתאם לצו, חופשת ירח דבש (שבוע), חופשת לידה** (שישה שבועות הכוללים בתוכם את כל ההיעדרות המותרת במהלך הסמסטר), **אבל מקרבה ראשונה** (ימי השבעה), **ימי חג לסטודנטים מוסלמים, נוצרים ודרוזים** (ימי מועד אשר אינם מסומנים בלוח השנה כחופשה, באישור הדיקנית) **ופעילויות מטעם המכללה** אינם נחשבים לימי היעדרות. על הסטודנטים מוטלת האחריות להשלמת חומר הלימודים ומטלות הלימודים. בעיות מיוחדות הכרוכות בהיעדרות ממושכת תישקלנה לגופן לאחר פנייה בכתב לראש החוג/ פקולטה ולדיקנית הסטודנטים, כנציגת ההנהלה. הודעה על ההחלטה תימסר לכל הגורמים הקשורים בסטודנט.
4. **היעדרות משיעורים מעשיים - סטודנטיות בהיריון ו/או מגבלה בריאותית אחרת** (ראו נספח מס' 6):
נשים הרות הלומדות במחלקה לחינוך גופני, מחול ותיאטרון מחול לא תשתתפנה בהתנסות בהוראה ובשיעורים מעשיים של המחלקה במשך כל תקופת ההיריון. אם הסטודנטית תרצה להשתתף בשיעורים מעשיים, עליה לפעול כדלהלן:
א. **השתתפות בשיעורים מעשיים:** סטודנטית בהיריון מהמחלקה לחינוך גופני ומחול ומלימודי טיפול בתנועה ו/או סטודנטית בהיריון ממחלקה אחרת המחייבת השתתפות בשיעורים מעשיים הדורשים פעילות גופנית מכל סוג ומין שהוא, ו/או סטודנט שנפצע, מנועים מלהשתתף בשיעורים המעשיים ובהתנסות בהוראה בבית הספר, אלא אם כן ימציאו אישור **מרופא רלוונטי בלבד**, המתיר להם השתתפות. במקרה זה יחתמו הסטודנטים על טופס "ויתור תביעה" ועל "הצהרת בריאות". אם באישור הרפואי כתובה מגבלה, הסטודנט לא יוכל להשתתף בשיעורים המעשיים. האחריות למילוי טופס זה ולחתימה עליו חלה על הסטודנטים.
- ב. **חובות לימודיים:** מכסת הלימודים שיחסירו הסטודנטים יתחשב חוב לימודי. במקרה הצורך, דיקנית הסטודנטים תייעץ לסטודנטים במציאת הסדר מתאים להשלמת החובות הלימודיים.
- ג. אם החליטו הסטודנטים להשתתף בשיעור לאחר הבאת האישור הנדרש, עליהם לעמוד בכל המטלות הנדרשות בשיעור, כולל תרגולים והכנת שיעורים לכיתת ההתנסות.

ד. סטודנט בשנת הסטאז' המלמד 1/3 משרה לפחות ונדרש ע"י הנהלת בית הספר להשתתף בפעילות בית ספרית, יציג אישור חתום ע"י מנהל/ת בית הספר בו הוא מלמד, והיעדרות זו תאושר לו. האוכלוסייה שאליה סעיף זה רלוונטי היא תלמידי שנה ד', הסבה ותואר שני בלבד.

ד. כללי התנהגות

1. יש להקפיד הקפדה מלאה על שמירת כללי ההתנהגות במכללה בכל הנוגע לשמירה על כבודם של כל באי המכללה - מרצים, סטודנטים ועובדי מינהל. יש לשמור על התייחסות מכובדת והתבטאות תרבותית ועניינית בכל מקרה.
2. יש לשמור על כללים של יושר ואמינות בכל הפעילויות האקדמיות, הפדגוגיות והחברתיות המתקיימות במכללה ובכל הפניות אל מרצים, עובדי מינהל, מוסדות מינהל וסטודנטים.
3. יש לשמור על הניקיון והרכוש בכיתות, בספרייה, בסדנאות, באולמות ובחצר המכללה.
4. חל איסור על אכילה ושתייה בזמן השיעורים. האיסור אינו חל על בקבוקי מים לשתייה.
5. **חל איסור מוחלט** על שימוש בטלפונים ניידים במהלך השיעורים, בספרייה, בסדנאות ובחדרי התרגול.
6. **חל איסור מוחלט** על עישון בחדרי הכיתות, בספרייה, בסדנאות, במשרדים, במסדרונות ובמבואות של כל המבנים במכללה. העישון מותר בשטחים המוקצים לכך בלבד.
7. **חל איסור מוחלט** על שימוש לרעה במערכת ההודעות לצרכים שאינם שייכים לקורס. העובר על סעיף זה יועמד לועדת משמעת.
8. יש להקפיד הקפדה מלאה על כל כללי ההתנהגות המפורטים בתקנון המשמעת המצ"ב כנספח לתקנון זה.
9. **ועדת משמעת** - סטודנטים שעברו על כללי ההתנהגות הרשומים בסעיפים 1-8 יובאו לביורור בפני ועדת משמעת כמפורט בתקנון המשמעת. תלונות לועדת משמעת יכולים להגיש מרצים ועובדי מכללה. הרכב ועדת המשמעת: דיקנית הסטודנטים, יו"ר מועצת הסגל האקדמי, מרצה ו/או ראש המחלקה (ללא זכות הצבעה בקבלת ההחלטה), נציג/ת אגודת הסטודנטים (רק הרשומים לעיל יכולים להשתתף בישיבות הוועדה). ועדת המשמעת רשאית להטיל עונשים על פי חומרת המקרה, החל בחזרה על מטלות או על קורסים ועד השעיה או הפסקת לימודים כמפורט בתקנון המשמעת. לסטודנט תינתן זכות ערעור על החלטות ועדת המשמעת בפני ועדת ערעורים. הרכב ועדת הערעורים: רקטור המכללה, דיקן הפקולטה, דיקנית הסטודנטים, נציג המרצים, נציג/ת אגודת הסטודנטים.*
10. חל איסור על סטודנטים להשתמש במערכת התקשורת של המכללה להפצת פרסומות מכל סוג.
11. סטודנטים/יות הורים לתינוקות נדרשים שלא להכניסם לשיעורים/ ספרייה.
12. השאלת ציוד מהמחלקות השונות תתבצע בהזמנה מראש דרך הדואר האלקטרוני. ציוד שלא הוזמן מראש לא יסופק. החזרת ציוד למחסן מוגבלת בזמן. ציוד שלא יוחזר לאחר פרק הזמן הנקוב בכל מחלקה יגרור תשלום קנס. חובות שיצטברו בגין הנ"ל, יגרמו לחסימת המחשב ואי-יכולת לגשת לבחינות.

* תקנון משמעת נספח מס' 2.

ה. מערך הבחינות והעבודות

בחינות

1. מערכת הבחינות והעבודות הנהוגה במכללה נקבעת לפי תכנונה והנחייתה של הנהלת המכללה. השתתפות בבחינות ומסירת עבודות במועד הן חובה.
2. בחינות מתקיימות בתאריכים שייקבעו ויפורסמו מראש על ידי מינהל חדרים ובחינות.
3. בחינות סמסטר א' יתקיימו בהפסקה שבין הסמסטרים ובחינות סמסטר ב' - לאחר סיום שנת הלימודים.
4. אין לקיים מבחנים/בחנים בשני השיעורים האחרונים של הסמסטר.
5. תאריכי הבחינות מחייבים את הסטודנטים. ניתן לפעול לשינוי מועד בחינה בהסכמת **כל הסטודנטים** הלומדים בקורס והמרצה, ובתיאום עם מינהל חדרים ובחינות מיד לאחר פרסום לוח הבחינות.
6. סטודנט רשאי לגשת למועד ב' כמועד א' במקרה שבלוח המבחנים קיימים שני מבחנים באותו יום או יותר משלושה מבחנים בשבוע או שלושה ברצף. **אין צורך לקבל אישור מיוחד.**
7. סטודנט שבחר לגשת למועד ב' ללא הסיבות הנ"ל, אינו רשאי למועד נוסף.
8. סטודנט שנכשל במועד א' ובמועד ב' - חייב לחזור על הקורס.
9. מרצים וסטודנטים אינם רשאים לקבוע מועדים מיוחדים (הם מועדי ג') לבחינה ללא אישור מינהל חדרים ובחינות. הסמכות למתן אישור למועד מיוחד היא בידי דיקנית הסטודנטים בלבד.
10. הציון שקיבל הסטודנט במועד האחרון שבו נבחן הוא הציון הסופי, למעט במקרים שבהם לא פורסמו הציונים של מועד א'. במקרה זה יוכל הסטודנט (בתיאום עם הדיקנית) לבחור את אחד הציונים.
- על המרצים להזין ציונים כחמישה ימים לפני מועד ב'.
11. רק תלמידים בעלי התאמות המופיעות במחשב יוכרו ויוכלו להיבחן על פיהם.
12. משקלו של בוחן יהיה עד 20% מהיקף החומר ומציון הקורס.
13. הכנה לקראת בחינה: יש לקיים הכנה מסודרת לקראת הבחינה המסכמת של הקורס לקראת סוף הסמסטר ולכל המאוחר עד 3 שבועות לפני הבחינה. יפורסמו בכתב הנחיות ברורות לקראת המטלה המסכמת, וכך גם על גבי טופס הבחינה: משך הבחינה, נושאי הבחינה, חומרים שניתן להכניס לבחינה וכן שאלות לדוגמה כולל התייחסות לאופן ההערכה של אותן השאלות.
14. מבחני בית: מרצה רשאי לקבוע שהבחינה בקורס תהיה במתכונת של "בחינת בית". בחינת בית, בדומה לבחינה בקמפוס, נועדה להעריך את הידע, המיומנות והכישורים של הסטודנט ללא סיוע של גורמים חיצוניים לכתובתה. הסתייעות בגורמים חיצוניים (שאינם ביבליוגרפיים) דינה כדין העתקה במבחן ותהיה כרוכה בהעלאה לוועדת משמעת. המרצה ישלח את הבחינה לסטודנטים באמצעות המערכת הממוחשבת של המכללה, יודיע להם מהו המועד האחרון להחזרתה ובאיזה אופן תוחזר אליו. בחינה שלא תוחזר במועד לא תוערך ודינה יהיה כדין בחינה שהתקיימה בקמפוס ושאליה לא התייצב הסטודנט. מועד מבחן הבית יפורסם בלוח הבחינות. המרצה יחליט על מתכונת של חומר פתוח או סגור, יודיע על כך לסטודנטים ויציינ זאת בטופס הבחינה.
15. סטודנט הניגש למועד ב' רשאי לעיין בבחינה, להחליט שלא להשתתף בבחינה ולצאת מהכיתה

לאחר חצי שעה. במקרה זה זכאי הסטודנט לשמור על הציון שקיבל במועד א' ואינו רשאי למועד מיוחד.

רשאים להשתתף בבחינות מי שמילאו אחר התנאים הבאים:

א. סטודנטים שמילאו חובותיהם ונכחו בקורס בהתאם לדרישות הסילבוס, במהלך הסמסטר.

ב. סטודנטים שהשלימו את תשלומיהם למכללה, כולל חובות לספרייה ודמי טיפול.

ג. סטודנטים שהציגו כרטיס סטודנט תקף/תעודת זהות.

ד. סטודנטים שהציגו אישורים רפואיים כנדרש.

מועד מיוחד: מועד נוסף (מועד ג') מיועד לסטודנטים המוזכרים בסעיף ה' (למעלה), ולסטודנטים שפונים לדיקנית הסטודנטים לאור סיבות אישיות ומיוחדות וקיבלו את אישורה. יש לבקש אישורים אלה מיד (ולא יותר מחמישה ימים) לאחר קבלת הציון של מועד ב'.

מועד מיוחד יתקיים כחודש לאחר מועדי ב'. יש להגיש ציונים לא יאוחזר משבועיים לאחר מועד ב' של הבחינה.

1. נוהל והתנהגות בבחינות

מטרת המבחנים והעבודות היא לשקף את הידע ומידת הטמעת החומר הנלמד על ידי הסטודנטים, ולכן המכללה מצפה מהסטודנטים ליטול אחריות אישית ולהקפיד על יחס של כבוד ועל יושר ואמינות במהלך מבחנים ובהגשת עבודות, ולשמור על התנהגות נאותה. ועדת משמעת (ראו פרק ד' - כללי התנהגות) היא הכתובת שאליה יעבירו המרצים את התלונות במקרים של אי-יושר וחוסר אמינות בהכנת מטלות ועבודות.

1. התנהגות במהלך המבחנים:

א. על הנבחן לבדוק ברשימות המתפרסמות על ידי מינהל חדרים ובחינות היכן נמצאת הכיתה שאליה שובץ. הרשימות מתפרסמות על לוח המודעות ביום המבחן.

ב. **לתשומת לבכם,** סטודנטים יוכלו להיבחן רק בקורסים שאליהם השתבצו מראש (על פי נוהלי הרישום ושיבוץ לקורסים). מי שלא יירשמו לקורס מראש - הקורס לא ייחשב להם. באחריותו של הסטודנט לבדוק מראש אם שמו מופיע ברשימת הקורס באמצעות אתר המכללה. סטודנטים חייבים להיבחן בכיתה שאליה שובצו.

ג. על הנבחן להימצא במקום הבחינה 15 דקות לפני הזמן שנקבע להתחלת הבחינה. אסור להביא למקום הבחינה ספרים, מחברות, רשימות, תיקים וקלמרים (את אלה יש להניח בפינת החדר), פרט למקרים של היתר מפורש להשתמש בספר, במילון וכיו"ב. בכניסה לחדר המבחן על הסטודנט להזדהות **באמצעות כרטיס סטודנט תקף או תעודת זהות**. יש להשאיר טלפונים ניידים מנותקים וסגורים בתוך התיק. במהלך הבחינה יש להישמע להנחיות המשגיחים. כניסתו של סטודנט לחדר הבחינה מחייבת אותו להשתתף בבחינה. אם יעזוב הסטודנט את החדר לאחר חלוקת השאלונים, או לא ימסור את מחברתו עד תום הבחינה, דינו כדין "נכשל". המאחר לבחינה יותר מ-30 דקות לא ייכנס לחדר הבחינה. ד. נבחן לא יעזוב את מקומו ולא יצא מחדר הבחינה בחצי השעה הראשונה למבחן, גם אם סיים אותה.

ה. יש לכתוב את התשובות בעט, על שני עמודיו של כל דף במחברת שתימסר בתחילת הבחינה. אסור לכתוב על השאלון. הכותב טיטה יקדיש לה את העמוד הימני במחברת הבחינה, ואת הנוסח הנקי יכתוב בעמוד השמאלי. את הטיטה יש למחוק בהעברת קו. אסור לתלוש דפים מן המחברת. גיליונות נייר נוספים אפשר לקבל, לפי הצורך, מהמשגיחים. גיליונות אלה ימוספרו ויצורפו למחברת.

ו. סטודנט שלא יכבד את הכללים הנ"ל, כגון יביא איתו חומר עזר שממנו יעתיק למחברת הבחינה, או יעתיק מחברו, או ישוחח עם חברו וכדומה, שמו יירשם וימסר למינהל חדרים ובחינות. מינהל חדרים ובחינות יעביר את הדיווח לטיפול ועדת המשמעת.

ז. המרצה יהיה נוכח במהלך השליש הראשון של הבחינה. אם תלמידיו נבחנים בחדר אחד - ישהה בחדר, יענה על כל שאלות הסטודנטים. במקרה של בחינה הנערכת בכמה כיתות במקביל, יעבור המרצה וייתן תשובות מינהלתיות וענייניות בלבד, כך שיצליח להגיע לכל הסטודנטים. לאחר סבב זה יחזור המרצה לכיתות פעם נוספת וייתן מענה גם בשאלות נוספות. מרצה שמסיבות מוצדקות נבצר ממנו להיות נוכח, ימנה, בתיאום עם רכז ההתמחות או ראש המחלקה, מרצה אחר בעל כישורים מתאימים, שיוכל למלא את מקומו ולענות על שאלות הסטודנטים. חובה להודיע על כך מראש למינהל חדרים ובחינות. אין חובת נוכחות של המרצים במבחני מועד ב' ומועד ג'.

ח. עם סיום הבחינה יש למסור למשגיח את המחברת עם שאלון הבחינה, לוודא שהמשגיח סימן החזרת חומר הבחינה ולצאת בשקט מחדר הבחינה.

ט. במקרה שמבחן שהחזרתו סומנה לא נמצא - ייגש הסטודנט לדיקנית לבירור עניינו.

י. סטודנטים ששפת האם שלהם אינה עברית רשאים לפנות לקבלת אישור לתוספת זמן במבחנים. סטודנטים עולים רשאים לקבל תוספת זמן במבחנים - עד 6 שנים ממועד העלייה לארץ. **יש לפנות לדיקנט הסטודנטים לקבלת האישורים חודש לפני מועד הבחינות.**

2. ארגון הבחינות:

א. על המורה להעביר למינהל חדרים ובחינות לפני תחילת שנת הלימודים הודעה לגבי דרך מתן הציונים בקורסים שלו: בחינה או עבודה.

ב. מינהל חדרים ובחינות יקבע את מועדי א' ו-ב' של הבחינות מתוך דאגה לפיזורן המקסימלי. עם זאת, אין אפשרות להימנע לחלוטין מקיומן של שתי בחינות באותו יום. סטודנטים שזהו מצבם, ייגשו לאחת משתי הבחינות במועד ב', ויהיו זכאים למועד מיוחד נוסף (אם יהיה צורך). מרצים וסטודנטים אינם רשאים לקבע מועדים מיוחדים ללא אישור מינהל חדרים ובחינות.

ג. מינהל חדרים ובחינות יפרסם את מועדי הבחינות עד חודש ימים לאחר תחילת הלימודים.

ד. מינהל חדרים ובחינות ידאג להקצאת כיתות מתאימות לבחינות ולחלוקת הסטודנטים בין הכיתות. כמו כן ידאג לפרסום רשימות הסטודנטים הרשאים לגשת למבחנים.

ה. מינהל חדרים ובחינות ידאג לסידור מתאים של הכיתות בתקופת הבחינות.

ו. מינהל חדרים ובחינות ידאג לגיוס משגיחים ולהדרכתם.

ז. מינהל חדרים ובחינות ייתן בידי המשגיח רשימת נבחנים וזהה לזו שפורסמה מראש. על

גבי רשימה זו יסמן המשגיח את הסטודנטים שהופיעו לבחינה. סטודנט ששמו אינו מופיע ברשימה, לא יוכל להיבחן.

ח. הסטודנט יוכל לפנות למינהל חדרים ובחינות לבירור זכאותו להיבחן.

ט. הבחינות נערכות בעילום שם. אין לבקש מהסטודנטים לרשום את שמם על גבי טופס הבחינה, אלא רק מס' תעודת זהות.

י. מינהל חדרים ובחינות יעביר דיווח על התנהגות בלתי הולמת לדיקנית הסטודנטים.

יא. בד בבד עם קביעת מועד הבחינה על המרצה לקבוע מועד **לחשיפת מבחנים** ולפרסמו לסטודנטים לצורך עיון בבחינה או ערעור על ציון. חשיפת מבחנים תתקיים במכללה בלבד.

יב. טעות מהותית בנוסח בחינה תובא לידיעת הנבחנים בידי המרצה אשר ידאג להארכת זמן המבחן מול מינהל חדרים ובחינות.

יג. אובדן בחינה - אם מחברת הבחינה אבדה סופית, יוצע לסטודנט לבחור בין האפשרויות הבאות:

- להיבחן בבחינה חוזרת.
- לקבל ציון "עובר".
- ייקבע ציונו בקורס על פי ממוצע ציוניו באותו סמסטר.

ז. עבודות

הגשת עבודות

1. מועד הגשת עבודות - כארבעה שבועות לאחר תום הקורס.
2. מרצה ייתן הנחיות לכתובת העבודה לא יאוחר מחודש לפני סיום הקורס.
3. מרצה רשאי להביא בחשבון הגשה מאוחרת של עבודה בעת מתן הציון.
4. על הסטודנט לשמור עותק מכל עבודה שהגיש, מאחר שהמכללה אינה אחראית לעבודה שאבדה.
5. בקשה של סטודנט להגשה מאוחרת של עבודה/עבודה סמינריונית/עבודות גמר (אמנויות):
 - 5.1. עד לשנה מיום סיום הקורס, רשאי המרצה להגיע לסיכום עם הסטודנט.
 - 5.2. מעבר לשנה, על הסטודנט לפנות לאישור ועדת חריגים להגשה מאוחרת.
 - 5.3. עבודות שקיבלו את אישור ועדת חריגים להגשה מאוחרת, ייבדקו על פי לוח הזמנים של המרצים.
6. על המרצה להגיש ציון על עבודות לא יאוחר מארבעה שבועות מיום הגשתן.
7. אתיקה בכתיבת עבודה: הונאה, מצג שווא, הבאת דברים שלא בשם אומנם בהתייחס לכל אחת מהמדיות הקיימות, המודפסות או האינטרנטיות (מתוך פגיעה בכללי הדיווח האקדמי, העתקת טקסטים, עבודות ו/או חלקן, ללא שימוש באזכור וציטוט כמקובל) בעבודות בית, בעבודות סמינריוניות, במבחני בית, בעבודות שנתיות או בכל עבודה אחרת הניתנת לסטודנט. אי-עמידה בכללים אלה תגרור פסילת העבודה ולהעלאת הנושא לדיון בוועדת המשמעת.

ח. נוהל הפסקת לימודים

הפסקת לימודים על ידי הנהלת המכללה

המכללה רשאית להשעות או להפסיק את לימודיו של סטודנט בכל שלב במהלך ההכשרה, מכל אחת מהסיבות הבאות - החלטה סופית על הוצאת סטודנט מהמכללה חייבת לכלול דיון בנוכחות דיקנית הפקולטה ודיקנית הסטודנטים:

א. אי-עמידה בדרישות הלימודיות.

ב. אי-עמידה בקורסי פדגוגיה ו/או התנסות בהוראה על פי החלטת ועדה פדגוגית של המחלקה.

ג. אי-התאמה להוראה. כישלון בעבודה מעשית או בהדרכה פדגוגית (גם בהדרכה ובהתנסות המעשית של ההתמחות) מצביע על אי-התאמה להוראה ומונע אפשרות להמשיך בלימודים. אי-התאמה להוראה תיקבע על ידי ועדה פדגוגית מחלקתית (ראש מחלקה, מנכ"ל פדגוגי ומרצה רלוונטי), ומכתב התראה יישלח לסטודנט.

ד. אי-עמידה בחובות שכר לימוד על פי התקנון, כמקובל במדור שכר לימוד.

ה. אי-עמידה בתנאי הקבלה המיוחדים שאושרו לזמן מוגבל, כאשר תנאי הקבלה מותנים בהתחייבות הסטודנט הנמצאת בתיקו האישי.

ו. התנהגות בלתי הולמת ושלא על פי נוהלי המכללה או שלא על פי כללי ההתנהגות במכללה.*

ז. החלטת ועדת משמעת.

ח. סטודנט שצבר ארבעה כישלונות ומעלה בתוך שנת לימודים אחת - יושעו לימודיו הסדירים, יחזור על הקורסים שבהם נכשל ויחויב בשכר לימוד על הקורסים שהוא לומד פעם נוספת (מעמד משלים חובות). הבדיקה תיעשה בתחילת כל שנת לימודים. אם הסטודנט לא יסיים את כל הקורסים שהוא חייב בהם פעם נוספת בהצלחה - יופסקו לימודיו.

במקרה של התנהגות בלתי הולמת יובא הסטודנט בפני ועדת משמעת בהרכב: דיקנית הסטודנטים, יו"ר מועצת הסגל, המרצה ו/או ראש מחלקה ונציג הסטודנטים. אם הושעה סטודנט על פי החלטות ועדת משמעת, הוא יוכל לחזור ללימודים במכללה בתום תקופת ההשעיה - לפי התנאים שנקבעו בוועדת המשמעת. סטודנט שהופסקו לימודיו על פי אחד מן הסעיפים א'-ד' שלעיל, לא יוכל לחזור וללמוד במכללה.

- סטודנט שאינו עומד בהצלחה בדרישות המכללה ו/או המחלקה, יוזמן לשיחה ובסיכומה יקבל מכתב התראה המציין את התחומים שבהם עליו לשפר את הישגיו, מחויבויותיו ו/או התנהגותו. המכתב יציין את משך הזמן שבו עליו לשפר את התנהלותו במכללה.

- סטודנט שאינו עומד בהצלחה בדרישות המכללה לאחר קבלת מכתב ההתראה, יופסקו לימודיו על ידי נשיאת המכללה.

- הודעה בכתב על הפסקת הלימודים, חתומה בידי נשיאת המכללה, תישלח בדואר רשום לסטודנט שהוחלט להפסיק את לימודיו.

סטודנט זכאי לערער בכתב בפני ועדת הערעורים, בתוך 14 יום מקבלת ההודעה על הפסקת הלימודים.

*במקרים מסוימים (הרשעה פלילית וכו') רשאית המכללה להפסיק את לימודיו של סטודנט לאלתר לאחר אישור בוועדה הכוללת את: דיקן הפקולטה, דיקנית הסטודנטים וראש המחלקה.

הרכב ועדת הערעורים בעניינים פדגוגיים לצורך הפסקת לימודים כולל את: דיקנית הסטודנטים, דיקן הפקולטה.

הסטודנט יקבל הודעה על החלטת ועדת הערעורים בתוך שבוע ימים מיום קבלתה. החלטה זו היא סופית.

- במקרים מיוחדים רשאי ראש המחלקה לאפשר את עלייתו של סטודנט שלא עמד בדרישות המחלקה לשנת הלימודים הבאה במעמד של סטודנט על תנאי. לסטודנט יישלח מכתב המפרט את התנאים שעליו לעמוד בהם ואת המועד שבו תתכנס הוועדה הפדגוגית לדון בהמשך לימודיו. במקרים אלו המכתב ייחשב למכתב התראה. אם הסטודנט לא עמד בתנאים, לימודיו יופסקו.

הפסקת לימודים על ידי הסטודנט

סטודנט שהחליט על הפסקת לימודים, בכל שלב משלבי לימודיו, ובכל היקף שעות, יודיע על כך **בכתב** למינהל לומדים. **רק לאחר קבלת ההודעה בכתב במינהל לומדים** יערוך הסדר כספי עם מדור שכר לימוד, בהתאם להנחיות משרד החינוך. סטודנט המפסיק את לימודיו חייב להסדיר את חובותיו בספרייה וגופים אחרים במכללה. אי-הסדרת החוב תעכב את הליך סגירת החשבון בהנהלת החשבונות.

ט. ציונים:

כל סטודנט אחראי לבדיקת מאזן החובות הלימודיים שלו בכל שנת לימודים. מאזן הלימודים מופיע באתר המכללה. יש לבדוק בקפדנות את המאזן ולפנות למזכירות המחלקה. בעיות שתעלינה בגלל אי-בדיקת המאזן על ידי הסטודנט, עלולות לגרור לעיכובים במתן אישורי זכאות לתעודת הוראה ותואר B.Ed. / M.Ed. / M.Teach / M.A.A.T. ו/או אי-הזמנת הסטודנט לטקסי חלוקת תארים.

ערעור על ציון:

1. סטודנט רשאי לערער בפני מרצה הקורס על ציון שקיבל בתוך שבועיים מיום פרסומו. הסטודנט זכאי לבקש מהמרצה בדיקה מחודשת של המבחן או העבודה ולעיין יחד עם המרצה בעבודה או במבחן.
2. חשיפת המבחן/עבודה תיעשה בתחומי המכללה. המרצה ישמור את מחברת הבחינה לשם בירור ערעורים במשך חודש אחד מיום פרסום הציון. במבחני סמסטר ב' מומלץ לשמור על מחברות הבחינה במשך חודשיים. הציון הניתן לאחר הבדיקה הוא סופי (גם אם יהיה נמוך מהציון הקודם).
3. במקרה של תשובה לא מספקת מהמרצה רשאי הסטודנט לפנות לדיקנית הסטודנטים על מנת למלא טופס (טופס ערעור על ציון נמצא באתר) בקשה לערעור על ציון, ועניינו יידון על ידי דיקנית הסטודנטים, אשר רשאית להחליט על בדיקה חוזרת על ידי מרצה אחר או להשאיר את הציון כפי שהוא. הדיקנית תתייעץ עם ראש התכנית/הפקולטה בעניין זה.
4. לא ניתן לערער על ציון או לשפר ציונים לאחר קבלת הזכאות לתואר ותעודת הוראה.
5. במקרה של ערעור על ציון בקורס שבו יש עוזר הוראה, בדיקה חוזרת תיעשה על ידי מרצה הקורס.

י. השלמת חובות והתיישנות לימודים (החל בשנה"ל תשנ"ז)

תכניות הלימודים בהתאם למתווה החדש - תש"ע

על פי תקנון המכללה יש לסיים חובות לימודיים עד שנה מתום הלימודים בקורס (על פי מועדי הגשת עבודות ומבחנים, ובכפוף לאישור מרצה הקורס). כל מקרה אחר יידון בוועדת חריגים.

יא. בקשה להשלמת חובות לימודיים מעבר לשנת איחור בהגשת מטלות (בטרם התיישנות)

1. השלמת חובות לימודיים מעבר לשנה מתום הקורס או סיום לימודים תתאפשר רק באישור ועדת חריגים ובתיאום עם הפקולטה.
2. השלמת חובות לאחר תום 2 שנים, ולא יותר מ-8 שנים מתחילת הלימודים, תכלול לימודים נוספים על פי המתווה החדש להכשרת עובדי הוראה, בהנחיית המועצה להשכלה גבוהה.
3. הפונים להשלמת חובות לימודיים לאחר הפסקה של 6 שנים ויותר יצטרכו להתקבל מחדש ללימודים, על כל המשתמע מכך, קרי הסכמה של ראש המחלקה, דיקן הפקולטה. המוסד יוכל להכיר בחלק מהלימודים הקודמים בהתאם להחלטת ועדת חריגים.
4. השלמת חובות לימודיים אחרי תום 2 שנים אפשרית גם במוסדות אחרים. תכנית הלימודים תיקבע בתיאום בין שני המוסדות שבהם לומד הסטודנט. תעודת ההוראה והתואר יונפקו על ידי המוסד שבו למד מעל 51% מתכנית הלימודים.

יב. דיקנית הסטודנטים

דיקנית הסטודנטים היא הכתובת לפניות סטודנטים בכל עניין ונושא הקשורים למהלך הלימודים, לבעיות חברתיות, כלכליות ואחרות. לאחר שעניין מסוים הובא לבירור עם מוסדות או אנשים הקשורים לנושא (כגון מדריכה פדגוגית, מרצה, מינהל לומדים, הנהלת חשבונות), והתשובה אינה מספקת את הסטודנט, אפשר לפנות לדיקנית הסטודנטים, החברה בהנהלת המכללה (ראו נספח מס' 1). פרטים נוספים ניתן לראות באתר המכללה, בשער לסטודנט.

יג. אגודת הסטודנטים

- א. אגודת הסטודנטים היא עמותה המאגדת וולונטרית את כל הסטודנטים במכללה. כל חברי האגודה רשאים לבחור ולהיבחר למועצת אגודת הסטודנטים. מתוך מועצת האגודה ייבחרו בעלי תפקידים באגודה.
- ב. בתקנון אגודת הסטודנטים שיאושר על ידי רשם העמותות יוגדרו מטרות האגודה, המבנה שלה ודרך פעולתה.
- ג. בין תפקידי האגודה: לייצג את הסטודנטים בפני מוסדות המכללה, להיות בקשר קבוע עם דיקנית הסטודנטים.
- ד. בחירות למועצת אגודת הסטודנטים יתקיימו פעם בשנה לפי תקנון בחירות שיאושר באגודה ויישלח לסטודנטים לפני הבחירות.

יד. תמיכה בסטודנטים בעלי לקויות למידה ומוגבלויות פיזיות וחושיות

שלב הקבלה: מועמד שהוא לקוי למידה זכאי להתאמות, ובתנאי שיגיש אבחון עדכני ומוסמך.

תלמידים סדירים לתואר ראשון מטופלים במרכז מהו"ת.

תלמידי הסבה, תואר שני ולימודי תעודה מטופלים בדיקנט הסטודנטים.

יטופלו רק אבחונים תקפים (7 שנים ומעל גיל 17).

מועמד עם לקויות חושיות ו/או מוגבלות פיזית חייב ליידע, קודם בואו לוועדת קבלה, את מזכירת המחלקה כדי לאפשר הנגשה מבעוד מועד.

טו. שכר לימוד ואגרות

תקנון נפרד לשכר לימוד מפורסם ומפורט באתר המכללה.

טז. שירות לסטודנטים

1. טיפול במערכת השעות: בעיות הקשורות במערכת השעות ובתכנית הלימודים יש להפנות למזכירות המחלקות/הפקולטות בתקופה שתוגדר מראש ותובא לידיעת הלומדים. פניות לשינוי מערכת יתקבלו במהלך השבוע השני של שנה"ל ובשבוע השני לסמסטר ב' ולא מעבר לכך.

2. לימודים נוספים: סטודנטים יוכלו להוסיף לתכנית הלימודים המחייבת שלהם שיעורים מתוך המאגר המוצע במכללה, על בסיס מקום פנוי ואישור מתאים מהפקולטה. לאחר שבחרו יחויבו לעמוד בכל מטלות הקורסים. כל קורס שנלמד מעבר לתכנית הלימודים יחויב בתשלום נוסף.

3. הוצאת אישורים: מינהל לומדים ינפיק אישור לימודים בשני עותקים בתחילת כל שנת לימוד ללא תשלום. כל אישור נוסף במהלך שנת הלימודים יחויב בתשלום. ניתן להוריד אישורי לימודים דרך "שער לסטודנט".

4. שירותי מזכירות מיוחדים כגון תרגום מסמכים, הדפסת סילבוסים נוספים, הנפקת אישורי זכאות ואישורים נוספים על קבלת תעודות וכדומה, יינתנו בתשלום.

5. דמי טיפול: סטודנט שלא יעמוד בתקנות המקובלות במינהל לומדים/מינהל אקדמי (כגון: שיבוץ לקורסים לפי הנוהל, ביטול קורסים לאחר המועד, הצגת אישורים נדרשים במועד, תגובות על פניות ממוסדות המכללה וכדומה) יחויב בתשלום בגין דמי טיפול חריג בעניינו.

6. שירותי ספרייה: ספריית המכללה נותנת שירותי עיון, יעץ והשאלת ספרים לסטודנטים. סטודנט שלא מחזיר ספרים במועד מחויב בתשלום קנס (ראו נספח מס' 3).

7. סטודנט שלא יעמוד בנהלי מדור שכר לימוד, מינהל לומדים או מינהל אקדמי וספרייה, כניסתו תיחסם לקבלת שירות באמצעות אתר המכללה, שימוש בשירותי הספרייה ותימנע ממנו האפשרות לגשת לבחינות.

תואר ראשון

א. לימודי יסוד

אנגלית

לימודי האנגלית למטרות אקדמיות הם בבחינת לימודי תשתית שמטרתם להכשיר את הסטודנט לאוריינות אקדמית באנגלית. רמת האנגלית תיקבע באמצעות רכיב האנגלית בבחינה הפסיכומטרית או מבחן אמי"ר/אמיר"ם. הסטודנטים מחויבים להגיע לרמת "פטור" באנגלית עד סוף שנה ג' (מצטיינים עד סוף שנה ב'). חובת לימודי האנגלית היא החל בסמסטר הראשון ללימודים (התלמידים ברמות הנמוכות ילמדו אנגלית במשך 5 סמסטרים, כלומר עד אמצע שנה ג'). שלוש הרמות ההתחלתיות (טרום בסיסי א', טרום בסיסי ב' ובסיסי) הן בתשלום, נוסף לשכר הלימוד במכללה.

לשון

רמת לימודי הלשון נקבעת על פי רכיב הבנת הנקרא בבחינה הפסיכומטרית ולשון עברית בתעודת הבגרות. סטודנט הלומד במחלקה שתנאי הקבלה הוא ללא מבחן פסיכומטרי, הרמה תיקבע בהתאם לציון בהבעה עברית וספרות בתעודת הבגרות.

סטודנט שנקבעו לו 6 ש"ש בלימודי הלשון יחויב בתשלום של 2 ש"ש מעבר לשכ"ל.

יישומי מחשב

סטודנט במסלול הסבת אקדמאים להוראה בלבד מחויב בקורס מיומנות מחשב. על הסטודנט להוכיח מיומנות בסיסית במחשב באמצעות עמידה בהצלחה בבחינת פטור. סטודנט שעבר בהצלחה את המבחן יקבל פטור מקורס יישומי מחשב.

עזרה ראשונה

סטודנט במסלול סדיר ארבע-שנתי ובמסלולי הסבת אקדמאים להוראה מחויב בקורס עזרה ראשונה בהיקף של 44 שעות. לסטודנט העובר בהצלחה את המבחן תוענק תעודת מוסמך להגשת עזרה ראשונה. קורסי עזרה ראשונה מתקיימים בחופשת הקיץ/בחופשה שבין הסמסטרים.

סטודנט רשאי ללמוד את הקורס בהיקף של 44 שעות במסגרת גופים שאושרו על ידי משרד החינוך (מד"א רפואת חירום, הדר ואלישע). סטודנט שלמד בעבר (בשלוש השנים האחרונות) קורס עזרה ראשונה מחויב בריענון בהיקף של 22 שעות במסגרת המכללה או בגופים המורשים המצוינים לעיל.

סטודנטים מתכנית ההסבה אשר עושים את הקורס במסגרת המכללה מחויבים בתשלום של 300 ₪.

סטודנט אשר יבקש לבטל רישום לקורס עזרה ראשונה ולא הודיע על כך בכתב עד 14 ימים טרם תחילת הקורס יחויב בדמי טיפול בסך 100 ₪.

ביטחון ובטיחות

סטודנט במסלול סדיר ארבע-שנתי ובמסלולי הסבת אקדמאים להוראה מחויב על פי הנחיות משרד החינוך בהשתתפות בקורסי "זהירות בדרכים" ו"ביטחון ובטיחות במסדות חינוך".

ב. הגשת עבודות

הגשת עבודות סמינריוניות/פרו-סמינריון במסגרת התואר הראשון

עבודות סמינריוניות יתקבלו עד 30 בספטמבר (של השנה שבה נלמד הקורס) וזהו המועד האחרון האפשרי להגשתן, אלא אם קיבל הסטודנט אישור מיוחד. ראו סעיף ז בנושא עבודות. העבודות תוגשנה בשני עותקים למזכירות הפקולטה. תאריך ההגשה יצוין במחשב.

הגשת ציוני עבודות סמינריוניות

1. על המרצים להגיש את ציוני העבודות לא יאחר מחמישה שבועות ממועד ההגשה האחרון שנקבע בסילבוס הקורס.
2. לא תינתן אפשרות לתקן עבודה סמינריונית לאחר ההגשה הסופית.
3. סטודנט שקיבל ציון "נכשל" על סמך עבודה יאלץ לחזור על הקורס.
4. על המרצה להחזיר את העבודות הסמינריוניות לאחר בדיקתן למזכירות הפקולטה.
5. עבודה שהוגשה באופן אלקטרוני תוחזר כך לסטודנט.

הגשת עבודות באיחור עלולה לדחות את מתן הציונים ולעכב מעבר משנה לשנה, קבלת זכאות לתעודת הוראה ותואר והשתתפות בטקס חלוקת תעודות.

ג. ציונים

1. תנאי מעבר משנה לשנה:

א. סטודנטים חייבים בהשלמת חובות לימודים בכל שנת לימודים. סטודנטים יוכלו לעבור משנה לשנה רק אם השלימו חובות לימודים משנה קודמת או שנותרו להם עד 4 ציונים חסרים. מי שחסרים לו מעל 4 ציונים לא יוכל להמשיך לשנת הלימודים הבאה (ניתן להפסיק השתתפות סטודנט בשיעורי השנה הבאה גם לאחר תחילת שנת הלימודים). הסטודנטים חייבים לבדוק את גיליונות הציונים עד חודש לפני תחילת השנה כדי לוודא שהציונים מעודכנים. בכל בעיה ושאלה יש לפנות למחלקה. בעת שיבוץ המערכת על הסטודנט להשתבץ מחדש לקורסים שבהם לא השלים את חובותיו, או נכשל בשנה הקודמת.

ב. קבלת תעודת מגמה במחלקה לחינוך גופני ותנועה תהיה מותנית בציון מעבר שיוחלט בכל שנה על ידי ראשי המגמות.

בכל מקרה, לא יבדוק מרצה / יעביר ציון לקורס, מעבר לשנה מתום הקורס.

2. סולם הציונים בשנים א'-ד':

סולם הציונים הנהוג במכללות להכשרת עובדי הוראה הוא כדלקמן:

<u>הציון</u>	<u>הגדרתו</u>	<u>הציון</u>	<u>הגדרתו</u>
59-0	נכשל	84-75	טוב
64-60	מספיק	94-85	טוב מאוד
74-65	כמעט טוב	100-95	מעולה

על הסטודנט לוודא כי בתום הקורס הוזן למערכת הציונים שלו קוד/ציון. אם לא הוזן ציון עד תום

הסמסטר העוקב, על הסטודנט לפנות למרצה הקורס ובמקביל גם למינהל לומדים.

ציוני מינימום בשנים א'-ד':

התנסות בהוראה: ציון 70 בכל קורס המופיע בקטגוריה זו במאזן (פרק 24)

הדרכה פדגוגית: ממוצע 70

לשון עברית בכתב ובעל פה: 70

לימודי התמחות ראשית: ממוצע 70

בקורסים המחייבים עבודה ומבחן - יש לעבור את המבחן בציון 60 לפחות.

* בקורסים שנתיים - מי שנכשלו בסמסטר א' במועדי א' ו-ב', לא יוכלו להמשיך ללימוד בקורס בסמסטר ב', ויהיה עליהם לחזור על הקורס כולו בשנה הבאה.

* ציונים שאינם נכללים בממוצע הציונים: אנגלית, עזרה ראשונה, זהירות בדרכים (זה"ב), ביטחון ובטיחות, סדנת זיכרון השואה.

* ציונים הרשומים: עובר - משוכלל כ-80, השתף - אינו נכלל בממוצע.

ד. תנאי הסמכה לתואר הראשון:

בוגר המכללה זכאי לתעודת הוראה ותואר B.Ed. לאחר שעמד בדרישות הבאות:

1. השתתפות סדירה בלימודים, בעבודה בהתנסות מעשית ובכל פעילויות המכללה בשנים א'-ד'.

2. עמידה בהצלחה בבחינות המעבר והגמר, הגשת כל העבודות וקבלת כל הציונים ברמה הכתובה בתקנון (ראו סולם הציונים).

3. עמידה והצלחה בכל לימודי היסוד, הכוללים: אנגלית, לשון, עזרה ראשונה, זה"ב, ביטחון ובטיחות, יישומי מחשב ומעורבות חברתית.

4. **תעודות ואישורים:** סטודנטים בתכנית ארבע-שנתית, שמתחילים את שנת לימודיהם הרביעית ושובצו לסטאז', וסיימו לפחות 80% מחובותיהם הלימודיים לשנים א'-ג' (כולל קורסים השייכים לשנה ד' ששובצו לבקשתו של הסטודנט) הכוללים בתוכם: התנסות בהוראה, הדרכה פדגוגית, עזרה ראשונה, זהירות בדרכים, יקבלו מהמכללה אישור על דרגת שכר של מתמחה. האישור יישלח לסטודנטים בראשית תשע"ו. אישור זה מאפשר לעבוד בשנת הסטאז' בדרגת שכר של מורה מתמחה.

5. **זכאות לתעודת הוראה ו/או לתואר B.Ed.:** בסיום שנה ד' יקבל הסטודנט שעמד בכל החובות הלימודיים אישור זכאות לתעודת הוראה ותואר B.Ed.

6. בוגרים שסיימו את חובותיהם הלימודיים וכל ציוניהם מופיעים במחשב מינהל לומדים, על פי לוח הזמנים המופיע בתקנון הלימודים תשע"ו, יוזמנו לטקס חלוקת תעודות ותארים שיתקיים ביוני 2016. במקרים חריגים יוזמנו לטקס B.Ed. גם סטודנטים שסיימו את כל חובותיהם הלימודיים עד סוף מרץ 2016.

***באחריות הסטודנט לבדוק ולוודא (באתר המכללה) שכל ציוניו הוקלדו ולא נותרו חובות לימודיים.**

7. סטודנטים שקיבלו אישור להגשת עבודות באיחור, הציון יינתן על פי לוח הזמנים של המרצים. הדבר עלול למנוע הזמנה להשתתפות בטקס. המרצה רשאי להוריד את הציון בהתאם לשיקוליו. סטודנט בתכנית לימודים ארבע-שנתית לתעודת הוראה ותואר B.Ed. חייב לסיים את לימודיו

בטווח 6 שנים (על פי הוראת מל"ג מיום 12.3.2008).

8. התמחות (סטאז') בהוראה

על פי הנחיות משרד החינוך והאגף להכשרת עובדי הוראה, החל בשנת תשס"א חלה חובת התמחות בהוראה (סטאז') **כתנאי לקבלת רישוי הוראה**. הנחיה זו חלה על סטודנטים המסיימים את לימודיהם במכללה בתכנית ארבע-שנתית, בתכנית הכשרת אקדמאים להוראה, מורים בפועל למחול, הסבת שחקנים לתואר B.Ed. ותעודת הוראה. רישיונות הוראה מטעם משרד החינוך יוענקו על ידי משרד החינוך למסיימי שנת הסטאז' בהצלחה ולמי שיציגו תעודת הוראה ותואר B.Ed. בתוספת גיליונות ציונים.

חובות תכנית ההתמחות (סטאז'):

- א. השתלבות בהוראה בהיקף שליש משרה לפחות כעובד הוראה בפועל במוסדות המוכרים על ידי משרד החינוך. העבודה במסגרת שנת ההתמחות מקנה שנת ותק בהוראה.
- ב. השתתפות פעילה בסדנת התמחות במכללה. הסדנה היא בהיקף 2 ש"ש.
- ג. עמידה בהצלחה בחובות שנת ההתמחות.
- ד. סטודנט שסיים בהצלחה את חובות ההתמחות (סטאז') יקבל רישוי הוראה מטעם משרד החינוך.

תשלום לסדנת הסטאז'

סטודנטים הלומדים בשנה ד', מורים בפועל ומצטייני משרד חינוך בלבד לא מחויבים בתשלום שכר לימוד לסדנת הסטאז'. סטודנטים מתכנית ההסבה, מצטייני מכללה ותלמידים חוזרים מחויבים בתשלום.

תואר שני

ציונים והפסקת לימודים M.Ed. / M.Teach / M.A.A.T

1. משך הזמן המינימלי ללימודי התואר השני הוא שנתיים. משך הזמן המקסימלי הוא חמש שנים. סטודנט שלא יסיים את לימודיו עד תום חמש השנים לא יוכל לקבל תואר.
2. הפסקת לימודים זמנית חייבת באישור בכתב ממרכז התכנית.
3. הפסקה עד שנתיים לא תיחשב במניין השנים של התואר. הפסקה מעבר לשנתיים תחייב הרשמה מחודשת וריאיון של ראש החוג/ התכנית.

ציוני מעבר בקורסים

- ציון המעבר המינימלי לקורס: 60
- ציון המעבר המינימלי לעבודת הגמר: 70
- ציון מעבר מינימלי בסמינריון הוא 60/70 על פי התכנית (החוג).
- במקרה של כישלון בשני מועדי מבחן או ציון נכשל בעבודות המוגשות כמטלות הקורס, הכללים של תקנון המכללה תקפים גם לתואר שני:
- * סטודנט שנכשל במבחן בשני המועדים - יחזור על הקורס.
- * סטודנט שקיבל ציון נכשל בעבודות (שעל פיהן נקבע ציון הקורס), יחזור על הקורס.
- ניתן להמיר קורס בחירה שבו הסטודנט נכשל לקורס בחירה אחר, תמורת תשלום נוסף, לפי מחירו של הקורס ובהסכמת ראש התכנית.

אי-עמידה בתנאים:

סטודנט שצבר ארבעה כישלונות ומעלה בתוך שנת לימודים אחת - יושעו לימודיו הסדירים, יחזור על הקורסים שבהם נכשל ויחויב בשכר לימוד על הקורסים שהוא לומד פעם נוספת. הבדיקה תיעשה בתחילת כל שנת לימודים. אם הסטודנט לא יסיים קורסים אלה בהצלחה בפעם הנוספת - יופסקו לימודיו.

סטודנט על-תנאי

סטודנט במעמד על-תנאי מחויב בלימודי השלמה או בלימוד קורסים לצורך שיפור ציוני הקבלה. סטודנט על-תנאי ששיג ממוצע ציונים של 80 לפחות בקורסי השלמה, יעבור למעמד של סטודנט מן המניין (בחוג "ניהול וארגון מערכות חינוך", ציון המעבר הוא 85).

אי-עמידה בחובות אלו תגרום להפסקת הלימודים. הבדיקה נעשית בתחילת כל שנת לימודים.

סמינריונים ועבודות גמר

1. מועד הגשת העבודות בסיום קורס נקבע בידי המרצה.
2. העבודות תוגשנה למזכירות הפקולטה בלבד. המזכירות תרשום את מועד ההגשה ותדאג להעביר את העבודות למרצים.

3. על המרצה להחזיר את העבודות למזכירות הפקולטה.
4. הגשת עבודות באיחור עלולה לדחות את מתן הציונים ולעכב מעבר משנה לשנה, קבלת זכאות לתעודת הוראה ותואר והשתתפות בטקס חלוקת תעודות.

סמינריונים: בקורס המוגדר סמינריון חלים הכללים של ציוני מעבר בקורסים.

במקרה של עבודה סמינריונית הנעשית בהנחיה אישית שלא במסגרת קורס - חלים הכללים הבאים:

1. יש לעמוד בלוחות הזמנים להגשת העבודות הסמינריוניות. לוח הזמנים נקבע על ידי התכנית ומתפרסם בחוברת המטלות של התכנית.
2. כישלון בעבודה סמינריונית (ציון פחות מ-60/70 על פי התכנית) מחייב הכנת עבודה סמינריונית חדשה בתחום הזמן המרבי ללימודי התואר (5 שנים).
3. חזרה על עבודה סמינריונית בהנחיה אישית מחייבת תשלום שכר לימוד נוסף של 1 ש"ש, לפי מחירו של קורס סמסטריאלי.

עבודות גמר: עבודות הגמר יוגשו על פי לוח זמנים שנקבע בכל תכנית, המתפרסם בחוברת המטלות של התכנית.

ציון נכשל על עבודת הגמר ניתן במקרים הבאים:

1. ציון העבודה הוא מתחת ל-70.
 2. הסטודנט לא עמד בלוח הזמנים וצוות ההיגוי של התכנית החליט על הפסקת העבודה.
 3. סטודנט אשר הגיש את עבודת הגמר שלא על פי ההנחיות שניתנו על ידי המנחה.
- במקרים אלה ניתן להכין עבודת גמר חדשה במהלך חמש שנות הלימוד לתואר. הכנת עבודת גמר חדשה מחייבת תשלום שכ"ל נוסף של 2 ש"ש.

תנאי הסמכה לתואר השני M.Teach/M.ED/M.A.A.T: סטודנטים שיסיימו את כל חובותיהם בציונים הנדרשים יקבלו תעודת מוסמך בחינוך בתכניות M.ED ומוסמך בהוראה ותעודת הוראה בתכנית M.Teach.

*** באחריות הסטודנט לבדוק ולוודא (באתר המכללה) שכל ציוניו הוקלדו ולא נותרו חובות לימודיים.**

התמחות (סטאז') בהוראה

על פי הנחיות משרד החינוך והאגף להכשרת עובדי הוראה, החל משנת תשס"א חלה חובת התמחות בהוראה (סטאז') **כתנאי לקבלת רישוי הוראה**. הנחיה זו חלה גם על סטודנטים המסיימים את לימודיהם במכללה למוסמך בהוראה M.Teach.

תשלום לסדנת הסטאז'

סטודנטים מתכנית M.Teach לא מחויבים בתשלום שכר לימוד לסדנת הסטאז'.

נספחים

נספח 1

טיפול בבעיות לימודיות-חינוכיות של סטודנטים

סטודנט שנתקל בבעיה לימודית-חינוכית בקורס יפנה ישירות למרצה.

במקרים שבהם הסטודנט חש שלא קיבל מענה לפנייתו, הוא יכול לפנות לראש המחלקה ו/או לראש החוג ועניינו יידון בוועדה פדגוגית מחלקתית. אם לא נענה, הוא רשאי לפנות לדיקן הפקולטה באמצעות הרכזת/ראש מינהל. עניינו יידון בוועדה פדגוגית פקולטתית. הוועדות הנ"ל מטפלות בבעיות של אי-התאמה להוראה, העברת סטודנט לסטטוס "על תנאי", אי-עמידה בתנאים פדגוגיים הנדרשים.

בידי הוועדות הפדגוגיות הסמכות להורות על חזרה על קורס, חזרה על שנת לימודים, השעיה מהלימודים ומעבר של סטודנט למעמד "על תנאי", ולהמליץ לנשיאת המכללה על הפסקת לימודים.

סטודנט זכאי לערער בכתב בפני ועדת ערעורים (ראה נספח 2) בתוך 14 יום מקבלת ההודעה על הפסקת הלימודים.

נספח 2

תקנון משמעת: מכללת סמינר הקיבוצים

מבוא

1. מכללת סמינר הקיבוצים היא מוסד אקדמי-חינוכי להכשרת עובדי הוראה המעניק חשיבות מרבית לפיתוח מצוינות בהוראה ומצוינות אישית. מטרתה לא רק להעניק לבוגריה ידע אלא להוציא לשוק העבודה בוגרים ישרים, אכפתיים, מעורבים חברתית ובעלי איכות מקצועית ואישית גבוהה.

2. הלימודים במכללה מבוססים על אמון בין הסטודנטים לבין המוסד על סגל מוריו ועובדיו.

בהתאם לכך מצופה מן הסטודנט:

2.1. למלא ביושר ובנאמנות את חובותיו כתלמיד (כמתבקש מן הסילבוסים בקורסים שהוא לומד), למלא את תקנון המכללה ונהליה (ראו פירוט בהמשך).

2.2. לשמור על אווירה לימודית נאותה. עמידה בדרישות משמעת כלפי סגל ההוראה וסגל עובדי המכללה שעמם הוא בא במגע בנושאים הקשורים למילוי תפקידם, לשמור על רמה ואווירה אקדמית-חינוכית נאותה ולשמור את הסדר הציבורי בקמפוס.

2.3. לשמור על כבוד הסגל האקדמי, הסגל האדמיניסטרטיבי, סגל התחזוקה, עובדים אחרים, סטודנטים ואורחים.

2.4. לשמור על רכוש המכללה ועל הסדר והניקיון בה.

הסטודנטים מחויבים לשמור על הסדר והניקיון בכיתות, בשטחים הציבוריים ובכל מרחבי

הקמפוס:

- 2.4.1. חל איסור על הכנסת אוכל ושתייה לכיתות והאולמות.
- 2.4.2. חל איסור לעשן במקומות סגורים.
- 2.4.3. מותר לעשן במקומות פתוחים בלבד.
- 2.4.4. חל איסור על השלכת בדלי סיגריות והשאת האשפה שלא במתקנים המיועדים לכך.
- 2.4.5. יש לציית לכללי החניה ולהחנות את הרכב/אופנוע/אופניים בהתאם להוראות. סטודנט אשר יפר את ההוראות יטופל על ידי ועדת משמעת.

ועדת משמעת

1. והיה וחרג הסטודנט מנוהלי המכללה, בסמכותו של בעל תפקיד במכללה לבקש התכנסותה של ועדת משמעת על מנת לדון בהתנהגותו של הסטודנט ולהפעיל עליו, לפי הצורך, סנקציה.
2. התנהגויות הגורמות להגשה לוועדת משמעת הן:
 - 2.1. העתקה של בחינה או עבודה.
 - 2.2. אי-עמידה בכללים המצוינים בתקנון באשר להתנהגות הולמת בבחינות.
 - 2.3. גניבת רכוש המכללה.
 - 2.4. הפרעה בפעילות שוטפת של המכללה.
 - 2.5. גניבת דעת.
 - 2.6. התנהגות לא נאותה בעת עבודה מעשית או חריגה מאתיקה מקצועית.
 - 2.7. הרשעה בפלילים.
 - 2.8. התנהגות שאיננה הולמת סטודנט הפוגעת בכבוד מרצים, עובדי הוראה ומינהל וסטודנטים.
 - 2.9. שימוש לרעה במערכת ההודעות שלא במסגרת תוכני הקורס.
 - 2.10. אי-עמידה בכללי ההתנהגות המפורטים בתקנון הלימודים ובתקנון המשמעת.

חברים קבועים בוועדת משמעת, בעלי סמכות שיפוטית

דיקנית הסטודנטים
יו"ר מועצת הסגל האקדמי
נציג סטודנטים (נציג אגודת הסטודנטים)
משקיף: המרצה המלין או נציג הטעם החוג.

הליכים

1. תלונה מפורטת על עבירה על כללי המשמעת תוגש על ידי נושא תפקיד הרלוונטי לתלונה לדיקנית הסטודנטים.
2. לאחר קבלת התלונה תנקוט הדיקנית פעולות אחדות:
 - 2.1. תוודא שהתלונה עולה בקנה אחד עם תקנון המכללה.
 - 2.2. תדרוש לפי הצורך הסברים נוספים מן המתלונן, הנתבע או כל גורם אחר.
 - 2.3. תמליץ לפי הצורך לבטל את התלונה.

3. והיה ונמצאה עילה לוועדת משמעת, תקבע דיקנית הסטודנטים בהקדם האפשרי תאריך לדיון ותזמן בכתב את המעורבים בדבר.
4. על הדיקנית לצייד מבעוד מועד את היושבים בוועדה בחומר התלונה ובתקנון המשמעת החל על הסטודנטים, ולאפשר לנתבע לעיין בתלונה טרם הדיון.
5. והיה והמתלונן או הנתבע - או נציג מטעמם - ויתרו מראש על השתתפותם בשיבה או לא הופיעו לדיון בלא הצדק סביר (ולא יידעו על כך את הדיקנית מראש), תדון הוועדה בתביעה שלא בנוכחותם והחלטתה תחייב אותם. כמו כן לא תינתן זכות ערר לתובע או לנתבע אשר לא הגיעו לדיוני הוועדה.
6. חברי הוועדה יתחייבו על סודיות בקשר למהלך הדיון ותהליך קבלת ההחלטות.
7. זכותו של הסטודנט להיות מיוצג על ידי עו"ד במקרים הבאים:
 - א. כאשר קיימת מגבלה משמעותית ביכולתו של הסטודנט לייצג את עצמו.
 - ב. כאשר מדובר בסטודנט אשר עומד בפני חשש לתוצאות חמורות.
8. ועדת משמעת רשאית להתיר ייצוג על ידי עו"ד לפי שיקול דעתה.
9. על הסטודנט/ועדת משמעת להודיע לצד השני על כוונתו/ה להביא לשיבה ייצוג של עו"ד.

מהלך הדיון

1. דיקנית הסטודנטים תציג את הנוכחים בשמם ובתפקידם.
2. הדיקנית תציג את התלונה, תוודא שהסטודנט מבין על מה הוא עומד לביורר ותשאל אם הוא מודה או לא מודה בעבירה שביצע.
3. הסטודנט יציג את עמדתו, ובהמשך יתקיים דיון בפרטי האירוע ובהחלטה.
4. על הדיון להתקיים על פי כללי הדיון והנימוס המקובלים.
5. עם סיום הדיון והצגת עמדות כל הנוכחים, יתבקשו הצדדים (מגיש התלונה והסטודנט שנגדו הוגשה התלונה) לעזוב את החדר כדי לאפשר לחברי הוועדה להחליט ולקבוע את העונש, לפי הצורך. במקרה של חילוקי דעות, תכריע דעת הרוב.
6. בנסיבות שיימצאו לנכון, ניתן יהיה לדחות את מתן ההחלטה למועד אחר.
7. העתק של תוצאות הדיון יישלח לגורמים הבאים: תיקו האישי של הסטודנט, ראש המחלקה שבה לומד הסטודנט, דיקן הפקולטה, גורם חיצוני למכללה במקרה שהתלונה קשורה להתנהגות לא נאותה של הסטודנט מחוץ לגבולות המכללה במסגרת חובותיו הלימודיים (כגון עבירה אתית בעבודה מעשית או בסיור לימודי).
8. העבירה וההחלטה יפורסמו ללא זיהוי של מגיש התלונה ועובר העבירה במערכת ההודעות של המכללה.

עונשים

משנמצא סטודנט אשם בעבירת משמעת, יוטלו עליו אחד או כמה מהעונשים הבאים:

1. נזיפה.
2. פסילת בחינה שבה נבחן התלמיד.

3. פסילת עבודת בית, עבודה סמינריונית, עבודת גמר, או עבודה אחרת המוטלת על הסטודנט בקשר עם לימודיו.
4. חיוב בקורס נוסף בתשלום, באותה שנת לימודים או באחרת, ובתנאי שהקורס יינתן במכללת סמינר הקיבוצים.
5. הרחקה מהמכללה לתקופה שתקבע.
6. הרחקה מן המכללה לצמיתות.
7. ביטול זכויות או הישגים בלימודים לרבות הזכות לקבל תעודה או אישור המעידים על לימודים אלה.
8. מכתב לתיק האישי במשרד החינוך.
9. עבודות שירות במכללה או מחוצה לה, בהיקף שייקבע.
10. הורשע הסטודנט בהגשת עבודה אשר הוכנה, כולה או מקצתה, על ידי אחר (כולל גם הורדת עבודות מהאינטרנט, בחלקן או במלואן), ניתן יהיה להטיל עליו עונשים שונים לרבות הרחקה מהמכללה.
11. הורשע הסטודנט בפלילים שיש עמם קלון, חובה יהיה להטיל עליו עונש הרחקה מהמכללה.

החלטות ועדת המשמעת מחייבות את כל סגל המכללה.

ערעור

- ערעור יוגש (על ידי מגיש התלונה או הנתבע) לדיקנט הסטודנטים, בכתב בלבד, בארבעה עותקים (עותק אחד עבור דיקנאט הסטודנטים ושלושה עבור חברי ועדת ערעור). ניתן יהיה להגיש ערעור עד 30 יום מיום פסק הדין, בשלושה מקרים בלבד:
1. על הסטודנט נגזרה הרחקה לצמיתות מן המוסד.
 2. התגלו ראיות חדשות שלא היו ידועות לחברי ועדת המשמעת ביום הדיון ויש בכוחן לשנות את פסק הדין לקולא או לחומרה.
- ועדת הערעור תוכל לזמן לעדות נוספת כל אחד מהצדדים הנוגעים בדבר, על פי ראות עיניה. ועדת הערעור תהיה רשאית להקל או להחמיר בעונש. החלטת ועדת הערעור תהיה סופית ומחייבת את כל הצדדים.

הרכב ועדת ערעור:

- רקטור המכללה
- דיקן הפקולטה
- דיקנאט הסטודנטים
- נציג מרצים*
- נציג אגודת הסטודנטים

* נציג המרצים יהיה מרצה (מתחלף) בעל קביעות במוסד, שאינו קשור לתחום העבירה ואף לא בתחום הלימודים של הסטודנט, ואינו מכיר אותו אישית ושלא ישב בערכאה הקודמת של ועדת המשמעת באותו עניין.

תקנון הספרייה

תקנון זה מהווה חלק מתקנון הלימודים של המכללה. יש להקפיד הקפדה מלאה על שמירת הכללים המפורטים להלן. במקרה של הפרת הכללים, יוזמן הסטודנט לבירור בפני ועדת משמעת.

שעות הפתיחה של הספרייה**הספרייה המרכזית**

ימים א'-ה', בשעות 7:30-18:45

בימי ו' ובערבי חג הספרייה סגורה

ספריית אמנויות

ימים א', ג', ה' בשעות 8:00-16:00

ימים ג', ד' בשעות 8:00-18:00

שינויים בשעות הפתיחה מתפרסמים בכניסה לספרייה, באתר הספרייה באינטרנט ובלוח האלקטרוני. יש לעקוב אחר ההודעות.

פניות למדור השאלה בטלפון:

03-6902327 הספרייה המרכזית

03-6905493 ספריית אמנויות

*** שירותי הספרייה ניתנים אך ורק לקהל המרצים, הסטודנטים והעובדים של המכללה.**

סטודנטים של מוסדות אחרים יוכלו לקבל שירותי ספרייה רק אם הדבר הוסדר מראש על ידי המוסד אליו הם משתייכים.

התנהגות בספרייה

יש למלא אחר הוראות הספרנים ולהציג בפניהם תעודה מזהה על פי דרישתם.

סטודנטים/ות, הורים לתינוקות, נדרשים שלא להכניסם לספרייה.

אין להיכנס לספרייה עם תיקים (כולל מרחב ההשאלה).

אין להיכנס לספרייה עם אוכל/שתייה, למעט מים.

יש לכבות **טלפונים ניידים** לפני הכניסה לספרייה. קורא שמכשיר הטלפון שלו יצלצל, יורחק מהספרייה.

אין לעשן בספרייה.

יש לשמור על השקט והניקיון.

בגמר העיון בספרים יש להחזירם לעגלות (ולא למדף).

אין להשאיר ספרים על השולחנות.

השאלת ספרים

בתחילת שנת הלימודים יישלח לסטודנטים חדשים **כרטיס סטודנט**, אשר ישמש גם לקבלת שירותי ספרייה.

לסטודנטים ותיקים תישלח מדבקת תיקוף.

השאלת ספרים תתאפשר רק עם הצגת כרטיס סטודנט בתוקף.

קורא זכאי לשאול ספרים אך ורק עם הצגת כרטיס הסטודנט שלו.

אין להעביר ספר לקורא אחר ללא רישום בהשאלה.

על הקורא להודיע למדור ההשאלה על שינויים בכתובתו ובמספר הטלפון ו/או הנייד שלו. הספרייה תהיה רשאית לדרוש מהקורא להחזיר ספר שהושאל גם לפני תום מועד ההשאלה, על פי הצורך.

אין להוציא ספר מהספרייה ללא רישום ו/או ביקורת במדור ההשאלה.

בספרייה פועלת מערכת אלקטרונית למיגון ספרים.

לא ניתנים להשאלה: כתבי עת, ספרי מדור היעף וספרים שמורים.

החזרת ספרים וקנסות

על הקורא להקפיד על מועד החזרת הספרים כפי שנקבע על ידי המחשב.

כל ספר יוחזר לספרייה ממנה הושאל.

בספרייה המרכזית יש להחזיר את הספרים לתיבת החזרת הספרים בלבד, ולא להניחם במקום אחר.

ניתן להחזיר ספרים גם כאשר הספרייה סגורה, זאת מבעד לפתח המיועד לכך, מבחוץ.

בספריית אמנויות ניתן להחזיר ספרים לתיבת החזרה שמחוץ לספרייה, רק בשעות שהספרייה סגורה.

קורא שיאחר בהחזרת ספר יחויב בקנס עבור כל ספר ועבור כל יום איחור, בהתאם למדיניות הקנסות של הספרייה.

מדיניות הקנסות של הספרייה

הספרייה מתייחסת בחומרה רבה לתופעה של איחור בהחזרת ספרים.

סטודנטים שאינם מחזירים ספרים במועד שנקבע להם, מונעים מחבריהם ללימודים את

השימוש בספרים אלה. כדי למנוע את התופעה, על המאחרים מוטל **קנס כספי**.

הספרים מושאלים לתקופות שונות ומועדי ההחזרה מתעדכנים אוטומטית, בהתאם למעמד הספר.

אחריות הקורא לעקוב, בכרטיס הקורא שלו, אחר התעדכנות מועדי ההחזרה לספרים שברשותו. מומלץ לבדוק כל שלושה ימים.

בשני מקרים לא מתבצעת ההארכה האוטומטית :

א. כאשר הספר הוזמן על ידי קוראים אחרים

ב. כאשר תקופת ההארכה האוטומטית של הספר הסתיימה

בהתאם לכך נקבע גובה הקנס:

לכל ספר שעבר את תקופת ההארכה - קנס של 5 ₪ לכל יום.

לכל ספר **מוזמן** - קנס של 10 ₪ לכל יום.

לכל ספר **שמור** - קנס של 5 ₪ לכל שעת איחור.

תזכורות על הפסקת ההארכה נשלחות, 4 ימים לפני מועד ההחזרה, במייל ובמסרונים.

הודעה על תחילת הצטברות קנס נשלחת עם התחלתו במייל.

ספרים שמועד החזרתם עוד לא הגיע יוארכו כל עוד הקנס פחות מ-100 ₪. מעבר לסכום זה גם לגביהם לא תתבצע הארכה.

לזכותו של כל קורא עומדת הזכות לערער על גובה הקנס באמצעות פניה מנומקת בכתב, במייל או בפקס, למנהלת מדור ההשאלה. פניות תטופלנה אך ורק מקנס של 50 ₪ ומעלה.

קנסות אשר הצטברו בגלל: מחלה, לידה, ימי אבל, נישואים, מילואים, מחלת בן משפחה קרוב אשר גרמה להיעדרות מהלימודים - יבוטלו לחלוטין עם הצגת אישור מתאים.

הטיפול בפניות ערעור על קנסות מתבצע על פי נהלים שנקבעו על ידי הנהלת הספרייה, דיקנית הסטודנטים ואגודת הסטודנטים.

במקרים שבהם קנס על איחור החזרה של ספר רגיל לא יטופל בתוך שבועיים - תוגבל הגישה לשירותי האינטרנט.

במקרים שבהם קנס על ספר מוזמן לא יטופל בתוך שבוע ימים - תוגבל הגישה לשירותי האינטרנט.

תשלום הקנסות מתבצע דרך אתר הספרייה, לפני ביצוע התשלום יש לברר בספרייה את גובה הקנס המעודכן ליום התשלום.

התחשבות מיוחדת ניתנת לסטודנטים אשר מתגוררים רחוק ואינם מזדמנים למכללה בתדירות גבוהה:

אם ברשותם ספר אשר יש להחזירו - ניתן לשלוח אותו בדואר (יש לשמור אישור/קבלה), אנחנו מתחשבים בתאריך המשלוח ביום ההחזרה של הספר בפועל.

המחשבה על טובתם של הקוראים היא הקו המנחה את עבודת הספרייה.

בספריית אמנויות, ספרים המושאלים ללילה בלבד, יש להחזיר עד לשעה 9:00 למחרת. סטודנטים שיאחרו בהחזרה, יחויבו בקנס של 10 ש"ח עבור כל ספר, לכל שעת איחור. סטודנט שיהיה חייב לספרייה ספרים/קנסות ולא יסדיר את חובו לאחר קבלת תזכורות - ייחסמו בפניו שירותי האינטרנט של המכללה.

הארכת השאלה אוטומטית

בספרייה פועל **שירות הארכת השאלה אוטומטית**, אשר מאריך באופן שוטף את הספרים המושאלים שברשותכם. המערכת הממוחשבת עוברת מדי יום על כל הספרים המושאלים ומאריכה את משך ההשאלה שלהם לזמן נוסף על פי משך ההשאלה המקורי המוגדר לכל פריט (שבוע, שבועיים, או חודש).

בספרייה המרכזית:

ספרים המושאלים לחודש, לשבועיים, לשבוע, יוארכו מחדש עד לפרק זמן מקסימלי של **ארבעה חודשים**.

ספרי ילדים יוארכו מחדש עד לפרק זמן מקסימלי של ארבעה שבועות.

בספריית אמנויות:

ספרים המושאלים לשבוע, יוארכו מחדש עד לפרק זמן מקסימלי של **ארבעה שבועות**. משהגעתם לתקופת ההארכה המקסימלית, המערכת לא תאריך שוב את זמן ההשאלה ויהיה עליכם להחזיר את הספרים לספרייה גם אם אינם מוזמנים על ידי אחר.

עליכם מוטלת האחריות לעקוב אחר מועדי ההחזרה המשתנים!

ניתן לעשות זאת על ידי כניסה לחשבון משתמש - החשבון שלי בתוך **חיפוש אחד** באתר הספרייה. מומלץ להתעדכן כל שלושה ימים.

לבירור ניתן להתקשר לספרייה המרכזית בטלפון: 03-6902327

ולספריית אמנויות בטלפון: 03-6905494.

זכרו! השירות מיועד להקל עליכם ככל האפשר אולם אינו פוטר אתכם מהאחריות לבדיקת מצב ההשאלות שלכם.

הזמנת ספרים

הזמנת ספרים תעשה על ידי הקורא דרך אתר הספרייה. ספר מוזמן ימתין לקורא במדור ההשאלה במשך שלושה ימים מיום החזרתו לספרייה (**לא תישלחנה הודעות**). לאחר מכן יעבור הספר למזמין הבא בתור או יוחזר למקומו הקבוע. לא ניתן להזמין ספר אם ישנו עותק פנוי שלו על המדף, או אם עותק של הספר כבר נמצא ברשות המזמין.

ניתן לבטל הזמנת ספר באופן עצמאי באמצעות המחשב, בספרייה המרכזית בטלפון 03-6902327 ובספריית אמנויות בטלפון 03-6905493 (אין מענה בזמן ההפסקות).

אחריות הקורא לספר

אין להעביר ספר לקורא אחר ללא רישום בהשאלה. הקורא אחראי לשלמות הספר ולניקיונו, כל עוד לא הוחזר לספרייה. יש לבדוק את הספר **לפני** שאילתו.

קורא המחזיר ספר פגום או מסומן, יחויב בתשלום או בקניית ספר חדש. קורא המאבד ספר יחויב במלוא התשלום עבורו, בתוספת 20 ש"ח דמי טיפול. אם הספר אزل מהשוק, יהיה הסכום גבוה יותר, וכן יחויב בקנס שיצטבר עד קבלת ההודעה על אובדן הספר.

השאלה בין-ספרייתית

לספריית המכללה הסכמי השאלה בין-ספרייתית עם מספר ספריות אקדמיות. סטודנט שזקוק לספר או מאמר שאינם נמצאים בספריית המכללה, יגיש בקשתו בטופס לאחראי/ת על ההשאלה הבין-ספרייתית.

אם הספר/המאמר קיים באחת מהספריות שבהסדר, הוא יוזמן ויימסר לסטודנט.

ספר שהוזמן בהשאלה בין-ספרייתית יש להחזיר במועד שנקבע.

על ספר שהוחזר באיחור יוטלו קנסות בהתאם למדיניות הספרייה המשאלה. השירות כרוך בתשלום.

למילוי טופס הזמנה יש להיכנס להשאלה בין-ספרייתית בשירות לסטודנטים באתר הספרייה.

לפרטים נוספים יש לפנות לעדי מטס:

טל' 03-6902383;

דוא"ל: ill.skl@smkb.ac.il

שימוש בתאים

הספרייה אינה אחראית לתיקים.

את התיקים יש להשאיר נעולים בתאים. התאים מיועדים לבאי הספרייה למשך שהותם בספרייה

בלבד. אין להשאיר תיקים בתאים לאחר סגירת הספרייה.

כל ציוד שיימצא בתאים לאחר סגירת הספרייה, יועבר למחלקת. אבדות.

קורא שיאבד מפתח לתא יחויב בתשלום של 40 ש"ח.

אבדות

חפצים אבודים יישמרו במדור ההשאלה למשך פרק זמן קצר, ואחר כך יועברו למחלקת האבדות שבמכללה.

כתובת הספרייה באינטרנט: www.smkb.ac.il/library

אורנה שחף

מנהלת ספריית אמנויות

עדנה נעמן

מנהלת הספרייה המרכזית

ד"ר דורון לדרר

דיקנית הסטודנטים

תקנון שימוש והשאלת ציוד וידאו במשעול

כללי:

- השימוש בסרטים ייעשה בכפוף לחוק זכויות יוצרים, לצורך לימוד עצמי, הוראה, מחקר, ביקורת או סקירה בלבד.
- שירותי השאלה במרחב המולטימדיה ניתנים רק בשעות הפעילות, עבור מרצים וסטודנטים פעילים בלבד.
- ההשאלה של פריטים ממרחב המולטימדיה במשעול נעשית עם הצגת תעודת סטודנט. השואל נושא באחריות לשלמות הציוד ולהחזרתו במועד שנקבע.
- יש להחזיר את הפריטים המושאלים לידי איש צוות במרחב המולטימדיה במועד שנקבע, ולוודא כי נרשמה החזרת הפריטים.
- יום איחור מתחיל מהשעה 12:00 ביום ההחזרה.
- אין אפשרות להאריך מועד ההחזרה של פריטים שהושאלו, אלא ברשות מיוחדת של איש צוות.
- כללי התקנון מחייבים את כל מקבלי השירות ללא יוצא מן הכלל.
- הפרת כללי התקנון גוררת קנסות וחסימת שירותי השאלה במשעול ובספריה, ועלולה לגרום לחסימת שירותי האינטרנט במכללה.

השאלת סרטים:

- כל הסרטים ניתנים לצפייה במרחב עם הצגת כרטיס סטודנט/מרצה תקף.
- סרטי קולנוע מושאלים לסטודנטים לסופי שבוע החל מיום חמישי בשעה 12:00 ועד יום ראשון בשעה 14:00.
- סרטי קולנוע מושאלים למרצים במהלך השבוע למשך שלושה ימים בלבד.
- בחגים ובחופשות ניתן לשאול לתקופה הנתונה לשיקול דעתו של איש הצוות.
- איחור בהחזרת סרטים יגרור עמו תשלום קנס, וייעשה לפי הנוהל של התשלומים לספריה ובהתאם למחירון קנסות המצורף לתקנון.
- במקרה של אובדן סרט, מתחייב השואל להחזיר למשעול עותק מקורי של הסרט או לשאת בהוצאות הרכישה המחודשת. צבירת הקנס בעקבות האבדה תפסק ברגע בו הודיע הסטודנט על האבדה.

השאלת מצלמות:

- מצלמות מושאלות למשך זמן של לילה אחד עד השעה 12:00 בצהריים למחרת.
- ניתן לשריין מצלמה מראש. המצלמות המשוריינות ישמרו עד חצי שעה משעת האיסוף שנקבעה.
- הסטודנט אחראי על ניקיון כרטיס הזיכרון לאחר השימוש במצלמה. משעול אינו אחראי לחומרים המצולמים שנשארו בכרטיס זיכרון לאחר החזרת המצלמה.
- איחור בהחזרת מצלמה ו/או ציוד נלווה יגרור עמו תשלום קנס, וייעשה לפי הנוהל של התשלומים לספריה ובהתאם למחירון קנסות המצורף לתקנון.
- הפריטים המושאלים הינם במצב תקין ומוכן להפעלה. אולם אם נתגלתה תקלה, על השואל ליידיע איש צוות מיד עם גילויה.

- השואל יחויב בתשלום מלא הנזק שייגרם לציוד כתוצאה מאבדן, מגניבה, שבר מכני או תפעול שלא על פי ההוראות למעט נזק שנגרם לציוד עקב בלאי סביר. צבירת הקנס בעקבות האבדה תפסק ברגע בו הודיע הסטודנט על האבדה.

מחירון קנסות - מולטימדיה קולנוע משעול

איחור בהחזרת הפריט

שם הפריט	מחיר
מצלמת וידאו / מצלמת סטילס	30 ₪ לכל יום איחור
כרטיס זיכרון	30 ₪ לכל יום איחור
סוללה	30 ₪ לכל יום איחור
מטען	30 ₪ לכל יום איחור
כבל חיבור מצלמה למחשב	10 ₪ לכל יום איחור
חצובה (כולל פלטקה)	10 ₪ לכל יום איחור
סרט	10 ₪ לכל יום איחור

אבדת הפריט

שם הפריט	מחיר
סרט	בהתאם למחיר הסרט שאבד
מצלמת וידאו / מצלמת סטילס	חישוב מחיר המצלמה בהתאמה למצלמה שאבדה
כרטיס זיכרון 32 ג'יגה	500 ש"ח
סוללה מקורית	500 ש"ח
מטען	190 ש"ח
כבל חיבור מצלמה למחשב / קורא כרטיסים	50 ש"ח
חצובה	450 ש"ח
פלטקה של חצובה	400 ש"ח

כללי משרתי המילואים - שנה"ל תשע"ו

הקדמה

נוהל זה נכתב ביולי 2012 על ידי המחלקה האקדמית בהתאחדות הסטודנטים הארצית, במטרה לפרט ולהסדיר את כלל זכויותיהם של סטודנטים השבים ללימודים לאחר שירות מילואים, תוך מקסום זכויות חייל המילואים והמעטת הפגיעה בחופש האקדמי של המוסדות.

בשנת 2008 תוקן חוק זכויות הסטודנט ונוסף לו פרק העוסק בהתאמות לסטודנטים המשרתים במילואים. התיקון לחוק מסמיק את המועצה להשכלה גבוהה לקבוע כללים אשר מסדירים התאמות אלו. כללים אלו אומצו לראשונה על ידי מל"ג בשנת 2010 והתעדכנו ביוני 2012. על פי הכללים, לקראת שנה"ל תשע"ג, נדרשים המוסדות לקבוע נהלים בדבר ההתאמות שביצעו בנושא זה, לאחר שהתייעצו עם נציגי אגודת הסטודנטים.

1. "שירות במילואים"

סטודנט זכאי להיעדר משיעורים בתקופת שירות המילואים, ללא הגבלה, ולא ייפגעו זכויותיו בשל כך, לרבות לעניין דרישות נוכחות לצורך זכאות לגשת לבחינות, להגשת עבודות או למתן ציון מיטיב.

סטודנט ששירת שירות מילואים מצטבר של 150 ימים במהלך תקופת לימודיו התקנית יהיה זכאי להאריך את לימודיו ב-2 סמסטרים, מבלי שיחויב בשכר לימוד או כל תשלום נוסף בשל ההארכה.

מוסד יאפשר לסטודנט ששירת שירות מילואים של 10 ימים לפחות במצטבר במהלך סמסטר לעניין קורס סמסטריאלי או 20 ימים לפחות במצטבר במהלך שנת הלימודים לעניין קורס שנתי, ונעדר בשל כך משיעורים בקורס, לדחות את הקורס ולחזור עליו ללא תשלום נוסף בתנאי שעדיין לא נבחן

2. מבחנים ובחנים

סטודנט שנעדר מבחינה בשל שירות מילואים, זכאי להיבחן במועד נוסף אחר עבור כל מועד שהפסיד. על אף האמור לעיל, אין בזכאות למועד נוסף כדי לשנות את זכות הסטודנט לגשת לשני מועדי בחינה בלבד בכל קורס, בהתאם לחוק.

סטודנט ששירת יום מילואים אחד ומעלה, במהלך תקופת המבחנים, או בשבועיים הקודמים לתקופת המבחנים רשאי לדחות הגשת עבודות והשתתפות בבחנים או בחינות לפרק זמן של $K \cdot 0.8$ ימים מיום שחרורו משירות מילואים פעיל. (K =מספר ימי המילואים, והתוצאה תעוגל כלפי מעלה למספר השלם הקרוב). במקרה של תעסוקה מבצעית מפוצלת תילקח בחשבון התקופה מיום ההתייצבות לתעסוקה ועד השחרור הסופי מהתעסוקה המבצעית כתקופה אחת.

סטודנט ששירת 10 ימים (במצטבר) במהלך תקופת הבחינות או שירת 10 ימים רצופים או 21 במצטבר בסמסטר שקדם לבחינה יהיה זכאי להבחן בשניים מתוך שלושת המועדים א', ב' או המועד הקרוב שיתקיים לאחר מכן - לפי בחירתו.

היעדרות מבחינה או עבודה המהווה דרישה מוקדמת סטודנט שנעדר בשל שירות מילואים מבחינה של קורס המהווה דרישה מוקדמת או שבשל היעדרותו לא הגיש מטלה בקורס, יהיה

זכאי ללמוד "על תנאי" בקורס המתקדם או בשנה המתקדמת עד להשלמת הבחינה או המטלה לפי כללים אלה.

למען הסר ספק, **התייצבות ביחידה צבאית ביוזמת הסטודנט** (שלא על פי פניה מהיחידה), אינה סיבה מוכרת להיעדרות מפעילות אוניברסיטאית.

3. מטלות, עבודות ותרגילים

לעניין סעיף זה, "עבודה" - לרבות תרגיל, עבודה, בוחן, "מבדקון", או כל מטלה לימודית אחרת שעל הסטודנט להגיש במסגרת לימודיו.

נעדר סטודנט בשל שירות מילואים במועד שנקבע להגשת מטלה או בסמוך לו, יידחה מועד הגשת המטלה או תוטל עליו מטלה חלופית בהתאם להחלטת המרצה, **במספר הימים לפחות שבהם שירת במילואים.**

מוסד יקבע כללים להסדרת זכויותיו של סטודנט שהפסיד, עקב שירות מילואים של 14 ימים ומעלה, את מועד הגשתו של למעלה משמונה עבודות.

4. הכשרה מעשית/ הכשרה קלינית/ קורס מעבדה/ סמינריון/ סיום/ סדנה

מוסד יאפשר לסטודנט שנעדר בשל שירות מילואים מקורס במעבדה, סמינריון, סיום, סדנה או הכשרה מעשית, להשלים את שהחסיר או יפטור אותו מהשתתפותו, או יאפשר השתתפותו בהם במועד מאוחר יותר, ובזמן סביר, ללא תשלום נוסף, בהתייחס בין היתר, למהות הקורס ובתיאום עם המרצה הנוגע בדבר; המוסד יפעל לקביעת נהלים בעניין זה ולפרסומם. המוסד יפעל ככל יכולתו לאפשר לסטודנט לסיים חובותיו האקדמיים בפרק הזמן של תקופת לימודיו התקנית. **בחוגים בהם קיימת הכשרה קלינית** (לרבות רפואה, סיעוד, פיזיותרפיה, רפואת חירום וכו') יותאמו דרישות הנוהל לאופי הלימודים הקליניים באותם בתי-ספר, בכדי לסייע לסטודנט השב משירות מילואים לגשר על הפער שיצר השירות בלימודיו.

5. השלמת לימודים ושיעורי עזר

מוסד יסייע לסטודנט שנעדר בשל שירות מילואים בהשלמת חומר הלימוד שהפסיד באמצעות מתן הדרכה, חונכות, שיעורי עזר, חומרי עזר או בכל דרך אחרת שיקבע המוסד.

סטודנט שנעדר בשל שירות מילואים זכאי להטבה שוות ערך ל-50 צילומים או הדפסות של חומר לימודים שהפסיד, **בעד כל יום שבו נעדר.** ההטבה תמומן על ידי המוסד ולא על ידי אגודת הסטודנטים.

סטודנט שנעדר בשל שירות מילואים זכאי למתן אפשרות לצפות בשעורים שהפסיד עקב שירות המילואים או להאזין להם; מוסד יפעל, להכנת מאגר של הרצאות בקורסי מבואות וקורסים מרכזיים במדיה דיגיטלית ואפשרות גישה אליהם באמצעות האינטרנט או בכל דרך אחרת. המוסד יקים מאגר דיגיטלי, מעודכן, המקיף את כלל קורסי החובה לא יאוחר מ-5 שנים מיום כניסת התקנות לתוקף.

סטודנט שנעדר בשל שירות מילואים זכאי לעדיפות בשאלת ספרים בספרייה ולאפשרות שאילה של ספרים בכמות העולה על הכמות הרגילה, בתקופה הסמוכה לשירות המילואים, בהתאם לנוהלי המוסד.

6. רישום לקורסים

שירות מילואים לא יפגע ברישום לקורסים.

סטודנט שזומן לשירות מילואים וצפוי להיעדר בתקופת ההרשמה לקורסים, זכאי לרישום מוקדם לקורסים בהתאם לנוהלי המוסד. ההרשמה המוקדמת תהיה על תנאי. התנאי יוסר עם שובו של הסטודנט ממילואים והמצאת אישור שירות במילואים רלוונטי (מתאים לחלון הזמן שיועד לו), אחרת, אם מדובר בקורס בו הביקוש עולה על ההיצע, תבוטל הרשמתו לקורס.

7. הגשת בקשות לקבלת התאמות

סטודנט המבקש לקבל התאמות לפי הוראות המוסד יגיש בקשה להתאמות לרכז המילואים במוסד.

בנושאים הנוגעים להשלמת חובות במהלך הסמסטר (תרגילים, מעבדות, בחנים וכו') יפנה הסטודנט ישירות למרצה המקצוע.

בנושא השלמת מבחנים הסטודנט הזכאי לבחינת מועד מיוחד יגיש בקשה ישירות לוועדת ההוראה מחלקת שיקים המוסד, על פי הנהלים המקובלים בפקולטה הנדונה. ועדת ההוראה המחלקתית או מזכירות הסטודנטים תפעל לתיאום הבחינה המיוחדת עם המרצה, ותודיע על מועד הבחינה לכל הזכאים לה. אם המקצוע בו זכאי הסטודנט לבחינת מועד מיוחד ניתן על ידי מחלקה מפקולטה אחרת, תעביר מזכירות הסטודנטים, או ממונה על הלימודים בפקולטה של הסטודנט, את הבקשה ישירות לעוזר הדיקן לענייני מילואים בפקולטה האחראית למקצוע, אשר יפעל לתיאום הבחינה המיוחדת עם המרצה. בכל מקרה לא יפנה הסטודנט את הבקשה ישירות למורה המקצוע.

8. מלגות/ מעונות / מתן נ"ז עבור שירות מילואים

מוסד יהיה רשאי להכיר בשירות מילואים כפעילות המזכה בנקודות זכות לצורך;

בחינת זכאותו לקבלת מלגות.

בחינת זכאותו לקבלת מעונות.

בבחינת האפשרות ליתן הטבה, ישקול המוסד את מכלול השיקולים והנסיבות הנוגעים לעניין ומידתיות מתן ההטבה; החליט המוסד ליתן הטבה כאמור, יתחשב, בקביעת תנאיה, בין השאר, במספר הימים ששירת הסטודנט בשירות מילואים, במשך התקופה שבה שירת, ברציפות שירות המילואים לאורך השנים, והכל בשים לב לטיבה של ההטבה והיקפה.

מוסד המכיר במעורבות סטודנטים בפעילות חברתית וחינוכית למען הקהילה כמזכה בנקודות זכות אקדמיות, יהיה רשאי להכיר גם בשירות מילואים כפעילות המזכה בעד 2 נקודות זכות אקדמיות לתואר, לפי כללים שיקבע.

איסור הטרדה מינית והתנכלות

מהי עמדת המכללה?

מכללת סמינר הקיבוצים, כמוסד חינוכי, רואה עצמה מחויבת ליצירת סביבה לימודית שוויונית, חופשית מהתנהגויות מיניות פוגעות. מכללת סמינר הקיבוצים רואה בהטרדה המינית התנהגות פסולה מבחינה מוסרית מאחר שהיא פוגעת ברווחתו, בכבודו, בנפשו ו/או בגופו של הסטודנט/ית, ובזכותו ללמוד ולהתפתח באווירה שוויונית משוחררת מאפליה על רקע מיני. הטרדה מינית מונעת מן המוטרד/ת הזדמנות שווה למימוש היכולת האקדמית והמקצועית. לפיכך נוקטת המכללה בנושא זה מדיניות ברורה, אשר מטרתיה - מניעת מקרים של הטרדה מינית בחברה בכלל ובמכללה בפרט, הפסקת מקרים של הטרדה מינית, בירור וטיפול בכל מקרה של הטרדה מינית.

מהי הטרדה מינית?

הטרדה מינית היא התנהגות בעלת אופי מיני של אדם שיש בה כדי לפגוע באדם אחר. ההטרדה המינית מאופיינת כהתנהגות חד-צדדית הנעשית בניגוד לרצון ולהסכמת הצד השני. במדינת ישראל, כמו במקומות אחרים בעולם, הטרדה מינית היא תופעה חברתית נפוצה הפוגעת באנשים רבים ובמיוחד בנשים. הטרדה מינית היא פגיעה בכבוד האדם, בחירותו, בפרטיותו ובזכותו לשוויון. היא פוגעת בכבודו העצמי ובכבודו החברתי של המוטרד. היא משפילה ומבזה את אנושיותו, בין השאר על ידי התייחסות אל האדם כאל אובייקט מיני לשימוש של המטריד. הטרדה מינית שוללת את האוטונומיה של המוטרד ואת שליטתו בגופו ובמיניותו, פוגעת בזכותו להגדרה עצמית ופולשת לפרטיותו וכן מפלה אותו לרעה לעומת אנשים אחרים. הטרדה מינית כלפי נשים גורמת להשפלתן ביחס למינן או למיניותן ומקשה עליהן להשתלב בחברות שוות בעולם העבודה וביתר תחומי החיים ובכך היא פוגעת בשוויון.

החוק למניעת הטרדה מינית (1998)

החוק מאמץ את תפישת ההטרדה המינית כפגיעה בכבוד האדם והופך השקפת עולם זו למחייבת במדינת ישראל.

מטרת החוק לאיסור הטרדה מינית כדי להגן על כבודו של אדם, על חירותו ופרטיותו וכדי לקדם שוויון בין המינים.

החוק נוקט מהלך משולב:

- (א) החוק מגדיר את טיפוס ההתנהגות המכונים הטרדה מינית.
- (ב) החוק מגדיר הטרדה מינית והתנכלות בגינה הן כעוולות (עילה לתביעת נזיקין) והן כעבירות.
- (ג) החוק קובע את אחריות המעביד למניעת הטרדה מינית וקובע הליך מיוחד לטיפול בהטרדה מינית שהתרחשה במסגרת יחסי עבודה.

א. הטרדה מינית היא אחד ממעשים אלה:

סחיטה באיומים, כאשר המעשה שהמוטרד/ת נדרש/ת לעשותו הוא בעל אופי מיני.

- מעשים מגונים, כלומר: מעשים הנעשים לשם סיפוק מיני או ביזוי מיני ללא הסכמה חופשית.
- הצעות חוזרות בעלות אופי מיני המופנות לאדם אשר הראה למטריד כי אינו מעוניין בהצעות אלה.

- התייחסויות חוזרות המתמקדות במיניותו של אדם, כאשר אותו אדם הראה למטריד כי אינו מעוניין בהתייחסויות אלה.

- התייחסות מבזה או משפילה המופנית לאדם ביחס למינו או למיניותו, לרבות נטייתו המינית.
- פרסום תצלום, סרט או הקלטה של אדם, המתמקד במיניותו, בנסיבות שבהן הפרסום עלול להשפיל את האדם או לבזותו, ולא ניתנה הסכמתו לפרסום, ואולם במשפט פלילי או אזרחי לפי פסקה זו תהא זו הגנה טובה למפרסם אם מתקיים אחד מאלה:^{*}

א. הפרסום נעשה בתום לב, בשים לב לנסיבות הפרסום, תוכנו, צורתו, היקפו ומטרתו;

ב. הפרסום נעשה למטרה כשרה;

ג. יש בפרסום עניין ציבורי המצדיק אותו בנסיבות העניין, ובלבד שאינו כוזב, או שהוא

הבעת דעה או ביקורת על בעל תפקיד ציבורי בקשר לתפקידו, והפרסום לא חרג

מתחום הסביר לשם השגת מטרתו;

- במצבים הבאים התנהגות יכולה להיחשב כהטרדה מינית גם אם המוטריד/ת לא הבהיר למטריד שהוא אינו מעוניין/ת בהתייחסות המטרידה:

▪ כאשר המוטריד/ת הוא קטין, חסר ישע - תוך ניצול יחסי מרות, תלות, חינוך או טיפול.

▪ למטופל, במסגרת טיפול נפשי או רפואי - תוך ניצול תלות של המטופל במטפל.

▪ לעובד במסגרת יחסי עבודה ולאדם בשירות במסגרת שירות - תוך ניצול מרות ביחסי עבודה או בשירות.

החוק מעניק הגנה למי שנמצא במצב של תלות או כפיפות או חולשה כלפי אדם אחר ודורש מהאדם החזק במערכת יחסים חברתיים לא לנצל את מעמדו לרעה על ידי ביצוע הטרדה מינית. זה כולל יחסי מורה-תלמיד במוסדות חינוך.

ב. החוק אוסר הטרדה מינית והתנכלות וקובע שאלו הן עבירות שהעונשים עליהן נעים בין שנתיים לארבע שנות מאסר.

החוק קובע שהטרדה מינית והתנכלות הן עוולות אזרחיות. בית המשפט מוסמך להטיל פיצוי של עד 50,000 ₪ בשל הטרדה מינית או בשל התנכלות, ללא הוכחת נזק.

ג. אחריות המעביד

החוק מטיל על המעביד לנקוט אמצעים סבירים כדי למנוע הטרדה מינית או התנכלות. על המעביד לקבוע דרך יעילה להגשת תלונה, עליו לטפל ביעילות במקרה של הטרדה מינית או התנכלות שידע אודותיהם ועליו לפעול כדי למנוע הישנות המעשים האמורים.

מעביד המעסיק יותר מ-25 עובדים חייב לפרסם תקנון שבו יובאו עיקרי הוראות החוק בדבר הטרדה מינית ויפורטו בו דרכי הגשת התלונות והטיפול בהן. הוראות אלה חלות גם על מוסדות

^{*} בפסקה זו, "תצלום, סרט או הקלטה" - לרבות עריכה או שילוב של כל אחד מהם, ובלבד שבנסיבות העניין ניתן לזהות את האדם.

המקנים השכלה עיונית או מקצועית לבוגרים, ולעניין זה יראו את המוסד - כמעביד, את המורה או המרצה - כעובד או כממונה מטעם המעביד ואת התלמיד או הסטודנט - כעובד.

מה לעשות במקרה שהטרדה מינית?

חשוב להימנע משלושה דברים:

לא להאשים את עצמך - כמו כל צורה אחרת של פגיעה מינית, הטרדה מינית איננה דבר שהאישה מביאה על עצמה. זו פעולה המבוצעת על ידי המטריד והאחריות להתנהגות מוטלת עליו. האשמה עצמית גורמת להפניית הכעס כלפי פנים ומובילה לדיכאון והרגשת חוסר אונים. עליך להוציא את הכעס החוצה ולהפנותו כלפי המטריד.

לא לשמור את זה לעצמך - השתיקה מאפשרת את המשך הטרדה. רוב הסיכויים הם שאת/ה אינך הנפגע/ת היחיד/ה. על ידי שבירת השתיקה את/ה יכול/ה להביא להפסקת הטרדה ואף להגן על אחרים מפני הטרדה מינית בעתיד.

ספרי/י לאדם קרוב בו את/ה בוטח/ת.

דבר/י עם מורה, מדריכה פדגוגית, או עם האדם הממונה על מניעת הטרדה מינית במכללה.

הכר/הכירי מהן זכויותיך במקרה של הטרדה מינית.

אמור/אמרי למטריד באופן ישיר וברור שהתנהגותו אינה נעימה לך, פוגעת בך ואת/ה מבקש/ת שיפסיק.

תעד/י את האירוע ו/או האירועים בהם הוטרה: מתי והיכן התרחשה הטרדה, מה נאמר או נעשה, מי עוד היה נוכח, למי סיפרת.

פנייה לייעוץ והגשת תלונה - אפשר לפנות לייעוץ, תמיכה ו/או הגשת תלונה אל הצוות המטפל במכללה בנושא של הטרדה מינית.

שם המתלונן/ת יישאר חסוי לאורך כל התהליך.

במהלך הטיפול בתלונה יישמרו הזכויות האקדמיות של המתלונן/ת.

למתלונן/ת תישמר זכות ההחלטה בכל שלב של תהליך הטיפול בתלונה, אם להמשיך בתהליך או להפסיקו.

ישנן דרכים לא משפטיות להפסקת הטרדה מינית. עם זאת, המתלונן/ת יוכל/תוכל להגיש תלונה ברמה משמעתית בתוך המוסד, ו/או ברמה הפלילית באמצעות תלונה במשטרה.

האחריות לטיפול בהטרדה מינית במכללה הן:

ד"ר דורון לדרר - דיקנית הסטודנטים, טלפון 03-6902310

יפית רפאלי - מרכזת ההדרכה בקמפוס אמנויות, טלפון 03-6905475

כללי זכויות הסטודנט (התאמות עקב טיפולי פוריות, היריון, לידה, אימוץ או קבלת ילד למשמורת או אומנה), תשע"ב-2012*

בתוקף סמכותה לפי סעיף 19ב לחוק זכויות הסטודנט, התשס"ז-2007 (להלן - החוק), קובעת בזה המועצה להשכלה גבוהה כללים בדבר התאמות עקב טיפולי פוריות, היריון, לידה, אימוץ או קבלת ילד למשמורת או אומנה, שלפיהם יקבע מוסד הוראות בדבר התאמות כמפורט להלן:

פרק א': פרשנות

הגדרות

1. בכללים אלה -

"דרישה מוקדמת" - השתתפות בקורס, בחינה או מטלה המהווים תנאי להשתתפות בקורס אחר, בחינה אחרת או מטלה אחרת או לקבלה לשנת לימודים מתקדמת;

"הוראות המוסד" - הוראות בדבר התאמות אשר קבע המוסד לפי כללים אלה, לאחר התייעצות עם נציגי אגודת הסטודנטים של המוסד;

"היעדרות בשל אירוע מזכה" - היעדרות כמפורט בסעיף 19ב(ג) לחוק בשל אחת הסיבות המנויות בסעיף 19ב(א) בו, לתקופה של 21 ימים לפחות במהלך סמסטר;

"מוסד" - כהגדרתו בפסקאות (1) עד (4), (6) ו-(7) של סעיף 1 לחוק, למעט מכינה במסגרת מוסד המנוי בפסקה (5);

"מטלה" - תרגיל, עבודה, עבודה סמינריונית, פרויקט או רפרט; "תואר מתקדם" - תואר אקדמי שני או שלישי.

פרק ב': רכז התאמות

רכז התאמות ותפקידיו

2. (א) מוסד ימנה רכז התאמות לשם יישום הוראות המוסד.

(ב) המוסד יביא לידיעת הסטודנטים את שם רכז ההתאמות ואת הפרטים הדרושים לשם פנייה אליו.

(ג) תפקידיו רכז ההתאמות יהיו אלה:

(1) קביעת ההתאמות לסטודנטים לפי הוראות המוסד ובתיאום עם המרצה, לאחר קבלת בקשה להתאמות לפי פרק ג';

(2) מעקב אחר ביצוע ההתאמות ותיאום עם הגורמים הרלוונטיים במוסד לצורך ביצוען;

(3) טיפול בתלונות סטודנטים בנושא ביצוע ההתאמות.

(ד) רכז ההתאמות ישמור על חסיון המסמכים הרפואיים שיועברו אליו.

פרק ג': בקשה להתאמות

הגשת בקשה להתאמות

3. (א) מוסד יקבע נוהל להגשת הבקשה להתאמות.

(ב) סטודנט המבקש לקבל התאמות לפי הוראות המוסד יגיש בקשה להתאמות לרכז ההתאמות במוסד.

פרק ד': התאמות

היעדרות
משיעורים ודחיית
לימודים

4. (א) סטודנט זכאי להיעדר בשל אירוע מזכה, מ-30% מכלל השיעורים בכל קורס שחלה בו חובת נוכחות.

(ב) במקרה שבו זכאי הסטודנט להיעדר גם מסיבה אחרת, ייקבע שיעור היעדרות הכולל בהתאם לנוהלי המוסד, ובלבד שלא יפחת מ-30%.

(ג) מוסד יאפשר לסטודנט הנעדר בשל אירוע מזכה, לדחות קורס ולחזור עליו בלא תשלום נוסף בתנאי שעדיין לא נבחן.

5. סטודנט שנעדר בשל אירוע מזכה במועד שנקבע להגשת מטלה או בסמוך לו, יוכל להגיש את המטלה או מטלה חלופית, בהתאם להחלטת המרצה, בתוך שבעה שבועות לאחר תום תקופת ההיעדרות.

מטלות

6. (א) מוסד יאפשר לסטודנט שנעדר בשל אירוע מזכה מקורס במעבדה, סמינריון, סיור, סדנה או הכשרה מעשית להשלים את שהחסיר או יפטור אותו משתתפותו, או יאפשר את השתתפותו בהם במועד מאוחר יותר, בהתייחס בין השאר, למהות הקורס ובתיאום עם המרצה הנוגע בדבר; המוסד יפעל לקביעת נהלים בעניין זה ולפרסומם.

מעבדות,
סמינריונים,
סדנאות, סיורים
והכשרה מעשית

(ב) מוסד יפרסם מידע על החומרים שמשמשים בהם במעבדות, העלולים להיות גורמי סיכון לנשים בהיריון או לנשים מניקות ויאפשר לסטודנטיות כאמור לדחות את ההשתתפות במעבדות שיש בהן שימוש בחומרים מן הסוג האמור למועד מאוחר לאחר ההיריון או ההנקה.

7. (א) סטודנט שנעדר מבחינה בשל אירוע מזכה, זכאי להיבחן במועד נוסף אחר במסגרת המועדים המקובלים במוסד.

בחינה

(ב) סטודנט לאחר לידה, אימוץ או קבלת ילד למשמורת, שנעדר מבחינה בתקופה של עד 14 שבועות מיום הלידה, האימוץ או קבלת ילד למשמורת, זכאי להיבחן במועד נוסף אחר במסגרת המועדים המקובלים במוסד.

(ג) סטודנטית בהיריון זכאית לצאת לשירותים במהלך הבחינה.

(ד) סטודנטית בהיריון זכאית לתוספת זמן בבחינה שלא תפחת מ-25% ממשך זמן הבחינה.

(ה) במקרה שבו זכאית סטודנטית בהיריון לתוספת זמן גם מסיבה אחרת, ייקבע שיעור התוספת הכולל בהתאם לנוהלי המוסד, ובלבד שלא יפחת מ-25%.

8. סטודנט שנעדר בשל אירוע מזכה מבחינה של קורס או שבשל היעדרותו לא הגיש מטלה בקורס המהווה דרישה מוקדמת, זכאי ללמוד על תנאי בקורס המתקדם או בשנה המתקדמת עד להשלמת הבחינה או המטלה בהתאם לזכאותו לפי כללים אלה.

היעדרות מבחינה
או מטלה המהווה
דרישה מוקדמת

9. סטודנט שנעדר בשל אירוע מזכה יהיה זכאי להאריך את לימודיו בשני סמסטרם, בלי שיחויב בשכר לימוד או בכל תשלום נוסף בשל הארכה זו.

הארכת לימודים

10. מוסד יאפשר לסטודנטית, מהחודש השביעי להיריונה עד חודש לאחר הלידה, לחנות, בלא תשלום, בקרבה למקום הלימודים.

חניה בקמפוס או
בסביבתו

מלגה למחקר	11. (א) לא תופסק מלגה לסטודנט לתואר מתקדם בתקופה שנעדר בשל אירוע מזכה;
תשתיות	מוסד רשאי להגביל את התקופה שבמהלכה תשולם המלגה ל-14 שבועות. (ב) עם תום תקופת המלגה יהיה הסטודנט זכאי להארכה של המלגה לתקופה השווה לתקופת היעדרותו בתשלום. (ג) תשלום המלגה בתקופת היעדרותו וההארכה יהיה באחריות המוסד. 12. מוסד יקצה בקמפוס -
בני זוג	(1) מקומות ישיבה מתאימים לסטודנטיות בהיריון שיאפשרו נוחות ישיבה וכתיבה; (2) חדר או בהתאם לצורך כמה חדרים, לצורך הנקה; חדר ההנקה יצויד במקום ישיבה נוח, שקע חשמל, מקרר, משטח החתלה ובקרבת מקום גם כיור מים; (3) משטחי החתלה ברחבי המוסד, ככל שנדרש, ויפרסם את מקומם. 13. (א) בן או בת זוג של סטודנט שנעדר בשל אירוע מזכה שהתרחש במהלך הסמסטר, שהוא עצמו סטודנט, יהיה פטור מנוכחות בשיעורים למשך שבוע ימים. (ב) בן זוג של סטודנטית לאחר לידה שנעדר מבחינה שנערכה במהלך שלושה שבועות מיום הלידה, יהיה זכאי למועד בחינה נוסף במסגרת המועדים המקובלים במוסד.
פרסים ומענקי הצטיינות	14. פרסים, מלגות ומענקי הצטיינות מן המוסד, שאמת המידה להענקתם היא משך תקופת הלימודים, יחושבו לסטודנט שנעדר בשל אירוע מזכה בהפחתה של תקופת היעדרותו.
צילום	15. סטודנט שנעדר בשל אירוע מזכה זכאי להטבה שוות ערך ל-20 צילומים או הדפסות של חומר לימודים שהפסיד, בעד כל יום לימודים שבו נעדר.
פרסום	<u>פרק ה': כללי</u> 16. (א) מוסד יפרסם בכל שנה בשנתון או בידיעון ובאתר האינטרנט שלו את הכללים והדרכים לקבלת השירותים המיוחדים לפי כללים אלה. (ב) רכז ההתאמות יביא בפתיחת כל שנה את עיקרי המסמך, לידיעת חברי הסגל האקדמי והמינהלי. 17. הוראות מוסד לפי כללים אלה ייקבעו לא יאוחר ממועד פתיחת שנת הלימודים התשע"ג.

כ"ח בשבט התשע"ב (21 בפברואר 2012)

גדעון סער
יושב ראש המועצה להשכלה גבוהה

הוראות פרק זה נועדו לשמור על האינטרסים של המכללה ביצירות שנוצרו, תוך שימוש במשאבים שהמכללה מעמידה לרשות הסטודנטים, ובכללם הדרכה, הוראה, אמצעים ומשאבים פיזיים (כל אלה להלן "משאבי המכללה").

הוראות פרק זה חלות על כל היצירות שנוצרו במהלך ועקב הלימודים של הסטודנט היוצר במסגרת המכללה, לרבות במסגרת מטלות הבית (כל אלה להלן: "הלימודים"), או תוך שימוש במשאבי המכללה.

זכויות היוצרים וכל זכויות קניין רוחני אחרות בכל יצירה, ובכל טביעה של כל ביצוע (כל אלה להלן: "יצירה") שייצור סטודנט במסגרת או עקב לימודיו, או תוך שימוש במשאבי המכללה, לרבות הבעלות בכל חפץ שבתוכו היצירה המקורית נקבעה או הוטבעה, שייכות באופן בלעדי למכללה וזאת למלא תקופת הזכויות ובכל מקום בתבל.

המכללה רשאית לרשום את זכויותיה בכל יצירה כאמור בכל מרשם המתנהל בכל מדינה ולעשות ביצירה כל שימוש המיוחד לבעל זכות היוצרים על פי כל דין, ובכלל זה לנצל את היצירה לשימוש מסחרי ושאינו מסחרי, לשכפל אותו, לפרסם אותו ולהפיץ אותו בכל אמצעי מדיה קיים או עתידי.

המכללה רשאית להציג, להשמיע או לפרסם יצירה בשלמותה או בחלקה, לרבות במסגרת פרסומים אודות המכללה ו/או פעילויות כלשהן שקשורות אליה, ולהתאימה לכל מדיה. בכפוף לכך, המכללה לא תערוך ביצירה כל שינוי שיש בו כדי לפגום ביצירה, או לגרום לסילופה, באופן שיש בהם לפגוע בכבודו או בשמו של היוצר.

המכללה תציין את שמו של הסטודנט שיצר את היצירה בעת כל פרסום מטעמה אשר בשליטתה, וזאת בהיקף ובמידה הראויים בנסיבות העניין.

הסטודנט רשאי להציג את היצירה בתיק העבודות שלו, תוך ציון העובדה שנוצרה במסגרת לימודיו במכללה, והקפדה על האמור בסעיף 10 להלן, ובכפוף לאמור בסעיף 11 להלן.

הסטודנט מתחייב, כי בכל יצירה שייצור במסגרת לימודיו, לא יהיה כדי לפגוע בזכויות יוצרים ו/או זכויות קניין רוחני ו/או בכל זכות אחרת של כל צד ג', לרבות זכות לשם טוב ו/או לפרטיות. בכל מקרה של ספק, על הסטודנט לפנות לייעוץ משפטי.

ככל שהסטודנט מבקש לשלב ביצירתו יצירה קיימת ו/או להתבסס על יצירה קיימת ו/או כל חומר קיים אחר, באחריות הסטודנט לקבל רשות כדין ובכתב לשימוש בכל יצירה ו/או חומר כאמור. כמו כן באחריותו לקבל רשות לשימוש בכל ביצוע של כל אדם ו/או לשימוש בקולו, תמונתו או דמותו של כל אדם שמשותף או מופיע ביצירה שיצור, לרבות מרואיינים, יוצרים אחרים (כגון צלמים, כותבים ומלחינים), מבצעים, אנשי צוות וגורמים אחרים שישתתפו ביצירה. הרשות חייבת לאפשר ניצול היצירה לכל מטרה. כן מתחייב הסטודנט להעניק קרדיט ראוי לכל מי שהשתתף ביצירה או מופיע בה כיוצר או כמבצע.

על כל יצירה שתיוצר ו/או שתופק במסגרת הלימודים או תוך שימוש במשאבי המכללה יופיע קרדיט למכללה באופן ובצורה שייקבעו על ידי המכללה מעת לעת. כמו כן, יופיע סימן זכויות יוצרים והטקסט בנוסח המפורט: © [שנת היצירה] מכללת סמינר הקיבוצים. כל הזכויות שמורות. מבלי לגרוע מכל האמור לעיל וככל הנדרש על פי דין ישמש מסמך זה ככתב העברת זכויות לגבי כל הזכויות האמורות לעיל.

[illegible]

המכון לחינוך מתקדם: הגות, מחקר ומעשה בחינוך

ראש המכון: פרופ' נמרוד אלוני

המכון לחינוך מתקדם במכללת סמינר הקיבוצים הוקם בשנת 2010 כחלק ממהלך של איגום יחידות ומרכזים במכללה שעסקו בתחומים מגוונים של הגות, מחקר ומעשה חינוכי. יוזמה זו התבססה על ההכרה שקידום משמעותי של החינוך אפשרי רק על היסודות של שיח אקדמי בין-תחומי - גישות הגותיות, פרשניות, איכותניות וכמותיות - ושל שיתופי פעולה והפריה הדדית בין מי שמומחיותם **דעת עיונית-תאורטית** למי שמצטיינים **בתבונה מעשית-פדגוגית**. התוצרים שאליהם מכוון המכון כוללים: מחקרים ופרסומים אקדמיים, ניירות עמדה ובימות דיון, דגמים חינוכיים ותכניות לימוד - הן בכתובים והן ביישומים הלכה למעשה במוסדות חינוך.

ברוח מסורת של למעלה מ-70 שנה של סמינר הקיבוצים, המכון לחינוך מתקדם אינו ניטרלי בהשקפת עולמו ואינו מסתגר במגדל שן אקדמי. הוא מבקש לבסס ולהפיץ את הרעיונות והפרקטיקות של **החינוך המתקדם** על שני מובניו הידועים:

❖ **בזיקה לאידיאלים ההומניסטיים של הקידמה** - בדעת המדעית והחשיבה הביקורתית, בתרבות הדמוקרטית ובזכויות האדם, בצדק חברתי ובקיימות הסביבתית.

❖ **בזיקה לעקרונות של החינוך הפרוגרסיבי** - גישה הוליסטית ולמידה פעילה וחוויתית, מעורבות חברתית ואזרחות דמוקרטית, הוראה דיאלוגית וטיפול הסקרנות, האוטונומיה, האותנטיות והיצירתיות של הלומדים.

המכון מתמקד בשמונה תחומי עשייה עיקריים:

1. גישות חדשות בחינוך, בהוראה ובהכשרת מורים ברוח החינוך ההומניסטי, הדמוקרטי, היצירתי והדיאלוגי.
2. חינוך פוליטי לאזרחות דמוקרטית, חינוך ערכי, צדק חברתי, חינוך רב-תרבותי, חינוך לשלום, חינוך סביבתי.
3. תרבות ישראל - מורשתית ועכשווית, יהדות כתרבות ותרבות ים-תיכונית.
4. חינוך אסתטי ואמנויות יצירה, במה, עיצוב ומדיה.
5. חינוך לאורח חיים בריא - חינוך גופני ואוריינות בריאותית.
6. רשתות מחקר: ישראליות ובינלאומיות.
7. רשתות חינוך: מכללה, בתי ספר וקהילה.
8. חינוך ותקשורת, טכנולוגיה בחינוך, מדיה דיגיטלית וכתובה.

פעילות המכון מתקיימת בחמש יחידות ייעודיות:

קתדרת אונסקו לחינוך הומניסטי - בראשות פרופ' נמרוד אלוני

יחידה זו פועלת בזיקה לארגון אונסקו העולמי ולוועד הישראלי לאונסקו כדי לקדם את החינוך ההומניסטי בישראל ובעולם. מיזמיה כוללים: פרסומים אקדמיים ופיתוח דגמים חינוכיים בתחום החינוך ההומניסטי - למסגרות פורמליות ובלתי פורמליות; כתיבת "ספרי הניסוי" של מוסדות

חינוך ניסויים-הומניסטיים - הפועלים בהדרכה משותפת של המכון ושל הגף לניסויים ויוזמות במשרד החינוך; תשתיות פדגוגיות ומאבקים ציבוריים הנוגעים לשכבות החלשות ולילדי הפליטים ומהגרי עבודה; הכנת ניירות עמדה והעמדת בימות דיון בתחומי החינוך ההומניסטי, הדיאלוגי, הביקורתי, הרב-תרבותי, הסביבתי, הפוליטי-דמוקרטי, האמנותי-יצירתי, היהודי-פלורליסטי וחינוך לצדק חברתי ושלוש.

היחידה להדרכה וליווי של מוסדות חינוך - בראשות ד"ר הדס דקל

ייעודה של יחידה זו הוא בניית רשת חינוכית - גני ילדים, בתי ספר, תנועות נוער, רשויות מקומיות ורשתות חינוכיות - הפועלת ברוח ההשקפה ההומניסטית-חברתית של מכללת סמינר הקיבוצים והמשמשת שדה התנסות לסגל המכללה והסטודנטים (דגם של בית חולים אוניברסיטאי). היחידה מאגמת את הפעילות של רשת חמ"ה, המרכז לפיתוח מנהלים, המרכז להורות ומשפחה ויוזמות של מסלולים ומורים במכללה לכדי עשייה חינוכית שתסייע בקידום והשיפור של מוסדות החינוך והעמדת מנגנון ללימוד מהצלחות חינוכיות. עיקר מלאכתה של יחידה זו בשנים האחרונות הוא ליווי והדרכה של הצוותים החינוכיים לקראת גיבוש חזון החינוכי, מימושו המוצלח והפיכת בית הספר למדגים ומוביל בדרכו החינוכית ההומניסטית.

היחידה לכנסים חינוכיים - בראשות פרופ' נמרוד אלוני וד"ר תמר קטקו

ייעוד היחידה הוא לארגן ולהפיק כנסים אקדמיים וחינוכיים, בעלי אופי בינלאומי או כלל-ישראלי, אשר בהם מכללת סמינר הקיבוצים תעמיד תרומה משמעותית לשיח החינוכי - הן במישור הציבורי והן במישור הפרופסיונלי ייעודי. גולת הכותרת של יחידה זו היא הכנס השנתי לחינוך מתקדם (בשיתוף עם עיריית תל אביב), אשר מזמן לציבור גדול של אנשי חינוך ואקדמיה (למעלה מאלף אנשים בכל שנה) מפגשי עיון ודיון עם בכירי אנשי החינוך והאקדמיה, המדע, התרבות, האמנות והממשל - בכלל זה חתנים וכלות של פרס נובל ופרס ישראל, נשיא המדינה, ראש הממשלה ושר החינוך.

היחידה לכתבי עת - עורך ראשי: פרופ' נמרוד אלוני

ייעודה של יחידה זו הוא להקים ולהפעיל את מערך כתבי העת של סמינר הקיבוצים, ובכללם: גילוי דעת: כתב עת אקדמי שפיט בתחומי החינוך, החברה והתרבות - בעריכת ד"ר ניסים אבישר וד"ר אמנון יובל; החינוך וסביבו: שנתון מכללת סמינר הקיבוצים - בעריכת ד"ר אסתי אדיבי שושן, מחשבה רב-תחומית בחינוך ההומניסטי - בעריכת פרופ' נמרוד אלוני, בין המילים: כתב עת לתרפיה באמנויות - בעריכת ד"ר נעמה לב ארי.

היחידה הבין-תחומית להגות, מחקר ומדיניות

היחידה הבין-תחומית להגות, מחקר ומדיניות מאגדת פורומים הגותיים הממוקדים בסוגיות עקרוניות ורלוונטיות למערכת החינוך. מטרת היחידה היא לקיים פעילות לימודית-עיונית ברמה גבוהה בקרב אנשי סגל המכללה, שתוביל בסופו של דבר לכתיבת מחקרים מקוריים של המשתתפים ולפרסומם בקובץ מיוחד שיצא לאור בתמיכת המכללה. הציפייה היא שפעילות הקבוצות המחקריות תתרום בסופו של דבר גם לפיתוח הידע בתחום ותשפיע על המציאות ועל טיפוחו האקדמי של סגל המכללה.

היחידה לקשרים אקדמיים בינלאומיים

ייעודה של היחידה ליזום ולפתח קשרים בינלאומיים עם מוסדות להשכלה גבוהה והכשרת מורים, רשתות אקדמיות והוגים וחוקרים מרחבי העולם, מתוך מטרה להעצים את הפוריות האקדמית של סגל המכללה, את איכותה ונראותה. ערוצי שיתוף הפעולה מגוונים: כנסים בינלאומיים, מחקרים משותפים, פרסומים אקדמיים, סמינרים דיסציפלינריים וקבוצות לכת'בת ניירות עמדה ומדיניות.

היחידה לפרסום ספרים

יחידה זו יזמה וכווננה ברית עם הוצאת הקיבוץ המאוחד, מכון מופ"ת והסתדרות המורים, כדי להפיק שתי סדרות ספרים: האחת של ספרי מקור של קבוצות המחקר במכללה, והשנייה של ספרים מתורגמים שיצרו בשנים האחרונות פולמוס משמעותי, הטביעו חותם בשיח החינוכי ויש בהם פוטנציאל להעצמת אנשי החינוך הישראלים - באקדמיה ובמעשה.

הרשות למחקר ולהערכה ע"ש מרדכי סגל

ראש הרשות: ד"ר אירית לוי-פלדמן

הרשות למחקר ולהערכה ע"ש מרדכי סגל פועלת במכללה מאז שנות השמונים. מטרותיה העיקריות הן לקדם את תרבות המחקר וההערכה במכללה באמצעות טיפוח סגל חוקר מצד אחד, ולספק משוב לעשייה החינוכית במכללה לטובת שיפור והתפתחות מצד שני. שני אלה מתבצעים מתוך שמירה על רמה גבוהה ומקצועית של איכות אקדמית. מלבד המחקרים הנעשים בתוך המכללה, הרשות עורכת גם מחקרי הערכה בתחומי החינוך והחברה עבור ובמיון גורמי חוץ.

מתוך כך כוללת עבודתה של הרשות:

א. ביצוע מחקרים בתחום החינוך בכלל ובהכשרת מורים בפרט על ידי חוקרי הרשות ובשיתופי פעולה עם מרצים במכללה ועם גורמי חוץ.

ב. מתן משוב לעשייה החינוכית-אקדמית במכללה לטובת שיפור והתפתחות בעזרת ליווי של תכניות במחקרי הערכה וכן ביצוע סקרי משוב.

ג. עידוד מרצים במכללה לבצע מחקרים בתחומי התמחותם על ידי מתן ייעוץ וסיוע מתודולוגי בעריכת המחקר על שלביו השונים, וכן מתן ייעוץ וסיוע בהצגת ממצאי מחקרים בכנסים בארץ ובחו"ל.

ד. הצגת הפעילות המחקרית הענפה הנעשית במכללה במגוון דרכים, שהבולטות בהן: כנס מחקרי שנתי, הצגת פרסומי הסגל בחוברת פרסומים שנתית, הצגת תקצירי מחקרי הרשות ומחקרים שנערכו בתמיכתה בחוברת תקצירים שנתית.

ה. ביצוע מחקרי הערכה עבור גורמי חוץ. כמו כן מוצע סיוע כספי לסגל האקדמי במכללה על ידי ועדת טיפוח סגל שבאחריות הרשות. הסיוע מוקדש לטובת:

1. ביצוע מחקרים.
2. השתתפות בכנסים, בימי עיון ובהשתלמויות בארץ.
3. השתתפות בכנסים בחו"ל.
4. כתיבה והוצאת ספרים.
5. תרגום או עריכה לשונית באנגלית של מאמרים.
6. תמיכה בדוקטורנטים בשלבי סיום עבודת המחקר.
7. סיוע בהפקת פוסטרים לטובת הצגתם בכנסים בארץ ובחו"ל.

מידע מפורט ניתן למצוא באתר המכללה: www.smkb.ac.il/research

משרדי הרשות למחקר נמצאים בצד לבניין המכללון.

יחידות רוחב

רכזת: תמר קטקו

יחידות ותכניות הפועלות עם כלל הפקולטות, הסטודנטים והמרצים במכללה. החזון המשותף לכולן הוא הרצון לטפח מורים מחוללי שינוי - מורים בעלי תפיסת עולם חינוכית וחברתית רחבה, שיתאפיינו ביכולת להתבוננות מפענחת, ביקורתית ויוצרת על המציאות שבה הם פועלים, ושיהיו נכונים להוביל תהליכי תיקון ושיפור בכל מעגלי מעורבותם.

יחידות אלו פועלות בקרב שלושה קהלי יעד עיקריים:

עם סטודנטים:

- ❖ תכנית רג"ב (ראש גדול בהוראה) למצטיינים המיועדת לסטודנטים מובילים מכלל המחלקות והחוגים.
- ❖ יחידה למעורבות חברתית מחייבת לכלל הסטודנטים לתואר ראשון במכללה.
- ❖ תכנית פלח לסטודנטים יוצאי אתיופיה מכלל המחלקות והחוגים.

עם מורים בתחילת דרכם:

- ❖ יחידה לכניסה להוראה העוסקת הן בשלב ההתמחות (הסטאז') והן בשנת העבודה הראשונה שלאחריה (אופק חדש - שלב 1).

עם מרצי המכללה:

- ❖ יחידה לקידום הוראה העוסקת בטיפוח הוראה מיטבית בקרב הסגל האקדמי במכללה דרך שלל ערוצי פעולה. היחידה מובילה את פורום מועצת הסגל האקדמי.
- ❖ יחידה לתקשוב אקדמי הפועלת להשבחת ההוראה והלמידה באמצעות שימוש מושכל בטכנולוגיות למידה מתקדמות.
- ❖ יחידה האחראית לתכנון וארגון הטקסים והאירועים הכלל-מכללתיים ולשולחן תיאום של ראשי תכניות התואר השני.

תכנית רג"ב למצטיינים

ראש התכנית: ד"ר תמר קטקו

התכנית נועדה להכשיר פרחי הוראה מצטיינים, הן בתחומי ההתמחות שלהם והן באישיותם, כמורים וכמנהיגים חינוכיים. מטרת התכנית לעודד סטודנטים להגיע להוראה מיטבית, להטביע חותם של ממש ולטפחם באמצעות קורסים ייחודיים כאנשי חינוך אינטלקטואלים, מוכשרים, אמפתיים ומעורבים בנעשה בארץ.

כל הקורסים הייחודיים מתקיימים בימי רביעי, בשעות 17:45-19:15 (לעתים גם עד 21:00).

ייחודיות התכנית

- ❖ קורסים בפילוסופיה, היסטוריה, ספרות, חינוך, מדעי החברה, מדעים מדויקים ולימודי מגדר.
- ❖ מעורבות בפרויקטים חינוכיים בבתי ספר ניסויים, פריפריאליים וייחודיים.
- ❖ המשך במסלול ישיר לתואר שני ואפשרות להתחיל כבר בשנה ג'.
- ❖ התנסות כעוזרי הוראה, מתרגלים, חונכים ויוזמי פרויקטים חינוכיים עצמאיים.
- ❖ העדפה בשיבוצם במערכת החינוך.

חובות הסטודנטית

- ❖ שמירה על רמת הישגים גבוהה בכל שנה (ממוצע 90).
- ❖ השתתפות מלאה בכל הקורסים הייחודיים, במפגשי ההעשרה, המעורבות בקמפוס ובהתנסויות.
- ❖ בתום הלימודים חובה לעבוד שלוש שנים במערכת החינוך כמורים בהיקף של שני שלישים משרה.
- ❖ סדנת סטאז' בשנה הרביעית (שנה ראשונה של העבודה במערכת) מותנית בסיום חובות ההתנסות המעשית ובקורסי "זהירות בדרכים" ו"עזרה ראשונה".

תכנית הלימודים

סטודנטים בתכנית רג"ב למצטיינים לומדים במסלולי ההתמחות שאליהם נרשמו ובד בבד, במהלך שלוש השנים, משתתפים בקורסים מיוחדים לתכנית ובפעילויות ייחודיות למצטיינים.

שנה א'

שם הקורס	תוכן הקורס
"אבני דרך"	19:15-17:45
ספרות ומהפכות	תרבות הכוח הלאומי בשירה העברית, מהפכת המגדר בספרות העולמית והעברית, דחיקתה ופריצתה של הספרות המזרחית, ספרות השואה, מורים בספרות ובקולנוע.
פילוסופיה ומהפכות	לידתה של הפילוסופיה המערבית, המהפכה שחולל רנה דקארט במחשבת המאה ה-17, "המהפכה הקופרניקאית" של עמנואל קאנט, ז'אן-ז'אק רוסו, פרידריך ניטשה וג'ון דיואי.
היסטוריה ומהפכות	מיתוס, אתוס וטיפול מנהיגים, מורשת לאומית וכוחו של החינוך להשפיע על תהליך עיצובו של הזיכרון הקולקטיבי בחברה רב-תרבותית.
"נשמע ונעשה"	21:00-19:30 (קורסים משולבים)
סמסטר א'	חברה ישראלית (בחירה)
סמסטר א'	"בית מדרש" (בחירה)
סמסטר א'	שונות מגדרית ותרבותית (בחירה)
סמסטר ב'	מועדון הספר (שתי קבוצות)

שעות מעורבות (בחודשים ספטמבר-אוקטובר, 40 שעות מרוכזות, לבחירה 1)

"להתחבר לאחר": חונכות ומחקר
"מחוץ לעיר": חונכות ומחקר

שנה ב'

שם הקורס	תוכן הקורס (כולל סדנה רפלקטיבית ומתודולוגית)
קהילות חקר	חמש קבוצות חשיבה, מחקר + התנסות בבתי ספר שונים
חינוך ופריפריה	הון תרבותי וקריירה: שילוב צעירים וצעירות מהפריפריה בהשכלה הגבוהה ובתפקידי מפתח בישראל.
הקול האחר	ערביי ארץ ישראל וקולם של אחרים על יסוד הצהרת זכויות האדם ו"הפדגוגיה של המדוכאים": דיאלוג לשלום.
שיח חינוכי-יהודי	חשיבות הדיאלוג במעשה החינוכי, שאלות ערכיות והגותיות דרך מקורות יהודיים ופילוסופיים.
זהות ישראלית	"מסע ישראל", מורשת, הסכסוך הישראלי פלשתיני ומקומם בהגדרות שונות של הזהות הישראלית.

שעות מעורבות (בחודשים ספטמבר-אוקטובר, 40 שעות מרוכזות, לבחירה 2)

מרתון אמנותי בזיקה לחינוך
השתתפות במערכת עיתון התכנית, "המקבץ"
מרתון מתמטי לתלמידי בתי ספר ניסויים
הכשרה לקריאה/כתיבה של מאמרים מדעיים

שנה ג'

שם הקורס	תוכן הקורס
"נעשה ונתנסה"	19:15-17:45 (שנתי)
"מדע ודעת"	היבטים בהוראת המדעים והמתמטיקה
הסיפור שלך: שינוי עולם דרך מלים	דיון ספרותי בזיקה לנוף, לתרבות וליוצרים
מדים, מדיה, מדינה	סוגיות בפוליטיקה, תקשורת וצבא
"במחשבה שנייה"*	19:15-17:45 (2 קורסים סמסטריאליים)
"מילים ומשפטים" סמסטר א'	סוגיות בענייני אתיקה, חינוך ומשפט
הוראת היסטוריה סמסטר ב'	מחלוקות בחינוך ההיסטורי בישראל

* מי שבחר בקורס של דנה בסמס' א' חייב גם את הקורס של אייל בסמס' ב'.

שעות מעורבות (40 שעות שנתיות, לבחירה 1)

הדרכה אישית והכשרה לסיוע ותרגול בקורסים השונים
הדרכה אישית בסוגים שונים של ליווי הסטודנטים

היחידה למעורבות חברתית בחברה ובקהילה

ראש היחידה: הדסה טרון

מלווה אקדמי: אדם הישראלי

מכללת סמינר הקיבוצים הציבה לעצמה יעד לטפח מורים בעלי תודעה חברתית-ציבורית ומבט קהילתי רחב, הרואים את תלמידיהם במלוא היקף אישיותם. במסגרת תכניות ההכשרה של המסלולים השונים שולבו אפוא רכיבים שנועדו לקדם תפיסה זו. רכיבים אלו מתאפיינים בכך שהם מגדילים את הקשרים בין החינוך הפורמלי לבלתי פורמלי ומאפשרים לסטודנטים להתנסות בפעילות מגוונת בארגונים קהילתיים וחברתיים.

היחידה פועלת בשלושה ממדים המיושמים בכל אחד ממסלולי הלימוד במכללה:

1. מעורבות חברתית
2. הדרכה פדגוגית מעורבות בקהילה
3. מעורבות סטודנטים בחיי הקמפוס

מעורבות חברתית

כלל הסטודנטים במכללה מחויבים להשתתף בתכנית המעורבות החברתית, הכוללת שני רכיבים: פעילות בארגון חברתי או קהילתי בהיקף של 60 שעות - פעילות זו תקנה אקרדיטציה של 2 ש"ש. ❖ השתתפות בקורס אקדמי מלווה שיעסוק בהמשגה ובבירור של סוגיות חברתיות ופוליטיות רחבות. הקורס, בהיקף של 1 ש"ש, יילמד במקביל לפעילות בארגון החברתי או הקהילתי ויהווה חלק מתכנית הלימודים.

הדרכה פדגוגית: מעורבות בקהילה

במסגרת פרקי ההכשרה המעשית של המסלולים וההתמחויות השונים ישולבו התנסויות היוצאות מהכיתה לקהילה הקרובה (בית הספר) והעוטפת (שכונה, יישוב). תכנית זו מבוססת על קשרים ענפים המתקיימים עם קהילות באזור המרכז ועם שלל ארגוני חינוך בלתי פורמליים.

מעורבות סטודנטים בחיי הקמפוס

המכללה מעודדת מעורבות ושותפות של הסטודנטים בחיי המכללה מעבר לפעילותה הנרחבת של אגודת הסטודנטים, ונענית ליזמויות מגוונות הצומחות מהשטח. במסגרת זו הסטודנטים משולבים בוועדות פורמליות כגון: מועצת הסגל האקדמי (גוף האחראי במכללה על ההוראה והלמידה), המועצה הירוקה (גוף המקדם את הפיכתו של הקמפוס לירוק בכל ההיבטים), ועדות מסלוליות ליישום נורמות הוראה ולמידה. כמו כן, הסטודנטים משתתפים בקורסים המתנהלים כקהילות לומדים שבהם רמת השותפות שלהם גבוהה.

התמחות בהוראה (סטאז')

ראש היחידה: ד"ר דפנה המר-בודנר

על פי הנחיות משרד החינוך, האגף להכשרת עובדי הוראה ואגף התמחות וכניסה להוראה, החל בשנת הלימודים תשס"א חלה חובת הסטאז' על כל המתכשרים להוראה במוסדות להכשרת מורים. חובה זו היא תנאי לקבלת רישיון הוראה.

חובות שנת ההתמחות כוללות:

- א. שליש משרת הוראה (מינימום) במוסדות מוכרים על ידי משרד החינוך.
- ב. השתתפות בסדנת סטאז' במכללה (שיעור אחד למשך כל השנה).
- ג. קבלת הערכה חיובית של הרשויות המוסמכות (ועדה בית ספרית, ועדה מטעם משרד החינוך).
- ד. ליווי של מורה/גננת חונכת.

כל הסטודנטים בהסבה וסטודנטים שסיימו את לימודיהם בעבר חייבים בתשלום עבור סדנת הסטאז'.

סטודנטים סדירים (בשנה ד') או מצטייני משרד החינוך פטורים מתשלום.

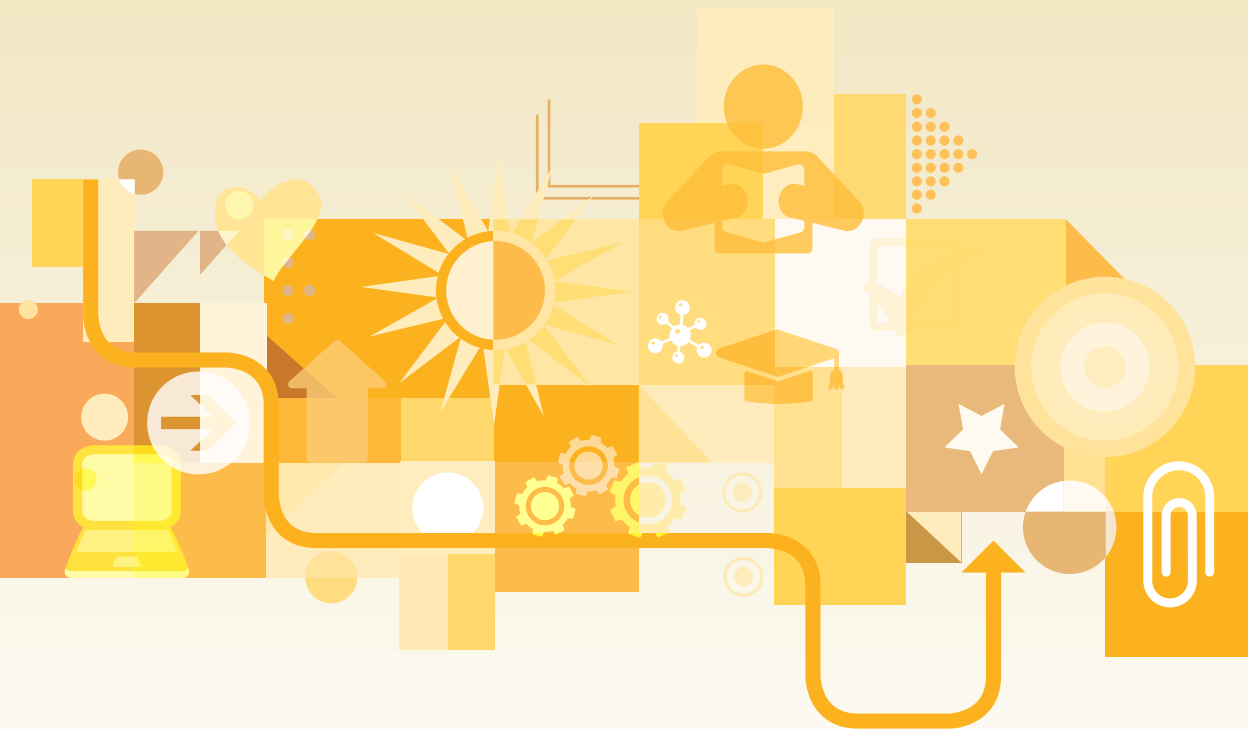
שנה א' להוראה במסגרת "אופק חדש"

על פי מתווה מדיניות "אופק חדש", עובדי הוראה חדשים (מורים וגננות) נכנסים מהשנה שלאחר ההתמחות למערך של פיתוח מקצועי שגם מזכה בדרגות קידום.

בשנה שלאחר ההתמחות מורים חדשים מתבקשים להירשם לקורס המיועד למסיימי סטאז' בלבד. הקורס הוא קורס חובה למורים העובדים בהיקף של חצי משרה ומעלה במסגרת "אופק חדש". למורים העובדים בהיקף של שליש משרה ייחשב הקורס לקרדיט בשנה שלאחר מכן. מורים השייכים ל"עוז לתמורה" רשאים לעשות קורס זה או קורס מקביל ב"פסגות".

היקף הקורס: 60 שעות - במתכונת של 40 שעות מפגשים בכיתה ו-20 שעות ליווי אישי. השתלבות בקורס מותנית בעבודה בפועל במערכת החינוך.

תשתיות אקדמיות ומערך מסייע

מערך משאבי מידע ולמידה

מערך משאבי המידע והלמידה של מכללת סמינר הקיבוצים כולל את הספרייה המרכזית, את ספריית קמפוס אמנויות ואת משעול (סביבת למידה מתקדמת). מערך זה מציע לבאי המכללה מגוון של משאבי מידע ושירותי יעץ ההולמים את התפיסה של הלומד העצמאי בעידן המידע.

א. הספרייה

מאפייני האוסף:

אוסף הספרייה משקף את תכניות הלימודים על כל מגוון המקצועות והנושאים במדעי החברה, במדעי הרוח, במדעי הטבע, במתמטיקה ובאמנויות.

שלוש מטרות מנחות את פיתוח האוסף: (1) למלא את צורכי המורים וציבור הלומדים; (2) לאפשר הרחבת ההשכלה הכללית והמקצועית מעבר לתכנית הלימודים; (3) לעודד את הלומדים לקרוא ספרות עברית ומתורגמת לשם הנאה והעשרה תרבותית.

אוסף הספרים:

אוסף הספרייה המרכזית וספריית קמפוס אמנויות כולל כ-100,000 כותרים בעברית ובאנגלית. מספר כתבי העת: כ-950 בעברית ובאנגלית. אוסף הספרייה בקמפוס אמנויות כולל כ-10,000 כותרים ובהם ספרים, כתבי עת וסרטים, בתחומי הלימוד שבקמפוס: אמנות, עיצוב, תקשורת וקולנוע, חינוך והוראה ונושאים נבחרים במדעי החברה. בספרייה נהוגה שיטת המדף הפתוח, והספרים ערוכים על המדפים לפי נושאים, בשיטת דיואי.

מחשוב:

בספרייה רשת מחשוב המשמשת את צוות הספרייה ואת הקוראים. השירותים לקהל ועיבוד כל החומר הנרכש לספרייה נעשים בתוכנת "אלף 500", הנהוגה בספריות אקדמיות בארץ. הספרייה חברה ברשת הספריות הבין-אוניברסיטאית והבין-מכללתית.

מאגרי מידע ממוחשבים:

בספרייה ניתן שירות חיפוש במאגרי מידע. במאגרים חומר בתחומי מדעי החברה (חינוך, פסיכולוגיה, סוציולוגיה), מדעי הטבע, ספורט, מדעי הרוח ויהדות, האמנויות ועוד.

הדרכה לאוריינות מידע:

בתחילת כל שנת לימודים נערכים סיורי היכרות והדרכה בספרייה ובמשעול לכל תלמידי שנה א'. הסיורים וההדרכות מונחים על ידי צוות מקצועי ומיומן. מפגשי הדרכה נוספים מתקיימים בכל אחת משנות הלימוד במכללה ובכל אחד מהמסלולים - הן במסגרת כיתתית והן במסגרת אישית.

ב. משעול

משעול מעמיד לרשות הסטודנטים והמרצים במכללה מערך של משאבי מידע בצורות מדיה מגוונות ובאמצעים טכנולוגיים מתקדמים, וכן שירותי ייעוץ ותמיכה בתהליכי למידה-הוראה. להלן פירוט של שירותים אלה:

משאבי מידע ואמצעים טכנולוגיים ללמידה/הוראה

במרחב המולטימדיה במשעול עומדת לרשות הסטודנטים והמרצים ספריית משאבי מולטימדיה עשירה, ובה תקליטורי מוזיקה וסרטים. האמצעים הטכנולוגיים הנחוצים למגוון השימושים במשאבים אלו (צפייה, האזנה, עריכה וצילום) זמינים למשתמשים. כמו כן מוצעת במקום הדרכה באיתור תוכני מולטימדיה, עריכתם, עיצובם ושילובם בהוראה.

במרחב המולטימדיה נמצא אולפן הקלטות המאפשר לסטודנטים ולמרצים לשלב יצירות מוזיקליות ודיבור בחומרי הוראה דיגיטליים.

במרחב המשאבים עומדת לרשות הבאים למשעול ספרייה עשירה בנושאי הוראה ולמידה שונים. ניתן למצוא בה חומרי למידה והפעלה למורים ולתלמידים בכל מקצועות ההוראה ובנושאים רבים אחרים, לכל שכבות הגיל: הגיל הרך, בית הספר היסודי והעל-יסודי, הכשרת מורים והוראת עמיתים.

במרחב העיצוב במשעול ניתן ייעוץ בתחום שילוב האמנויות בחינוך. שירות זה נועד להוסיף לארגז הכלים של המחנך-היוצר שיקולי דעת, מיומנויות וטכניקות לעיצוב חזותי-אמנותי של רעיונות פדגוגיים. כאן ניתנים ייעוץ ותמיכה בתכנון, בעיצוב ובביצוע חזותי של חומרי הוראה/למידה, וניתנת הנחיה מקצועית בעיבוד יצירתי של תכנים לימודיים, תוך שילוב אמנויות שונות. במרחב מוצע ייעוץ במגוון של משימות עיצוב פדגוגיות כגון: עיצוב הסביבה הלימודית; בניית מרכזי למידה ועיצובם; תכנון וביצוע של כרזות; הכנה ועיצוב של דפי עבודה; תכנון וביצוע של משחקים לימודיים, ועוד. בסדנה תצוגה לימודית מתחלפת של נושאים מתוך לוח השנה ומתוך תכניות הלימודים, וכן לקט של נושאים מעובדים.

עדנה נעמן, מנהלת מינהל הספריות ומשעול
אורנה שחק, מנהלת הספרייה בקמפוס אמנויות

מהו"ת - מרכז התעצמות ותובנה

סיוע לסטודנטים עם לקויות למידה

מנהלת: ד"ר אופירה טיקוצ'ינסקי

כחלק מהשירותים הניתנים לסטודנטים במכללה תחת קורת הגג של משעול, פועל במקום מרכז התעצמות ותובנה לסטודנטים בעלי לקויות למידה - מהו"ת. מרכז מהו"ת הוא בית חם ועוגן למימוש עצמי לסטודנטים אלו.

גישת המרכז לקידום של הסטודנטים היא הוליסטית ורב-ממדית. הסטודנטים ימצאו במהו"ת מענה לצרכים האקדמיים-לימודיים, כמו קורסים ייחודיים, התאמות אישיות ואפשרות להיעזר בחונך/ת. כן הם יקבלו מענה לצרכים החברתיים-רגשיים שלהם ויונחו לזהות בתוך עצמם יכולות וכישורים.

כדי לקבל סיוע של מהו"ת יש להציג למרכז אבחון תקף (עד 5 שנים ואחרי גיל 17). כדאי להציג את האבחון עוד לפני תחילת הלימודים, כדי שהמרכז יוכל לתת לסטודנט שירות יעיל, מהיר ומקצועי.

המעבדות: ביולוגיה, כימיה, פיזיקה ומחשבים

1. המעבדה לביולוגיה:

כיתות לימוד, מעבדות, אוספים ופינת חי.

2. המעבדה לכימיה:

כיתת מעבדה המצוידת במכשור ובתצוגות, להוראת כימיה וביו-כימיה.

3. המעבדה לפיזיקה:

מצוידת במכשור להוראת פיזיקה ומדעי החומר.

4. המעבדות למחשבים:

א. **סגל, הדרכה ותרגול:** המרצים מלמדים את הקורסים ליישומי מחשב ברמות השונות, בהתאמה למגמות הלימוד השונות. המתרגלים משמשים סייעים לסטודנטים בהכנת המטלות.

ב. **תכנית ההוראה:** תכנית הקורסים ליישומי מחשב להוראה ולמידה בסביבות מתוקשבות נבנית על סמך התעדכנות מתמדת בנושא - בעולם ובתחום החינוך. תוכני הקורסים נקבעים בתיאום עם מגמות הפקולטות במכללה. כמו כן מתקיימת חשיבה משותפת מול המדריכים הפדגוגיים לשילוב התכנים בהדרכה הפדגוגית.

מינהל טכנולוגיות

מנהל: יואב וולף

מינהל טכנולוגיות ומערכות מידע במכללת סמינר הקיבוצים מספק שירותי מחשוב וטכנולוגיה אקדמיים ומינהליים לסגל המכללה ולסטודנטים.

המינהל נותן בין השאר את שירותי המחשוב האלה:

אתר המכללה מאפשר כניסה לפורטל אקדמי לשימוש הסגל והסטודנטים ומספק מידע אישי בכל הנוגע לתחומי הוראה ולמידה, כגון גישה לאתרי קורסים, צפייה במערכת שעות בסיבוסים, בציונים ועוד. בפורטל גם ישנה מערכת הודעות פנים-מכללתית המאפשרת שליחת הודעות אישיות וקבוצתיות בין הסגל, הסטודנטים והעמיתים.

באתר המכללה יש גישה גם לפורטל מרכז התמיכה שבו ניתן למצוא הסברים, הן במלל והן בסרטונים קצרים, בנוגע לתקלות נפוצות ולאופן הגישה למערכות השונות, ונהלים שעל פיהם מרכז התמיכה פועל. המינהל הטכנולוגי, בשיתוף עם יחידת התקשוב האקדמי, מפעיל אתרי קורסים לניהול ההוראה והלמידה ומספק מערכת המאפשרת למידה מקוונת מרחוק.

במכללת סמינר הקיבוצים מאות מחשבים המשמשים להוראה ולעבודה עצמאית. המחשבים ממוקמים ברחבי המכללה בעמדות מרצה, במעבדות מחשבים, בספרייה ובמשעול. כל המחשבים מצוידים במערכות הפעלה חדשות, וכן בתוכנות מגוונות לצורכי הסטודנטים והמרצים. בין השאר, המכללה מספקת קישור למאגרי מידע אקדמיים באתר הספרייה הן בחיבור מהמכללה והן בחיבור מרחוק. זאת ועוד, הספרייה מחוברת למערכת "אלף 22", המשמשת אוניברסיטאות ומכללות ומקושרת לרשת האוניברסיטאית.

שני הקמפוסים של המכללה מרושתים בשתי רשתות אינטרנט אלחוטי: הרשת הראשונה פתוחה וחופשית לשימוש באי המכללה לחיבור מחשבים ומכשירים ניידים; הרשת האלחוטית השנייה סגורה ומיועדת לסטודנטים ולמרצים לצורכי למידה והוראה בהתאם לדרישות האקדמיות.

כיתות ההוראה במכללה מצוידות בעמדות מרצה משוכללות, שבהן ציוד מחשוב ומקרנים לצורכי הוראה. בחלק ממעבדות המחשבים ובחלק מהכיתות הותקנו מקרנים אינטראקטיביים ("לוחות חכמים"). כמו כן, כיתות הלימוד מצוידות במערכת טלפונים פנימית לצורכי יצירת קשר עם מחלקות המחשוב והאחזקה. המכללה מספקת גם שירותי השאלת ציוד נייד לצרכים אקדמיים.

לרשות הסטודנטים והסגל עומד מרכז התמיכה של מינהל טכנולוגיות, האמון על מתן שירות ותמיכה בכל תחומי המחשוב והטכנולוגיות וקבלת פניות למחלקת תחזוקה במכללה. הסטודנטים וחברי הסגל מוזמנים לפנות למרכז התמיכה בטלפון: 03-6902345 (שלוחה פנימית 2345), בדואר אלקטרוני: support@smkb.ac.il או בטופס אינטרנטי: www.smkb.ac.il/it-helpdesk.

מרכז התמיכה פעיל בימים א'-ה', בשעות 7:00-19:00, ובימי ו' וערבי חג בשעות 8:00-13:00.

תקשוב במכללה

ראש תחום תקשוב אקדמי והוראה מקוונת: ד"ר תמי זיפרט

יעד חשוב של המכללה הוא להכשיר מורה עדכני למקצוע ההוראה במאה ה-21, המצויד במיומנויות ובכלים המתאימים להוראה בסביבות למידה מתקדמות, משולבות טכנולוגיה. המכללה רואה בתקשוב חלק בלתי נפרד מתרבות ההוראה והלמידה בה, והוא משולב בהלימה לרציונל של משרד החינוך. בהתאם לכך הקורסים במכללה מלווים בסביבות הוראה מתקשבות המאפשרות חוויית למידה מקוונת. במכללה כמה מרחבי למידה חדשניים הכוללים שימוש בטכנולוגיות ניידות לקידום למידה מבוססת מקום.

לרשות המרצים והסטודנטים עומדות מגוון מערכות מקוונות, הכוללות פלטפורמות לתקשורת עם המרצה והעמיתים בקורס, סביבות להצגת חומרי למידה, קבוצות דיון מקוונות, כלי בלוג וויקי, מערכות למשלוח מטלות, תרגילים ומבחנים, עולמות תלת-ממד להדמיות, מערכת להעברת הרצאות סינכרוניות (real-time) מרחוק באינטראקציה עם הסטודנטים, מערכות להקלטת שיעורים בווידאו, ומערכת וידאוקונפרנס לקיום שיתופי פעולה עם קבוצות ויחידים מחוץ למכללה.

יחידות המחשוב והתקשוב נותנות שירות רציף לכל הקורסים במכללה ומאפשרות למרצים ולסטודנטים הוראה, למידה ותקשורת גמישות בכיתה ומעבר לשעות השיעור. כמו כן מתקיימים קורסים מקוונים שבהם ההוראה נערכת בעיקרה מרחוק ומאפשרת למידה מהבית בזמן גמיש.

בהתאם להחלטת המכללה והמלצת משרד החינוך, אנו מעודדים כל סטודנט להשתתף בשלושה קורסים מקוונים במהלך ארבע שנות הלימוד במכללה. ניתן לבחור קורסים מלימודי המסלול וההתמחות, ומתוך רשימת הקורסים הכלליים בחינוך ובלימודי היסוד.

יחידת התקשוב מציעה במהלך השנה השתלמויות להכרת המערכות השונות ונותנת ייעוץ פדגוגי וטכנולוגי לשילוב ההוראה המקוונת. היחידה מארגנת אירועים מקוונים ותומכת במרצים ובסטודנטים המקיימים אירועים כאלה. עבודת יחידת התקשוב מלווה במחקר ובהערכה על מנת להפיק תובנות בנושא הטמעת ההוראה המקוונת בכלל ובמכללה בפרט.

בית הספר ללימודים מתקדמים

בית הספר ללימודי תעודה

ראש בית הספר: שבי גוברין

על בית הספר

בית הספר ללימודי תעודה במכללת סמינר הקיבוצים מקיים תכניות לימוד והכשרה בתחומים מגוונים המיועדות ללומדים בשלבים שונים בחייהם, מתוך הבנה שבתקופה שאנו חיים בה הולך וגובר הצורך ללמוד, להתפתח ולרכוש כישורים נוספים וחדשים.

בית הספר ללימודי תעודה פונה לכולם - לצעירים המבקשים לרכוש מיומנויות והתמחויות שייתנו להם יתרון בתחילת דרכם, לסטודנטים המבקשים להוסיף תעודה מקצועית לתואר האקדמי, לאנשי מקצוע בכירים הרוצים להרחיב את ארגז הכלים המקצועי שלהם ולפתוח לעצמם אפשרויות תעסוקה חדשות, ללומדים מבוגרים הרוצים לתרום ולתת וללמוד כיצד לעשות זאת באופן מקצועי, מודע ומשמעותי. התכניות שלנו רבות ומיועדות לקהלים מגוונים, אך בבסיס כולן עומדים שלושה ערכי יסוד:

סטנדרט לימודי ואקדמי גבוה. מרצים ברמה אקדמית גבוהה, יכולות הוראה גבוהות ומכוונות ליצירת חוויות למידה משמעותית ללומדים.

נחיצות, רלוונטיות ומקצועיות. לימודים בתחומים שיש להם נחיצות תעסוקתית ומכוונות להשתלבות בשוק העבודה בתחומים השונים.

אנושיות וערכיות. הצלחה מקצועית ומצוינות אקדמית אינן שלמות ללא קשר אנושי משמעותי והשתייכות ומעורבות חברתית.

תחומי ההכשרה

בית הספר ללימודי תעודה עוסק בהכשרה בארבעה תחומים עיקריים:

א. הכשרה ופיתוח מקצועי בתחומי חינוך וחברה

במרכז להכשרה ופיתוח מקצועי מגוון רחב של תכניות למורים, למנהלים ולבעלי תפקידים בבתי ספר ובמערכות החינוך הבלתי פורמלי. ענף פעילות נוסף פונה לקהלי יעד מגוונים ומציע תכניות הכשרה ותעודה לתפקידים ועיסוקים. המרכז פועל מתוך תפיסה הממוזגת בין הפיתוח המקצועי הנדרש לתפקיד לבין הפיתוח האישי, שתכליתו להרחיב את אופקי התעסוקה והעניין.

ב. הכשרה לתחום הורות, הנחיית קבוצות ואימון והגיל הרך

במרכז למקצועות ההנחיה והאימון מגוון תכניות. המרכז פועל ברוח הגישה ההומניסטית, השמה את הלומד במרכז, מתוך הקניית ידע, כלים ומיומנויות ופיתוח המודעות האישית והמקצועית. התכניות להכשרת אנשי מקצוע העובדים עם הורים מוכרות לתעודה מטעם מכללת סמינר הקיבוצים ומשרד החינוך - אגף שפ"י.

התכניות לגיל הרך מותאמות לדרישות משרד הכלכלה, ובוגריהן יכולים לגשת לבחינות הרישוי למטפלות.

ג. הכשרה למקצועות הטיפול

במרכז למקצועות הטיפול מגוון רחב של תכניות בתחומים: פסיכותרפיה ורבליט, טיפול בשילוב כלי מתווך וטיפול באמצעות אמנות ויצירה. המרכז פועל מתוך תפיסה שהיא ציר מרכזי בכל תכניות הלימוד - מיזוג בין מקצועיות לאנושיות.

ד. הכשרה לאוכלוסיות מיוחדות

המרכז פועל מתוך תחושת שליחות: לשפר את איכות חייהם של אנשים עם מוגבלויות באמצעות קידום הנגישות ללימודים, להכשרה ולתעסוקה ולקראת חיים מלאים ומשמעותיים.

המרכז פונה לשני קהלי יעד:

- ❖ אנשים עם מוגבלויות - מגוון רחב של תכניות להכשרה מקצועית מכוונת תעסוקה ולימוד מיומנויות.
- ❖ אנשי מקצוע העוסקים בתחומים הקשורים לאוכלוסיות המיוחדות.

המרכז להכשרה ופיתוח מקצועי

רשימת הקורסים ללימודי תעודה:

א. הכשרה לתפקידים במערכת החינוך:

הכשרת עובדי חינוך לחינוך הבלתי פורמלי
ניתוח יישומי של התנהגות
הנחיית קבוצות בעזרת תקשורת מקדמת ועשייה קולנועית

ב. הכשרות בתחומי טכנולוגיה, תקשורת, אמנות והוראה:

הדפסת תלת-ממד ככלי חינוכי
יצירת תכני וידאו לאינטרנט
טיוטורים בהוראת אנגלית
הכשרת מדריכי אמנות - מעגלי אמנות, הדרכה ויצירה
קורס שדרים וכתבי ספורט
הוראה מותאמת בתחומי השפה לגיל הצעיר והבוגר (גישה רב-תחומית)

ג. השתלמויות אופק חדש / עוז לתמורה

מורה יוזם (דרגה 7)
מורה חוקר (דרגה 8)
מורה חונך בכיר (דרגה 9)
הכשרת מורה/גננת כחונכת ומלווה למורה/גננת מתחיל/ה (דרגות 6-2)
ניתוח יישומי של התנהגות (דרגות 9-7)
ניתוח יישומי של התנהגות (דרגות 6-3)

- מנחים לחינוך ערכי (דרגות 7-9)
- עיבוד טקסטים שאינם דרמטיים למבע בימתי (דרגות 3-6)
- תאטרון מסכות: חקר גוף-נפש (דרגות 3-6)
- יצירתיות בחטיבה הצעירה תכנית למו"גיות (דרגות 7-9)
- מנהיגות יצירתית בחטיבה הצעירה (דרגות 7-9)

ד. השתלמויות בית ספריות

היחידה לפיתוח מקצועי נותנת מענה מותאם לבתי ספר ולארגונים חינוכיים בבניית השתלמויות, הכשרות וימי עיון ממוקדים, אשר ייבנו ויותאמו במיוחד לדרישות ולצרכים הייחודיים של בית הספר/הארגון.

נושאים מוצעים להשתלמויות:

- יחסי מורה-תלמיד הורה.
- אסטרטגיות הוראה כלים לניהול שיעור, סגנונות הוראה סגנונות למידה.
- הערכה חלופית.
- התמודדות עם תלמידים בעלי קשיי קשב וריכוז.
- התמודדות המורה עם דרישות מנוגדות המופעלות כלפיו.
- הקשבה ודיאלוג.
- כלים לרתימת התלמידים בעלי לקויות הלמידה והפרעות הקשב ללמידה באמצעות דיאלוג מעצים, גיוס מוטיבציה ועזרה הדדית.
- גיוון בסגנונות הוראה ובדרכי הערכה.
- מרחב הלמידה המשותף על ידי שימוש בתיאור מקרים.

המרכז להורות, הנחיה ואימון

רשימת הקורסים ללימודי תעודה:

א. הורות, אימון והנחיית קבוצות

- הנחיית קבוצות הורים
- הנחיית קבוצות הורים עולים
- הנחיית קבוצות משימה באוריינטציה דינמית
- הדרכת הורים פרטנית
- תכנית להכשרת מאמנים (Coaching) בשילוב הכשרה מעשית להקמת עסק באימון
- הנחיית קבוצות בעזרת תקשורת מקדמת
- אימון ארגוני - תכנית המשך והתמחות למאמנים מוסמכים
- כלכלת משפחה והתנהלות כלכלית מבוקרת - תכנית המשך והתמחות למאמנים מוסמכים
- הכשרת מנחים להורות ב"הוראה מתקנת"
- עבודה קבוצתית בשיטת "אקו"

ב. הגיל הרך

הכשרת מטפלות במעונות
הכשרת מטפלות בכירות
ניהול מעונות וגנים פרטיים
ניהול והדרכה במערכת הגיל הרך (לידה - 6)

ג. הורות בקהילה - המרכז להורות ומשפחה ומרכז "מאיה"

בתי ספר להורים
אנשי מקצוע לומדים: קבוצות והורות
כנס יום המשפחה
השתלמויות קיץ

המרכז להורות ומשפחה במעבר בין-תרבותי - "מאיה"

ראש המרכז: ד"ר מיכאל קיפניס

המרכז פועל כמרכז ארצי רב-תחומי, וייעודו העצמתי הורים ומשפחות במעבר תרבותי וקידום תהליכי קליטה מיטיבים לקראת שילוב חברתי-תרבותי.

ייעודי המרכז:

- להכשיר אנשי מקצוע להנחיה בגישה רגישת תרבות ולפתח את מקצועיותם.
- לאגם משאבי כוח אדם רלוונטי.
- לפתח מנהיגות הורית חינוכית קהילתית בקרב העולים.
- לעודד ולהכשיר הורים-עולים לפעילות במערכות חינוך וחברה.
- להשפיע על מדיניות מקבלי ההחלטות ברמות השונות בנושאי קליטה ומשפחה.
- לעורר מודעות בקרב ארגונים ואנשי מקצוע לצורך הקניית ידע והתייחסות מקצועית לתהליכי מעבר תרבותי.
- לעודד קשרים בין מוסדות וארגונים לקידום דיאלוג בין קולטים לנקלטים.

המרכז למקצועות הטיפול

רשימת הקורסים ללימודי תעודה

א . פסיכותרפיה וייעוץ

פסיכותרפיה אנליטית - יונגיאנית
פסיכותרפיה וייעוץ אקזיסטנציאליסטי
פסיכותרפיה בילדים ונוער
טיפול דינמי בילדים ונוער
משחק בחול

ב . קורסי מבוא בפסיכולוגיה ושיטות מחקר

מבוא לפסיכולוגיה
תאוריות אישיות
פסיכופתולוגיה
פסיכולוגיה התפתחותית
פסיכופיזיולוגיה
שיטות מחקר
סטטיסטיקה

ג . טיפול וסיוע בשילוב כלי מתווך

טיפול בעזרת בעלי חיים
גינון טיפולי
טיפול בעזרת שטח
רכיבה טיפולית
הידרותרפיה ושחייה שיקומית
סיוע חינוך ושיקום בעזרת בעלי חיים
סיוע חינוך ושיקום בעזרת כלבים - כלבנות טיפולית

ד . טיפול וסיוע באמצעות אמנות ויצירה

ליצנות רפואית
טיפול דיאדי
התנסות בטיפול בתנועה
התנסות בטיפול באמנות
התנסות בפסיכודרמה
התנסות בביבליותרפיה

המרכז לאוכלוסיות מיוחדות

רשימת הקורסים ללימודי תעודה

א. אשכול הכשרה מקצועית מכוונת תעסוקה:

צילום ועריכת וידאו

עוזרי הוראה בחינוך הגופני

ב. אשכול מיומנויות שפה תקשורת וטכנולוגיה

הכרה והפעלת מדפסת תלת-ממד

תכנית מהות להכנה ללימודים אקדמיים/מקצועיים

ג. תכניות לאנשי מקצוע

מנחים לבוגרים עם אוטיזם בתפקוד גבוה בתהליכי שינוי ומעבר

רכזי נגישות

קמפוס אמנויות

